

**PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

511

Temeljem članka 3. Odluke o postupnoj transformaciji ureda časnika za vezu s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju ("Službeni glasnik BiH", broj 41/10), članka I. i članka IV. Odluke o transformaciji Ureda broj 2 časnika za vezu s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju, broj 04-50-2-2243/13 od 09.07.2013. godine, članka II. Odluke o statusu časnika za vezu s Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju iz reda srpskoga naroda, broj 04-02-2-3085/13 od 02.12.2013. godine, članka 4. stavak 2. Pravila o unutarnjoj organizaciji i zapošljavanju u uredima članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine, broj 01-011-2958-31707 od 10.10.2007. godine i članka 3. Pravilnika o unutarnjoj organizaciji i sastavu Ureda člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz Republike Srpske, broj 04-02-570/08 od 01.03.2008. godine, donosim

**ODLUKU
O DOPUNI ODLUKE O RAZRJEŠENJU ČASNIKA ZA
VEZU S MEĐUNARODNIM KAZNENIM TRIBUNALOM
ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU IZ REDA SRPSKOGA
NARODA**

I.

U odluci o razrješenju časnika za vezu s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju iz reda srpskoga naroda ("Službeni glasnik BiH", broj 52/15), u članku I. iz riječi "naroda" dodaju se riječi "s danom 15.08.2015. godine".

II.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a bit će objavljena u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1495-6/15
02. srpnja 2015. godine
Sarajevo

Član Predsjedništva BiH
iz Republike Srpske
Dr. **Mladen Ivanić**, v. r.

На основу члана 3. Одлуке о поступној трансформацији Канцеларија официра за везу са Међународним кривичним судом за бившу Југославију ("Службени гласник БиХ", број 41/10), члана I и члана IV Одлуке о трансформацији Канцеларије број 2 Официра за везу са Међународним кривичним судом за бившу Југославију, број 04-50-2-2243/13 од 09.07.2013. године, члана II Одлуке о статусу официра за везу са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију из реда српског народа, број 04-02-2-3085/13 од 02.12.2013. године, члана 4. став 2. Правила о унутрашњој организацији и запошљавању у кабинетима чланова Председништва Босне и Херцеговине, број 01-011-2958-31707 од 10.10.2007. године и члана 3. Правилника о унутрашњој организацији и саставу Кабинета члана Председништва Босне и Херцеговине из Републике Српске, број 04-02-570/08 од 01.03.2008. године, доносим

**ОДЛУКУ
О ДОПУНИ ОДЛУКЕ О РАЗРЈЕШЕЊУ ОФИЦИРА ЗА
ВЕЗУ СА МЕЂУНАРОДНИМ КРИВИЧНИМ
ТРИБУНАЛОМ ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ ИЗ РЕДА
СРПСКОГ НАРОДА**

I

У одлуци о разрјешењу официра за везу са Међународним кривичним судом за бившу Југославију из реда српског народа ("Службени гласник БиХ", број 52/15), у члану I из ријечи "народа" додају се ријечи "са даном 15.08.2015. године".

II

Ова одлука ступа на снагу даном доношења, а објавиће се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-02-2-1495-6/15
02. јула 2015. године
Сарајево

Члан Председништва БиХ
из Републике Српске
Др **Младен Иванић**, с. р.

Na osnovu člana 13. stava (3) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15), i člana 4. stava (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve od 17.06.2015. godine, broj 01-50-1-1463-8/15, predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE REZERVE**

Član 1.
(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, u iznosu od 4.000,00 KM Srpskoj Pravoslavnoj Crkvenoj Opštini Ilijaška u Ilijašu kao podrška i pomoć u realizaciji proslave Krsne Slave hrama Sv. Proroka Ilije.

Član 2.
(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na tekući račun Srpske Pravoslavne Crkvene Opštine Ilijaška u Ilijašu broj 161000054560086 kod Raiffeisen banke BiH.

Član 3.
(Izвјештај о намјенском утрошку средстава)
Обавезује се Српска Православна Црквена Општина Илијашка у Илијашу да достави извјештај о намјенском утрошку додјелијених средстава.

Član 4.
(Stupanje na snagu)
Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1557-2/15
02. jula 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predsjedništva BiH
Dr. **Mladen Ivanić**, s. r.

513

Temeljem članka 13. stavak (3) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15), i članka 4. stavak (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve od 17.06.2015. godine, broj 01-50-1-1463-8/15, predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

**ODLUKU
O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA
TEKUĆE PRIČUVE**

Članak 1.
(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, u iznosu od 4.000,00 KM Udruženju "Art Puls", ženski kamerni hor "Banjalučanke" kao podrška i pomoć u realizaciji učešća ženskog kamernog hora "Banjalučanke" na europskom horskom prvenstvu u Magdeburgu.

Članak 2.
(Nadležnost za realizaciju)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na tekući račun Udruženja "Art Puls", ženski kamerni hor "Banjalučanke" broj 5620998029257653 kod NLB Razvojne banke A.D. Banja Luka.

Članak 3.

(Izвјешће о намјенском утрошку средстава)
Обвезује се Удружење "Art Puls", женски камерни хор "Banjalučanke" да достави извјешће о намјенском утрошку додјелијених средстава.

Članak 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1557-3/15
02. srpnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Predsjedništva BiH
Dr. **Mladen Ivanić**, v. r.

На основу члана 13. став (3) Закона о Буџету институција БиХ и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15), и члана 4. став (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве од 17.06.2015. године, број 01-50-1-1463-8/15, председавајући Председништва Босне и Херцеговине доноси

**ОДЛУКУ
О ИНТЕРВЕНТНОМ КОРИШТЕЊУ СРЕДСТАВА
ТЕКУЋЕ РЕЗЕРВЕ**

Члан 1.
(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за интервентно кориштење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину, у износу од 4.000,00 КМ Удружењу "Арт Пулс", женски камерни хор "Бањалучанке" као подршка и помоћ у реализацији учешћа женског камерног хора "Бањалучанке" на европском хорском првенству у Магдебургу.

Члан 2.
(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на текући рачун Удружења "Арт Пулс", женски камерни хор "Бањалучанке" број 5620998029257653 код НЛБ Развојне банке А.Д. Бања Лука.

Члан 3.
(Извјештај о намјенском утрошку средстава)
Обавезује се Удружење "Арт Пулс", женски камерни хор "Бањалучанке" да достави извјештај о намјенском утрошку додјелијених средстава.

Члан 4.
(Ступање на снагу)
Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-02-2-1557-3/15
02. јула 2015. године
Сарајево

Председавајући
Председништва БиХ
Др **Младен Иванић**, с. р.

На основу члана 13. става (3) Закона о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину ("Службени гласник БиХ", број 40/15), и члана 4. става (1) и (2) Правилника о додјели средстава интервентне текуће резерве од 17.06.2015. године, број 01-50-1-1463-8/15, председавајући Председништва Босне и Херцеговине доноси

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Član 1.
(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, u iznosu od 4.000,00 KM Udruženju "Art Puls", ženski kamerni hor "Banjalučanke" kao podrška i pomoć u realizaciji učešća ženskog kamernog hora "Banjalučanke" na evropskom horskom prvenstvu u Magdeburgu.

Član 2.
(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na tekući račun Udruženja "Art Puls", ženski kamerni hor "Banjalučanke" broj 5620998029257653 kod NLB Razvojne banke A.D. Banja Luka.

Član 3.
(Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava)

Obavezuje se Udruženje "Art Puls", ženski kamerni hor "Banjalučanke" da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1557-3/1
02. jula 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predsjedništva BiH
Dr. **Mladen Ivanić**, s. r.

514

Temeljem članka 13. stavak (3) Zakona o Proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15), i članka 4. stavak (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće pričuve od 17.06.2015. godine, broj 01-50-1-1463-8/15, predsjedatelj Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE PRIČUVE

Članak 1.
(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće proračunske pričuve Proračuna institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, u iznosu od 4.000,00 KM Srpskoj Pravoslavnoj Crkvenoj Opštini Blagajskoj u Blagaju (Kupres) kao podrška i pomoć za rekonstrukciju zida Crkve Svete Trojice u Blagaju.

Članak 2.
(Nadležnost za realizaciju)

Za realiziranje ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine sukladno Zakonu o financiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na tekući račun Srpske Pravoslavne Crkvene Opštine Blagajske u Blagaju (Kupres) broj 5510190000844211 kod Unicredit banke Banja Luka, ID broj 4401779730009.

Članak 3.

(Izvjeshće o namjenskom utrošku sredstava)
Obavezuje se Srpska Pravoslavna Crkvena Opština Blagajska u Blagaju (Kupres) da dostavi izvješće o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Članak 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1557-4/15
02. srpnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Predsjedništva BiH
Dr. **Mladen Ivanić**, v. r.

Na osnovu člana 13. stav (3) Zakona o Budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15), i člana 4. stav (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve od 17.06.2015. godine, broj 01-50-1-1463-8/15, predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Član 1.
(Predmet odluke)

Odobravaju se sredstva za interventno korištenje tekuće budžetske rezerve Budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, u iznosu od 4.000,00 KM Srpskoj Pravoslavnoj Crkvenoj Opštini Blagajskoj u Blagaju (Kupres) kao podrška i pomoć za rekonstrukciju zida Crkve Svete Trojice u Blagaju.

Član 2.
(Nadležnost za realizaciju)

Za realizaciju ove odluke zaduženo je Ministarstvo finansija i trezora Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija Bosne i Hercegovine, a uplatu će izvršiti na tekući račun Srpske Pravoslavne Crkvene Opštine Blagajske u Blagaju (Kupres) broj 5510190000844211 kod Unicredit banke Baňa Luka, ID broj 4401779730009.

Član 3.

(Izvjeshčaj o namjenskom utrošku sredstava)
Obavezuje se Srpska Pravoslavna Crkvena Opština Blagajska u Blagaju (Kupres) da dostavi izvještaj o namjenskom utrošku dodijeljenih sredstava.

Član 4.
(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

Broj 04-02-2-1557-4/15
02. jula 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predsjedništva BiH
Dr. **Mladen Ivanić**, s. r.

Na osnovu člana 13. stava (3) Zakona o Budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2015. godinu ("Službeni glasnik BiH", broj 40/15), i člana 4. stava (1) i (2) Pravilnika o dodjeli sredstava interventne tekuće rezerve od 17.06.2015. godine, broj 01-50-1-1463-8/15, predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU O INTERVENTNOM KORIŠTENJU SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Одобравају се средства за интервентно коришћење текуће буџетске резерве Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2015. годину, у износу од 4.000,00 КМ Српској Православној Црквеној Општини и Парохији у Зеници као подршка и помоћ у реализацији обнове саборног храма Рођења Пресвете Богородице у Зеници.

Члан 2.

(Надлежност за реализацију)

За реализацију ове одлуке задужено је Министарство финансија и трезора Босне и Херцеговине у складу са Законом о финансирању институција Босне и Херцеговине, а уплату ће извршити на текући рачун Српске Православне Црквене Општине и Парохије у Зеници број 1610550006230051 код Раифејсен банке БиХ.

Члан 3.

(Извјештај о намјенском трошку средстава)

Обавезује се Српска Православна Црквена Општина и Парохија у Зеници да достави извјештај о намјенском трошку додјелjenih средстава.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

Број 04-02-2-1557-5/15

02. јула 2015. године

Сарајево

Предсједavajuћи

Предсједништва БиХ

Др. Младен Иванић, с. р.

VIJEĆE MINISTARA BOSNE I HERCEGOVINE

516

На основу члана 17. Закона о Вјећу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вјеће министара Босне и Херцеговине на 9. сједници, одржаној 2. јуна 2015. године, донијело је

ODLUKU O IMENOVANJU TIMA ZA IZRADU DOKUMENTA KOORDINACIJSKOG MEHANIZMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Чланак 1.

(Предмет Одлуке)

Овом се одлуком именује Тим за израду документа координационог механизма у Босни и Херцеговини у процесима европских интеграција (у даљњем тексту: Тим).

Чланак 2.

(Састав Тима)

- (1) У састав Тима именују се:
 - а) Неримана Рифатбеговић, испред Уреда предсједатеља Вјећа министара Босне и Херцеговине, вођа Тима;
 - б) Саша Марић, испред Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, члан;
 - в) Бошко Кењић, испред Министарства ванjsке трговине и економских односа, члан;
 - д) директор Дирекције за европске интеграције, члан;
 - е) члан испред Владе Федерације Босне и Херцеговине;
 - ф) члан испред Владе Републике Српске;
 - г) члан испред Брчко Дистрикта БиХ;

h) члан којег именује координација кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

- (2) Уколико Тим сматра да му је потребна стручна помоћ осталих релевантних институција, овлаштен је на сједницу Тима позвати представнике тих институција ради пружања стручне помоћи.

Чланак 3.

(Задаци Тима)

- (1) Тим је задужен за комуникацију и координацију по свим питањима сарадње, припреме састанака и форума, као и provoђење резултата тих састанака. О планирању и подuzетим активностима Тим је дужан комуницирати и информирати предсједатеља Вјећа министара Босне и Херцеговине.
- (2) Предсједатељ Вјећа министара Босне и Херцеговине ће о достигнутом резултату рада Тима информирати Вјеће министара Босне и Херцеговине.

Чланак 4.

(Дјелокруг рада Тима)

Тим је задужен за израду приједлога документа координационог механизма у Босни и Херцеговини у процесу европских интеграција, у року не дужијем од 30 дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Чланак 5.

(Ступање на снагу)

Ова одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 67/15

2. јуна 2015. године

Сарајево

Предсједатељ

Вјећа министара БиХ

Др. Денис Звиздић, в. р.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине на 9. сједници, одржаној 2. јуна 2015. године, донио је

ODLUKU O IMENOVANJU TIMA ZA IZRADU DOKUMENTA KOORDINACIJSKOG MEHANIZMA U BOSNI I HERCEGOVINI

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом одлуком именује се Тим за израду документа координационог механизма у Босни и Херцеговини у процесима европских интеграција (у даљњем тексту: Тим).

Члан 2.

(Састав Тима)

- (1) У састав Тима именују се:
 - а) Неримана Рифатбеговић, испред Кабинета предсједатеља Савјета министара Босне и Херцеговине, вођа Тима;
 - б) Саша Марић, испред Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине, члан;
 - в) Бошко Кењић, испред Министарства спољне трговине и економских односа, члан;
 - д) директор Дирекције за европске интеграције, члан;
 - е) члан испред Владе Федерације Босне и Херцеговине;
 - ф) члан испред Владе Републике Српске;
 - г) члан испред Брчко Дистрикта БиХ;

- h) Agencija za promociju stranih investicija u Bosni i Hercegovini - FIPA;
- i) Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost;
- j) Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- k) Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini;

Članak 3.

(Raspored uredskog prostora)

Raspored uredskog prostora institucija Bosne i Hercegovine iz članka 2. ove Odluke, utvrđuje se na sljedeći način:

- a) Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koristit će urede broj: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, i 17 ukupne površine 331,37 m²;
- b) Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine, koristiti će urede broj: 18 i 19, ukupne površine 79,03 m²;
- c) Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, koristit će ured broj 22 površine 21,96 m²;
- d) Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, koristit će urede broj: 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 ukupne površine 140,79 m²;
- e) Služba za poslove sa strancima, koristit će urede broj: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 i 49 ukupne površine 155,26 m²;
- f) Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, koristit će urede broj: 50, 51 i 52 ukupne površine 39,42 m²;
- g) Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine koristit će ured broj 53 površine 30,12 m²;
- h) Agencija za promociju stranih investicija u Bosni i Hercegovini - FIPA, koristit će ured broj 54 površine 30,15 m²;
- i) Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, koristit će ured broj 55, ukupne površine 32,07 m²;
- j) Institucija ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine, koristi će urede broj 56 i 57 ukupne površine 61,61 m²;
- k) Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, koristit će urede broj: 28, 59, 60, 61 i 62 ukupne površine 125,01 m²;
- l) Zajedničke prostorije (uredi broj 20 i 21 - toaleti; uredi broj: 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 i 40 - hodnik, ostave, sale za sastanke, tehničke prostorije, skladište, pristupno stepenište uz pristupno recepcijski odjel) ukupne površine 551,69 m² su pripadajući dio objekta iz članka 1. ove odluke.

Članak 4.

(Stupanje na snagu)

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 71/15
17. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, v. r.

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), члана 5. Одлуке о одобравању пројекта куповине/набавке објеката за смјештај институција Босне и Херцеговине, који ће се уврстити у Програм вишегодишњих капиталних улагања за период 2012. - 2014. године ("Службени гласник БиХ", број 30/13) и

члана 4. Одлуке о куповини објекта за смјештај институција БиХ у Мостару ("Службени гласник БиХ", број 78/14), Савјет министара Босне и Херцеговине, на 11. сједници одржаној 17. јуна 2015. године, донио је

ОДЛУКУ

О РАСПОРЕДУ КАНЦЕЛАРИЈСКОГ ПРОСТОРА ЗА СМЈЕШТАЈ ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ У МОСТАРУ

Члан 1.

(Предмет одлуке)

Овом Одлуком утврђује се распоред канцеларијског простора за смјештај институција Босне и Херцеговине, чије је сједиште у Мостару, у објекту који је купљен у Мостару на адреси Кнеза Вишеслава бб, укупне површине 1.598,48 м².

Члан 2.

(Институције које ће бити смјештене у објекат)

Институције Босне и Херцеговине које ће бити смјештене у објекту у Мостару су:

- a) Агенција за сигурност хране Босне и Херцеговине;
- b) Служба за заједничке послове институција Босне и Херцеговине;
- c) Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине;
- d) Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања;
- e) Служба за послове са странцима Босне и Херцеговине;
- f) Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине;
- g) Институт за нестале особе Босне и Херцеговине;
- h) Агенција за унапређење страних инвестиција у Босни и Херцеговини - ФИПА;
- i) Државна регулаторна агенција за радијацијску и нуклеарну сигурност;
- j) Институција омбудсмена за људска права Босне и Херцеговине;
- k) Центар за уклањање мина у Босни и Херцеговини.

Члан 3.

(Распоред канцеларијског простора)

Распоред канцеларијског простора институцијама Босне и Херцеговине из члана 2. ове Одлуке, утврђује се на следећи начин:

- a) Агенција за сигурност хране Босне и Херцеговине, користиће канцеларије број: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 и 17, укупне површине 331,37 м²;
- b) Служба за заједничке послове институција Босне и Херцеговине, користиће канцеларије број: 18 и 19, укупне површине 79,03 м²;
- c) Агенција за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине, користиће канцеларију број 22, површине 21,96 м²;
- d) Центар за информисање и признавање докумената из области високог образовања, користиће канцеларије број: 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 и 31, укупне површине 140,79 м²;
- e) Служба за послове са странцима Босне и Херцеговине, користиће канцеларије број: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 и 49, укупне површине 155,26 м²;
- f) Конкуренијско вијеће Босне и Херцеговине, користиће канцеларије број: 50, 51 и 52, укупне површине 39,42 м²;

- g) Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine, koristiće kancelariju broj 53, površine 30,12 m²;
- h) Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini - FIPA, koristiće kancelariju broj 54, površine 30,15 m²;
- i) Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, koristiće kancelariju broj 55, ukupne površine 32,07 m²;
- j) Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine, koristiće kancelarije broj: 56 i 57, ukupne površine 61,61 m²;
- k) Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, koristiće kancelarije broj: 28, 59, 60, 61 i 62, ukupne površine 125,01 m²;
- l) Zajedničke prostorije (kancelarije broj: 20 i 21 - toaleti; kancelarije broj: 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 i 40 - hodnik, ostave, sale za sastanke, tehničke prostorije, skladište, pristupno stepenište uz pristupno stepeniški odjel) ukupne površine 551,69 m² su pripadajuћи dio objekta iz člana 1. ove Odluke.
- d) Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja;
- e) Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine;
- f) Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine;
- g) Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine;
- h) Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini - FIPA;
- i) Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost;
- j) Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine;
- k) Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

(Raspored kancelarijskog prostora)

Raspored kancelarijskog prostora institucijama Bosne i Hercegovine iz člana 2. ove Odluke, utvrđuje se na slijedeći način:

- a) Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine, koristit će kancelarije broj: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 i 17, ukupne površine 331,37 m²;
- b) Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine, koristit će kancelarije broj: 18 i 19, ukupne površine 79,03 m²;
- c) Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine, koristit će kancelariju broj 22, površine 21,96 m²;
- d) Centar za informisanje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja, koristit će kancelarije broj: 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 i 31, ukupne površine 140,79 m²;
- e) Služba za poslove sa strancima Bosne i Hercegovine, koristit će kancelarije broj: 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48 i 49, ukupne površine 155,26 m²;
- f) Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, koristit će kancelarije broj: 50, 51 i 52, ukupne površine 39,42 m²;
- g) Institut za nestale osobe Bosne i Hercegovine, koristit će kancelariju broj 53, površine 30,12 m²;
- h) Agencija za unapređenje stranih investicija u Bosni i Hercegovini - FIPA, koristit će kancelariju broj 54, površine 30,15 m²;
- i) Državna regulatorna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost, koristit će kancelariju broj 55, površine 32,07 m²;
- j) Institucija ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine, koristit će kancelarije broj: 56 i 57, ukupne površine 61,61 m²;
- k) Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini, koristit će kancelarije broj 28, 59, 60, 61 i 62, ukupne površine 125,01 m²;
- l) Zajedničke prostorije (kancelarije broj: 20 i 21 - toaleti; kancelarije broj: 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39 i 40 - hodnik, ostave, sale za sastanke, tehničke prostorije, skladište, pristupno stepenište uz pristupno stepeniški odjel) ukupne površine 551,69 m² su pripadajući dio objekta iz člana 1. ove Odluke.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 71/15
17. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Član 4.

(Stupanje na snagu)

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja i objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

CM broj 71/15
17. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Savjeta ministara BiH
Dr. Denis Zvizdić, s. r.

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), člana 5. Odluke o odobravanju projekta kupovine/nabavke objekata za smještaj institucija Bosne i Hercegovine, koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za period 2012. - 2014. godine ("Službeni glasnik BiH", broj 30/13) i člana 4. Odluke o kupovini objekta za smještaj institucija BiH u Mostaru ("Službeni glasnik BiH", broj 78/14), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 11. sjednici održanoj 17. juna 2015. godine, donijelo je

ODLUKU**O RASPOREDU KANCELARIJSKOG PROSTORA ZA SMJEŠTAJ INSTITUCIJA BOSNE I HERCEGOVINE U MOSTARU**

Član 1.

(Predmet odluke)

Ovom Odlukom utvrđuje se raspored kancelarijskog prostora za smještaj institucija Bosne i Hercegovine, čije je sjedište u Mostaru, u objektu koji je kupljen u Mostaru na adresi Kneza Višeslava bb, ukupne površine 1.598,48 m².

Član 2.

(Institucije koje će biti smještene u objektu)

Institucije Bosne i Hercegovine koje će biti smještene u objektu u Mostaru su:

- a) Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine;
- b) Služba za zajedničke poslove institucija Bosne i Hercegovine;
- c) Agencija za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine;

- (1) Obrazac iz članka 2. stavak (3) ovog naputka sadrži:
 - a) Redni broj,
 - b) Opis i Oznaka po Jedinstvenom rječniku javne nabave,
 - c) Vrstu postupka i broj obavijesti o dodjeli ugovora sa Portala javnih nabava, za postupke javne nabave za koje postoji obveza objave obavijesti o dodjeli ugovora,
 - d) Podatke o dobavljaču/dobavljačima u okvirnom sporazumu (Naziv, ID broj, mjesto),
 - e) Osnovne elemente ugovora/okvirnog sporazuma (vrijednost, period trajanja/rok izvršenja, rok plaćanja, jamstveno razdoblje i dr.),
 - f) Opis izmjene osnovnih elemenata ugovora sa datumom izmjene,
 - g) Ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene/ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma (nakon zaključenog pojedinačnog ugovora),
 - h) Datum zaključenja ugovora,
 - i) Datum potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost,
 - j) Napomenu/obrazloženje (značajnije izmjene, raskid ugovora i sl.).

- (2) U slučaju zaključenog okvirnog sporazuma, objavljuje se obrazac iz stavka (1) ovog članka Naputka, izuzev podataka iz stavka (1) točka f) ovog članka.
- (3) Obrazac iz stavka (1) ovog članka se objavljuje i u slučaju ugovora u oblasti obrane i sigurnosti iz članka 8. stavak (4) Zakona.
- (4) U slučaju ugovora za neprioritetne usluge iz članka 8. stavak (1) Zakona i ugovora koja su dodijelila diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine iz članka 8. stavak (5) Zakona, objavljuje se obrazac iz stavka (1) ovog članka naputka, izuzev podataka iz stavka (1) točka c) ovog članka.
- (5) U slučaju ugovora iz st. (3) i (4) ovog članka, obrazac se objavljuje u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

Članak 4.

(Ažuriranje i dostupnost podataka)

Podaci iz članka 2. ovog naputka za svaki pojedinačni ugovor se ažuriraju najmanje svaka tri mjeseca i moraju biti

dostupni na internetskoj stranici ugovornog tijela najmanje tri godine od datuma potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma.

Članak 5.

(Izuzetak od primjene)

Ovaj naputak se ne primjenjuje za ugovore dodijeljene na temelju izuzeća od primjene Zakona iz članka 10. i za izuzeća za sektorska ugovorna tijela iz članka 86. Zakona.

Članak 6.

(Stupanje na snagu)

Ovaj naputak stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 70/15
17. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. **Denis Zvizdić**, v. r.

OBRAZAC REALIZACIJE UGOVORA/OKVIRNOG SPORAZUMA

(NAZIV UGOVORNOG TIJELA)

1. R.b.	2. Opis i Oznaka po JRJN	3. Vrsta postupka i broj obavijesti o dodjeli ugovora sa Portala javnih nabava	4. Podaci o dobavljaču/ dobavljačima u okvirnom sporazumu (Naziv, ID broj, mjesto)	5. Osnovni elementi ugovora/okvirnog sporazuma (Vrijednost, razdoblje trajanja/rok izvršenja, rok plaćanja, jamstveno razdoblje...)	6. Opis izmjene osnovnih elemenata ugovora i datum izmjene	7. Ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene /ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma	8. Datum zaključenja ugovora/ okvirnog sporazuma	9. Datum potpune realizacije ugovora/ okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost	10. Napomena (obrazloženje)
1.				1. 2. 3.	1. 2. 3.	1. 2. 3.			
2.									
3.									
4.									
5.									

* U slučaju okvirnog sporazuma kolona 6. se ne popunjava

M.P.

Potpis odgovorne osobe

На основу члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08) и члана 75. став (2) Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ", број 39/14), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Агенције за јавне набавке Босне и Херцеговине, на 11. сједници одржаној 17.06.2015. године, донио је

УПУТСТВО О ОБЈАВИ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА УГОВОРА И ИЗМЈЕНА УГОВОРА

Члан 1.

(Предмет)

Овим упутством се уређује форма, садржај и начин објаве основних елемената уговора, као и свих измјена уговора до којих дође у току реализације уговора.

Члан 2.

(Обавеза уговорног органа)

- (1) Уговорни орган из члана 4. и 5. Закона о јавним набавкама ("Службени гласник БиХ", број 39/14), (у даљем тексту: Закон), након што достави извјештај о поступку јавне набавке Агенцији за јавне набавке, дужан је на својој интернет страници, ако је има, објавити основне елементе уговора за поступак јавне набавке, као и све измјене уговора до којих дође у току реализације уговора.
- (2) Објава основних елемената обавезна је и у случају закључења оквирног споразума.
- (3) Објава из става (2) овог члана се врши на обрасцу који је саставни дио овог упутства.

Члан 3.

(Садржај обрасца)

- (1) Образац из члана 2. став (3) овог упутства садржи:
 - а) Редни број;
 - б) Опис и ознака по Јединственом рјечнику јавне набавке;
 - ц) Врсту поступка и број обавјештења о додјели уговора са Портала јавних набавки, за поступке јавне набавке за које постоји обавеза објаве обавјештења о додјели уговора;
 - д) Податке о добављачу/добављачима у оквирном споразуму (Назив, ИД број, мјесто);
 - е) Основне елементе уговора/оквирног споразума (вриједност, период трајања/рок извршења, рок плаћања, гарантни период и др.);

- ф) Опис измјене основних елемената уговора са датумом измјене;
 - г) Остатак вриједности уговора након учињене измјене/остатак вриједности оквирног споразума (након закљученог појединачног уговора);
 - х) Датум закључења уговора;
 - и) Датум потпуне реализације уговора/оквирног споразума и укупна утрошена вриједност;
 - ј) Напомену/образложење (значајније измјене, раскид уговора и сл.).
- (2) У случају закљученог оквирног споразума, објављује се образац из става (1) овог члана Упутства, изузев података из става (1) тачка ф) овог члана.
 - (3) Образац из става (1) овог члана се објављује и у случају уговора у области одбране и сигурности из члана 8. став (4) Закона.
 - (4) У случају уговора за неприоритетне услуге из члана 8. став (1) Закона и уговора који су додјелили дипломатско-конзуларна представништва и мисије Босне и Херцеговине из члана 8. став (5) Закона, објављује се образац из става (1) овог члана упутства, изузев података из става (1) тачка ц) овог члана.
 - (5) У случају уговора из ст. (3) и (4) овог члана, образац се објављује у року од 30 дана од дана закључења уговора.

Члан 4.

(Ажурирање и доступност података)

Подаци из члана 2. овог упутства за сваки појединачни уговор се ажурирају најмање свака три мјесеца и морају бити доступни на интернет страници уговорног органа најмање три године од датума потпуне реализације уговора/оквирног споразума.

Члан 5.

(Изузетак од примјене)

Ово упутство се не примјењује за уговоре додијељене по основу изузећа од примјене Закона из члана 10. и за изузећа за секторске уговорне органе из члана 86. Закона.

Члан 6.

(Ступање на снагу)

Ово упутство ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 70/15
17. јуна 2015. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Денис Звиздић**, с. р.

ОБРАЗАЦ РЕАЛИЗАЦИЈЕ УГОВОРА/ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА

(НАЗИВ УГОВОРНОГ ОРГАНА)

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Р.б.	Опис и Ознака по ЈРН	Врста поступка и број обавјештења о дојели угоро са Портала јавних набавки	Подаци о добављачу/ добављачима у оквирном споразуму (Назив, ИД број, мјесто)	Основни елементи угоро/оквирног споразума (Вриједност, период трајања/рок извршења, рок плаћања, гарантни период,...)	Опис измјене основних елемената угоро и датум измјене	Остатак вриједности угоро након учињене измјене /остатак вриједности оквирног споразума	Датум закључења угоро/ оквирног споразума	Датум потпуне реализације угоро/ оквирног споразума и укупна утошена вриједност	Напомена (образложење)
1.					1. 2. 3.	1. 2. 3.			
2.									
3.									
4.									
5.									

* У случају оквирног споразума колона 6. се не попуњава

М.П.

Потпис одговорног лица

Na osnovu člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) i člana 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 39/14), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine, na 11. sjednici održanoj 17.06.2015. godine, donijelo je

UPUTSTVO O OBJAVI OSNOVNIH ELEMENATA UGOVORA I IZMJENA UGOVORA

Član 1. (Predmet)

Ovim uputstvom se uređuje forma, sadržaj i način objave osnovnih elemenata ugovora, kao i svih izmjena ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora.

Član 2.

(Obaveza ugovornog organa)

- (1) Ugovorni organ iz člana 4. i 5. Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj 39/14), (u daljem tekstu: Zakon), nakon što dostavi izvještaj o postupku javne nabavke Agenciji za javne nabavke, dužan je na svojoj internetskoj stranici, ako je ima, objaviti osnovne elemente ugovora za postupak javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora.
- (2) Objava osnovnih elemenata obavezna je i u slučaju zaključenja okvirnog sporazuma.
- (3) Objava iz stava (2) ovog člana se vrši na obrascu koji je sastavni dio ovog uputstva.

Član 3.

(Sadržaj obrasca)

- (1) Obrazac iz člana 2. stav (3) ovog uputstva sadrži:
 - a) Redni broj,
 - b) Opis i Oznaka po Jedinstvenom rječniku javne nabavke,
 - c) Vrstu postupka i broj obavještenja o dodjeli ugovora sa Portala javnih nabavki, za postupke javne nabavke za koje postoji obaveza objave obavještenja o dodjeli ugovora,
 - d) Podatke o dobavljaču/dobavljačima u okvirnom sporazumu (Naziv, ID broj, mjesto),
 - e) Osnovne elemente ugovora/okvirnog sporazuma (vrijednost, period trajanja/rok izvršenja, rok plaćanja, garantni period i dr.),

- f) Opis izmjene osnovnih elemenata ugovora sa datumom izmjene,
 - g) Ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene/ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma (nakon zaključenog pojedinačnog ugovora),
 - h) Datum zaključenja ugovora,
 - i) Datum potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost,
 - j) Napomenu/obrazloženje (značajnije izmjene, raskid ugovora i sl.).
- (2) U slučaju zaključenog okvirnog sporazuma, objavljuje se obrazac iz stava (1) ovog člana Uputstva, izuzev podataka iz stava (1) tačka f) ovog člana.
 - (3) Obrazac iz stava (1) ovog člana se objavljuje i u slučaju ugovora u oblasti odbrane i sigurnosti iz člana 8. stav (4) Zakona.
 - (4) U slučaju ugovora za neprioritetne usluge iz člana 8. stav (1) Zakona i ugovora koji su dodijelili diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine iz člana 8. stav (5) Zakona, objavljuje se obrazac iz stava (1) ovog člana uputstva, izuzev podataka iz stava (1) tačka c) ovog člana.
 - (5) U slučaju ugovora iz st. (3) i (4) ovog člana, obrazac se objavljuje u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora.

Član 4.

(Ažuriranje i dostupnost podataka)

Podaci iz člana 2. ovog uputstva za svaki pojedinačni ugovor se ažuriraju najmanje svaka tri mjeseca i moraju biti dostupni na inernetskoj stranici ugovornog organa najmanje tri godine od datuma potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma.

Član 5.

(Izuzetak od primjene)

Ovo uputstvo se ne primjenjuje za ugovore dodijeljene po osnovu izuzeća od primjene Zakona iz člana 10. i za izuzeća za sektorske ugovorne organe iz člana 86. Zakona.

Član 6.

(Stupanje na snagu)

Ovo uputstvo stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 70/15
17. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Denis Zvizdić, s. r.

OBRAZAC PRAĆENJA REALIZACIJE UGOVORA/OKVIRNOG SPORAZUMA

(NAZIV UGOVORNOG ORGANA)

1. R.b.	2. Opis i Oznaka po JRJN	3. Vrsta postupka i broj obavještenj a o dodjeli ugovora sa Portala javnih nabavki	4. Podaci o dobavljaču/ dobavljačima u okvirnom sporazumu (Naziv, ID broj, mjesto)	5. Osnovni elementi ugovora/okvirnog sporazuma (Vrijednost, period trajanja/rok izvršenja, rok plaćanja, garantni period,...)	6. Opis izmjene osnovnih elemenata ugovora i datum izmjene	7. Ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene/ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma	8. Datum zaključenja ugovora/ okvirnog sporazuma	9. Datum potpune realizacije ugovora/ okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost	10. Napomena (obrazloženje)
1.				1. 2. 3.		1. 2. 3.			
2.									
3.									
4.									
5.									

* U slučaju okvirnog sporazuma kolona 6. se ne popunjava

M.P.

Potpis odgovorne osobe

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE****520**

Na temelju članka 25. stavak (1), članka 42. stavak (2) i članka 11. stavak (3), sukladno članku 11. stavak (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po posebnom zahtjevu za donošenje rješenja gospodarskog subjekta Poliklinike "Sunce-Agram" Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva 20., Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zastupanog po punomoćniku odvjetničkom društvu Milas, Martinović & Partneri, Azize Šaćirbegović 10., 71 000 Sarajevo, broj: 01-26-2-31-33-II/14 od 22. travnja 2015. godine, Konkurencijsko vijeće je, na 105. (stotinupetoj) sjednici održanoj dana 9. lipnja 2015. godine, donijelo

RJEŠENJE

1. Smatra se da gospodarski subjekt JU Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju Sarajevo, ulica Kolodvorska 10., 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zbog protoka roka za donošenje rješenja o utvrđivanju zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 41. stavak (1) točka c) Zakona o konkurenciji, ne zlouporabljuje vladajući položaj u smislu članka 10. stavak (2) točke a) i b) Zakona o konkurenciji.
2. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 3. listopada 2014. godine pod brojem: 01-26-2-31-II/14, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka za utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja gospodarskog subjekta JU Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju Sarajevo (u daljnjem tekstu: Zahtjev), podnesen od gospodarskog subjekta Poliklinike "Sunce-Agram" Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva 20., Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili Poliklinika Sunce), protiv JU Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju Sarajevo, ulica Kolodvorska 10., 71 000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: JU Zavod), radi zlouporabe vladajućeg položaja, u smislu članka 10. stavak (2) točka a) i b) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), (u daljnjem tekstu: Zakon).

Kako bi se podneseni Zahtjev kompletirao, podnositelju je dana 14. listopada 2014. godine upućen Zahtjev br: 01-26-2-31-1-II/14 za dopunu istog i uplatu administrativne pristojbe, koji je dopunjen dana 3. studenog 2014. godine podneskom broj: 01-26-2-31-2-II/14 i dokazom o uplati administrativne pristojbe.

Kompletiranjem predmetnog Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je na temelju članka 28. stavak (3) Zakona dana 9. prosinca 2014. godine izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva, broj: 01-26-2-31-3-II/14.

Na temelju dostavljene dokumentacije Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka utvrditi postojanje povrede Zakona na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je na 101. (stotinuprvoj) sjednici održanoj dana 9. prosinca 2014. godine donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 01-26-2-31-5-II/14.

Sukladno članku 33. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće je dostavilo Zaključak i Zahtjev na očitovanje aktom broj: 01-26-2-31-10-II/14 dana 9. prosinca 2014. godine gospodarskom subjektu JU Zavod na odgovor, kao i Podnositelju zahtjeva.

Dana 24. prosinca 2014. godine pod brojem: 01-26-2-31-11-II/14 Konkurencijsko vijeće je zaprimilo Odgovor na zahtjev za pokretanje postupka gospodarskog subjekta JU Zavod.

Tijekom postupka Konkurencijsko vijeće je zatražilo i stručno mišljenje dana 22. siječnja 2015. godine od strane Agencije za javne nabave broj: 01-26-2-31-15-II/14 o određenim činjenicama u postupku. Agencija za javne nabave je dostavila svoje mišljenje dana 2. veljače 2015. godine zaprimljeno pod brojem: 01-26-2-31-16-II/14.

Obzirom da se u predmetnom postupku radi o strankama sa suprotnim interesima, sukladno članku 39. stavak (1) Zakona, održana je usmena rasprava, dana 17. ožujka 2015. godine, na kojoj su sve stranke u postupku dale svoje iskaze, te je Podnositelj zahtjeva dostavio i Podnesak kojim je dopunio svoje ranije iznesene navode, te predložio i provođenje određenih dokaza.

Člankom 41. stavak (1) točka c) Zakona je propisano da je nakon donošenja zaključka o pokretanju postupka Konkurencijsko vijeće dužno donijeti konačno rješenje o utvrđivanju zlouporabe vladajućeg položaja u roku od 4 mjeseca.

Obzirom da u mjerodavnom razdoblju u kojem je trebalo biti doneseno konačno rješenje u predmetnom postupku, nisu nastupile okolnosti iz članka 22. stavak (4) Zakona, a posljedično ni iz članka 24. stavak (3) točka c) Zakona, Konkurencijsko vijeće nije bilo u mogućnosti donijeti konačno rješenje u zakonskom roku.

Člankom 11. stavak (2) Zakona propisano je da ukoliko Konkurencijsko vijeće ne donese rješenje u roku iz članka 41. stavak (1) točka c), smatra se da se zaključenim sporazumom odnosno postupanjem gospodarskog subjekta ne zlouporabljuje vladajući položaj. Na poseban zahtjev gospodarskog subjekta, Konkurencijsko vijeće sukladno članku 11. stavak (3) Zakona donosi rješenje da zaključenim sporazumom, odnosno postupanjem gospodarski subjekt ne zlouporabljuje vladajući položaj.

Poliklinika Sunce je podnijela Konkurencijskom vijeću poseban Zahtjev za donošenje rješenja u smislu članka 11. stavak (3) Zakona dana 22. travnja 2015. godine pod brojem: 01-26-2-31-33-II/14.

Postupajući po Zahtjevu za donošenje rješenja Podnositelja zahtjeva, a imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je konstatiralo da je rok za donošenje konačnog rješenja u smislu članka 41. stavak (1) točka c) Zakona protekao, te je sukladno članku 11. stavak (3) Zakona donijelo odluku kao u točki 1. izreke ovog Rješenja.

Administrativna pristojba

Sukladno članku 2. tarifni broj 107. stavak (1) točka g) Odluke o administrativnim pristojbama u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", broj 30/06 i 18/11) podnositelj zahtjeva je na ovo Rješenje obavezan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj 01-26-2-31-36-II/14

9. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjednica
Maida Čampara, v. r.

На основу члана 25. став (1), члана 42. став (2) и члана 11. став (3), у складу са чланом 11. став (2) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по посебном захтјеву за доношење рјешења привредног субјекта Поликлинике "Сунце-Аграм"

Сарајево, Трг међународног пријатељства 20., Сарајево, Босна и Херцеговина, заступаног по пуномоћнику адвокатском друштву Милас, Мартиновић & Партнери, Азизе Шаћирбеговић 10., 71 000 Сарајево, број: 01-26-2-31-33-II/14 од 22. априла 2015. године, Конкуренијски савјет је, на 105. (стотинупетој) сједници одржаној дана 9. јуна 2015. године, донио

РЈЕШЕЊЕ

1. Сматра се да привредни субјекат ЈУ Завод за здравствену заштиту радника у саобраћају Сарајево, улица Колодворска 10., 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина, због протеча рока за доношење рјешења о утврђивању злоупотребе доминантног положаја из члана 41. став (1) тачка ц) Закона о конкуренцији, не злоупотребљује доминантни положај у смислу члана 10. став (2) тачке а) и б) Закона о конкуренцији.
2. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкуренијски савјет је дана 3. октобра 2014. године под бројем: 01-26-2-31-II/14, запримио Захтјев за покретање поступка за утврђивање злоупотребе доминантног положаја привредног субјекта ЈУ Завод за здравствену заштиту радника у саобраћају Сарајево (у даљем тексту: Захтјев), поднесен од привредног субјекта Поликлинике "Сунце-Аграм" Сарајево, Трг међународног пријатељства 20., Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: Подносилац захтјева или Поликлиника Сунце), против ЈУ Завод за здравствену заштиту радника у саобраћају Сарајево, улица Колодворска 10., 71 000 Сарајево, Босна и Херцеговина (у даљем тексту: ЈУ Завод), ради злоупотребе доминантног положаја, у смислу члана 10. став (2) тачка а) и б) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), (у даљем тексту: Закон).

Како би се поднесени Захтјев комплетирао, подносиоцу је дана 14. октобра 2014. године упућен Захтјев бр: 01-26-2-31-1-II/14 за допуну истог и уплату административне таксе, који је допуњен дана 3. новембра 2014. године поднеском број: 01-26-2-31-2-II/14 и доказом о уплати административне таксе.

Комплетирањем предметног Захтјева, Конкуренијски савјет је на основу члана 28. став (3) Закона дана 9. децембра 2014. године издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева, број: 01-26-2-31-3-II/14.

На основу достављене документације Конкуренијски савјет је оцијенио да није могуће безведеног поступка утврдити постојање повреде Закона на које Подносилац захтјева указује, те је на 101. (стотинупрвој) сједници одржаној дана 9. децембра 2014. године донио Закључак о покретању поступка број: 01-26-2-31-5-II/14.

У складу са чланом 33. став (1) Закона, Конкуренијски савјет је доставио Закључак и Захтјев на очитовање актом број: 01-26-2-31-10-II/14 дана 9. децембра 2014. године привредном субјекту ЈУ Завод на одговор, као и Подносиоцу захтјева.

Дана 24. децембра 2014. године под бројем: 01-26-2-31-11-II/14 Конкуренијски савјет је запримио Одговор на захтјев за покретање поступка привредног субјекта ЈУ Завод.

Током поступка Конкуренијски савјет је затражио и стручно мишљење дана 22. јануара 2015. године од стране Агенције за јавне набавке број: 01-26-2-31-15-II/14 о одређеним чињеницама у поступку. Агенција за јавне набавке је доставила своје мишљење дана 2. фебруара 2015. године запримљено под бројем: 01-26-2-31-16-II/14.

Обзиром да се у предметном поступку ради о странкама са супротним интересима, у складу са чланом 39. став (1) Закона, одржана је усмена расправа, дана 17. марта 2014. године, на којој су све странке у поступку дале своје исказе, те је Подносилац захтјева доставио и Поднесак којим је допунио своје раније изнесене наводе, те предложио и провођење одређених доказа.

Чланом 41. став (1) тачка ц) Закона је прописано да је након доношења закључка о покретању поступка Конкуренијски савјет дужан донијети коначно рјешење о утврђивању злоупотребе доминантног положаја у року од 4 мјесеца.

Обзиром да у релевантном периоду у којем је требало бити донешено коначно рјешење у предметном поступку, нису наступиле околности из члана 22. став (4) Закона, а посљедишно ни из члана 24. став (3) тачка ц) Закона, Конкуренијски савјет није био у могућности донијети коначно рјешење у законском року.

Чланом 11. став (2) Закона прописано је да уколико Конкуренијски савјет не донесе рјешење у року из члана 41. став (1) тачка ц), сматра се да се закљученим споразумом односно поступањем привредног субјекта не злоупотребљује доминантни положај. На посебан захтјев привредног субјекта, Конкуренијски савјет у складу са чланом 11. став (3) Закона доноси рјешење да закљученим споразумом, односно поступањем привредни субјекат не злоупотребљује доминантни положај.

Поликлиника Сунце је поднијела Конкуренијском савјету посебан Захтјев за доношење рјешења у смислу члана 11. став (3) Закона дана 22. априла 2015. године под бројем: 01-26-2-31-33-II/14.

Поступајући по Захтјеву за доношење рјешења Подносиоца захтјева, а имајући у виду напријед наведено, Конкуренијски савјет је констатовао да је рок за доношење коначног рјешења у смислу члана 41. став (1) тачка ц) Закона протекла, те је у складу са чланом 11. став (3) Закона донио одлуку као у тачки 1. диспозитива овог Рјешења.

Административна такса

У складу с чланом 2. тарифни број 107. став (1) тачка г) Одлуке о административним таксама у вези са процесним радњама пред Конкуренијским савјетом ("Службени гласник БиХ", број 30/06 и 18/11) подносилац захтјева је на ово Рјешење обавезан платити административну таксу у износу од 1.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

Поука о правном лијеку

Против овога Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Рјешења.

Број 01-26-2-31-36-II/14

9. јуни 2015. године
Сарајево

Предсједница
Маида Чампара, с. р.

Na osnovu člana 25. stav (1), člana 42. stav (2) i člana 11. stav (3), u skladu sa članom 11. stav (2) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po posebnom zahtjevu za donošenje rješenja privrednog subjekta Poliklinike "Sunce-Agram" Sarajevo, Trg međunarodnog prijateljstva 20., Sarajevo, Bosna i Hercegovina, zastupanog po punomoćniku advokatskom društvu Milas, Martinović & Partneri, Azize Šaćirbegović 10., 71 000 Sarajevo, broj: 01-26-2-31-33-II/14 od 22. aprila 2015. godine, Konkurencijsko vijeće je,

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. stavak (2) i članka 48. stavak (1) točka a), a u svezi s člankom 4. stavak (1) točke b) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09) i članka 105. stavak (1) i 108. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Udruga predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini, ul. Hasana Brkića 2, 71000 Sarajevo, koga zastupa odvjetnik Almir A. Selimović, ul. M. Tita 29/II, 71000 Sarajevo, protiv Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, ul. Alipašina 41, 71000 Sarajevo, postupajući po Presudi Suda Bosne i Hercegovine broj SI 3 U 011496 12 U od 08.04.2015. godine, Konkurencijsko vijeće, na 104. (stotinučvrttoj) sjednici održanoj dana 27.05.2015. godine, donijelo je

RJEŠENJE

- (1) Utvrđuje se da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, točkom VIII posebnih kriterija Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 75/11) sprječava, ograničava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji Bosne i Hercegovine, ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji.
- (2) Navedene odredbe Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine iz točke 1. izreke ovoga Rješenja su ništave (*ex lege*), u smislu članka 4. stavak (2) Zakona o konkurenciji.
- (3) Nalaže se Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, da odmah, a najkasnije u roku od 30 (trideset) dana od dana primitka ovoga Rješenja, uskladi odredbe Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine, sa Zakonom o konkurenciji, na način da se izmjeni alineja I posebnih kriterija točke VIII, u smislu da nema ograničenja broja i podrijetla zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi županija, te u ostavljenom vremenskom roku dostavi Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenoj obvezi.
- (4) Izriče se novčana kazna Vladi Federacije Bosne i Hercegovine u visini od 80.000,00 (osamdeset tisuća konvertibilnih maraka) KM, u smislu članka 48. stavak (1) točka a) Zakona o konkurenciji zbog zaključivanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužna platiti u roku od 8 (osam) dana od primitka ovoga Rješenja. U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u navedenom roku, ista će se naplatiti prinudnim putem, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.
- (5) Obvezuje se Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da Udruzi predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.842,40 KM (tisuću osamsto četrdeset dvije konvertibilne marke, četrdeset pfeninga) u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovoga Rješenja.
- (6) Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Ovim Rješenjem izvršava se Presuda Suda Bosne i Hercegovine, broj S1 3 U 011496 12 U od dana 08.04.2015. godine (u daljnjem tekstu: Presuda), kojom je Sud Bosne i Hercegovine uvažio Tužbu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, ul. Alipašina 41, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Vlada) i poništio Rješenje Konkurencijskog vijeća, broj 04-26-3-027-38-II/11 od dana 04.10.2012. godine (u daljnjem tekstu: poništeno Rješenje), te naložio Konkurencijskom vijeću da u ponovljenom postupku da odgovarajuće obrazloženje za sve prigovore navedene u Tužbi imajući u vidu ocjene i stavove Suda Bosne i Hercegovine, uz potpuno uvažavanje pravila Zakona o upravnom postupku i Zakona o konkurenciji, pravilno i potpuno utvrdi činjenično stanje, te nakon ponovne ocjene dokaza donese pravilnu i zakonitu odluku.

Prema članku 62. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 83/08 i 74/10) kada sud poništi akt protiv kojeg je bio pokrenut upravni spor, predmet se vraća u stanje u kojem se nalazio prije nego što je poništen akt donesen, te je pri donošenju novog rješenja nadležna institucija vezana pravnim shvatanjima suda i primjedbama suda u svezi sa postupkom.

Konkurencijsko vijeće u ponovljenom postupku nije utvrđivalo nove činjenice i nije izvodilo nove dokaze, nego je svoju odluku zasnivalo na činjenicama i dokazima koji su utvrđeni i izvedeni u ranijem postupku koji je okončan poništenim Rješenjem, pri tom postupajući po Presudi u smislu pravnog shvatanja i primjedbi Suda.

Konkurencijsko vijeće je u ranijem postupku utvrdilo da je Vlada izvršila nalog iz točke (3) izreke poništenog Rješenja, odnosno da je uskladila odredbe Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa Zakonom o konkurenciji, s obzirom da je točkom I Odluke o izmjenama Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/12) propisano da se u točki VIII stavak 1. podtočka b) posebnih kriterija, alineja jedan briše, čime su ukinuta ograničenja vezana za broj i podrijetlo zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi županija. Pored toga Vlada je izvršila obveze utvrđene točkama (4) i (5) poništenog Rješenja, a koje se odnose na uplatu izrečene novčane kazne u visini od 80.000,00 KM i nadoknadu troškova postupka Udruge predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini, u iznosu od 1.842,40 KM.

1. Pokretanje postupka

Konkurencijsko vijeće je dana 01.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-II/11 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev), podnesen od strane Udruge predstavnika stranih proizvođača lijekova u BiH, ul. Hasana Brkića 2, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: Udruga ili Podnositelj zahtjeva), koju zastupa odvjetnik Almir A. Selimović, Maršala Tita 29/II, 71000 Sarajevo, radi utvrđivanja usuglašenosti Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Odluka) sa Zakonom o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) i prijedlogom za donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu odredbe članka 40. stavak 2. Zakona.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu članka 28. stavak (2) Zakona, te je dana 07.12.2011. godine aktom broj 04-26-3-027-1-II/11, zatražilo dopunu Zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva dostavio je traženu dopunu podnescima zaprimljenim dana 16.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-2-II/11 i dana 22.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-3-II/11.

Konkurencijsko vijeće je dana 23.01.2012. godine, pod brojem 04-26-3-027-4-II/11, shodno članku 28. stavak (3) Zakona, Podnositelju zahtjeva izdalo Potvrdu o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku su Udruga predstavnika stranih proizvođača lijekova u BiH, ul. Hasana Brkića 2, 71000 Sarajevo, koju zastupa odvjetnik Almir A. Selimović, ul. Maršala Tita 29/II, 71000 Sarajevo i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ul. Alipašina 41, 71000 Sarajevo.

Udruga je registrirana dana 31.05.2002. godine u Registru udruga Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, pod registarskim brojem RU-2/02, knjiga I Registra. Sjedište Udruge je u Sarajevu, ul. Hasana Brkića br. 2, a osoba odgovorna za zastupanje je dr. Nedžad Kečo.

Vlada je organ uprave koji je donio spornu Odluku i na kojeg se sukladno članku 2. stavak (1) točka b) Zakona primjenjuju odredbe istog, kada svojim djelovanjem posredno ili neposredno sudjeluje ili utječe na tržište Bosne i Hercegovine.

3. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka primijenilo odredbe Zakona, Zakona o upravnom postupku, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) i Odluke o sporazumima male vrijednosti ("Službeni glasnik BiH", br. 86/05).

Pored navedenih propisa Konkurencijsko vijeće se koristilo odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08) Zakona o lijekovima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 51/01 i 29/05), Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 82/11), Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet ("Službeni glasnik BiH", br. 75/11), kao i odredbama predmetne Odluke.

4. Mjerodavno tržište

Sukladno članku 3. Zakona, te člancima 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne značajke, kvalitetu, namjenu, cijenu ili način uporabe.

Prema odredbi članka 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojoj gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda i/ili usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište usluga predmetnog postupka je tržište izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji BiH.

Mjerodavno zemljopisno tržište predmetnog postupka je područje Federacije Bosne i Hercegovine, budući da se Odluka primjenjuje samo na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u predmetnom postupku, mjerodavno tržište predstavlja tržište izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

5. Postupak po zahtjevu za pokretanje postupka

Podnositelj zahtjeva je naveo slijedeće činjenice kao razloge za podnošenje Zahtjeva:

- Da je jedan od ciljeva Udruge, zastupanje interesa članica Udruge, čiji interesi mogu biti narušeni Odlukom, do te mjere, da pojedine članice Udruge može dovesti do upitnosti ekonomske opravdanosti daljnje egzistencije na tržištu Bosne i Hercegovine.
- Podnositelj zahtjeva smatra da Vlada odredbama točke V i točke VIII Odluke, sprječava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji BiH, u smislu članka 4. stavak (1) točka b)

Zakona, te da je sa stanovišta donošenja Odluke, upitna kompetencija Vlade, imajući u vidu da se radi o regulativi koja je u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH.

- Da je točkom V Odluke propisano, da je cijena lijeka koji se nalazi na Federalnoj esencijalnoj listi izračunata nakon obavljenog pregovaračkog postupka sa proizvođačima koji imaju dozvole za lijekove izdane od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH. Podnositelj zahtjeva smatra da je ovom odredbom uskraćeno pravo pojedinim proizvođačima lijekova da sudjeluju u kreiranju cijena lijekova, koje su za pojedine lijekove utvrđene u dosta većem iznosu od cijena koje su bile do donošenja Odluke. Kao dokaz da nisu sudjelovali u pregovaračkom postupku dostavljena su dva dopisa, jedan gospodarskog subjekta "Alcon Pharmaceuticals BH" d.o.o. Sarajevo, od 09.12.2011. godine, upućen Federalnom ministarstvu zdravstva i drugi gospodarskog subjekta "NOBEL ILAČ" predstavništvo u BiH, Sarajevo, od 24.11.2011. godine, upućen Udruzi.
- Da se točkom VIII Odluke, utvrđuju opći i posebni kriteriji prilikom izrade pozitivnih lista lijekova županija, a među posebnim kriterijima je i kriterij kojim se ograničava, da se na pozitivnu listu lijekova županija mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja. Podnositelj zahtjeva smatra da je ova odredba u izravnoj suprotnosti sa člankom 4. stavak (1) točka b) Zakona, te da se istom izravno sprječava konkurencija i otvara mogućnost zlorabe i privilegiranja određenih proizvođača. Pored toga, navodi se i kriterij po kojem se obvezno na listu moraju uvrstiti domaće farmaceutske industrije ukoliko imaju registriranu generičnu paralelu istog lijeka, pakiranja i jačine, te se u slučaju 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju predviđene uvjete, dolazi do situacije apsolutnog isključivanja stranih proizvođača lijekova iz tržišne utakmice. Prema Podnositelju zahtjeva, ovakav slučaj je već bio predmet rasprave Konkurencijskog vijeća, po zahtjevu Udruge protiv Vlade Županije Sarajevo, u kojem je Konkurencijsko vijeće donijelo Rješenje broj 01-01-26-048-36-II/07 od 22.10.2008. godine, kojim je utvrđeno da je odredba članka 20. Odluke o listi lijekova koji se izdaju na teret zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, u suprotnosti sa odredbama članka 4. Zakona.
- Da Konkurencijsko vijeće do okončanja postupka donese rješenje o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu članka 40. stavak (2) Zakona, kojim će suspendirati primjenu Odluke do okončanja postupka, a sve u cilju zaštite i promocije tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini i sprječavanja nastanka štetnih posljedica, kako za pojedine gospodarske subjekte, tako i za društvenu zajednicu uopće.

Podnositelj zahtjeva smatra da se odredbama točke V i točke VIII Odluke ograničava tržišna konkurencija u smislu članka 4. stavak (1) točke b) Zakona.

Na osnovu dokumentacije dostavljene uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je sukladno članku 32. stavak (2) Zakona, dana 14.02.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-7-

II/11, donijelo Zaključak o pokretanju postupka (u daljnjem tekstu: Zaključak).

Sukladno članku 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je Zahtjev i Zaključak dostavilo na odgovor Vladi, aktom broj 04-26-3-027-11-II/11 dana 14.02.2012. godine.

Vlada je tražila od Konkurencijskog vijeća produljenje roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak, podneskom broj 04-26-3-027-13-II/11 od dana 28.02.2012. godine, što je Konkurencijsko vijeće i odobrilo aktom broj 04-26-3-027-14-II/11 dana 29.02.2012. godine, nakon čega je Vlada Konkurencijskom vijeću dostavila traženi odgovor, podneskom zaprimljenim dana 27.03.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-15-II/11.

Vlada u svom odgovoru u potpunosti osporava Zahtjev, te u bitnom navodi slijedeće:

- Da Udruga nema pravni i ekonomski interes za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem, jer smatra da u oblasti prometa lijekova pravni ili ekonomski interes mogu imati samo nositelji dozvole za promet lijekova. U obrazloženju ovoga navodi se da je odredbama članka 32. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima i članka 4. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet propisano da samo nositelji dozvole za stavljanje lijeka u promet izdane od strane nadležnog organa, a to je Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, mogu sudjelovati u prometu lijekova, te da prema odredbama istog Zakona nositelji dozvole za stavljanje lijeka u promet mogu biti isključivo domaće pravne osobe koje su proizvođači lijekova ili pravne osobe sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koji su zastupnici stranog proizvođača lijekova. Utemeljitelji Udruge su fizičke osobe koje uopće ne mogu biti nositelji dozvole za promet lijekova u smislu članka 32. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, a ukoliko uopće ima stranih proizvođača lijekova koji su članovi Udruge, izvjesno je da oni prema istoj zakonskoj odredbi, ne mogu steći status nositelja dozvole za promet lijekova i sudjelovati u prometu lijekova u Bosni i Hercegovini, čime se izvodi zaključak da Podnositelj zahtjeva, kao i njegovi članovi nemaju aktivnu legitimaciju Podnositelja zahtjeva, pa predlažu da se isti odbaci, iz razloga što je podnesen od strane neovlaštene osobe. Kao dokaz priloženo je Rješenje o upisu u Registar Udruga broj RU-2/02 od 31.05.2002. godine i Zajednički sporazum o osnivanju predstavnika stranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini sa popisom utemeljitelja broj 1/2001 od 27.09.2001. godine.
- Ističe se prigovor aktivne legitimacije u smislu da predsjednik Udruge, odnosno njegov punomoćenik odvjetnik Almir A. Selimović, nisu postupali u ime svih članica Udruge, pa se u tom smislu upućuje na izjave inostranih proizvođača lijekova, odnosno njihovih zastupnika u Bosni i Hercegovini koji ne podržavaju podnijeti Zahtjev protiv Vlade i od istog se u potpunosti ograđuju. Kao dokaz priložene su izjave inostranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini: GlaxoSmithKline, PharmaSwiss, Belupo, Sanofi, Abbott, Pliva, Roche, Exico Healthcare i Nycomed.
- Na navode Podnositelja zahtjeva o kompetenciji Vlade vezano za odredbe točke V i točke VIII Odluke, kao i to da se tu radi o regulativi u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH, odgovor je da je

pitanje nadležnosti Vlade i nadležnosti Vijeća ministara BiH u pogledu donošenja bilo kojih propisa, uključujući i predmetnu Odluku, izvan kompetencija Konkurencijskog vijeća. Ustavni sud BiH je na osnovu članka VI 3. Ustava BiH, jedini nadležan da odlučuje o sporovima nadležnosti između institucija BiH i institucija entiteta. Prilikom donošenja Odluke posebno se vodilo računa o ingerencijama Vijeća ministara BiH utvrđenim člancima 83. i 84. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, što pokazuju odredbe točke XI i točke XIV Odluke, pa Vlada smatra da Odlukom nisu derogirane nadležnosti Vijeća ministara BiH. Kao pravni temelj za donošenje Odluke navodi se članak 82. stavak 1. Zakona o lijekovima u kojem je propisano da Vlada na prijedlog federalnog ministra zdravstva utvrđuje Listu esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja. Za predmetnu Odluku pribavljeno je pozitivno mišljenje Ureda Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije broj 07-02/2-37-846/11 od 26.10.2011. godine. Kao razlog za donošenje Odluke navodi se to da Federalna esencijalna lista nije revidirana od 2008. godine, a cijene lijekova od 2007. godine, te da je postojalo alarmantno stanje u oblasti farmaceutike u Federaciji BiH u čemu je u dva navrata Vladu upoznalo Federalno Ministarstvo zdravstva, informacijama razmatranim u rujnu i listopadu 2011. godine na sjednicama Vlade. Kao problem na tržištu prometa lijekova u Bosni i Hercegovini navode se neadekvatni propisi i praksa iz ranijeg razdoblja, a koji se vežu za obvezu prema Pravilniku o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvješćivanja o cijenama lijekova u Bosni i Hercegovini, kojim Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu pomenutog Pravilnika, treba da obračuna maksimalne državne cijene lijekova, a koje ni do danas nisu objavljene. Sukladno tome, Vlada je razmatrajući informacije Federalnog ministarstva zdravstva, zaključcima V. broj 895/2011 od 05.09.2011. godine i V. broj 1002/2011 od 04.10.2011. godine, naložila istom poduzimanje žurnih aktivnosti radi utvrđivanja stanja u farmaceutskom sektoru Federacije BiH, te obvezu da se sačini nova Federalna esencijalna lista lijekova i izvrši revizija cijena lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, s ciljem ujednačavanja prava osiguranika na lijekove koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja u svim županijama Federacije BiH. Dokaz za navedeno su informacije sa zaključcima razmatrane i usvojene na sjednici Vlade od 05.09. i 04.10. 2011. godine.

- Da Federalnom esencijalnom listom nisu povrijeđena prava proizvođača lijekova na tržištu lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, jer je suglasno točki III i točki IV Odluke, Federalna esencijalna lista generička što znači da sadrži samo internacionalne nezaštićene nazive lijekova-INN, a ne i proizvođačke nazive lijekova.
- Da je neutemeljen prigovor Podnositelja zahtjeva da je Vlada donoseći Odluku narušila kompetencije organa na razini Bosne i Hercegovine, te da u

pregovaračkom postupku radi utvrđivanja cijena lijekova nisu sudjelovali pojedini proizvođači lijekova ("Alcon Pharmaceuticals" d.o.o. Sarajevo i "NOBEL ILAC" predstavništvo u BiH). U odgovoru na ove navode ponovo se ukazuje da ocjena nadležnosti za donošenje odluka, kao i ocjena ustavnosti donesenih odluka nije u kompetencijama Konkurencijskog vijeća, nego u nadležnosti Ustavnog suda BiH, a vezano za pregovaranje ukazuje se na to da je pregovaranje samo jedan od metoda koji su korišteni u postupku utvrđivanja cijena lijekova. Prilikom donošenja Odluke bile su poznate cijene svih proizvođača koji su nositelji dozvole za promet lijekova na teritoriju Bosne i Hercegovine, pa za pojedine proizvođače čije su cijene akceptirane nije bilo razloga da se pozivaju na pregovore, s tim da su isti u slučaju da su zainteresirani mogli da se obrate Federalnom ministarstvu zdravstva. U pregovaračkom postupku imale su se u vidu sve cijene lijekova koje su prijavljene u postupku izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, kao i sve cijene lijekova za isti generički naziv, oblik, jačinu i pakiranje utvrđene na dosadašnjim pozitivnim listama županija. Postignuta razina cijena donosi značajne uštede u sektoru zdravstvenog osiguranja Federacije BiH u iznosu od cca 17 milijuna KM, što je sukladno uvjetima važenja Stand by aranžmana Bosne i Hercegovine sa MMF-om, te primjene Zakona o ostvarivanju ušteda u Federaciji BiH. Navedene uštede potvrđene su i od Hrvatskog društva za farmakoekonomiku i ekonomiku zdravstva (HDFEZ), a koje je angažirano od strane Federalnog ministarstva zdravstva nakon zaključenog pregovaračkog postupka. Kao dokaz navodi se ekspertsko mišljenje Hrvatskog društva za farmakoekonomiku i ekonomiku zdravstva (HDFEZ) i izvješće Svjetske banke broj 66253-BA, "Bosna i Hercegovina: Izazovi i preporuke za reforme. Pregled javnih rashoda i institucija", str. 91-94.

- Da je neutemeljen prigovor istaknut u Zahtjevu, vezano za točku VIII Odluke u dijelu posebnih kriterija koji se odnosi na ograničenje da se na pozitivnu listu lijekova županija mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakiranja, te da se obvezno uvrštavaju lijekovi domaće farmaceutske industrije, ukoliko imaju registriranu generičku paralelu istog lijeka, pakiranja i jačine, tako da u slučaju da 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju predviđene uvjete dolazi do situacije apsolutnog isključenja stranih proizvođača lijekova. Člankom 2. točka h) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima esencijalni lijekovi su definirani kao temeljni lijekovi za najčešća oboljenja kojim se zadovoljavaju zdravstvene potrebe najvećeg dijela stanovništva, koje kao takve utvrđuje ovlašteno tijelo, što navodi na zaključak da se esencijalna lista ne formira po zakonima liberalnog tržišta, nego je njeno formiranje u nadležnosti državnih institucija, a kriteriji su bazirani na naučnim i stručnim standardima i zdravstvenim potrebama stanovništva. Prema zakonskim odredbama, nadležnost Konkurencijskog vijeća je zaštita i promocija tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini, a kako se lista esencijalnih lijekova ne utvrđuje na osnovu djelovanja

tržišnih zakonitosti, izvjesno je da Konkurencijsko vijeće nije nadležno za donošenje odluka kojima se definira ili mijenja ili uopće utječe na formiranje esencijalne liste lijekova. Lijekovi sa esencijalne liste nisu obična roba široke potrošnje i nekompetentno formiranje, mijenjanje ili bilo kakav drugi utjecaj na esencijalnu listu od strane nenadležnih organa i institucija može imati nesagledive posljedice na kvalitetnu i sigurnu zaštitu zdravlja stanovništva. Kako Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, koja ima izričitu zakonsku nadležnost i ovlasti u prometu lijekova, ne nalazi da je Odluka koju je donijela Vlada u bilo kom pogledu sporna, Konkurencijsko vijeće nema nikakvog razloga niti zakonskog temelja da u tom domenu preuzima nadležnosti specijalizirane agencije za lijekove. Odluka nema za svrhu favoriziranje i protekcionizam domaćih proizvođača lijekova, što potvrđuje i točka VIII Odluke, gdje je u posebnim kriterijima propisano da će se na pozitivne liste lijekova županija obvezno uvrstiti i ino proizvođač originator, kao i druge inostrane kompanije lijekova sa najdužim iskustvom u terapijskoj primjeni lijeka, pod uvjetom da ispunjavaju opće kriterije Odluke. Inzistiranje da se na pozitivne liste lijekova županija uvrste samo zaštićeni nazivi lijekova onih proizvođača koji imaju osiguranu propisanu kontrolu kvaliteta lijeka, proističe iz izvješća Kontrolnog laboratorija Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH o provedenim kontrolama kvalitete lijekova u 2010. godini, iz kojeg je vidljivo da se u prometu u Federaciji BiH nalaze i lijekovi za koje nije obavljena kontrola kvalitete ili lijekovi koji nisu dobili pozitivan nalaz. Na kraju se navodi da pozitivne liste lijekova županija sadrže generičke i proizvođačke nazive lijekova, te su županije slobodne u odabiru onih proizvođačkih lijekova koji ispunjavaju opće i posebne kriterije utvrđene točkom VIII Odluke i to bez obzira da li su isti proizvod domaće ili ino farmaceutske industrije. Kao dokaz služe instrukcija broj 01-37-8698/11 od 12.12.2011. godine i odgovor Federalnog ministarstva zdravstva upućen Udruzi, broj 01-37-519/12 od 25.01.2012. godine.

- Da su neutemeljeni navodi Podnosioca zahtjeva po kojima u slučaju uvrštavanja maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka na pozitivnu listu lijekova istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakiranja, te obveznog uvrštavanja lijekova domaće farmaceutske industrije, ukoliko imaju registriranu generičku paralelu istog lijeka, pakiranja i jačine, kao i originatora, dolazi do situacije apsolutnog isključenja stranih proizvođača lijekova. Vijeće ministara BiH donijelo je Politiku lijekova i medicinskih sredstava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/11) u kojoj je utvrđeno da će se "podržati razvoj domaće proizvodnje prema europskim standardima i trendovima u smislu pripreme istih za konkurenciju na međunarodnoj razini u pogledu kvalitete". Bez elementarne domaće proizvodnje lijekova postoje realni rizici da strani proizvođači lijekova uvjetuju isporuke neophodnih lijekova, visokim cijenama istih. Većina zemalja u okuženju ima neuporedivo višu razinu podsticanja i zaštite domaćih proizvođača (primjer je Republika Srbija u kojoj prema važećim propisima strani proizvođač lijekova može biti uvršten na esencijalnu listu samo ako nijedan domaći

proizvođač lijeka ne proizvodi konkretni lijek u dovoljnoj količini). Podatci o stanju na tržištu lijekova pokazuju da strani proizvođači lijekova nisu stavljani u nepovoljan položaj u odnosu na domaće proizvođače lijekova, koji na tržištu lijekova Bosne i Hercegovine sudjeluju u veoma niskim procentima, što je jasan dokaz vladajućeg položaja stranih proizvođača lijekova na domaćem tržištu. Procjena potrošnje esencijalnih lijekova koji se financiraju na teret županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2011. godini, iznosila je 29% udjela domaće farmaceutske industrije i 71% udjela ino industrije. Na kraju se navodi da je predmet postupka pred Konkurencijskim vijećem potrošnja esencijalnih lijekova koji se financiraju iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja, a da je iznos te potrošnje koji se odnosi na domaću farmaceutsku industriju mali dio ukupnog tržišta lijekova, sa udjelom od 6%, što čak i kada bi se tretiralo kao sporazum (što ovdje nije slučaj) po članku 8. Zakona bi se smatralo sporazumom male vrijednosti, koji su kao takvi u potpunosti izuzeti od odredbi članka 4. stavak (1) Zakona.

- Da ne stoji konstatacija iznijeta u Zahtjevu u svezi Rješenja Konkurencijskog vijeća BiH, broj 01-01-26-048-36-II/07 od 22.10.2008. godine, donesenog po zahtjevu Udruge stranih proizvođača lijekova u BiH protiv Vlade Županije Sarajevo, jer navedeno rješenje nema nikakve sveze sa Odlukom, niti se ova dva slučaja mogu povezati. Vjerovatno se ovim željela povući paralela između odredbi posebnih kriterija propisanih u točki VIII Odluke sa odredbama članka 20. Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Sarajevo, a koja je predviđala automatsku eliminaciju lijekova ino proizvođača lijekova u slučaju da je registrirana generička paralela domaće farmaceutske industrije. Odredbe ova dva propisa se ne mogu poistovjetiti.
- Da je neutemeljen prijedlog Podnosioca zahtjeva kojim se traži donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke. Podnositelj zahtjeva izvodi hipotetičke konstrukcije o navodnom štetnom utjecaju Odluke na nedefinirane gospodarske subjekte. Netočni su navodi da primjena Odluke ima izravne štetne posljedice na Proračun Federacije BiH, jer utvrđene cijene lijekova znatno snižavaju troškove na ime osiguranja lijekova sa Federalne esencijalne liste lijekova, a koji se osiguravaju na teret obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, suglasno Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11). Donošenjem privremene mjere stavila bi se van snage važeća Federalna esencijalna lista, što bi imalo nesagledive posljedice na funkcioniranje zdravstva u cjelini, a naročito bi izravno bili ugroženi pacijenti čije liječenje zavisi od dostupnosti lijekova sa Federalne esencijalne liste lijekova, te se predlaže da Konkurencijsko vijeće odbije prijedlog Podnosioca zahtjeva za određivanje privremene mjere obustave primjene Odluke.

Odgovor Vlade na Zahtjev i Zaključak dostavljen je Podnosiocu zahtjeva, aktom broj 04-26-3-027-16-II/11 dana 03.04.2012. godine, koji je dao svoj komentar na isti i dostavio ga podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-027-17-II/11 dana 18.04.2012. godine.

Izjašnjenje Podnosioca zahtjeva na odgovor Vlade suštinski je sadržavao iste stavove kao i Zahtjev, a u bitnom se navodi sljedeće:

- Da je Vlada trebala predmetnu Odluku, prije njenog donošenja dostaviti na mišljenje Konkurencijskom vijeću sukladno članku 25. stavak 1. točka f. Zakona.
- Podnositelj zahtjeva ima pravni i ekonomski interes za pokretanje postupka i nije točna tvrdnja Vlade da nije legitimiran za donošenje Zahtjeva u smislu odredbi članka 27. stavak 3. Zakona. Kao dokaz za ovo navodi se da su člankom 6. Statuta Udruge, kao temeljni ciljevi Udruge između ostalog navedeni promidžba ekonomskih interesa članova Udruge, podsticanje, promidžba i razvoj jedinstvenog i racionalnog tržišta lijekova unutar Bosne i Hercegovine, legislative itd. Članovi Udruge su proizvođači lijekova koje imaju interes plasirati i na tržište Federacije BiH, te imaju i pravni i ekonomski interes za ravnopravno tretiranje njihovih proizvoda sa proizvodima ostalih stranih i domaćih proizvođača na tržištu lijekova. Nije točna tvrdnja da pravni interes u oblasti prometa lijekova mogu imati samo nositelji odobrenja za promet lijekova, jer pravni interes imaju i proizvođači lijekova, bez obzira ko je nositelj odobrenja za promet lijeka, pa čak i veći od nositelja odobrenja, iz razloga što isti može biti nositelj odobrenja više proizvođača istovrsnih lijekova, te da mu je svejedno čiji će se lijek naći na listi.
- Na navode Vlade da predsjednik Udruge i njegov punomoćnik u predmetnom postupku nisu postupali u ime svih članica Udruge, daje se odgovor da je člankom 65. Statuta Udruge propisano da Udrugu zastupa predsjednik, te je kao jedino ograničenje u zastupanju predviđeno zastupanje u poslovima kojima se otuđuje ili opterećuje nepokretnost Udruge. Člankom 67. Statuta Udruge propisano je da predsjednik u postupcima u kojima udruga sudjeluje kao stranka radi ostvarivanja svojih prava pred nadležnim organima, može dati pismenu punomoć odvjetniku ili drugoj stručnoj osobi. Predsjednik Udruge ovlašten je zastupati Udrugu u svim slučajevima kada to iziskuje potreba za zaštitom prava i interesa članova Udruge, pa makar to bili interesi samo jednog člana Udruge, što u konkretnom nije slučaj, pod uvjetom da ti interesi nisu u koliziji sa interesima nekog drugog člana Udruge.
- U komentaru odgovora Vlade koji se odnosi na kompetenciju iste za donošenje Odluke, navodi se da je kompetencija Vlade uzgred pomenuta sumnja i da se od Konkurencijskog vijeća ne traži utvrđivanje te kompetencije, te da to neće biti predmet raspravljanja u ovom postupku.
- Argumentacija Vlade da je Odluka donesena u interesu korisnika zdravstvenog osiguranja, odnosno u interesu zdravlja stanovništva je neprihvatljiva jer su članice Udruge poznati i na svjetskom tržištu dokazani proizvođači lijekova. Ograničavanjem broja lijekova istog generičkog sastava na listama i favoriziranje domaćih proizvođača, može ugroziti interese osiguranika koji duži niz godina kao redovnu terapiju uzimaju lijek određenog proizvođača. Tržište lijekova mora biti uređeno i sa aspekta tržišne konkurencije, a tržišna konkurencija nikako ne može ugroziti aspekt zaštite zdravlja stanovnika, jer svi lijekovi kojima se prometuje u Bosni i Hercegovini moraju imati odobrenje za prometovanje, što

podrazumijeva i kontrolu kvalitete. Favoriziranje pojedinih proizvođača je narušavanje tržišne konkurencije i ne smije imati svoj zakonski okvir, koji mu odredbe Odluke daju.

6. Rješenje o prijedlogu za donošenje rješenja o privremenoj mjeri

Sukadno Zahtjevu, Konkurencijsko vijeće je u tijeku provođenja postupka, a nakon sagledavanja činjeničnog stanja, dana 26.04.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-20-II/11 donijelo Rješenje kojim se odbija prijedlog Podnosioca zahtjeva za donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu odredbe članka 40. stavak 2. Zakona, radi nepostojanja osnovanih razloga.

7. Usmena rasprava

Obzirom da se u predmetnom postupku radi o strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je sukladno članku 39. stavak (1) Zakona, zakazalo usmenu raspravu za dan 16.05.2012. godine, a koja je u skladu sa Prijedlogom za odlaganje usmene rasprave, zaprimljenim od strane Konkurencijskog vijeća dana 11.05.2012. godine podneskom broj 04-26-3-027-24-II/11, podnesenim od strane Federalnog Ministarstva zdravstva, ministra prof. dr. Rusmira Mesihovića, odložena za dan 29.05.2012. godine.

Usmena rasprava zakazana za dan 29.05.2012. godine, nije održana zbog nedolaska punomoćnika Udruge predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini, pa je u skladu sa članom 39. stav (4) Zakona, ista odgođena i zakazana nova, koja je održana dana 13.06.2012. godine, u prisustvu obje suprostavljene strane, odnosno njihovih punomoćnika, za koju je sačinjen Zapisnik broj 04-26-3-027-33-II/11.

Na usmenoj raspravi koja je održana u prostorijama Konkurencijskog vijeća, Udruženje po zamjeničkoj punomoći, zastupao je odvjetnik Rasim Radović, a Vladu punomoćnici Snježana Bondaruk, sekretar Federalnog ministarstva zdravstva i odvjetnik Džemil Sabrihafić.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva izjasnio se da ostaje kod navoda iz Zahtjeva i izjašnjenja (komentara) na odgovor na Zahtjev koji je dala Vlada. Pored toga u raspravi je u bitnom izjavio sljedeće:

- Da nije primjereno da se odgovara na pitanje punomoćnika Vlade o tome da li ima primjer u kome je na osnovu Odluke strani proizvođač bio diskriminiran i skinut sa esencijalne liste lijekova županije ili mu je onemogućen pristup na listu, jer smatra da u tom pogledu Zahtjev nije ni postavljen, nego je postupak pokrenut zbog limita od 5 (pet) zaštićenih naziva lijekova koji je Vlada odredila za udjel na tržištu Federacije BiH i da je to poenta čitavog Zahtjeva. Na pitanje voditelja postupka da li ima traženi primjer, punomoćnik Podnosioca zahtjeva je izjavio da nema.
- Da nije bit Zahtjeva i da su manje bitni postupak kreiranja cijena lijekova na Federalnoj esencijalnoj listi, kao i obaveza uvrštavanja lijekova domaćih proizvođača lijekova na esencijalne liste lijekova kantona, već da je bitno spomenuto ograničenje od maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijekova koji se mogu uvrstiti na esencijalne liste lijekova županija.

Punomoćnici Vlade izjasnili su se da u potpunosti ostaju kod odgovora na Zahtjev i u bitnom navode sljedeće:

- Prigovara se na aktivnu legitimaciju podnosioca zahtjeva i na nadležnost Konkurencijskog vijeća u predmetnoj stvari. Prema registarskom dokumentu Udruge, vidljivo je da je isto udruga građana (neprofitna organizacija), što znači da ne može

sudjelovati na tržištu i konkurirati drugima, jer kao gospodarski subjekt trebao bi imati posebno odobrenje za lijekove koje on nema pa je time isključen sa tržišta lijekova i nema pravni interes da pokreće predmetni postupak.

- Daje se procesni prigovor po pitanju nadležnosti Konkurencijskog vijeća i ističe da tržište lijekova nije liberalizirano, a to se posebno odnosi na esencijalne lijekove. Lista lijekova je regulirana specifičnim propisima koji ograničavaju djelovanje slobodne konkurencije. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je prema odredbama članka 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima izričito nadležna da nadzire tržište lijekova i njihove dostupnosti na tržištu lijekova Bosne i Hercegovine. Agencija ima posebne nadležnosti kad su u pitanju esencijalne liste lijekova i kao nadležna nije smatrala da je Odlukom povrijeđen bilo koji propis koji uređuje tržište lijekova u Bosni i Hercegovini. Ako se predmetna Odluka tretira kao sporazum kojim su domaći proizvođači lijekova stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na strane proizvođače lijekova, onda je za donošenje odluke o ovom predmetu bitan procenat udjela domaćih proizvođača na tržištu lijekova sa esencijalnih lista, koji iznosi 6% od ukupnog tržišta lijekova u Bosni i Hercegovini, pa bi prema odredbama Zakona takav sporazum trebao biti izuzet. Podnositelj zahtjeva nije dokazao niti je dokazivao udjel domaćih proizvođača lijekova sa esencijalne liste na mjerodavnom tržištu, a to bi bilo od važnosti za to da li se predmetni postupak može voditi, odnosno da li su ispunjeni uvjeti za izuzeće Odluke. Kao primjer da je Vlada postupala zakonito po pitanju predmetne Odluke, naveden je primjer da u slučaju epidemije strani proizvođači lijekova prvo podmire potrebe svojih zemalja, pa tek onda takve lijekove i to po puno višim cijenama isporučuju na tržište Bosne i Hercegovine.
- Federalna esencijalna lista lijekova je generička bez zaštićenih naziva lijekova proizvođača, a Odluka samo daje uputu županijama u svezi kriterija koje moraju ispunjavati zaštićeni nazivi lijekova koji konkurišu na pozitivnu listu županija. Rješenje Konkurencijskog vijeća iz 2008. godine ne može se porediti sa predmetnim slučajem jer su županije slobodne u odabiru onih lijekova koji ispunjavaju kriterije, bez obzira jesu li domaći ili inostrani. Federalna esencijalna lista lijekova je minimalna i županije je mogu proširiti, a u slučaju da županije naprave diskriminaciju, odnosno da isključe nekog sa tržišta ili izaberu nekog drugog, ta odluka bi onda mogla biti sporna, ali to je stvar Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH ili Agencije za javne nabavke BiH.
- U odgovoru na pitanje voditelja postupka, zašto je točkom VIII Odluke posebnih kriterija propisano ograničenje, da se na pozitivnu listu lijekova županija mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja, punomoćnici Vlade su iznijeli tvrdnju da se liste lijekova ne formiraju prema zakonima tržišta, već prema kliničkim i terapijskim vodičima i da se obzirom na broj registriranih lijekova u Bosni i Hercegovini kreirao i ograničen broj odgovarajućih generika koji se mogu naći na listama lijekova Županije. Na Federalnu esencijalnu listu biraju se

- lijekovi za najčešće bolesti, koji se izdaju najvećem broju populacije i koji su ekonomični. Kao razlozi ograničavanja broja lijekova, navode se: finansijska situacija u sektoru zdravstva, izbjegavanje korupcije, praćenje učinkovitosti lijekova i edukacija zdravstvenog osoblja. Dakle, postoje razlozi zašto je broj lijekova na pozitivnoj listi županija limitiran, a Vlada je procijenila da je za naše uvjete potreban limit od 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka, s tim da niko nije poimenice naveden i da županije biraju one lijekove koji ispunjavaju kriterije propisane Odlukom.
- Na Federalnu esencijalnu listu, shodno točki VIII Odluke posebnih kriterija, obavezno se uvrštava i originator, odnosno proizvođač inovativnog lijeka pod patentnom zaštitom. Nijedan domaći proizvođač lijekova nema, niti je imao dozvolu za proizvodnju inovativnog lijeka, pa se u konkretnom slučaju pod pojmom originator podrazumjeva strani proizvođač lijekova.
 - U odgovoru na pitanje voditelja postupka, da li domaći proizvođači lijekova obavezno dolaze na Federalnu esencijalnu listu lijekova, ako imaju (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja, odnosno da se time automatski isključuju strani proizvođači lijekova, punomoćnici Vlade su izjavili da se odredbe točke VIII Odluke posebnih kriterija, tumače tako da na pozitivnoj listi lijekova županija treba biti bar jedan lijek domaćeg proizvođača.
 - U odgovoru na pitanje voditelja postupka zašto Vlada nije predmetnu Odluku dostavila Konkurencijskom vijeću na mišljenje prije njenog usvajanja, punomoćnici Vlade su odgovorili da to nije bila obveza i da je Vlada u skladu sa svojim poslovnikom, prije dostavljanja Odluke na razmatranje i usvajanje, morala pribaviti mišljenja od Ureda za zakonodavstvo, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva zdravstva, te da su dobijena mišljenja bila pozitivna. Člankom 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima propisano je da je Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH isključivo nadležna za tržište lijekova u Bosni i Hercegovini. Vlada je smatrala da po svojoj prirodi predmetna Odluka ne spada u domen akata koji spadaju u domen tržišne konkurencije.

Punomoćnici Vlade su na usmenoj raspravi priložili i pisani akt pod nazivom "Izjašnjenje na usmenoj raspravi Konkurencijskog vijeća", sačinjen dana 29.05.2012. godine, koji nije sadržavao nove činjenice, u odnosu na činjenice koje su već iznesene u toku predmetnog postupka.

8. Zaključak o produljenju roka za donošenje konačnog rješenja

Nakon provedene usmene rasprave, Konkurencijsko vijeće je imajući u vidu da se radi o osjetljivom tržištu, te da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo potrebno izvršiti dodatne analize, Zaključkom broj 26-3-027-35-II/11 od dana 31.07.2012. godine, produljilo rok za donošenje konačnog rješenja za dodatna 3 (tri) mjeseca, u smislu članka 41. stavak (2) Zakona.

9. Ocjena dokaza

Nakon sagledavanja mjerodavnih činjenica, dokaza i dokumentacije dostavljene od stranaka u postupku, kao i drugih mjerodavnih podataka, Konkurencijsko vijeće je shodno Zahtjevu utvrdilo slijedeće:

- Da je na prijedlog federalnog ministra zdravstva, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 23. sjednici održanoj dana 27. listopada 2011. godine donijela Odluku o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije dostavila predmetnu Odluku, prije usvajanja, Konkurencijskom vijeću na mišljenje,
- Da je točkom V Odluke, propisano, da cijena lijeka iz točke IV alineja 8. ove Odluke izračunata je nakon obavljenog pregovaračkog postupka od strane Federalnog ministarstva zdravstva, sa proizvođačima lijekova koji imaju dozvolu/e za lijek/ ove izdanu od Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine suglasno Zakonu o lijekovima i medicinska sredstvima ("Službeni glasnik BiH" broj 58/08), kao i propisima donijetim na temelju tog zakona.
- Da su točkom VIII Odluke utvrđeni opći i posebni kriteriji prilikom izrade pozitivnih lista lijekova županija Federacije Bosne i Hercegovine,
- Da je točkom VIII Odluke posebnim kriterijima propisan i kriterij kojim se ograničava, da se na pozitivnu listu lijekova županija može uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja, uključujući u ovo obvezno i lijekove domaće farmaceutske industrije, ukoliko je registrirana generička paralela domaće farmaceutske industrije, a suglasno preuzetoj obvezi iz Politike lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/08) i Politici lijekova i medicinskih sredstava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 55/11).
- Da je točkom VIII Odluke, posebnim kriterijima propisan i kriterij, da se na pozitivnu listu lijekova županija, uvrštava i originator, bez povećavanja maksimalnog broja zaštićenih naziva lijeka utvrđenih u stavku 2. alineje 1. ove točke, te kriteriji kao što su: iskustvo u terapijskoj primjeni lijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine i izjava proizvođača lijekova o prihvatanju cijene lijeka utvrđene Federalnom esencijalnom listom lijekova.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo:

- Da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, shodno članku 25. stavak (1) pod f) i članku 25. stavak (2) Zakona, bila u obvezi da predmetnu Odluku, prije usvajanja, dostavi Konkurencijskom vijeću na mišljenje o njenoj suglasnosti sa Zakonom.
- Da navodi Vlade da Podnositelj zahtjeva, kao i njegovi članovi nemaju aktivnu legitimaciju u predmetnom postupku, jer nemaju pravni interes za pokretanje postupka, zato što su članovi Udruga fizičke osobe, a pravni interes mogu imati samo proizvođači lijekova, nisu točni. Naime, pravnu formulaciju aktivne i pasivne legitimacije Zakon o upravnom postupku ne poznaje, nego propisuje odredbe o tome šta je stranka i ko može biti stranka u postupku (čl. 41-44. Zakona o upravnom postupku). Konkurencijsko vijeće odluku o tome ko su stranke u postupku donosi zaključkom o pokretanju postupka. Ovdje se radi o tome da Vlada negira Podnositelju zahtjeva pravo na pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem. Člankom 27. stavak (3)

- točka b) Zakona, propisano je da zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem mogu podnijeti: a) svaka pravna ili fizička osoba koja za to ima pravni ili ekonomski interes; b) gospodarske komore, udruge poslodavaca i poduzetnika; c) udruge potrošača; d) organi izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini. U konkretnom slučaju Podnositelj zahtjeva je ispunjavao uvjet da je pravna osoba, s obzirom da je Udruga upisom u Registar udruga Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine dana 31.05.2002. godine stekla status pravne osobe, kao i uvjet da ima pravni interes za pokretanje postupka, što dokazuje članak 6. Statuta Udruge.
- Da o prigovoru Vlade, vezano za navode da predsjednik Udruge, odnosno njegov punomoćnik odvjetnik Almir A. Selimović, nisu postupali u ime svih članica Udruge, pa se u tom smislu upućuje na izjave inostranih proizvođača lijekova, odnosno njihovih zastupnika u Bosni i Hercegovini koji ne podržavaju podnijeti Zahtjev protiv Vlade i od istog se u potpunosti ograđuju (dokaz: priložene su izjave inostranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini: GlaxoSmithKline, PharmaSwiss, Belupo, Sanofi, Abbott, Pliva, Roche, Exico Healthcare i Nycomed), Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, obzirom da se tijekom predmetnog postupka, nijedan od navedenih gospodarskih subjekata, za koje je Vlada priložila gore navedene izjave, nije zvanično obratio Konkurencijskom vijeću, u svezi sa navodima Vlade, da isti ne podržavaju podnijeti Zahtjev. Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da gore navedene izjave koje je Vlada dostavila kao dokaz, nisu bile originalne niti propisno ovjerene od strane nadležne institucije.
 - Da navodi Vlade, da je sukladno članku 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, jedino Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH isključivo nadležna za tržište lijekova u Bosni i Hercegovini i da Konkurencijsko vijeće nije nadležno za ocjenu predmetne Odluke, nisu osnovani, obzirom da je Konkurencijsko vijeće prema članu 20. Zakona, organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini. Također, člankom 21. Zakona, propisano je da je Konkurencijsko vijeće samostalno tijelo koje osigurava dosljednu primjenu Zakona, na cijelom teritoriju Bosne i Hercegovine i ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu. Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je predmetni postupak provelo na temelju Zakonom propisane nadležnosti.
 - Da o navodima Podnositelja zahtjeva, a vezano za točku V Odluke, kojom je propisano da je cijena lijeka koji se nalazi na Federalnoj esencijalnoj listi izračunata nakon obavljenog pregovaračkog postupka sa proizvođačima koji imaju dozvole za lijekove izdane od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, obzirom da se Podnositelj zahtjeva na usmenoj raspravi održanoj dana 13.06.2012. godine, izjasnio da ista nije bit predmetnog postupka.
 - Da vezano za navode Podnositelja zahtjeva u dijelu Zahtjeva koji se odnosi na sumnju o kompetenciji Vlade u pogledu donošenja Odluke, te navodi da je to regulativa koja je u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH, Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, zbog nenadležnosti.
 - Da je točkom VIII Odluke, posebnim kriterijima, propisan i kriterij kojim se navodi, da se "na pozitivnu listu lijekova županija mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja, uključujući u ovo obvezno i lijekove domaće farmaceutske industrije". Konkurencijsko vijeće smatra da se, točkom VIII Odluke, posebnim kriterijom, u postupku izbora lijekova koji se uvrštavaju na pozitivnu listu lijekova županija u Federaciji BiH, brojem 5 (pet) ograničava broj lijekova koji se mogu uvrstiti na pozitivnu listu. Također, Konkurencijsko vijeće smatra da se posebnim kriterijom, strani proizvođači lijekova isključuju sa pozitivne liste lijekova županija Federacije BiH, jer bi u slučaju, da, 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju sve predviđene uvjete, došlo do situacije, apsolutnog isključenja stranih proizvođača lijekova. Navodi Vlade koji se odnose na podatke da je na mjerodavnom tržištu procjena potrošnje esencijalnih lijekova koji se financiraju na teret županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja u 2011. godini iznosila 29% udjela domaće farmaceutske industrije, a strane farmaceutske industrije 71%, nisu pravno mjerodavni za utvrđivanje zabranjenog sporazuma. Naime, ti podatci bi bili pravno mjerodavni da se predmetni postupak vodio radi utvrđivanja vladajućeg položaja nekog od sudionika na mjerodavnom tržištu, međutim oni nemaju utjecaja na utvrđivanje zabranjenog sporazuma. Svrha zabranjenih sporazuma je mogućnost nastanka situacije da se onemoguću ili ograniči konkurencija, a ne da li će do toga stvarno i doći. Podatci koji se na ovaj način izvode mogu varirati iz godine u godinu i sami po sebi nisu indikator postojanja zabranjenog sporazuma. Navodi Vlade da udjel domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se financiraju iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja iznosi 6% i da bi se shodno članku 8. Zakona isto trebalo smatrati sporazumom male vrijednosti, koji se kao takav treba izuzeti od odredbi članka 4. stavak (1) Zakona, nisu točni. Naime, članak 8. stavak 2. Zakona sadrži odredbe kojima se precizira da se izuzeća koja se odnose na sporazume male vrijednosti, ne mogu primijeniti kada su u pitanju teška ograničenja, koja za cilj imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, a što je propisano člankom 6. Odluke o sporazumima male vrijednosti. Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće smatra da se točkom VIII Odluke posebnim kriterijima, odnosno kriterijem kojim se navodi da se "na pozitivnu listu lijekova županija mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakiranja, uključujući u ovo obvezno i lijekove domaće farmaceutske industrije", sprječava, ograničava i narušava tržišna konkurencija na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji BiH, i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točka b) Zakona.
 - Također, navodi Vlade koji se odnose na procjenu potrošnje esencijalnih lijekova koji se financiraju na

teret županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja, koja je u 2011. godini iznosila 29% udjela domaće farmaceutske industrije, a strane farmaceutske industrije 71%, te navodi koji se odnose na udjel domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se financiraju iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja iznose 6%, nisu pravno mjerodavni za utvrđivanje zabranjenog sporazuma u predmetnom postupku, obzirom da je kao mjerodavno tržište u predmetnom postupku Konkurencijsko vijeće utvrdilo tržište usluga izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji BiH, a ne tržište potrošnje esencijalnih lijekova koji se financiraju na teret županijskih zavoda zdravstvenog osiguranja niti procenat udjela domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se financiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.

- Navodi Vlade da do sada nisu zabilježeni slučajevi u kome je na temelju Odluke strani proizvođač bio diskriminiran i skinut sa esencijalne liste lijekova županije ili mu je onemogućen pristup na listu, nisu bili od utjecaja na konačnu odluku Konkurencijskog vijeća, jer odredbe točke VIII Odluke posebnih kriterija mogu da dovedu do sprječavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije, odnosno shodno članku 4. Zakona, zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori gospodarskih subjekata, kao i odluke i drugi akti gospodarskih subjekata (u daljnjem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu.
- U tijeku provođenja predmetnog postupka Konkurencijsko vijeće je razmotrilo odredbe "Odluke o kriterijima za stavljanje lijekova na listu lijekova koji se izdaju na recept na teret Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS", br. 2/10) obzirom da tržište lijekova Republike Srpske, zajedno sa Federacijom BiH, predstavlja sastavni dio tržišta lijekova Bosne i Hercegovine. Analizom iste, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da prilikom stavljanja lijekova na listu lijekova koji se izdaju na recept na teret Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ne postoje ograničenja, vezana za broj lijekova koji se uvrštavaju na esencijalnu listu, niti ograničenja na domaće i strane proizvođače lijekova, a što je slučaj sa točkom VIII Odluke, posebnih kriterija u Federaciji BiH.
- Svi drugi navodi Vlade vezani za opravdanje točke VIII Odluke posebnih kriterija, kao što su: da je esencijalna lista lijekova generička bez zaštićenih naziva lijekova proizvođača i da su županije slobodne u odabiru onih lijekova koji ispunjavaju kriterije, bez obzira jesu li domaći ili inostrani, da se liste lijekova ne formiraju prema zakonima tržišta, već prema kliničkim i terapijskim vodičima, da tržište lijekova nije liberalizirano, da se kao razlozi ograničavanja broja lijekova, navode financije, izbjegavanje korupcije, praćenje učinkovitosti lijekova i edukacija zdravstvenog osoblja, da je Vlada procijenila da je za naše uvjete potreban limit od 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka, da slična i veća ograničenja na esencijalnim listama lijekova postoje u zdravstvenom sistemu Republike Srbije, da se odredbe točke VIII Odluke,

vezano za obvezu da se na esencijalne liste lijekova županija, obvezno uključuju i lijekovi domaće farmaceutske industrije, tumače da na toj listi treba biti barem jedan domaći proizvođač lijekova, nisu imale utjecaja na donošenje konačne odluke.

Sukladno članku 13. Zakona o upravnom postupku, imajući u vidu navedeno, a na temelju ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na temelju rezultata cjelokupnog postupka, Konkurencijsko vijeće je odlučilo da je glavni dokaz kojem je poklonio vjeru sam tekst Odluke, koji alinejom I posebnih kriterija točke VIII nedvosmisleno upućuje na mogućnost sprječavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja županija u Federaciji BiH, i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu članka 4. stavak (1) točka b) Zakona, pa je shodno tome odlučeno kao u točkama (1), (2) i (3) izreke ovoga Rješenja.

10. Novčana kazna

U smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se gospodarski subjekt, ako zaključi zabranjeni sporazum na način propisan odredbama članka 4. Zakona.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je Vlada prekršila odredbe članka 4. stavak (1) točka b) Zakona, Konkurencijsko vijeće je u smislu članka 48. stavak (1) točka a) Zakona izreklo Vladi novčanu kaznu u iznosu od 80.000,00 (osamdeset tisuća konvertibilnih maraka) KM što predstavlja 0,0047% od ukupnog proračuna Vlade za 2011. godinu (1.699.318.442,00 KM), Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te duljinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu članka 52. Zakona.

S obzirom na visinu izrečene novčane kazne, Konkurencijsko vijeće nije imalo prvenstveno za cilj kažnjavanje zbog kršenja Zakona, već da upozori Vladu na obvezu poštivanja pravila tržišne konkurencije utvrđenih odredbama Zakona.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u utvrđenom roku ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu članka 47. Zakona, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki (4) izreke ovoga Rješenja.

11. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a člankom 105. stavak 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku sudjeluju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Punomoćnik Podnositelja zahtjeva, odvjetnik Almir A. Selimović, je podneskom broj 04-26-3-027-34-II/11, zaprimljenim dana 25.06.2012. godine dostavio svoj troškovnik zastupanja Udruge u postupku pred Konkurencijskim vijećem, u kome su navedeni troškovi zastupanja od 842,40 KM, sa prijedlogom da se Vlada obveže da Udruzi nadoknadi i troškove plaćene administrativne pristojbe.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Udruga ima pravo na naknadu odvjetničkih troškova zastupanja u iznosu od 842,40 KM i naknadu troškova postupka u iznosu od 1.000,00 KM,

odnosno na iznos uplaćene administrativne pristojbe, sukladno članku 2. Tarifni broj 106. stavak (1) točka f) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11).

Imajući u vidu navedeno Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki (5) izreke ovoga Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objavljivanja ovoga Rješenja.

Broj 04-26-3-027-65-II/11

27. svibnja 2015. godine

Sarajevo

Predsjednica

Maida Čampara, v. r.

Na osnovu člana 25. stav (1) tачка е), члана 42. став (2) и члана 48. став (1) тачка а), а у вези с чланом 4. став (1) тачке б) Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланова 105. став (1) и 108. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта Удружење представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини, ул. Хасана Бркића 2, 71000 Сарајево, кога заступа адвокат Алмир А. Селимовић, ул. М. Тита 29/II, 71000 Сарајево, против Владе Федерације Босне и Херцеговине, ул. Алипашина 41, 71000 Сарајево, поступајући по Пресуди Суда Босне и Херцеговине број: S1 3 U 011496 12 U од 08.04.2015. године, Конкурентски савјет, на 104. (стотинчетвртој) сједници одржаној дана 27.05.2015. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

- (1) Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине, тачком VIII посебних критеријума Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 75/11) спречава, ограничава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији Босне и Херцеговине, ограничавањем и контролом тржишта, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији.
- (2) Наведене одредбе Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине из тачке 1. диспозитива овог Рјешења су ништаве (*ex lege*), у смислу члана 4. став (2) Закона о конкуренцији.
- (3) Налаже се Влади Федерације Босне и Херцеговине, да одмах, а најкасније у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема овога Рјешења, усклади одредбе Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине, са Законом о конкуренцији, на начин да се измјени алинеја I посебних критеријума тачке VIII, у смислу да нема ограничења броја и поријекла заштићених назива лијекова на позитивној листи

кантона, те у остављеном временском року достави Конкурентском савјету доказе о извршеној обавези.

- (4) Изриче се новчана казна Влади Федерације Босне и Херцеговине у висини од 80.000,00 (осамдесет хиљада конвертибилних марака) КМ, у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона о конкуренцији због закључивања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкуренцији, коју је дужна платити у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења. У случају да се изречена новчана казна не уплати у наведеном року, иста ће се наплатити принудним путем, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.
- (5) Обавезује се Влада Федерације Босне и Херцеговине да Удружењу представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини надокнади трошкове поступка у износу од 1.842,40 КМ (хиљадуосамстотчетрдесетдвје конвертибилне марке, четрдесет пфенинга) у року од 8 (осам) дана од дана пријема овога Рјешења.
- (6) Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Овим Рјешењем извршава се Пресуда Суда Босне и Херцеговине, број S1 3 U 011496 12 U од дана 08.04.2015. године (у даљем тексту: Пресуда), којом је Суд Босне и Херцеговине уважио Тужбу Владе Федерације Босне и Херцеговине, ул. Алипашина 41, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Влада) и поништио Рјешење Конкурентског савјета, број 04-26-3-027-38-II/11 од дана 04.10.2012. године (у даљем тексту: поништено Рјешење), те наложио Конкурентском савјету да у поновљеном поступку да одговарајуће образложење за све приговоре наведене у Тужби имајући у виду оцјене и ставове Суда Босне и Херцеговине, уз потпуно уважавање правила Закона о управном поступку и Закона о конкуренцији, правилно и потпуно утврди чињенично стање, те након поновне оцјене доказа донесе правилну и закониту одлуку.

Према члану 62. Закона о управним споровима ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 83/08 и 74/10) када суд поништи акт против којег је био покренут управни спор, предмет се враћа у стање у којем се налазио прије него што је поништен акт донесен, те је при доношењу новог рјешења надлежна институција везана правним схватањима суда и примједбама суда у вези са поступком.

Конкурентски савјет у поновљеном поступку није утврђивао нове чињенице и није изводио нове доказе, него је своју одлуку заснивао на чињеницама и доказима који су утврђени и изведени у ранијем поступку који је окончан поништеним Рјешењем, при том поступајући по Пресуди у смислу правног схватања и примједби Суда.

Конкурентски савјет је у ранијем поступку утврдио да је Влада извршила налог из тачке (3) диспозитива поништеног Рјешења, односно да је ускладила одредбе Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине са Законом о конкуренцији, с обзиром да је тачком I Одлуке о измјенама Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 97/12) прописано да се у тачки VIII

став 1. подтачка б) посебних критеријума, алинеја један брише, чиме су укинута ограничења везана за број и поријекло заштићених назива лијекова на позитивној листи кантона. Поред тога Влада је извршила обавезе утврђене тачкама (4) и (5) поништеног Рјешења, а које се односе на уплату изречене новчане казне у висини од 80.000,00 KM и надокнаду трошкова поступка Удружења представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини, у износу од 1.842,40 KM.

1. Покретање поступка

Конкуренијски савјет је дана 01.12.2011. године под бројем 04-26-3-027-II/11 заприимио Захтјев за покретање поступка (у даљем тексту: Захтјев), поднесен од стране Удружења представника страних произвођача лијекова у БиХ, ул. Хасана Бркића 2, 71000 Сарајево (у даљем тексту: Удружење или Подносилац захтјева), које заступа адвокат Алмир А. Селимовић, Маршала Тита 29/II, 71000 Сарајево, ради утврђивања усаглашености Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Одлука) са Законом о конкуренцији (у даљем тексту: Закон) и приједлогом за доношење рјешења о привременој мјери обуставе примјене Одлуке, у смислу одредбе члана 40. став 2. Закона.

Након увида у достављену документацију Конкуренијски савјет је утврдио да иста није потпуна и комплетна, у смислу члана 28. став (2) Закона, те је дана 07.12.2011. године актом број 04-26-3-027-I-II/11, затражио допуну Захтјева.

Подносилац захтјева доставио је тражену допуну поднесцима запримљеним дана 16.12.2011. године под бројем 04-26-3-027-2-II/11 и дана 22.12.2011. године под бројем 04-26-3-027-3-II/11.

Конкуренијски савјет је дана 23.01.2012. године, под бројем 04-26-3-027-4-II/11, сходно члану 28. став (3) Закона, Подносиоцу захтјева издао Потврду о пријему комплетног и уредног Захтјева.

2. Странке у поступку

Странке у поступку су Удружење представника страних произвођача лијекова у БиХ, ул. Хасана Бркића 2, 71000 Сарајево, које заступа адвокат Алмир А. Селимовић, ул. Маршала Тита 29/II, 71000 Сарајево и Влада Федерације Босне и Херцеговине, ул. Алипашина 41, 71000 Сарајево.

Удружење је регистровано дана 31.05.2002. године у Регистру удружења Министарства правде Босне и Херцеговине, под регистарским бројем RU-2/02, књига I Регистра. Сједиште Удружења је у Сарајеву, ул. Хасана Бркића бр. 2, а лице одговорно за заступање је др. Неђад Кечо.

Влада је орган управе који је донио спорну Одлуку и на којег се у складу с чланом 2. став (1) тачка б) Закона примјењују одредбе истог, када својим дјеловањем посредно или непосредно учествује или утиче на тржиште Босне и Херцеговине.

3. Правни оквир предметног поступка

Конкуренијски савјет је у току поступка примјенио одредбе Закона, Закона о управном поступку, Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10) и Одлуке о споразумима мале вриједности ("Службени гласник БиХ", бр. 86/05).

Поред наведених прописа Конкуренијски савјет се користио одредбама Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", бр. 58/08) Закона о

лијековима Федерације БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 51/01 и 29/05), Правилника о начину контроле цијена, начину обликовања цијена лијекова и начину извјештавања о цијенама лијекова у БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 82/11), Правилника о поступку и начину издавања дозволе за стављање лијека у промет ("Службени гласник БиХ", бр. 75/11), као и одредбама предметне Одлуке.

4. Релевантно тржиште

У складу са чланом 3. Закона, те члановима 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште се одређује као тржиште одређених производа који су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште производа обухвата све производе и/или услуге које потрошачи сматрају међусобно замјенивим с обзиром на њихове битне карактеристике, квалитет, намјену, цијену или начин употребе.

Према одредби члана 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно географско тржиште обухвата цјелокупну или значајан дио територије Босне и Херцеговине на којој привредни субјекти дјелују у продаји и/или куповини релевантног производа и/или услуге под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликују од услова конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште услуга предметног поступка је тржиште издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији БиХ.

Релевантно географско тржиште предметног поступка је подручје Федерације Босне и Херцеговине, будући да се Одлука примјењује само на подручју Федерације Босне и Херцеговине.

Слиједом наведеног, Конкуренијски савјет је утврдио да у предметном поступку, релевантно тржиште представља тржиште издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији Босне и Херцеговине.

5. Поступак по захтјеву за покретање поступка

Подносилац захтјева је навео сљедеће чињенице као разлоге за подношење Захтјева:

- Да је један од циљева Удружења, заступање интереса чланица Удружења, чији интереси могу бити нарушени Одлуком, до те мјере, да поједине чланице Удружења може довести до упитности економске оправданости даље егзистенције на тржишту Босне и Херцеговине.
- Подносилац захтјева сматра да Влада одредбама тачке V и тачке VIII Одлуке, спречава и нарушава тржишну конкуренцију на тржишту издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији БиХ, у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона, те да је са становишта доношења Одлуке, упитна компетенција Владе, имајући у виду да се ради о регулативи која је у искључивој надлежности Савјета министара БиХ.
- Да је тачком V Одлуке прописано, да је цијена лијека који се налази на Федералној есенцијалној листи израчуната након обављеног преговарачког поступка са произвођачима који имају дозволе за лијекове издате од стране Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ. Подносилац захтјева сматра да је овом одредбом ускраћено право

појединим произвођачима лијекова да учествују у креирању цијена лијекова, које су за поједине лијекове утврђене у доста већем износу од цијена које су биле до доношења Одлуке. Као доказ да нису учествовали у преговарачком поступку достављена су два дописа, један привредног субјекта "Alcon Pharmaceuticals BH" д.о.о. Сарајево, од 09.12.2011. године, упућен Федералном министарству здравства и други привредног субјекта "NOBEL ILAC" представништво у БиХ, Сарајево, од 24.11.2011. године, упућен Удружењу.

- Да се тачком VIII Одлуке, утврђују општи и посебни критеријуми приликом израде позитивних листа лијекова кантона, а међу посебним критеријумима је и критеријум којим се ограничава, да се на позитивну листу лијекова кантона могу уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања. Подносилац захтјева сматра да је ова одредба у директној супротности са чланом 4. став (1) тачка б) Закона, те да се истом директно спречава конкуренција и отвара могућност злоупотребе и привилеговања одређених произвођача. Поред тога, наводи се и критеријум по којем се обавезно на листу морају уврстити домаће фармацеутске индустрије уколико имају регистровану генеричну паралелу истог лијека, паковања и јачине, те се у случају 5 (пет) домаћих произвођача лијекова који испуњавају предвиђене услове, долази до ситуације апсолутног искључивања страних произвођача лијекова из тржишне утакмице. Према Подносиоцу захтјева, овакав случај је већ био предмет расправе КонкурENCIЈског савјета, по захтјеву Удружења против Владе Кантона Сарајево, у којем је КонкурENCIЈски савјет донио Рјешење број: 01-01-26-048-36-II/07 од 22.10.2008. године, којим је утврђено да је одредба члана 20. Одлуке о листи лијекова који се издају на терет завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, у супротности са одредбама члана 4. Закона.
- Да КонкурENCIЈски савјет до окончања поступка донесе рјешење о привременој мјери обуставе примјене Одлуке, у смислу члана 40. став (2) Закона, којим ће суспендовати примјену Одлуке до окончања поступка, а све у циљу заштите и промоције тржишне конкуренције у Босни и Херцеговини и спречавања настанка штетних посљедица, како за поједине привредне субјекте, тако и за друштвену заједницу уопште.

Подносилац захтјева сматра да се одредбама тачке V и тачке VIII Одлуке ограничава тржишна конкуренција у смислу члана 4. став (1) тачке б) Закона.

На основу документације достављене уз Захтјев, КонкурENCIЈски савјет је оцијенио да повреде Закона, на које Подносилац захтјева указује, није могуће утврдити без провођења поступка, те је у складу са чланом 32. став (2) Закона, дана 14.02.2012. године под бројем 04-26-3-027-7-II/11, донио Закључак о покретању поступка (у даљем тексту: Закључак).

У складу са чланом 33. Закона, КонкурENCIЈски савјет је Захтјев и Закључак доставио на одговор Влади, актом број: 04-26-3-027-11-II/11 дана 14.02.2012. године.

Влада је тражила од КонкурENCIЈског савјета продужење рока за доставу одговора на Захтјев и Закључак,

поднеском број: 04-26-3-027-13-II/11 од дана 28.02.2012. године, што је КонкурENCIЈски савјет и одобрио актом број: 04-26-3-027-14-II/11 дана 29.02.2012. године, након чега је Влада КонкурENCIЈском савјету доставила тражени одговор, поднеском запримљеним дана 27.03.2012. године под бројем 04-26-3-027-15-II/11.

Влада у свом одговору у потпуности оспорава Захтјев, те у битном наводи следеће:

- Да Удружење нема правни и економски интерес за покретање поступка пред КонкурENCIЈским савјетом, јер сматра да у области промета лијекова правни или економски интерес могу имати само носиоци дозволе за промет лијекова. У образложењу овога наводи се да је одредбама члана 32. Закона о лијековима и медицинским средствима и члана 4. Правилника о поступку и начину издавања дозволе за стављање лијека у промет прописано да само носиоци дозволе за стављање лијека у промет издате од стране надлежног органа, а то је Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ, могу учествовати у промету лијекова, те да према одредбама истог Закона носиоци дозволе за стављање лијека у промет могу бити искључиво домаћа правна лица која су произвођачи лијекова или правна лица са сједиштем у Босни и Херцеговини који су заступници страног произвођача лијекова. Оснивачи Удружења су физичка лица која уопште не могу бити носиоци дозволе за промет лијекова у смислу члана 32. Закона о лијековима и медицинским средствима, а уколико уопште има страних произвођача лијекова који су чланови Удружења, изјесно је да они према истој законској одредби, не могу стећи статус носиоца дозволе за промет лијекова и учествовати у промету лијекова у Босни и Херцеговини, чиме се изводи закључак да Подносилац захтјева, као и његови чланови немају активну легитимацију Подносиоца захтјева, па предлажу да се исти одбаци, из разлога што је поднесен од стране неовлашћеног лица. Као доказ приложено је Рјешење о упису у Регистар Удружења број: RU-2/02 од 31.05.2002. године и Заједнички споразум о оснивању представника страних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини са пописом оснивача број: 1/2001 од 27.09.2001. године.
- Истиче се приговор активне легитимације у смислу да предсједник Удружења, односно његов пуномоћник адвокат Алмир А. Селимовић, нису поступали у име свих чланица Удружења, па се у том смислу упућује на изјаве иностраних произвођача лијекова, односно њихових заступника у Босни и Херцеговини који не подржавају поднијети Захтјев против Владе и од истог се у потпуности огађују. Као доказ приложене су изјаве иностраних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини: GlaxoSmithKline, PharmaSwiss, Белупо, Sanofi, Abbott, Плива, Roche, Exico Healthcare и Nycomed.
- На наводе Подносиоца захтјева о компетенцији Владе везано за одредбе тачке V и тачке VIII Одлуке, као и то да се ту ради о регулативи у искључивој надлежности Савјета министара БиХ, одговор је да је питање надлежности Владе и надлежности Савјета министара БиХ у погледу доношења било којих прописа, укључујући и

предметну Одлуку, изван компетенција КонкурENCIЈског савјета. Уставни суд БиХ је на основу члана VI 3. Устава БиХ, једини надлежан да одлучује о споровима надлежности између институција БиХ и институција ентитета. Приликом доношења Одлуке посебно се водило рачуна о ингеренцијама Савјета министара БиХ утврђеним члановима 83. и 84. Закона о лијековима и медицинским средствима, што показују одредбе тачке XI и тачке XIV Одлуке, па Влада сматра да Одлуком нису дерогиране надлежности Савјета министара БиХ. Као правни основ за доношење Одлуке наводи се члан 82. став 1. Закона о лијековима у којем је прописано да Влада на приједлог федералног министра здравства утврђује Листу есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања. За предметну Одлуку прибављено је позитивно мишљење Уреда Владе Федерације БиХ за законодавство и усклађеност са прописима Европске уније број: 07-02/2-37-846/11 од 26.10.2011. године. Као разлог за доношење Одлуке наводи се то да Федерална есенцијална листа није ревидирана од 2008. године, а цијене лијекова од 2007. године, те да је постојало алармантно стање у области фармације у Федерацији БиХ у чему је у два наврата Владу упознало Федерално Министарство здравства, информацијама разматраним у септембру и октобру 2011. године на сједницама Владе. Као проблем на тржишту промета лијекова у Босни и Херцеговини наводе се неадекватни прописи и пракса из ранијег периода, а који се вежу за обавезу према Правилнику о начину контроле цијена, начину обликовања цијена лијекова и начину извјештавања о цијенама лијекова у Босни и Херцеговини, којим Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ у року од 120 дана од дана ступања на снагу поменутог Правилника, треба да обрачуна максималне државне цијене лијекова, а које ни до данас нису објављене. У складу с тим, Влада је разматрајући информације Федералног министарства здравства, закључцима V. број: 895/2011 од 05.09.2011. године и V. број 1002/2011 од 04.10.2011. године, наложила истом предузимање хитних активности ради утврђивања стања у фармацијском сектору Федерације БиХ, те обавезу да се сачини нова Федерална есенцијална листа лијекова и изврши ревизија цијена лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, с циљем уједначавања права осигураника на лијекове који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања у свим кантонима Федерације БиХ. Доказ за наведено су информације са закључцима разматране и усвојене на сједници Владе од 05.09. и 04.10. 2011. године.

- Да Федералном есенцијалном листом нису повријеђена права произвођача лијекова на тржишту лијекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања, јер је сагласно тачки III и тачки IV Одлуке, Федерална есенцијална листа генеричка што значи да садржи само интернационалне

незаштићене називе лијекова-INN, а не и произвођачке називе лијекова.

- Да је неоснован приговор Подносиоца захтјева да је Влада доносећи Одлуку нарушила компетенције органа на нивоу Босне и Херцеговине, те да у преговарачком поступку ради утврђивања цијена лијекова нису учествовали поједини произвођачи лијекова ("Alcon Pharmaceuticals" д.о.о. Сарајево и "NOBEL ILAC" представништво у БиХ). У одговору на ове наводе поново се указује да оцјена надлежности за доношење одлука, као и оцјена уставности донесених одлука није у компетенцијама КонкурENCIЈског савјета, него у надлежности Уставног суда БиХ, а везано за преговарање указује се на то да је преговарање само један од метода који су кориштени у поступку утврђивања цијена лијекова. Приликом доношења Одлуке биле су познате цијене свих произвођача који су носиоци дозволе за промет лијекова на територији Босне и Херцеговине, па за поједине произвођаче чије су цијене акцептиране није било разлога да се позивају на преговоре, с тим да су исти у случају да су заинтересовани могли да се обрате Федералном министарству здравства. У преговарачком поступку имале су се у виду све цијене лијекова које су пријављене у поступку издавања дозволе за стављање лијека у промет код Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ, као и све цијене лијекова за исти генерички назив, облик, јачину и паковање утврђене на досадашњим позитивним листама кантона. Постигнути ниво цијена доноси значајне уштеде у сектору здравственог осигурања Федерације БиХ у износу од сса 17 милиона КМ, што је у складу са условима важења Stand by аранжмана Босне и Херцеговине са ММФ-ом, те примјене Закона о остваривању уштеда у Федерацији БиХ. Наведене уштеде потврђене су и од Хрватског друштва за фармакоекономику и економику здравства (ХДФЕЗ), а које је ангажовано од стране Федералног министарства здравства након закљученог преговарачког поступка. Као доказ наводи се експертско мишљење Хрватског друштва за фармакоекономику и економику здравства (ХДФЕЗ) и извјештај Свјетске банке број: 66253-BA, "Босна и Херцеговина: Изазови и препоруке за реформе. Преглед јавних расхода и институција", стр. 91-94.

- Да је неоснован приговор истакнут у Захтјеву, везано за тачку VIII Одлуке у дијелу посебних критеријума који се односи на ограничење да се на позитивну листу лијекова кантона могу уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека истог генеричког назива, облика, јачине и паковања, те да се обавезно уврштавају лијекови домаће фармацијске индустрије, уколико имају регистровану генеричку паралелу истог лијека, паковања и јачине, тако да у случају да 5 (пет) домаћих произвођача лијекова који испуњавају предвиђене услове долази до ситуације апсолутног искључења страних произвођача лијекова. Чланом 2. тачка х) Закона о лијековима и медицинским средствима есенцијални лијекови су дефинисани као основни лијекови за најчешћа обољења којим се задовољавају здравствене потребе највећег дијела становништва, које као

- такве утврђује овлаштено тијело, што наводи на закључак да се есенцијална листа не формира по законима либералног тржишта, него је њено формирање у надлежности државних институција, а критеријуми су базирани на научним и стручним стандардима и здравственим потребама становништва. Према законским одредбама, надлежност КонкурENCIЈског савјета је заштита и промоција тржишне конкуренције у Босни и Херцеговини, а како се листа есенцијалних лијекова не утврђује на основу дјеловања тржишних законитости, извјесно је да КонкурENCIЈски савјет није надлежан за доношење одлука којима се дефинише или мијења или уопште утиче на формирање есенцијалне листе лијекова. Лијекови са есенцијалне листе нису обична роба широке потрошње и некомпетентно формирање, мијењање или било какав други утицај на есенцијалну листу од стране ненадлежних органа и институција може имати несагледиве посљедице на квалитетну и сигурну заштиту здравља становништва. Како Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ, која има изричиту законску надлежност и овлаштења у промету лијекова, не налази да је Одлука коју је донијела Влада у било ком погледу спорна, КонкурENCIЈски савјет нема никаквог разлога нити законског основа да у том домену преузима надлежности специјализоване агенције за лијекове. Одлука нема за сврху фаворизирање и протекционизам домаћих произвођача лијекова, што потврђује и тачка VIII Одлуке, гдје је у посебним критеријумима прописано да ће се на позитивне листе кантона обавезно уврстити и ино произвођач оригинатор, као и друге иностране компаније лијекова са најдужим искуством у терапијској примјени лијека, под условом да испуњавају опште критеријуме Одлуке. Инсистирање да се на позитивне листе лијекова кантона уврсте само заштићени називи лијекова оних произвођача који имају осигурану прописану контролу квалитета лијека, проистиче из извјештаја Контролног лабораторија Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ о проведеним контролама квалитета лијекова у 2010. години, из којег је видљиво да се у промету у Федерацији БиХ налазе и лијекови за које није обављена контрола квалитета или лијекови који нису добили позитиван налаз. На крају се наводи да позитивне листе лијекова кантона садрже генеричке и произвођачке називе лијекова, те су кантони слободни у одабиру оних произвођачких лијекова који испуњавају опште и посебне критеријуме утврђене тачком VIII Одлуке и то без обзира да ли су исти производ домаће или ино фармaceutске индустрије. Као доказ служе инструкција број 01-37-8698/11 од 12.12.2011. године и одговор Федералног министарства здравства упућен Удружењу, број 01-37-519/12 од 25.01.2012. године.
- Да су неосновани наводи Подносиоца захтјева по којима у случају уврштавања максимално 5 (пет) заштићених назива лијека на позитивну листу лијекова истог генеричког назива, облика, јачине и паковања, те обавезног уврштавања лијекова домаће фармaceutске индустрије, уколико имају

регистровану генеричку паралелу истог лијека, паковања и јачине, као и оргинатора, долази до ситуације апсолутног искључења страних произвођача лијекова. Савјет министара БиХ донио је Политику лијекова и медицинских средстава Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 55/11) у којој је утврђено да ће се "подржати развој домаће производње према европским стандардима и трендовима у смислу припреме истих за конкуренцију на међународном нивоу у погледу квалитета". Без елементарне домаће производње лијекова постоје реални ризици да страни произвођачи лијекова условљавају испоруке неопходних лијекова, високим цијенама истих. Већина земаља у окужењу има неупоредиво виши степен подстицања и заштите домаћих произвођача (примјер је Република Србија у којој према важећим прописима страни произвођач лијекова може бити уврштен на есенцијалну листу само ако ниједан домаћи произвођач лијека не производи конкретни лијек у довољној количини). Подаци о стању на тржишту лијекова показују да страни произвођачи лијекова нису стављени у неповољан положај у односу на домаће произвођаче лијекова, који на тржишту лијекова Босне и Херцеговине учествују у веома ниским процентима, што је јасан доказ доминантног положаја страних произвођача лијекова на домаћем тржишту. Процјена потрошње есенцијалних лијекова који се финансирају на терет кантоналних завода здравственог осигурања у Федерацији БиХ у 2011. години, износила је 29% учешћа домаће фармaceutске индустрије и 71% учешћа ино индустрије. На крају се наводи да је предмет поступка пред КонкурENCIЈским савјетом потрошња есенцијалних лијекова који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања, а да је износ те потрошње који се односи на домаћу фармaceutску индустрију мали дио укупног тржишта лијекова, са учешћем од 6%, што чак и када би се третирало као споразум (што овдје није случај) по члану 8. Закона би се сматрало споразумом мале вриједности, који су као такви у потпуности изузети од одредби члана 4. став (1) Закона.

- Да не стоји констатација изнијета у Захтјеву у вези Рјешења КонкурENCIЈског савјета БиХ, број 01-01-26-048-36-II/07 од 22.10.2008. године, донесеног по захтјеву Удружења страних произвођача лијекова у БиХ против Владе Кантона Сарајево, јер наведено рјешење нема никакве везе са Одлуком, нити се ова два случаја могу повезати. Вјероватно се овим жељела повући паралела између одредби посебних критеријума прописаних у тачки VIII Одлуке са одредбама члана 20. Одлуке о листи лијекова који се прописују и издају на терет средстава Завода здравственог осигурања Кантона Сарајево, а која је предвиђала аутоматску елиминацију лијекова ино произвођача лијекова у случају да је регистрована генеричка паралела домаће фармaceutске индустрије. Одредбе ова два прописа се не могу поистовјетити.
- Да је неоснован приједлог Подносиоца захтјева којим се тражи доношење рјешења о привременој

мјери обуставе примјене Одлуке. Подносилац захтјева изводи хипотетичке конструкције о наводном штетном утицају Одлуке на недефинисане привредне субјекте. Нетачни су наводи да примјена Одлуке има директне штетне посљедице на Буџет Федерације БиХ, јер утврђене цијене лијекова знатно снижавају трошкове на име осигурања лијекова са Федералне есенцијалне листе лијекова, а који се осигуравају на терет обавезног здравственог осигурања у Федерацији БиХ, сагласно Закону о здравственом осигурању ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 30/97, 7/02, 70/08 и 48/11). Доношењем привремене мјере ставила би се ван снаге важећа Федерална есенцијална листа, што би имало несагледиве посљедице на функционисање здравства у цјелини, а нарочито би директно били угрожени пацијенти чије лијечење зависи од доступности лијекова са Федералне есенцијалне листе лијекова, те се предлаже да Конкурентијски савјет одбије приједлог Подносиоца захтјева за одређивање привремене мјере обуставе примјене Одлуке.

Одговор Владе на Захтјев и Закључак достављен је Подносиоцу захтјева, актом број 04-26-3-027-16-П/11 дана 03.04.2012. године, који је дао свој коментар на исти и доставио га поднеском запримљен под бројем 04-26-3-027-17-П/11 дана 18.04.2012. године.

Изјашњење Подносиоца захтјева на одговор Владе суштински је садржавао исте ставове као и Захтјев, а у битном се наводи следеће:

- Да је Влада требала предметну Одлуку, прије њеног доношења доставити на мишљење Конкурентијском савјету у складу са чланом 25. став 1. тачка ф. Закона.
- Подносилац захтјева има правни и економски интерес за покретање поступка и није тачна тврдња Владе да није легитимисан за поношење Захтјева у смислу одредби члана 27. став 3. Закона. Као доказ за ово наводи се да су чланом 6. Статута Удружења, као основни циљеви Удружења између осталог наведени промовисање економских интереса чланова Удружења, подстицање, промовисање и развој јединственог и рационалног тржишта лијекова унутар Босне и Херцеговине, легислативе итд. Чланови Удружења су произвођачи лијекова које имају интерес пласирати и на тржиште Федерације БиХ, те имају и правни и економски интерес за равноправно третирање њихових производа са производима осталих страних и домаћих произвођача на тржишту лијекова. Није тачна тврдња да правни интерес у области промета лијекова могу имати само носиоци одобрења за промет лијекова, јер правни интерес имају и произвођачи лијекова, без обзира ко је носилац одобрења за промет лијека, па чак и већи од носиоца одобрења, из разлога што исти може бити носилац одобрења више произвођача истоврсних лијекова, те да му је свеједно чији ће се лијек наћи на листи.
- На наводе Владе да предсједник Удружења и његов пуномоћник у предметном поступку нису поступали у име свих чланица Удружења, даје се одговор да је чланом 65. Статута Удружења прописано да Удружење заступа предсједник, те је као једино ограничење у заступању предвиђено

заступање у пословима којима се отуђује или оптерећује непокретност Удружења. Чланом 67. Статута Удружења прописано је да предсједник у поступцима у којима удружење учествује као странка ради остваривања својих права пред надлежним органима, може дати писмену пуномоћ адвокату или другом стручном лицу. Предсједник Удружења овлаштен је заступати Удружење у свим случајевима када то изискује потреба за заштитом права и интереса чланова Удружења, па макар то били интереси само једног члана Удружења, што у конкретном није случај, под условом да ти интереси нису у колизији са интересима неког другог члана Удружења.

- У коментару одговора Владе који се односи на компетенцију исте за доношење Одлуке, наводи се да је компетенција Владе узгред поменута сумња и да се од Конкурентијског савјета не тражи утврђивање те компетенције, те да то неће бити предмет расправљања у овом поступку.
- Аргументација Владе да је Одлука донесена у интересу корисника здравственог осигурања, односно у интересу здравља становништва је неприхватљива јер су чланице Удружења познати и на свјетском тржишту доказани произвођачи лијекова. Ограничавањем броја лијекова истог генеричког састава на листама и фаворизовање домаћих произвођача, може угрозити интересе осигураника који дужи низ година као редовну терапију узимају лијек одређеног произвођача. Тржиште лијекова мора бити уређено и са аспекта тржишне конкуренције, а тржишна конкуренција никако не може угрозити аспект заштите здравља становника, јер сви лијекови којима се прометује у Босни и Херцеговини морају имати одобрење за прометовање, што подразумева и контролу квалитета. Фаворизовање појединих произвођача је нарушавање тржишне конкуренције и не смије имати свој законски оквир, који му одредбе Одлуке дају.

6. Рјешење о приједлогу за доношење рјешења о привременој мјери

У складу са Захтјевом, Конкурентијски савјет је у току провођења поступка, а након сагледавања чињеничног стања, дана 26.04.2012. године под бројем 04-26-3-027-20-П/11 донијело Рјешење којим се одбија приједлог Подносиоца захтјева за доношење рјешења о привременој мјери обуставе примјене Одлуке, у смислу одредбе члана 40. став 2. Закона, ради непостојања основаних разлога.

7. Усмена расправа

Обзиром да се у предметном поступку ради о странкама са супротним интересима, Конкурентијски савјет је у складу са чланом 39. став (1) Закона, заказао усмену расправу за дан 16.05.2012. године, а која је у складу са Приједлогом за одлагање усмене расправе, запримљеним од стране Конкурентијског савјета дана 11.05.2012. године поднеском број: 04-26-3-027-24-П/11, поднесеним од стране Федералног Министарства здравства, министра проф. др Русмира Месиговића, одложена за дан 29.05.2012. године.

Усмена расправа заказана за дан 29.05.2012. године, није одржана због недоласка пуномоћника Удружења представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини, па је у складу са чланом 39. став (4) Закона, иста одгођена и заказана нова, која је одржана дана 13.06.2012. године, у присуству обје супростављене стране,

односно њихових пуномоћника, за коју је сачињен Записник број 04-26-3-027-33-II/11.

На усменој расправи која је одржана у просторијама КонкурENCIЈског савјета, Удружење по замјеничкој пуномоћи, заступао је адвокат Расим Радововић, а Владу пуномоћници Сњежана Бондарук, секретар Федералног министарства здравства и адвокат Џемил Сабрихафизовић.

Пуномоћник Подносиоца захтјева изјаснио се да остаје код навода из Захтјева и изјашњења (коментара) на одговор на Захтјев који је дала Влада. Поред тога у расправи је у битном изјавио следеће:

- Да није примерено да се одговара на питање пуномоћника Владе о томе да ли има примјер у коме је на основу Одлуке страни произвођач био дискриминисан и скинут са есенцијалне листе лијекова кантона или му је онемогућен приступ на листу, јер сматра да у том погледу Захтјев није ни постављен, него је поступак покренут због лимита од 5 (пет) заштићених назива лијекова који је Влада одредила за учешће на тржишту Федерације БиХ и да је то поента читавог Захтјева. На питање водитеља поступка да ли има тражени примјер, пуномоћник Подносиоца захтјева је изјавио да нема.
- Да није бит Захтјева и да су мање битни поступак креирања цијена лијекова на Федералној есенцијалној листи, као и обавеза уврштавања лијекова домаћих произвођача лијекова на есенцијалне листе лијекова кантона, већ да је битно споменуто ограничење од максимално 5 (пет) заштићених назива лијекова који се могу уврстити на есенцијалне листе лијекова кантона.

Пуномоћници Владе изјаснили су се да у потпуности остају код одговора на Захтјев и у битном наводе следеће:

- Приговара се на активну легитимацију подносиоца захтјева и на надлежност КонкурENCIЈског савјета у предметној ствари. Према регистарском документу Удружења, видљиво је да је исто удружење грађана (непрофитна организација), што значи да не може учествовати на тржишту и конкурисати другима, јер као привредни субјекат требао би имати посебно одобрење за лијекове које он нема па је тиме искључен са тржишта лијекова и нема правни интерес да покреће предметни поступак.
- Даје се процесни приговор по питању надлежности КонкурENCIЈског савјета и истиче да тржиште лијекова није либерализовано, а то се посебно односи на есенцијалне лијекове. Листа лијекова је регулисана специфичним прописима који ограничавају дјеловање слободне конкуренције. Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ је према одредбама члана 6. Закона о лијековима и медицинским средствима изричито надлежна да надзире тржиште лијекова и њихове доступности на тржишту лијекова Босне и Херцеговине. Агенција има посебне надлежности кад су у питању есенцијалне листе лијекова и као надлежна није сматрала да је Одлуком повријеђен било који пропис који уређује тржиште лијекова у Босни и Херцеговини. Ако се предметна Одлука третира као споразум којим су домаћи произвођачи лијекова стављени у повољнији положај у односу на стране произвођаче лијекова, онда је за доношење одлуке о овом предмету битан проценат учешћа домаћих произвођача на

тржишту лијекова са есенцијалних листа, који износи 6% од укупног тржишта лијекова у Босни и Херцеговини, па би према одредбама Закона такав споразум требао бити изузет. Подносилац захтјева није доказао нити је доказивао учешће домаћих произвођача лијекова са есенцијалне листе на релевантном тржишту, а то би било од важности за то да ли се предметни поступак може водити, односно да ли су испуњени услови за изузеће Одлуке. Као примјер да је Влада поступала законито по питању предметне Одлуке, наведен је примјер да у случају епидемије страни произвођачи лијекова прво подмире потребе својих земаља, па тек онда такве лијекове и то по пуно вишим цијенама испоручују на тржиште Босне и Херцеговине.

- Федерална есенцијална листа лијекова је генеричка без заштићених назива лијекова произвођача, а Одлука само даје упуту кантонима у вези критеријума које морају испуњавати заштићени називи лијекова који конкуришу на позитивну листу кантона. Рјешење КонкурENCIЈског савјета из 2008. године не може се поредити са предметним случајем јер су кантони слободни у одабиру оних лијекова који испуњавају критеријуме, без обзира јесу ли домаћи или инострани. Федерална есенцијална листа лијекова је минимална и кантони је могу проширити, а у случају да кантони направе дискриминацију, односно да искључе неког са тржишта или изабере неког другог, та одлука би онда могла бити спорна, али то је ствар Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ или Агенције за јавне набавке БиХ.
- У одовору на питање водитеља поступка, зашто је тачком VIII Одлуке посебних критеријума прописано ограничење, да се на позитивну листу лијекова кантона могу уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања, пуномоћници Владе су изнијели тврдњу да се листе лијекова не формирају према законима тржишта, већ према клиничким и терапијским водичима и да се обзиром на број регистрованих лијекова у Босни и Херцеговини креирао и ограничен број одговарајућих генерика који се могу наћи на листама лијекова Кантона. На Федералну есенцијалну листу бирају се лијекови за најчешће болести, који се издају највећем броју популације и који су економични. Као разлози ограничавања броја лијекова, наводе се: финансијска ситуација у сектору здравства, избјегавање корупције, праћење ефикасности лијекова и едукација здравственог особља. Дакле, постоје разлози зашто је број лијекова на позитивној листи кантона лимитиран, а Влада је процијенила да је за наше услове потребан лимит од 5 (пет) заштићених назива лијека, с тим да нико није поменио наведен и да кантони бирају оне лијекове који испуњавају критеријуме прописане Одлуком.
- На Федералну есенцијалну листу, сходно тачки VIII Одлуке посебних критеријума, обавезно се уврштава и оргинатор, односно произвођач иновативног лијека под патентном заштитом. Ниједан домаћи произвођач лијекова нема, нити је

имао дозволу за производњу иновативног лијека, па се у конкретном случају под појмом оргинатор подразумева страни произвођач лијекова.

- У одговору на питање водитеља поступка, да ли домаћи произвођачи лијекова обавезно долазе на Федералну есенцијалну листу лијекова, ако имају (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања, односно да се тиме аутоматски искључују страни произвођачи лијекова, пуномоћници Владе су изјавили да се одредбе тачке VIII Одлуке посебних критеријума, тумаче тако да на позитивној листи лијекова кантона треба бити бар један лијек домаћег произвођача.
- У одговору на питање водитеља поступка зашто Влада није предметну Одлуку доставила Конкурентијском савјету на мишљење прије њеног усвајања, пуномоћници Владе су одговорили да то није била обавеза и да је Влада у складу са својим пословником, прије достављања Одлуке на разматрање и усвајање, морала прибавити мишљења од Уреда за законодавство, Федералног министарства правде и Федералног министарства здравства, те да су добијена мишљења била позитивна. Чланом 6. Закона о лијековима и медицинским средствима прописано је да је Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ искључиво надлежна за тржиште лијекова у Босни и Херцеговини. Влада је сматрала да по својој природи предметна Одлука не спада у домен аката који спадају у домен тржишне конкуренције.

Пуномоћници Владе су на усменој расправи приложили и писани акт под називом "Изјашњење на усменој расправи Конкурентијског савјета", сачињен дана 29.05.2012. године, који није садржавао нове чињенице, у односу на чињенице које су већ изнесене у току предметног поступка.

8. Закључак о продужењу рока за доношење коначног рјешења

Након проведене усмене расправе, Конкурентијски савјет је имајући у виду да се ради о осјетљивом тржишту, те да је за утврђивање чињеничног стања и оцјену доказа било потребно извршити додатне анализе, Закључком број 26-3-027-35-II/11 од дана 31.07.2012. године, продужио рок за доношење коначног рјешења за додатна 3 (три) мјесеца, у смислу члана 41. став (2) Закона.

9. Оцјена доказа

Након сагледавања релевантних чињеница, доказа и документације достављене од странака у поступку, као и других релевантних података, Конкурентијски савјет је сходно Захтјеву утврдио следеће:

- Да је на приједлог федералног министра здравства, Влада Федерације Босне и Херцеговине на 23. сједници одржаној дана 27. октобра 2011. године донијела Одлуку о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине,
- Да Влада Федерације Босне и Херцеговине није доставила предметну Одлуку, прије усвајања, Конкурентијском савјету на мишљење,
- Да је тачком V Одлуке, прописано, да цијена лијека из тачке IV алинеја 8. ове Одлуке

израчуната је након обављеног преговарачког поступка од стране Федералног министарства здравства, са произвођачима лијекова који имају дозволу/е за лијек/ ове издату од Агенције за лијекове и медицинска средства Босне и Херцеговине сагласно Закону о лијековима и медицинска средствима ("Службени гласник БиХ", број 58/08), као и прописима донијетим на основу тог закона.

- Да су тачком VIII Одлуке утврђени општи и посебни критеријуми приликом израде позитивних листа лијекова кантона Федерације Босне и Херцеговине,
- Да је тачком VIII Одлуке посебним критеријумима прописан и критеријум којим се ограничава, да се на позитивну листу лијекова кантона може уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања, укључујући у ово обавезно и лијекове домаће фармацеутске индустрије, уколико је регистрована генеричка паралела домаће фармацеутске индустрије, а сагласно преузетој обавези из Политике лијекова у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 19/08) и Политици лијекова и медицинских средстава Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 55/11).
- Да је тачком VIII Одлуке, посебним критеријумима прописан и критеријум, да се на позитивну листу лијекова кантона, уврштава и оргинатор, без повећавања максималног броја заштићених назива лијека утврђених у ставу 2. алинеје 1. ове тачке, те критеријуми као што су: искуство у терапијској примјени лијека у Федерацији Босне и Херцеговине и изјава произвођача лијекова о прихватању цијене лијека утврђене Федералном есенцијалном листом лијекова.

Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је одлучио:

- Да је Влада Федерације Босне и Херцеговине, сходно члану 25. став (1) под ф) и члану 25. став (2) Закона, била у обавези да предметну Одлуку, прије усвајања, достави Конкурентијском савјету на мишљење о њеној сагласности са Законом.
- Да наводи Владе да Подносилац захтјева, као и његови чланови немају активну легитимацију у предметном поступку, јер немају правни интерес за покретање поступка, зато што су чланови Удружења физичка лица, а правни интерес могу имати само произвођачи лијекова, нису тачни. Наиме, правну формулацију активне и пасивне легитимације Закон о управном поступку не познаје, него прописује одредбе о томе шта је странка и ко може бити странка у поступку (чл. 41-44. Закона о управном поступку). Конкурентијски савјет одлуку о томе ко су странке у поступку доноси закључком о покретању поступка. Овдје се ради о томе да Влада негира Подносиоцу захтјева право на покретање поступка пред Конкурентијским савјетом. Чланом 27. став (3) тачка б) Закона, прописано је да захтјев за покретање поступка пред Конкурентијским савјетом могу поднијети: а) свако правно или физичко лице које за то има правни или економски интерес; б) привредне коморе, удружења послодаваца и предузетника; ц) удружења потрошача; д) органи извршне власти у

- Босни и Херцеговини. У конкретном случају Подносилац захтјева је испуњавао услов да је правно лице, с обзиром да је Удружење уписом у Регистар удружења Министарства правде Босне и Херцеговине дана 31.05.2002. године стекло статус правног лица, као и услов да има правни интерес за покретање поступка, што доказује члан 6. Статута Удружења.
- Да о приговору Владе, везано за наводе да предсједник Удружења, односно његов пуномоћеник адвокат Алмир А. Селимовић, нису поступали у име свих чланица Удружења, па се у том смислу упућује на изјаве иностраних произвођача лијекова, односно њихових заступника у Босни и Херцеговини који не подржавају поднијети Захтјев против Владе и од истог се у потпуности ограђују (доказ: приложене су изјаве иностраних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини: Glaxo-SmithKline, PharmaSwiss, Белупо, Sanofi, Abbott, Плива, Roche, Exico Healthcare и Nycomed), Конкурентијски савјет није одлучивао, обзиром да се током предметног поступка, ниједан од наведених привредних субјеката, за које је Влада приложила горе наведене изјаве, није званично обратио Конкурентијском савјету, у вези са наводима Владе, да исти не подржавају поднијети Захтјев. Такође, Конкурентијски савјет је утврдио, да горе наведене изјаве које је Влада доставила као доказ, нису биле оргиналне нити прописно овјерене од стране надлежне институције.
 - Да наводи Владе, да је у складу са чланом 6. Закона о лијековима и медицинским средствима БиХ искључиво надлежна за тржиште лијекова у Босни и Херцеговини и да Конкурентијски савјет није надлежан за оцјену предметне Одлуке, нису основани, обзиром да је Конкурентијски савјет према члану 20. Закона, орган надлежан за заштиту тржишне конкуренције у Босни и Херцеговини. Такође, чланом 21. Закона, прописано је да је Конкурентијски савјет самостално тијело које осигурава досљедну примјену Закона, на цијелој територији Босне и Херцеговине и има искључиву надлежност у одлучивању о постојању забрањеног конкурентијског дјеловања на тржишту. Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет је предметни поступак провео на основу Законом прописане надлежности.
 - Да о наводима Подносиоца захтјева, а везано за тачку V Одлуке, којом је прописано да је цијена лијека који се налази на Федералној есенцијалној листи израчуната након обављеног преговарачког поступка са произвођачима који имају дозволе за лијекове издате од стране Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ, Конкурентијски савјет није одлучивао, обзиром да се Подносилац захтјева на усменој расправи одржаној дана 13.06.2012. године, изјаснио да иста није бит предметног поступка.
 - Да везано за наводе Подносиоца захтјева у дијелу Захтјева који се односи на сумњу о компетенцији Владе у погледу доношења Одлуке, те наводи да је то регулатива која је у искључивој надлежности Савјета министара БиХ, Конкурентијски савјет није одлучивао, због ненадлежности.
 - Да је тачком VIII Одлуке, посебним критеријумима, прописан и критеријум којим се наводи, да се "на позитивну листу лијекова кантона могу уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања, укључујући у ово обавезно и лијекове домаће фармацеутске индустрије". Конкурентијски савјет сматра да се, тачком VIII Одлуке, посебним критеријумом, у поступку избора лијекова који се уврштавају на позитивну листу лијекова кантона у Федерацији БиХ, бројем 5 (пет) ограничава број лијекова који се могу уврстити на позитивну листу. Такође, Конкурентијски савјет сматра да се посебним критеријумом, страни произвођачи лијекова искључују са позитивне листе лијекова кантона Федерације БиХ, јер би у случају, да, 5 (пет) домаћих произвођача лијекова који испуњавају све предвиђене услове, дошло до ситуације, апсолутног искључења страних произвођача лијекова. Наводи Владе који се односе на податке да је на релевантном тржишту процјена потрошње есенцијалних лијекова који се финансирају на терет кантоналних завода здравственог осигурања у 2011. години износила 29% учешћа домаће фармацеутске индустрије, а стране фармацеутске индустрије 71%, нису правно релевантни за утврђивање забрањеног споразума. Наиме, ти подаци би били правно релевантни да се предметни поступак водио ради утврђивања доминантног положаја неког од учесника на релевантном тржишту, међутим они немају утицаја на утврђивање забрањеног споразума. Сврха забрањених споразума је могућност настанка ситуације да се онемогући или ограниче конкуренција, а не да ли ће до тога стварно и доћи. Подаци који се на овај начин изводе могу варирати из године у годину и сами по себи нису индикатор постојања забрањеног споразума. Наводи Владе да учешће домаће фармацеутске индустрије у потрошњи есенцијалних лијекова који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања износи 6% и да би се сходно члану 8. Закона исто требало сматрати споразумом мале вриједности, који се као такав треба изузети од одредби члана 4. став (1) Закона, нису тачни. Наиме, члан 8. став 2. Закона садржи одредбе којима се прецизира да се изузећа која се ододе на споразуме мале вриједности, не могу примјенити када су у питању тешка ограничења, која за циљ имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције, а што је прописано чланом 6. Одлуке о споразумима мале вриједности. Слиједом наведеног, Конкурентијски савјет сматра да се тачком VIII Одлуке посебним критеријумима, односно критеријумом којим се наводи да се "на позитивну листу лијекова кантона могу уврстити максимално 5 (пет) заштићених назива лијека у оквиру истог генеричног назива, облика, јачине и паковања, укључујући у ово обавезно и лијекове домаће фармацеутске индустрије", спречава, ограничава и нарушава тржишна конкуренција на тржишту издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији БиХ, и

- то ограничавањем и контролом тржишта, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона.
- Такође, наводе Владе који се односе на процјену потрошње есенцијалних лијекова који се финансирају на терет кантоналних завода здравственог осигурања, која је у 2011. години износила 29% учешћа домаће фармацеутске индустрије, а стране фармацеутске индустрије 71%, те наводи који се односе на учешће домаће фармацеутске индустрије у потрошњи есенцијалних лијекова који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања износи 6%, нису правно релевантни за утврђивање забрањеног споразума у предметном поступку, обзиром да је као релевантно тржиште у предметном поступку Конкурenciјски савјет утврдио тржиште услуга издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији БиХ, а не тржиште потрошње есенцијалних лијекова који се финансирају на терет кантоналних завода здравственог осигурања нити проценат учешћа домаће фармацеутске индустрије у потрошњи есенцијалних лијекова који се финансирају из средстава обавезног здравственог осигурања.
 - Наводи Владе да до сада нису забиљежени случајеви у коме је на основу Одлуке страни произвођач био дискриминисан и скинут са есенцијалне листе лијекова кантона или му је онемогућен приступ на листу, нису били од утицаја на коначну одлуку Конкурenciјског савјета, јер одредбе тачке VIII Одлуке посебних критеријума могу да доведу до спречавања, ограничавања и нарушавања тржишне конкуренције, односно сходно члану 4. Закона, забрањени су споразуми, уговори, поједине одредбе споразума или уговора, заједничка дјеловања, изричит и прешутни договори привредних субјеката, као и одлуке и други акти привредних субјеката (у даљем тексту: споразуми) који за циљ и посљедицу имају спречавање, ограничавање или нарушавање тржишне конкуренције на релевантном тржишту.
 - У току провођења предметног поступка Конкурenciјски савјет је размотрио одредбе "Одлуке о критеријумима за стављање лијекова на листу лијекова који се издају на рецепт на терет Фонда здравственог осигурања Републике Српске" ("Службени гласник РС", бр. 2/10) обзиром да тржиште лијекова Републике Српске, заједно са Федерацијом БиХ, представља саставни дио тржишта лијекова Босне и Херцеговине. Анализом исте, Конкурenciјски савјет утврдио, да приликом стављања лијекова на листу лијекова који се издају на рецепт на терет Фонда здравственог осигурања Републике Српске не постоје ограничења, везана за број лијекова који се уврштавају на есенцијалу листу, нити ограничања на домаће и стране произвођаче лијекова, а што је случај са тачком VIII Одлуке, посебних критеријума у Федерацији БиХ.
 - Сви други наводи Владе везани за оправдање тачке VIII Одлуке посебних критеријума, као што су: да је есенцијална листа лијекова генеричка без заштићених назива лијекова произвођача и да су

кантони слободни у одабиру оних лијекова који испуњавају критеријуме, без обзира јесу ли домаћи или инострани, да се листе лијекова не формирају према законима тржишта, већ према клиничким и терапијским водичима, да тржиште лијекова није либерализовано, да се као разлози ограничавања броја лијекова, наводе финансије, избјегавање корупције, праћење ефикасности лијекова и едукација здравственог особља, да је Влада процјенила да је за наше услове потребан лимит од 5 (пет) заштићених назива лијека, да слична и већа ограничења на есенцијалним листама лијекова постоје у здравственом систему Републике Србије, да се одредбе тачке VIII Одлуке, везано за обавезу да се на есенцијалне листе лијекова кантона, обавезно укључују и лијекови домаће фармацеутске индустрије, тумаче да на тој листи треба бити барем један домаћи произвођач лијекова, нису имале утицаја на доношење коначне одлуке.

У складу са чланом 13. Закона о управном поступку, имајући у виду наведено, а на основу оцјене сваког доказа посебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата cjелокупног поступка, Конкурenciјски савјет је одлучио да је главни доказ којем је покљонио вјеру сам текст Одлуке, који алинејом I посебних критеријума тачке VIII недвосмислено упућује на могућност спречавања, ограничавања и нарушавања тржишне конкуренције на тржишту издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији БиХ, и то ограничавањем и контролом тржишта, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона, па је сходно томе одлучено као у тачкама (1), (2) и (3) диспозитива овог Рјешења.

10. Новчана казна

У смислу члана 48. став (1) тачка б) Закона, новчаном казном у износу највише до 10% вриједности укупног годишњег прихода привредног субјекта, из године која је претходила години у којој је наступила повреда закона, казниће се привредни субјекат, ако закључи забрањени споразум на начин прописан одредбама члана 4. Закона.

Полазећи од неспорно утврђене чињенице да је Влада прекршила одредбе члана 4. став (1) тачка б) Закона, Конкурenciјски савјет је у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона изрекао Влади новчану казну у износу од 80.000,00 (осамдесет хиљада конвертибилних марака) КМ што представља 0,0047% од укупног буџета Владе за 2011. годину (1.699.318.442,00 КМ), Конкурenciјски савјет је приликом изрицања висине новчане казне узео у обзир намеру те дужину трајања повреде Закона, као и посљедице које је иста имала на тржишну конкуренцију, у смислу члана 52. Закона.

С обзиром на висину изречене новчане казне, Конкурenciјски савјет није имао првенствено за циљ кажњавање због кршења Закона, већ да упозори Владу на обавезу поштивања правила тржишне конкуренције утврђених одредбама Закона.

У случају да се изречена новчана казна не уплати у утврђеном року иста ће се наплатити присилним путем, у смислу члана 47. Закона, уз обрачунавање затезне камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.

Имајући у виду наведено Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки (4) диспозитива овог Рјешења.

11. Трошкови поступка

Чланом 105. став 1. Закона о управном поступку је прописано да у правилу свака странка сноси своје трошкове поступка (који укључују и трошкове за правно заступање), а чланом 105. став 2. истог Закона је прописано да када у поступку учествују двије или више странака са супротним интересима, странка која је изазвала поступак, а на чију је штету поступак окончан, дужна је противној странци надокнадити оправдане трошкове који су настали у поступку.

Пуномоћник Подносиоца захтјева, адвокат Алмир А. Селимовић, је поднеском број 04-26-3-027-34-II/11, запримљеним дана 25.06.2012. године доставио свој трошковник заступања Удружења у поступку пред Конкурenciјским савјетом, у коме су наведени трошкови заступања од 842,40 KM, са приједлогом да се Влада обавезе да Удружењу надокнади и трошкове плаћене административне таксе.

Конкурenciјски савјет је утврдио да Удружење има право на накнаду адвокатских трошкова заступања у износу од 842,40 KM и накнаду трошкова поступка у износу од 1.000,00 KM, односно на износ уплаћене административне таксе, у складу с чланом 2. Тарифни број 106. став (1) тачка ф) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурenciјским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11).

Имајући у виду наведено Конкурenciјски савјет је одлучио као у тачки (5) диспозитива овог Рјешења.

12. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објављивања овог Рјешења.

Број 04-26-3-027-65-II/11

27. маја 2015. године
Сарајево

Предсједница
Манда Чампара, с. р.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (2) и члана 48. став (1) тачка а), а у вези с чланом 4. став (1) тачке б) Закона о конкурenciји ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09) и чланова 105. став (1) и 108. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07 и 93/09), у поступку покренутом по Захтјеву за покретање поступка привредног субјекта Удружење представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини, ул. Hasana Brkića 2, 71000 Сарајево, кога заступа адвокат Алмир А. Селимовић, ул. М. Тита 29/II, 71000 Сарајево, против Владе Федерације Босне и Херцеговине, ул. Alipašina 41, 71000 Сарајево, поступајући по Пресуди Суда Босне и Херцеговине број S1 3 U 011496 12 U од 08.04.2015. године, Конкурenciјско вјеће, на 104. (стотинучетвртој) сједници одржаној дана 27.05.2015. године, донijело је

RJEŠENJE

- (1) Утврђује се да Влада Федерације Босне и Херцеговине, тачком VIII посебних критерија Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 75/11) спрјечава, ограничава и нарушава тржишну конкурenciју на тржишту издавања лијекова који се издају на терет здравственог осигурања кантона у Федерацији Босне и Херцеговине, ограничавањем и

контролом тржишта, што представља забрањени споразум у смислу члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкурenciји.

- (2) Наведене одредбе Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине из тачке 1. диспозитива овог Рјешења су ништаве (*ex lege*), у смислу члана 4. став (2) Закона о конкурenciји.
- (3) Налаже се Влади Федерације Босне и Херцеговине, да одмах, а најкасније у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема овога Рјешења, усклади одредбе Одлуке о листи есенцијалних лијекова неопходних за осигурање здравствене заштите у оквиру стандарда обавезног здравственог осигурања у Федерацији Босне и Херцеговине, са Законом о конкурenciји, на начин да се измјени аlineја I посебних критерија тачке VIII, у смислу да нема ограничења броја и поријекла зашћених назива лијекова на позитивној листи кантона, те у остављеном временском року достави Конкурenciјском вјећу доказе о извршеној обавези.
- (4) Изриче се новчана казна Влади Федерације Босне и Херцеговине у висини од 80.000,00 (осамдесет хиљада конвертибилних марака) KM, у смислу члана 48. став (1) тачка а) Закона о конкурenciји због закључивања забрањеног споразума из члана 4. став (1) тачка б) Закона о конкурenciји, коју је дужна платити у року од 8 (осам) дана од пријема овог Рјешења. У случају да се изрећена новчана казна не уплати у наведеном року, иста ће се наплатити принудним путем, уз обрачунавање затеzne камате за вријеме прекорачења рока, према важећим прописима Босне и Херцеговине.
- (5) Обавезује се Влада Федерације Босне и Херцеговине да Удружењу представника међународних произвођача лијекова у Босни и Херцеговини надокнади трошкове поступка у износу од 1.842,40 KM (хиљадуосамсто-четрдесетдвје конвертибилне марке, четрдесет pfенинга) у року од 8 (осам) дана од дана пријема овога Рјешења.
- (6) Ово Рјешење је коначно и bit ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима entитета и Brчко Distrikta Босне и Херцеговине.

Образложење

Овим Рјешењем извршава се Пресуда Суда Босне и Херцеговине, број S1 3 U 011496 12 U од дана 08.04.2015. године (у daljem тексту: Пресуда), којом је Суд Босне и Херцеговине уважио Тузбу Владе Федерације Босне и Херцеговине, ул. Alipašina 41, 71000 Сарајево (у daljem тексту: Влада) и поништио Рјешење Конкурenciјског вјећа, број 04-26-3-027-38-II/11 од дана 04.10.2012. године (у daljem тексту: поништено Рјешење), те наложио Конкурenciјском вјећу да у поновљеном поступку да одговарајуће образложење за све приговоре наведене у Тузби имајући у виду оcjене и ставове Суда Босне и Херцеговине, уз потпуно уважавање правила Закона о управном поступку и Закона о конкурenciји, правилно и потпуно utврди чинjenично стање, те након поновне оcjене доказа донесе правилну и закониту одлуку.

Према члану 62. Закона о управним споровима ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 83/08 и 74/10) када суд поништи акт против којег је био покренут управни спор, предмет се враћа у стање у којем се налазио prije него што је поништен акт донесен, те је при donoшењу новог рјешења надлежна институција везана правним shватanjима суда и примједбама суда у вези са поступком.

Конкурenciјско вјеће у поновљеном поступку nije utврђивало нове чинjenice и nije изводило нове доказе, него је своју одлуку заснивало на чинjenicama и доказима који су utврђени и изведени у ранијем поступку који је окончан

poništenim Rješenjem, pri tom postupajući po Presudi u smislu pravnog shvatanja i primjedbi Suda.

Konkurencijsko vijeće je u ranijem postupku utvrdilo da je Vlada izvršila nalog iz tačke (3) dispozitiva poništenog Rješenja, odnosno da je uskladila odredbe Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine sa Zakonom o konkurenciji, s obzirom da je tačkom I Odluke o izmjenama Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 97/12) propisano da se u tački VIII stav 1. podtačka b) posebnih kriterija, alineja jedan briše, čime su ukinuta ograničenja vezana za broj i porijeklo zaštićenih naziva lijekova na pozitivnoj listi kantona. Pored toga Vlada je izvršila obaveze utvrđene tačkama (4) i (5) poništenog Rješenja, a koje se odnose na uplatu izrečene novčane kazne u visini od 80.000,00 KM i nadoknadu troškova postupka Udruženja predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini, u iznosu od 1.842,40 KM.

1. Pokretanje postupka

Konkurencijsko vijeće je dana 01.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-II/11 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljem tekstu: Zahtjev), podnesen od strane Udruženja predstavnika stranih proizvođača lijekova u BiH, ul. Hasana Brkića 2, 71000 Sarajevo (u daljem tekstu: Udruženje ili Podnosilac zahtjeva), koje zastupa advokat Almir A. Selimović, Maršala Tita 29/II, 71000 Sarajevo, radi utvrđivanja usaglašenosti Odluke o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Odluka) sa Zakonom o konkurenciji (u daljem tekstu: Zakon) i prijedlogom za donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu odredbe člana 40. stav 2. Zakona.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ista nije potpuna i kompletna, u smislu člana 28. stav (2) Zakona, te je dana 07.12.2011. godine aktom broj 04-26-3-027-1-II/11, zatražilo dopunu Zahtjeva.

Podnosilac zahtjeva dostavio je traženu dopunu podnescima zaprimljenim dana 16.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-2-II/11 i dana 22.12.2011. godine pod brojem 04-26-3-027-3-II/11.

Konkurencijsko vijeće je dana 23.01.2012. godine, pod brojem 04-26-3-027-4-II/11, shodno članu 28. stav (3) Zakona, Podnosiocu zahtjeva izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva.

2. Stranke u postupku

Stranke u postupku su Udruženje predstavnika stranih proizvođača lijekova u BiH, ul. Hasana Brkića 2, 71000 Sarajevo, koje zastupa advokat Almir A. Selimović, ul. Maršala Tita 29/II, 71000 Sarajevo i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, ul. Alipašina 41, 71000 Sarajevo.

Udruženje je registrovano dana 31.05.2002. godine u Registru udruženja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, pod registarskim brojem RU-2/02, knjiga I Registra. Sjedište Udruženja je u Sarajevu, ul. Hasana Brkića br. 2, a lice odgovorno za zastupanje je dr. Neđad Kečo.

Vlada je organ uprave koji je donio spornu Odluku i na kojeg se u skladu s članom 2. stav (1) tačka b) Zakona primjenjuju odredbe istog, kada svojim djelovanjem posredno ili neposredno učestvuje ili utiče na tržište Bosne i Hercegovine.

3. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je u toku postupka primijenilo odredbe Zakona, Zakona o upravnom postupku, Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) i Odluke o sporazumima male vrijednosti ("Službeni glasnik BiH", br. 86/05).

Pored navedenih propisa Konkurencijsko vijeće se koristilo odredbama Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik BiH", br. 58/08) Zakona o lijekovima Federacije BiH ("Službene novine Federacije BiH", br. 51/01 i 29/05), Pravilnika o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 82/11), Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet ("Službeni glasnik BiH", br. 75/11), kao i odredbama predmetne Odluke.

4. Relevantno tržište

U skladu sa članom 3. Zakona, te članovima 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište se određuje kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači smatraju međusobno zamjenjivim s obzirom na njihove bitne karakteristike, kvalitet, namjenu, cijenu ili način upotrebe.

Prema odredbi člana 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda i/ili usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište usluga predmetnog postupka je tržište izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji BiH.

Relevantno geografsko tržište predmetnog postupka je područje Federacije Bosne i Hercegovine, budući da se Odluka primjenjuje samo na području Federacije Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da u predmetnom postupku, relevantno tržište predstavlja tržište izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji Bosne i Hercegovine.

5. Postupak po zahtjevu za pokretanje postupka

Podnosilac zahtjeva je naveo slijedeće činjenice kao razloge za podnošenje Zahtjeva:

- Da je jedan od ciljeva Udruženja, zastupanje interesa članica Udruženja, čiji interesi mogu biti narušeni Odlukom, do te mjere, da pojedine članice Udruženja može dovesti do upitnosti ekonomske opravdanosti dalje egzistencije na tržištu Bosne i Hercegovine.
- Podnosilac zahtjeva smatra da Vlada odredbama tačke V i tačke VIII Odluke, sprječava i narušava tržišnu konkurenciju na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji BiH, u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona, te da je sa stanovišta donošenja Odluke, upitna kompetencija Vlade, imajući u vidu da se radi o regulativi koja je u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH.
- Da je tačkom V Odluke propisano, da je cijena lijeka koji se nalazi na Federalnoj esencijalnoj listi izračunata nakon obavljenog pregovaračkog postupka sa proizvođačima koji imaju dozvole za lijekove izdate od strane Agencije za lijekove i medicinska

sredstva BiH. Podnosilac zahtjeva smatra da je ovom odredbom uskraćeno pravo pojedinim proizvođačima lijekova da učestvuju u kreiranju cijena lijekova, koje su za pojedine lijekove utvrđene u dosta većem iznosu od cijena koje su bile do donošenja Odluke. Kao dokaz da nisu učestvovali u pregovaračkom postupku dostavljena su dva dopisa, jedan privrednog subjekta "Alcon Pharmaceuticals BH" d.o.o. Sarajevo, od 09.12.2011. godine, upućen Federalnom ministarstvu zdravstva i drugi privrednog subjekta "NOBEL ILAČ" predstavništvo u BiH, Sarajevo, od 24.11.2011. godine, upućen Udruženju.

- Da se tačkom VIII Odluke, utvrđuju opšti i posebni kriteriji prilikom izrade pozitivnih lista lijekova kantona, a među posebnim kriterijima je i kriterij kojim se ograničava, da se na pozitivnu listu lijekova kantona mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja. Podnosilac zahtjeva smatra da je ova odredba u direktnoj suprotnosti sa članom 4. stav (1) tačka b) Zakona, te da se istom direktno sprječava konkurencija i otvara mogućnost zloupotrebe i privilegovanja određenih proizvođača. Pored toga, navodi se i kriterij po kojem se obavezno na listu moraju uvrstiti domaće farmaceutske industrije ukoliko imaju registrovanu generičnu paralelu istog lijeka, pakovanja i jačine, te se u slučaju 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju predviđene uslove, dolazi do situacije apsolutnog isključivanja stranih proizvođača lijekova iz tržišne utakmice. Prema Podnosiocu zahtjeva, ovakav slučaj je već bio predmet rasprave Konkurencijskog vijeća, po zahtjevu Udruženja protiv Vlade Kantona Sarajevo, u kojem je Konkurencijsko vijeće donijelo Rješenje broj 01-01-26-048-36-II/07 od 22.10.2008. godine, kojim je utvrđeno da je odredba člana 20. Odluke o listi lijekova koji se izdaju na teret zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, u suprotnosti sa odredbama člana 4. Zakona.
- Da Konkurencijsko vijeće do okončanja postupka donese rješenje o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu člana 40. stav (2) Zakona, kojim će suspendovati primjenu Odluke do okončanja postupka, a sve u cilju zaštite i promocije tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini i sprječavanja nastanka štetnih posljedica, kako za pojedine privredne subjekte, tako i za društvenu zajednicu uopće.

Podnosilac zahtjeva smatra da se odredbama tačke V i tačke VIII Odluke ograničava tržišna konkurencija u smislu člana 4. stav (1) tačke b) Zakona.

Na osnovu dokumentacije dostavljene uz Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da povrede Zakona, na koje Podnosilac zahtjeva ukazuje, nije moguće utvrditi bez provođenja postupka, te je u skladu sa članom 32. stav (2) Zakona, dana 14.02.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-7-II/11, donijelo Zaključak o pokretanju postupka (u daljem tekstu: Zaključak).

U skladu sa članom 33. Zakona, Konkurencijsko vijeće je Zahtjev i Zaključak dostavilo na odgovor Vladi, aktom broj 04-26-3-027-11-II/11 dana 14.02.2012. godine.

Vlada je tražila od Konkurencijskog vijeća produženje roka za dostavu odgovora na Zahtjev i Zaključak, podneskom broj 04-26-3-027-13-II/11 od dana 28.02.2012. godine, što je Konkurencijsko vijeće i odobrilo aktom broj 04-26-3-027-14-II/11 dana 29.02.2012. godine, nakon čega je Vlada Konkurencijskom vijeću dostavila traženi odgovor, podneskom

zaprimljenim dana 27.03.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-15-II/11.

Vlada u svom odgovoru u potpunosti osporava Zahtjev, te u bitnom navodi slijedeće:

- Da Udruženje nema pravni i ekonomski interes za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem, jer smatra da u oblasti prometa lijekova pravni ili ekonomski interes mogu imati samo nosioci dozvole za promet lijekova. U obrazloženju ovoga navodi se da je odredbama člana 32. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima i člana 4. Pravilnika o postupku i načinu izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet propisano da samo nosioci dozvole za stavljanje lijeka u promet izdate od strane nadležnog organa, a to je Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, mogu učestvovati u prometu lijekova, te da prema odredbama istog Zakona nosioci dozvole za stavljanje lijeka u promet mogu biti isključivo domaća pravna lica koja su proizvođači lijekova ili pravna lica sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koji su zastupnici stranog proizvođača lijekova. Osnivači Udruženja su fizička lica koja uopšte ne mogu biti nosioci dozvole za promet lijekova u smislu člana 32. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, a ukoliko uopće ima stranih proizvođača lijekova koji su članovi Udruženja, izvjesno je da oni prema istoj zakonskoj odredbi, ne mogu steći status nosioca dozvole za promet lijekova i učestvovati u prometu lijekova u Bosni i Hercegovini, čime se izvodi zaključak da Podnosilac zahtjeva, kao i njegovi članovi nemaju aktivnu legitimaciju Podnosioca zahtjeva, pa predlažu da se isti odbaci, iz razloga što je podnesen od strane neovlaštenog lica. Kao dokaz priloženo je Rješenje o upisu u Registar Udruženja broj RU-2/02 od 31.05.2002. godine i Zajednički sporazum o osnivanju predstavnika stranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini sa popisom osnivača broj 1/2001 od 27.09.2001. godine.
- Ističe se prigovor aktivne legitimacije u smislu da predsjednik Udruženja, odnosno njegov punomoćnik advokat Almir A. Selimović, nisu postupali u ime svih članica Udruženja, pa se u tom smislu upućuje na izjave inostranih proizvođača lijekova, odnosno njihovih zastupnika u Bosni i Hercegovini koji ne podržavaju podnijeti Zahtjev protiv Vlade i od istog se u potpunosti ograđuju. Kao dokaz priložene su izjave inostranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini: GlaxoSmithKline, PharmaSwiss, Belupo, Sanofi, Abbott, Pliva, Roche, Exico Healthcare i Nycomed.
- Na navode Podnosioca zahtjeva o kompetenciji Vlade vezano za odredbe tačke V i tačke VIII Odluke, kao i to da se tu radi o regulativi u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH, odgovor je da je pitanje nadležnosti Vlade i nadležnosti Vijeća ministara BiH u pogledu donošenja bilo kojih propisa, uključujući i predmetnu Odluku, izvan kompetencija Konkurencijskog vijeća. Ustavni sud BiH je na osnovu člana VI 3. Ustava BiH, jedini nadležan da odlučuje o sporovima nadležnosti između institucija BiH i institucija entiteta. Prilikom donošenja Odluke posebno se vodilo računa o ingerencijama Vijeća ministara BiH utvrđenim članovima 83. i 84. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, što pokazuju odredbe tačke XI i tačke XIV Odluke, pa Vlada smatra da Odlukom nisu derogirane nadležnosti

Vijeća ministara BiH. Kao pravni osnov za donošenje Odluke navodi se član 82. stav 1. Zakona o lijekovima u kojem je propisano da Vlada na prijedlog federalnog ministra zdravstva utvrđuje Listu esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja. Za predmetnu Odluku pribavljeno je pozitivno mišljenje Ureda Vlade Federacije BiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije broj 07-02/2-37-846/11 od 26.10.2011. godine. Kao razlog za donošenje Odluke navodi se to da Federalna esencijalna lista nije revidirana od 2008. godine, a cijene lijekova od 2007. godine, te da je postojalo alarmantno stanje u oblasti farmaceutike u Federaciji BiH u čemu je u dva navrata Vladu upoznao Federalno Ministarstvo zdravstva, informacijama razmatranim u septembru i oktobru 2011. godine na sjednicama Vlade. Kao problem na tržištu prometa lijekova u Bosni i Hercegovini navode se neadekvatni propisi i praksa iz ranijeg perioda, a koji se vežu za obavezu prema Pravilniku o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u Bosni i Hercegovini, kojim Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu pomenutog Pravilnika, treba da obračuna maksimalne državne cijene lijekova, a koje ni do danas nisu objavljene. U skladu s tim, Vlada je razmatrajući informacije Federalnog ministarstva zdravstva, zaključcima V. broj 895/2011 od 05.09.2011. godine i V. broj 1002/2011 od 04.10.2011. godine, naložila istom preduzimanje hitnih aktivnosti radi utvrđivanja stanja u farmaceutskom sektoru Federacije BiH, te obavezu da se sačini nova Federalna esencijalna lista lijekova i izvrši revizija cijena lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, s ciljem ujednačavanja prava osiguranika na lijekove koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima Federacije BiH. Dokaz za navedeno su informacije sa zaključcima razmatrane i usvojene na sjednici Vlade od 05.09. i 04.10. 2011. godine.

- Da Federalnom esencijalnom listom nisu povrijeđena prava proizvođača lijekova na tržištu lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, jer je saglasno tački III i tački IV Odluke, Federalna esencijalna lista generička što znači da sadrži samo internacionalne nezaštićene nazive lijekova-INN, a ne i proizvođačke nazive lijekova.
- Da je neosnovan prigovor Podnosioca zahtjeva da je Vlada donoseći Odluku narušila kompetencije organa na nivou Bosne i Hercegovine, te da u pregovaračkom postupku radi utvrđivanja cijena lijekova nisu učestvovali pojedini proizvođači lijekova ("Alcon Pharmaceuticals" d.o.o. Sarajevo i "NOBEL ILAC" predstavništvo u BiH). U odgovoru na ove navode ponovo se ukazuje da ocjena nadležnosti za donošenje odluka, kao i ocjena ustavnosti donesenih odluka nije u kompetencijama Konkurencijskog vijeća, nego u nadležnosti Ustavnog suda BiH, a vezano za pregovaranje ukazuje se na to da je pregovaranje samo jedan od metoda koji su korišteni u postupku utvrđivanja cijena lijekova. Prilikom donošenja Odluke bile su poznate cijene svih proizvođača koji su

nosioci dozvole za promet lijekova na teritoriji Bosne i Hercegovine, pa za pojedine proizvođače čije su cijene akceptirane nije bilo razloga da se pozivaju na pregovore, s tim da su isti u slučaju da su zainteresovani mogli da se obrate Federalnom ministarstvu zdravstva. U pregovaračkom postupku imale su se u vidu sve cijene lijekova koje su prijavljene u postupku izdavanja dozvole za stavljanje lijeka u promet kod Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, kao i sve cijene lijekova za isti generički naziv, oblik, jačinu i pakovanje utvrđene na dosadašnjim pozitivnim listama kantona. Postignuti nivo cijena donosi značajne uštede u sektoru zdravstvenog osiguranja Federacije BiH u iznosu od cca 17 miliona KM, što je u skladu sa uslovima važenja Stand by aranžmana Bosne i Hercegovine sa MMF-om, te primjene Zakona o ostvarivanju ušteda u Federaciji BiH. Navedene uštede potvrđene su i od Hrvatskog društva za farmakoekonomiku i ekonomiku zdravstva (HDFEZ), a koje je angažovano od strane Federalnog ministarstva zdravstva nakon zaključenog pregovaračkog postupka. Kao dokaz navodi se ekspertsko mišljenje Hrvatskog društva za farmakoekonomiku i ekonomiku zdravstva (HDFEZ) i izvještaj Svjetske banke broj 66253-BA, "Bosna i Hercegovina: Izazovi i preporuke za reforme. Pregled javnih rashoda i institucija", str. 91-94.

- Da je neosnovan prigovor istaknut u Zahtjevu, vezano za tačku VIII Odluke u dijelu posebnih kriterija koji se odnosi na ograničenje da se na pozitivnu listu lijekova kantona mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakovanja, te da se obavezno uvrštavaju lijekovi domaće farmaceutske industrije, ukoliko imaju registrovanu generičku paralelu istog lijeka, pakovanja i jačine, tako da u slučaju da 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju predviđene uslove dolazi do situacije apsolutnog isključenja stranih proizvođača lijekova. Članom 2. tačka h) Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima esencijalni lijekovi su definisani kao osnovni lijekovi za najčešća oboljenja kojim se zadovoljavaju zdravstvene potrebe najvećeg dijela stanovništva, koje kao takve utvrđuje ovlašteno tijelo, što navodi na zaključak da se esencijalna lista ne formira po zakonima liberalnog tržišta, nego je njeno formiranje u nadležnosti državnih institucija, a kriteriji su bazirani na naučnim i stručnim standardima i zdravstvenim potrebama stanovništva. Prema zakonskim odredbama, nadležnost Konkurencijskog vijeća je zaštita i promocija tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini, a kako se lista esencijalnih lijekova ne utvrđuje na osnovu djelovanja tržišnih zakonitosti, izvjesno je da Konkurencijsko vijeće nije nadležno za donošenje odluka kojima se definiše ili mijenja ili uopšte utiče na formiranje esencijalne liste lijekova. Lijekovi sa esencijalne liste nisu obična roba široke potrošnje i nekompetentno formiranje, mijenjanje ili bilo kakav drugi uticaj na esencijalnu listu od strane nenadležnih organa i institucija može imati nesagledive posljedice na kvalitetnu i sigurnu zaštitu zdravlja stanovništva. Kako Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH, koja ima izričitu zakonsku nadležnost i ovlaštenja u prometu lijekova, ne nalazi da je Odluka koju je donijela Vlada u bilo kom pogledu sporna, Konkurencijsko vijeće nema

- nikakvog razloga niti zakonskog osnova da u tom domenu preuzima nadležnosti specijalizovane agencije za lijekove. Odluka nema za svrhu favoriziranje i protekcionizam domaćih proizvođača lijekova, što potvrđuje i tačka VIII Odluke, gdje je u posebnim kriterijima propisano da će se na pozitivne liste kantona obavezno uvrstiti i ino proizvođač originator, kao i druge inostrane kompanije lijekova sa najdužim iskustvom u terapijskoj primjeni lijeka, pod uslovom da ispunjavaju opšte kriterije Odluke. Insistiranje da se na pozitivne liste lijekova kantona uvrste samo zaštićeni nazivi lijekova onih proizvođača koji imaju osiguranu propisanu kontrolu kvaliteta lijeka, proističe iz izvještaja Kontrolnog laboratorija Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH o provedenim kontrolama kvaliteta lijekova u 2010. godini, iz kojeg je vidljivo da se u prometu u Federaciji BiH nalaze i lijekovi za koje nije obavljena kontrola kvaliteta ili lijekovi koji nisu dobili pozitivan nalaz. Na kraju se navodi da pozitivne liste lijekova kantona sadrže generičke i proizvođačke nazive lijekova, te su kantoni slobodni u odabiru onih proizvođačkih lijekova koji ispunjavaju opšte i posebne kriterije utvrđene tačkom VIII Odluke i to bez obzira da li su isti proizvod domaće ili ino farmaceutske industrije. Kao dokaz služe instrukcija broj 01-37-8698/11 od 12.12.2011. godine i odgovor Federalnog ministarstva zdravstva upućen Udruženju, broj 01-37-519/12 od 25.01.2012. godine.
- Da su neosnovani navodi Podnosioca zahtjeva po kojima u slučaju uvrštavanja maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka na pozitivnu listu lijekova istog generičkog naziva, oblika, jačine i pakovanja, te obaveznog uvrštavanja lijekova domaće farmaceutske industrije, ukoliko imaju registrovanu generičku paralelu istog lijeka, pakovanja i jačine, kao i originatora, dolazi do situacije apsolutnog isključenja stranih proizvođača lijekova. Vijeće ministara BiH donijelo je Politiku lijekova i medicinskih sredstava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 55/11) u kojoj je utvrđeno da će se "podržati razvoj domaće proizvodnje prema evropskim standardima i trendovima u smislu pripreme istih za konkurenciju na međunarodnom nivou u pogledu kvaliteta". Bez elementarne domaće proizvodnje lijekova postoje realni rizici da strani proizvođači lijekova uslovljavaju isporuke neophodnih lijekova, visokim cijenama istih. Većina zemalja u okruženju ima neuporedivo viši stepen podsticanja i zaštite domaćih proizvođača (primjer je Republika Srbija u kojoj prema važećim propisima strani proizvođač lijekova može biti uvršten na esencijalnu listu samo ako nijedan domaći proizvođač lijeka ne proizvodi konkretni lijek u dovoljnoj količini). Podaci o stanju na tržištu lijekova pokazuju da strani proizvođači lijekova nisu stavljeni u nepovoljan položaj u odnosu na domaće proizvođače lijekova, koji na tržištu lijekova Bosne i Hercegovine učestvuju u veoma niskim procentima, što je jasan dokaz dominantnog položaja stranih proizvođača lijekova na domaćem tržištu. Procjena potrošnje esencijalnih lijekova koji se finansiraju na teret kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH u 2011. godini, iznosila je 29% učešća domaće farmaceutske industrije i 71% učešća ino industrije. Na kraju se navodi da je predmet postupka pred Konkurencijskim vijećem potrošnja esencijalnih
 - lijeikova koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, a da je iznos te potrošnje koji se odnosi na domaću farmaceutsku industriju mali dio ukupnog tržišta lijekova, sa učešćem od 6%, što čak i kada bi se tretiralo kao sporazum (što ovdje nije slučaj) po članu 8. Zakona bi se smatralo sporazumom male vrijednosti, koji su kao takvi u potpunosti izuzeti od odredbi člana 4. stav (1) Zakona. Da ne stoji konstatacija iznijeta u Zahtjevu u vezi Rješenja Konkurencijskog vijeća BiH, broj 01-01-26-048-36-II/07 od 22.10.2008. godine, donesenog po zahtjevu Udruženja stranih proizvođača lijekova u BiH protiv Vlade Kantona Sarajevo, jer navedeno rješenje nema nikakve veze sa Odlukom, niti se ova dva slučaja mogu povezati. Vjerovatno se ovim željela povući paralela između odredbi posebnih kriterija propisanih u tački VIII Odluke sa odredbama člana 20. Odluke o listi lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo, a koja je predviđala automatsku eliminaciju lijekova ino proizvođača lijekova u slučaju da je registrovana generička paralela domaće farmaceutske industrije. Odredbe ova dva propisa se ne mogu poistovjetiti.
 - Da je neosnovan prijedlog Podnosioca zahtjeva kojim se traži donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke. Podnosilac zahtjeva izvodi hipotetičke konstrukcije o navodnom štetnom uticaju Odluke na nedefinisane privredne subjekte. Netačni su navodi da primjena Odluke ima direktne štetne posljedice na Budžet Federacije BiH, jer utvrđene cijene lijekova znatno snižavaju troškove na ime osiguranja lijekova sa Federalne esencijalne liste lijekova, a koji se osiguravaju na teret obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH, saglasno Zakonu o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08 i 48/11). Donošenjem privremene mjere stavila bi se van snage važeća Federalna esencijalna lista, što bi imalo nesagledive posljedice na funkcionisanje zdravstva u cjelini, a naročito bi direktno bili ugroženi pacijenti čije liječenje zavisi od dostupnosti lijekova sa Federalne esencijalne liste lijekova, te se predlaže da Konkurencijsko vijeće odbije prijedlog Podnosioca zahtjeva za određivanje privremene mjere obustave primjene Odluke.
- Odgovor Vlade na Zahtjev i Zaključak dostavljen je Podnosiocu zahtjeva, aktom broj 04 26-3-027-16-II/11 dana 03.04.2012. godine, koji je dao svoj komentar na isti i dostavio ga podneskom zaprimljenim pod brojem 04-26-3-027-17-II/11 dana 18.04.2012. godine.
- Izjašnjenje Podnosioca zahtjeva na odgovor Vlade suštinski je sadržavao iste stavove kao i Zahtjev, a u bitnom se navodi sljedeće:
- Da je Vlada trebala predmetnu Odluku, prije njenog donošenja dostaviti na mišljenje Konkurencijskom vijeću u skladu sa članom 25. stav 1. tačka f. Zakona.
 - Podnosilac zahtjeva ima pravni i ekonomski interes za pokretanje postupka i nije tačna tvrdnja Vlade da nije legitimisan za donošenje Zahtjeva u smislu odredbi člana 27. stav 3. Zakona. Kao dokaz za ovo navodi se da su članom 6. Statuta Udruženja, kao osnovni ciljevi Udruženja između ostalog navedeni promovisanje ekonomskih interesa članova Udruženja, podsticanje, promovisanje i razvoj jedinstvenog i racionalnog tržišta lijekova unutar

Bosne i Hercegovine, legislative itd. Članovi Udruženja su proizvođači lijekova koje imaju interes plasirati i na tržište Federacije BiH, te imaju i pravni i ekonomski interes za ravnopravno tretiranje njihovih proizvoda sa proizvodima ostalih stranih i domaćih proizvođača na tržištu lijekova. Nije tačna tvrdnja da pravni interes u oblasti prometa lijekova mogu imati samo nosioci odobrenja za promet lijekova, jer pravni interes imaju i proizvođači lijekova, bez obzira ko je nosilac odobrenja za promet lijeka, pa čak i veći od nosioca odobrenja, iz razloga što isti može biti nosilac odobrenja više proizvođača istovrsnih lijekova, te da mu je svejedno čiji će se lijek naći na listi.

- Na navode Vlade da predsjednik Udruženja i njegov punomoćnik u predmetnom postupku nisu postupali u ime svih članica Udruženja, daje se odgovor da je članom 65. Statuta Udruženja propisano da Udruženje zastupa predsjednik, te je kao jedino ograničenje u zastupanju predviđeno zastupanje u poslovima kojima se otuđuje ili opterećuje nepokretnost Udruženja, članom 67. Statuta Udruženja propisano je da predsjednik u postupcima u kojima udruženje učestvuje kao stranka radi ostvarivanja svojih prava pred nadležnim organima, može dati pismenu punomoć advokatu ili drugom stručnom licu. Predsjednik Udruženja ovlašten je zastupati Udruženje u svim slučajevima kada to iziskuje potreba za zaštitom prava i interesa članova Udruženja, pa makar to bili interesi samo jednog člana Udruženja, što u konkretnom nije slučaj, pod uslovom da ti interesi nisu u koliziji sa interesima nekog drugog člana Udruženja.
- U komentaru odgovora Vlade koji se odnosi na kompetenciju iste za donošenje Odluke, navodi se da je kompetencija Vlade uzgred pomenuta sumnja i da se od Konkurencijskog vijeća ne traži utvrđivanje te kompetencije, te da to neće biti predmet raspravljanja u ovom postupku.
- Argumentacija Vlade da je Odluka donesena u interesu korisnika zdravstvenog osiguranja, odnosno u interesu zdravlja stanovništva je neprihvatljiva jer su članice Udruženja poznati i na svjetskom tržištu dokazani proizvođači lijekova. Ograničavanjem broja lijekova istog generičkog sastava na listama i favorizovanje domaćih proizvođača, može ugroziti interese osiguranika koji duži niz godina kao redovnu terapiju uzimaju lijek određenog proizvođača. Tržište lijekova mora biti uređeno i sa aspekta tržišne konkurencije, a tržišna konkurencija nikako ne može ugroziti aspekt zaštite zdravlja stanovnika, jer svi lijekovi kojima se prometuje u Bosni i Hercegovini moraju imati odobrenje za prometovanje, što podrazumjeva i kontrolu kvaliteta. Favorizovanje pojedinih proizvođača je narušavanje tržišne konkurencije i ne smije imati svoj zakonski okvir, koji mu odredbe Odluke daju.

6. Rješenje o prijedlogu za donošenje rješenja o privremenoj mjeri

U skladu sa Zahtjevom, Konkurencijsko vijeće je u toku provođenja postupka, a nakon sagledavanja činjeničnog stanja, dana 26.04.2012. godine pod brojem 04-26-3-027-20-II/11 donio Rješenje kojim se odbija prijedlog Podnosioca zahtjeva za donošenje rješenja o privremenoj mjeri obustave primjene Odluke, u smislu odredbe člana 40. stav 2. Zakona, radi nepostojanja osnovanih razloga.

7. Usmena rasprava

Obzirom da se u predmetnom postupku radi o strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 39. stav (1) Zakona, zakazalo usmenu raspravu za dan 16.05.2012. godine, a koja je u skladu sa Prijedlogom za odlaganje usmene rasprave, zaprimljenim od strane Konkurencijskog vijeća dana 11.05.2012. godine podneskom broj 04-26-3-027-24-II/11, podnesenim od strane Federalnog Ministarstva zdravstva, ministra prof. dr Rusmira Mesihovića, odložena za dan 29.05.2012. godine.

Usmena rasprava zakazana za dan 29.05.2012. godine, nije održana zbog nedolaska punomoćnika Udruženja predstavnika međunarodnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini, pa je u skladu sa članom 39. stav (4) Zakona, ista odgođena i zakazana nova, koja je održana dana 13.06.2012. godine, u prisustvu obje suprostavljene strane, odnosno njihovih punomoćnika, za koju je sačinjen Zapisnik broj 04-26-3-027-33-II/11.

Na usmenoj raspravi koja je održana u prostorijama Konkurencijskog vijeća, Udruženje po zamjeničkoj punomoći, zastupao je advokat Rasim Radovović, a Vladu punomoćnici Snježana Bondaruk, sekretar Federalnog ministarstva zdravstva i advokat Džemil Sabrihafić.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva izjasnio se da ostaje kod navoda iz Zahtjeva i izjašnjenja (komentara) na odgovor na Zahtjev koji je dala Vlada. Pored toga u raspravi je u bitnom izjavio sljedeće:

- Da nije primjereno da se odgovara na pitanje punomoćnika Vlade o tome da li ima primjer u kome je na osnovu Odluke strani proizvođač bio diskriminisan i skinut sa esencijalne liste lijekova kantona ili mu je onemogućen pristup na listu, jer smatra da u tom pogledu Zahtjev nije ni postavljen, nego je postupak pokrenut zbog limita od 5 (pet) zaštićenih naziva lijekova koji je Vlada odredila za učešće na tržištu Federacije BiH i da je to poenta čitavog Zahtjeva. Na pitanje voditelja postupka da li ima traženi primjer, punomoćnik Podnosioca zahtjeva je izjavio da nema.
 - Da nije bit Zahtjeva i da su manje bitni postupak kreiranja cijena lijekova na Federalnoj esencijalnoj listi, kao i obaveza uvrštavanja lijekova domaćih proizvođača lijekova na esencijalne liste lijekova kantona, već da je bitno spomenuto ograničenje od maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijekova koji se mogu uvrstiti na esencijalne liste lijekova kantona.
- Punomoćnici Vlade izjasnili su se da u potpunosti ostaju kod odgovora na Zahtjev i u bitnom navode sljedeće:
- Prigovara se na aktivnu legitimaciju podnosioca zahtjeva i na nadležnost Konkurencijskog vijeća u predmetnoj stvari. Prema registarskom dokumentu Udruženja, vidljivo je da je isto udruženje građana (neprofitna organizacija), što znači da ne može učestvovati na tržištu i konkurisati drugima, jer kao privredni subjekat trebao bi imati posebno odobrenje za lijekove koje on nema pa je time isključen sa tržišta lijekova i nema pravni interes da pokreće predmetni postupak.
 - Daje se procesni prigovor po pitanju nadležnosti Konkurencijskog vijeća i ističe da tržište lijekova nije liberalizovano, a to se posebno odnosi na esencijalne lijekove. Lista lijekova je regulisana specifičnim propisima koji ograničavaju djelovanje slobodne konkurencije. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je prema odredbama člana 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima izričito nadležna da nadzire tržište lijekova i njihove dostupnosti na

tržištu lijekova Bosne i Hercegovine. Agencija ima posebne nadležnosti kad su u pitanju esencijalne liste lijekova i kao nadležna nije smatrala da je Odlukom povrijeđen bilo koji propis koji uređuje tržište lijekova u Bosni i Hercegovini. Ako se predmetna Odluka tretira kao sporazum kojim su domaći proizvođači lijekova stavljeni u povoljniji položaj u odnosu na strane proizvođače lijekova, onda je za donošenje odluke o ovom predmetu bitan procenat učešća domaćih proizvođača na tržištu lijekova sa esencijalnih lista, koji iznosi 6% od ukupnog tržišta lijekova u Bosni i Hercegovini, pa bi prema odredbama Zakona takav sporazum trebao biti izuzet. Podnosilac zahtjeva nije dokazao niti je dokazivao učešće domaćih proizvođača lijekova sa esencijalne liste na relevantnom tržištu, a to bi bilo od važnosti za to da li se predmetni postupak može voditi, odnosno da li su ispunjeni uslovi za izuzeće Odluke. Kao primjer da je Vlada postupala zakonito po pitanju predmetne Odluke, naveden je primjer da u slučaju epidemije strani proizvođači lijekova prvo podmire potrebe svojih zemalja, pa tek onda takve lijekove i to po puno višim cijenama isporučuju na tržište Bosne i Hercegovine.

- Federalna esencijalna lista lijekova je generička bez zaštićenih naziva lijekova proizvođača, a Odluka samo daje uputu kantonima u vezi kriterija koji moraju ispunjavati zaštićeni nazivi lijekova koji konkurišu na pozitivnu listu kantona. Rješenje Konkurencijskog vijeća iz 2008. godine ne može se porediti sa predmetnim slučajem jer su kantoni slobodni u odabiru onih lijekova koji ispunjavaju kriterije, bez obzira jesu li domaći ili inostrani. Federalna esencijalna lista lijekova je minimalna i kantoni je mogu proširiti, a u slučaju da kantoni naprave diskriminaciju, odnosno da isključe nekog sa tržišta ili izaberu nekog drugog, ta odluka bi onda mogla biti sporna, ali to je stvar Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH ili Agencije za javne nabavke BiH.

- U odgovoru na pitanje voditelja postupka, zašto je tačkom VIII Odluke posebnih kriterija propisano ograničenje, da se na pozitivnu listu lijekova kantona mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja, punomoćnici Vlade su iznijeli tvrdnju da se liste lijekova ne formiraju prema zakonima tržišta, već prema kliničkim i terapijskim vodičima i da se obzirom na broj registrovanih lijekova u Bosni i Hercegovini kreirao i ograničen broj odgovarajućih generika koji se mogu naći na listama lijekova Kantona. Na Federalnu esencijalnu listu biraju se lijekovi za najčešće bolesti, koji se izdaju najvećem broju populacije i koji su ekonomični. Kao razlozi ograničavanja broja lijekova, navode se: finansijska situacija u sektoru zdravstva, izbjegavanje korupcije, praćenje efikasnosti lijekova i edukacija zdravstvenog osoblja. Dakle, postoje razlozi zašto je broj lijekova na pozitivnoj listi kantona limitiran, a Vlada je procijenila da je za naše uslove potreban limit od 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka, s tim da niko nije poimence naveden i da kantoni biraju one lijekove koji ispunjavaju kriterije propisane Odlukom.

- Na Federalnu esencijalnu listu, shodno tački VIII Odluke posebnih kriterija, obavezno se uvrštava i originator, odnosno proizvođač inovativnog lijeka pod

patentnom zaštitom. Nijedan domaći proizvođač lijekova nema, niti je imao dozvolu za proizvodnju inovativnog lijeka, pa se u konkretnom slučaju pod pojmom originator podrazumjeva strani proizvođač lijekova.

- U odgovoru na pitanje voditelja postupka, da li domaći proizvođači lijekova obavezno dolaze na Federalnu esencijalnu listu lijekova, ako imaju (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja, odnosno da se time automatski isključuju strani proizvođači lijekova, punomoćnici Vlade su izjavili da se odredbe tačke VIII Odluke posebnih kriterija, tumače tako da na pozitivnoj listi lijekova kantona treba biti bar jedan lijek domaćeg proizvođača.
- U odgovoru na pitanje voditelja postupka zašto Vlada nije predmetnu Odluku dostavila Konkurencijskom vijeću na mišljenje prije njenog usvajanja, punomoćnici Vlade su odgovorili da to nije bila obaveza i da je Vlada u skladu sa svojim poslovnikom, prije dostavljanja Odluke na razmatranje i usvajanje, morala pribaviti mišljenja od Ureda za zakonodavstvo, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva zdravstva, te da su dobijena mišljenja bila pozitivna. Članom 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima propisano je da je Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH isključivo nadležna za tržište lijekova u Bosni i Hercegovini. Vlada je smatrala da po svojoj prirodi predmetna Odluka ne spada u domen akata koji spadaju u domen tržišne konkurencije.

Punomoćnici Vlade su na usmenoj raspravi priložili i pisani akt pod nazivom "Izjašnjenje na usmenoj raspravi Konkurencijskog vijeća", sačinjen dana 29.05.2012. godine, koji nije sadržavao nove činjenice, u odnosu na činjenice koje su već iznesene u toku predmetnog postupka.

8. Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja

Nakon provedene usmene rasprave, Konkurencijsko vijeće je imajući u vidu da se radi o osjetljivom tržištu, te da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo potrebno izvršiti dodatne analize, Zaključkom broj 26-3-027-35-II/11 od dana 31.07.2012. godine, produžilo rok za donošenje konačnog rješenja za dodatna 3 (tri) mjeseca, u smislu člana 41. stav (2) Zakona.

9. Ocjena dokaza

Nakon sagledavanja relevantnih činjenica, dokaza i dokumentacije dostavljene od stranaka u postupku, kao i drugih relevantnih podataka, Konkurencijsko vijeće je shodno Zahtjevu utvrdilo slijedeće:

- Da je na prijedlog federalnog ministra zdravstva, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 23. sjednici održanoj dana 27. oktobra 2011. godine donijela Odluku o listi esencijalnih lijekova neophodnih za osiguranje zdravstvene zaštite u okviru standarda obaveznog zdravstvenog osiguranja u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Da Vlada Federacije Bosne i Hercegovine nije dostavila predmetnu Odluku, prije usvajanja, Konkurencijskom vijeću na mišljenje,
- Da je tačkom V Odluke, propisano, da cijena lijeka iz tačke IV alineja 8. ove Odluke izračunata je nakon obavljenog pregovaračkog postupka od strane Federalnog ministarstva zdravstva, sa proizvođačima lijekova koji imaju dozvolu/e za lijek/ ove izdatu od Agencije za lijekove i medicinska sredstva Bosne i Hercegovine saglasno Zakonu o

lijekovima i medicinska sredstvima ("Službeni glasnik BiH" broj 58/08), kao i propisima donijetim na osnovu tog zakona.

- Da su tačkom VIII Odluke utvrđeni opšti i posebni kriteriji prilikom izrade pozitivnih lista lijekova kantona Federacije Bosne i Hercegovine,
- Da je tačkom VIII Odluke posebnim kriterijima propisan i kriterij kojim se ograničava, da se na pozitivnu listu lijekova kantona može uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja, uključujući u ovo obavezno i lijekove domaće farmaceutske industrije, ukoliko je registrovana generička paralela domaće farmaceutske industrije, a saglasno preuzetoj obavezi iz Politike lijekova u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 19/08) i Politici lijekova i medicinskih sredstava Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 55/11).
- Da je tačkom VIII Odluke, posebnim kriterijima propisan i kriterij, da se na pozitivnu listu lijekova kantona, uvrštava i originator, bez povećavanja maksimalnog broja zaštićenih naziva lijeka utvrđenih u stavu 2. alineje 1. ove tačke, te kriteriji kao što su: iskustvo u terapijskoj primjeni lijeka u Federaciji Bosne i Hercegovine i izjava proizvođača lijekova o prihvatanju cijene lijeka utvrđene Federalnom esencijalnom listom lijekova.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo:

- Da je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, shodno članu 25. stav (1) pod f) i članu 25. stav (2) Zakona, bila u obavezi da predmetnu Odluku, prije usvajanja, dostavi Konkurencijskom vijeću na mišljenje o njenoj saglasnosti sa Zakonom.
- Da navodi Vlade da Podnosilac zahtjeva, kao i njegovi članovi nemaju aktivnu legitimaciju u predmetnom postupku, jer nemaju pravni interes za pokretanje postupka, zato što su članovi Udruženja fizička lica, a pravni interes mogu imati samo proizvođači lijekova, nisu tačni. Naime, pravnu formulaciju aktivne i pasivne legitimacije Zakon o upravnom postupku ne poznaje, nego propisuje odredbe o tome šta je stranka i ko može biti stranka u postupku (čl. 41-44. Zakona o upravnom postupku). Konkurencijsko vijeće odluku o tome ko su stranke u postupku donosi zaključkom o pokretanju postupka. Ovdje se radi o tome da Vlada negira Podnosiocu zahtjeva pravo na pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem. Članom 27. stav (3) tačka b) Zakona, propisano je da zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim vijećem mogu podnijeti: a) svako pravno ili fizičko lice koje za to ima pravni ili ekonomski interes; b) privredne komore, udruženja poslodavaca i preduzetnika; c) udruženja potrošača; d) organi izvršne vlasti u Bosni i Hercegovini. U konkretnom slučaju Podnosilac zahtjeva je ispunjavao uslov da je pravno lice, s obzirom da je Udruženje upisom u Registar udruženja Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine dana 31.05.2002. godine steklo status pravnog lica, kao i uslov da ima pravni interes za pokretanje postupka, što dokazuje član 6. Statuta Udruženja.
- Da o prigovoru Vlade, vezano za navode da predsjednik Udruženja, odnosno njegov punomoćnik advokat Almir A. Selimović, nisu postupali u ime svih članica Udruženja, pa se u tom smislu upućuje na izjave inostranih proizvođača lijekova, odnosno njihovih zastupnika u Bosni i Hercegovini koji ne

podržavaju podnijeti Zahtjev protiv Vlade i od istog se u potpunosti ograđuju (dokaz: priložene su izjave inostranih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini: GlaxoSmithKline, PharmaSwiss, Belupo, Sanofi, Abbott, Pliva, Roche, Exico Healthcare i Nycomed), Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, obzirom da se tokom predmetnog postupka, nijedan od navedenih privrednih subjekata, za koje je Vlada priložila gore navedene izjave, nije zvanično obratio Konkurencijskom vijeću, u vezi sa navodima Vlade, da isti ne podržavaju podnijeti Zahtjev. Također, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da gore navedene izjave koje je Vlada dostavila kao dokaz, nisu bile originalne niti propisno ovjerene od strane nadležne institucije.

- Da navodi Vlade, da je u skladu sa članom 6. Zakona o lijekovima i medicinskim sredstvima, jedino Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH isključivo nadležna za tržište lijekova u Bosni i Hercegovini i da Konkurencijsko vijeće nije nadležno za ocjenu predmetne Odluke, nisu osnovani, obzirom da je Konkurencijsko vijeće prema članu 20. Zakona, organ nadležan za zaštitu tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini. Također, članom 21. Zakona, propisano je da je Konkurencijsko vijeće samostalno tijelo koje osigurava dosljednu primjenu Zakona, na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine i ima isključivu nadležnost u odlučivanju o postojanju zabranjenog konkurencijskog djelovanja na tržištu. Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je predmetni postupak provelo na osnovu Zakonom propisane nadležnosti.
- Da o navodima Podnosioca zahtjeva, a vezano za tačku V Odluke, kojom je propisano da je cijena lijeka koji se nalazi na Federalnoj esencijalnoj listi izračunata nakon obavljenog pregovaračkog postupka sa proizvođačima koji imaju dozvole za lijekove izdate od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, obzirom da se Podnosilac zahtjeva na usmenoj raspravi održanoj dana 13.06.2012. godine, izjasnio da ista nije bit predmetnog postupka.
- Da vezano za navode Podnosioca zahtjeva u dijelu Zahtjeva koji se odnosi na sumnju o kompetenciji Vlade u pogledu donošenja Odluke, te navodi da je to regulativa koja je u isključivoj nadležnosti Vijeća ministara BiH, Konkurencijsko vijeće nije odlučivalo, zbog nenadležnosti.
- Da je tačkom VIII Odluke, posebnim kriterijima, propisan i kriterij kojim se navodi, da se "na pozitivnu listu lijekova kantona mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja, uključujući u ovo obavezno i lijekove domaće farmaceutske industrije". Konkurencijsko vijeće smatra da se, tačkom VIII Odluke, posebnim kriterijom, u postupku izbora lijekova koji se uvrštavaju na pozitivnu listu lijekova kantona u Federaciji BiH, brojem 5 (pet) ograničava broj lijekova koji se mogu uvrstiti na pozitivnu listu. Također, Konkurencijsko vijeće smatra da se posebnim kriterijom, strani proizvođači lijekova isključuju sa pozitivne liste lijekova kantona Federacije BiH, jer bi u slučaju, da, 5 (pet) domaćih proizvođača lijekova koji ispunjavaju sve predviđene uslove, došlo do situacije, apsolutnog isključenja

stranih proizvođača lijekova. Navodi Vlade koji se odnose na podatke da je na relevantnom tržištu procjena potrošnje esencijalnih lijekova koji se finansiraju na teret kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja u 2011. godini iznosila 29% učešća domaće farmaceutske industrije, a strane farmaceutske industrije 71%, nisu pravno relevantni za utvrđivanje zabranjenog sporazuma. Naime, ti podaci bi bili pravno relevantni da se predmetni postupak vodio radi utvrđivanja dominantnog položaja nekog od učesnika na relevantnom tržištu, međutim oni nemaju uticaja na utvrđivanje zabranjenog sporazuma. Svrha zabranjenih sporazuma je mogućnost nastanka situacije da se onemogućiti ili ograničiti konkurencija, a ne da li će do toga stvarno i doći. Podaci koji se na ovaj način izvode mogu varirati iz godine u godinu i sami po sebi nisu indikator postojanja zabranjenog sporazuma. Navodi Vlade da učešće domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja iznosi 6% i da bi se shodno članu 8. Zakona isto trebalo smatrati sporazumom male vrijednosti, koji se kao takav treba izuzeti od odredbi člana 4. stav (1) Zakona, nisu tačni. Naime, član 8. stav 2. Zakona sadrži odredbe kojima se precizira da se izuzeća koja se odose na sporazume male vrijednosti, ne mogu primjeniti kada su u pitanju teška ograničenja, koja za cilj imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, a što je propisano članom 6. Odluke o sporazumima male vrijednosti. Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće smatra da se tačkom VIII Odluke posebnim kriterijima, odnosno kriterijem kojim se navodi da se "na pozitivnu listu lijekova kantona mogu uvrstiti maksimalno 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka u okviru istog generičnog naziva, oblika, jačine i pakovanja, uključujući u ovo obavezno i lijekove domaće farmaceutske industrije", sprječava, ograničava i narušava tržišna konkurencija na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji BiH, i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona.

- Također, navodi Vlade koji se odnose na procjenu potrošnje esencijalnih lijekova koji se finansiraju na teret kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, koja je u 2011. godini iznosila 29% učešća domaće farmaceutske industrije, a strane farmaceutske industrije 71%, te navodi koji se odnose na učešće domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja iznose 6%, nisu pravno relevantni za utvrđivanje zabranjenog sporazuma u predmetnom postupku, obzirom da je kao relevantno tržište u predmetnom postupku Konkurencijsko vijeće utvrdilo tržište usluga izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji BiH, a ne tržište potrošnje esencijalnih lijekova koji se finansiraju na teret kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja niti procenat učešća domaće farmaceutske industrije u potrošnji esencijalnih lijekova koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja.
- Navodi Vlade da do sada nisu zabilježeni slučajevi u kome je na osnovu Odluke strani proizvođač bio

diskriminisan i skinut sa esencijalne liste lijekova kantona ili mu je onemogućen pristup na listu, nisu bili od uticaja na konačnu odluku Konkurencijskog vijeća, jer odredbe tačke VIII Odluke posebnih kriterija mogu da dovedu do sprječavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije, odnosno shodno članu 4. Zakona, zabranjeni su sporazumi, ugovori, pojedine odredbe sporazuma ili ugovora, zajednička djelovanja, izričiti i prešutni dogovori privrednih subjekata, kao i odluke i drugi akti privrednih subjekata (u daljem tekstu: sporazumi) koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na relevantnom tržištu.

- U toku provođenja predmetnog postupka Konkurencijsko vijeće je razmotrilo odredbe "Odluke o kriterijima za stavljanje lijekova na listu lijekova koji se izdaju na recept na teret Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske" ("Službeni glasnik RS", br. 2/10) obzirom da tržište lijekova Republike Srpske, zajedno sa Federacijom BiH, predstavlja sastavni dio tržišta lijekova Bosne i Hercegovine. Analizom iste, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo, da prilikom stavljanja lijekova na listu lijekova koji se izdaju na recept na teret Fonda zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ne postoje ograničenja, vezana za broj lijekova koji se uvrštavaju na esencijalu listu, niti ograničavanja na domaće i strane proizvođače lijekova, a što je slučaj sa tačkom VIII Odluke, posebnih kriterija u Federaciji BiH.
- Svi drugi navodi Vlade vezani za opravdanje tačke VIII Odluke posebnih kriterija, kao što su: da je esencijalna lista lijekova generička bez zaštićenih naziva lijekova proizvođača i da su kantoni slobodni u odabiru onih lijekova koji ispunjavaju kriterije, bez obzira jesu li domaći ili inostrani, da se liste lijekova ne formiraju prema zakonima tržišta, već prema kliničkim i terapijskim vodičima, da tržište lijekova nije liberalizovano, da se kao razlozi ograničavanja broja lijekova, navode finansije, izbjegavanje korupcije, praćenje efikasnosti lijekova i edukacija zdravstvenog osoblja, da je Vlada procijenila da je za naše uslove potreban limit od 5 (pet) zaštićenih naziva lijeka, da slična i veća ograničenja na esencijalnim listama lijekova postoje u zdravstvenom sistemu Republike Srbije, da se odredbe tačke VIII Odluke, vezano za obavezu da se na esencijalne liste lijekova kantona, obavezno uključuju i lijekovi domaće farmaceutske industrije, tumače da na toj listi treba biti barem jedan domaći proizvođač lijekova, nisu imale uticaja na donošenje konačne odluke.

U skladu sa članom 13. Zakona o upravnom postupku, imajući u vidu navedeno, a na osnovu ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, kao i na osnovu rezultata cjelokupnog postupka, Konkurencijsko vijeće je odlučilo da je glavni dokaz kojem je poklonio vjeru sam tekst Odluke, koji alinejom I posebnih kriterija tačke VIII nedvosmisleno upućuje na mogućnost sprječavanja, ograničavanja i narušavanja tržišne konkurencije na tržištu izdavanja lijekova koji se izdaju na teret zdravstvenog osiguranja kantona u Federaciji BiH, i to ograničavanjem i kontrolom tržišta, što predstavlja zabranjeni sporazum u smislu člana 4. stav (1) tačka b) Zakona, pa je shodno tome odlučeno kao u tačkama (1), (2) i (3) dispozitiva ovog Rješenja.

10. Novčana kazna

U smislu člana 48. stav (1) tačka b) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda privrednog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se privredni subjekt, ako zaključi zabranjeni sporazum na način propisan odredbama člana 4. Zakona.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je Vlada prekršila odredbe člana 4. stav (1) tačka b) Zakona, Konkurencijsko vijeće je u smislu člana 48. stav (1) tačka a) Zakona izreklo Vladi novčanu kaznu u iznosu od 80.000,00 (osamdeset hiljada konvertibilnih maraka) KM što predstavlja 0,0047% od ukupnog budžeta Vlade za 2011. godinu (1.699.318.442,00 KM), Konkurencijsko vijeće je prilikom izricanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te dužinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu člana 52. Zakona.

S obzirom na visinu izrečene novčane kazne, Konkurencijsko vijeće nije imalo prvenstveno za cilj kažnjavanje zbog kršenja Zakona, već da upozori Vladu na obavezu poštivanja pravila tržišne konkurencije utvrđenih odredbama Zakona.

U slučaju da se izrečena novčana kazna ne uplati u utvrđenom roku ista će se naplatiti prisilnim putem, u smislu člana 47. Zakona, uz obračunavanje zatezne kamate za vrijeme prekoračenja roka, prema važećim propisima Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu navedeno Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački (4) dispozitiva ovog Rješenja.

11. Troškovi postupka

Članom 105. stav 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a članom 105. stav 2. istog Zakona je propisano da kada u postupku učestvuju dvije ili više stranaka sa suprotnim interesima, stranka koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Punomoćnik Podnosioca zahtjeva, advokat Almir A. Selimović, je podneskom broj 04-26-3-027-34-II/11, zaprimljenim dana 25.06.2012. godine dostavio svoj troškovnik zastupanja Udruženja u postupku pred Konkurencijskim vijećem, u kome su navedeni troškovi zastupanja od 842,40 KM, sa prijedlogom da se Vlada obaveže da Udruženju nadoknadi i troškove plaćene administrativne takse.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Uduženje ima pravo na naknadu advokatskih troškova zastupanja u iznosu od 842,40 KM i naknadu troškova postupka u iznosu od 1.000,00 KM, odnosno na iznos uplaćene administrativne takse, u skladu s članom 2. Tarifni broj 106. stav (1) tačka f) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11).

Imajući u vidu navedeno Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u tački (5) dispozitiva ovog Rješenja.

12. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Broj 04-26-3-027-65-II/11

27. maja 2015. godine

Sarajevo

Predsjednica

Maida Čampara, s. r.

522

Na temelju članka 25. stavak (1) tačka e), članka 42. stavak (1) tačka d), a u svezi sa čl. 12., 14., 16., 17. i 18. Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), rješavajući po zajedničkoj Prijavi koncentracije gospodarskog subjekta "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk i gospodarskog subjekta "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka, zaprimljenoj dana 23.01.2015. godine pod brojem 06-26-1-03-II/15 od 16.01.2015. godine, Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na 105. (stopetoj) sjednici održanoj dana 09.06.2015. godine, donijelo je

RJEŠENJE

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija koja će nastati na tržištu upravljanja ambalažnim otpadom u Bosni i Hercegovini osnivanjem gospodarskog subjekta za upravljanje ambalažnim otpadom, zajedničkim ulaganjem gospodarskog subjekta "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk i gospodarskog subjekta "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000.
2. Ovo Rješenje o koncentraciji se upisuje u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u "Službenom glasniku BiH", službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Obrazloženje

Konkurencijsko vijeće je dana 23.01.2015. godine zaprimilo pod brojem: 06-26-1-03-II/15 od 16.01.2015. godine zajedničku Prijavu koncentracije (daljnje u tekstu: Prijava) gospodarskog subjekta "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk (u daljnjem tekstu: VITINKA) i gospodarskog subjekta "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka (u daljnjem tekstu: BANJALUČKA PIVARA) (daljnje u tekstu: Podnositelji prijave), koja se odnosi na zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata odnosno osnivanje novog gospodarskog subjekta.

Podnositelji prijave su predmetnu Prijavu dopunili podneskom broj 06-26-1-03-1-II/15 od 19.02.2015. zaprimljenim dana 25.02.2015. godine i podneskom broj 06-26-1-02-1-II/15 od 14.04.2015. godine zaprimljenim 20.04.2015. godine.

Po primitku dokumentacije Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je Prijava kompletna i izdalo Potvrdu o primitku kompletne i uredne Prijave, sukladno članku 30. stavak (3) Zakona o konkurenciji (daljnje u tekstu: Zakon), dana 28.05.2015. godine, pod brojem: 06-26-1-03-5-II/15.

Podnositelji prijave nisu podnijeli zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu za konkurenciju izvan Bosne i Hercegovine, u smislu članka 30. stavak (2) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 16. stavak (4) Zakona, izdalo Obavijest o dostavljenoj Prijavi broj 06-26-1-03-3-II/15 od dana 25.05.2015. godine, koja je u dnevnom tisku objavljena dana 26.05.2015. godine, i pozvalo sve zainteresirane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na predmetnu obavijest nisu dostavljeni komentari zainteresiranih strana.

Prijava je podnesena u propisanom roku u smislu članka 16. stavak (2) Zakona (pravni temelj je Pismo namjere), te uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je, da je uplaćena administrativna pristojba.

1. Sudionici koncentracije

Sudionici koncentracije su gospodarski subjekt "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk i gospodarski

subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000.

1.1. Gospodarski subjekt Fabrika mineralne vode i bezalkoholnih pića "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk – Podnositelj prijave

Gospodarski subjekt Fabrika mineralne vode i bezalkoholnih pića "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk (u daljnjem tekstu: VITINKA) registriran je kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini pod matičnim brojem: 59-02-0007-14, čiji su osnivači Dioničari prema Izvješću Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka koji trenutno imaju 1639762 dionica sa upisanim osnivačkim kapitalom od 1.639.762,00 KM.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta VITINKA su proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i drugih flaširanih pića.

(..)**¹.....

Ostali članovi uprave društva VITINKA ne obavljaju funkcije u nekom od gospodarskih društava registriranih u Bosni i Hercegovini, niti vrše bilo kakvu istovremenu rukovodeću funkciju direktora, odnosno člana upravnog ili nadzornog odbora u bilo kojem gospodarskom društvu registranom u Bosni i Hercegovini.

1.1.1. Gospodarski subjekt "VITINKA – EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk, Drinska dva broj 30

Gospodarski subjekt "VITINKA – EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk, Drinska dva broj 30 registriran je kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini pod matičnim brojem: 1-5900, čiji je osnivač gospodarski subjekt VITINKA sa 100% vlasničkog udjela sa upisanim osnivačkim kapitalom u iznosu od 2.000,00 KM.

Pretežite registrovane djelatnosti privrednog subjekta "VITINKA – EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk su prikupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom. Navedeni gospodarski subjekt je od 2006. godine dobio koncesiju za eksploataciju mineralne vode i pitke mineralne vode u komercijalne svrhe.

1.2. Gospodarski subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka – Podnositelj prijave

Gospodarski subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka, (u daljnjem tekstu: BANJALUČKA PIVARA) registriran je u Okružnom privrednom sudu u Banja Luci pod brojem: 1-29-00, čiji su osnivači Dioničari prema Izvješću Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka koji imaju 1524812 dionica B klase sa 6,84% udjela u osnovnom kapitalu i 20775188 dionica A klase sa 93,16% udjela u osnovnom kapitalu.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta BANJALUČKE PIVARE su proizvodnja i prodaja piva.

1.2.1. Gospodarski subjekt "EKOPAK" društvo za upravljanje ambalažnim otpadom d.o.o., Zmaja od Bosne 7-7a, Objekat 03, 71 000 Sarajevo

Gospodarski subjekt "EKOPAK" društvo za upravljanje ambalažnim otpadom d.o.o., Zmaja od Bosne 7-7a, Objekat 03, 71 000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: EKOPAK) registriran je u Općinskom sudu u Sarajevu, pod brojem: 65-01-0397-11, čiji su osnivači BANJALUČKA PIVARA a.d. Banja Luka, Argeta d.o.o. Sarajevo, Bihaćka pivovara d.d. Bihać, Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo, ORBICO d.o.o. Sarajevo, VIOLETA d.o.o. Tomislavgrad, svi sa po 14,2857% udjela u osnovnom kapitalu.

Pretežite registrirane djelatnosti gospodarskog subjekta "EKOPAK" su trgovina, upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom.

Gospodarski subjekt BANJALUČKA PIVARA, odnosno njeni članovi upravnih i nadzornih odbora osim EKOPAK-a nisu članovi upravnih i nadzornih odbora drugih gospodarskih subjekata.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene predmetne koncentracije primjenilo odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije gospodarskih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) i Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Konkurencijsko vijeće je, na temelju članka 43. stavak (7) Zakona, koristilo i sudsku praksu Europskog suda i odluke Europske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavijesti Europske Komisije o izračunavanju ukupnog prihoda sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) broj 4064/89 o kontroli koncentracije gospodarskih subjekata.

3. Pravni temelj koncentracije i oblik koncentracije

Pravni temelj predmetne koncentracije je Pismo namjere za osnivanje društva za upravljanje ambalažnim otpadom na teritoriju Republike Srpske potpisano dana 16. siječnja 2015. godine od strane zakonskih (ovlaštenih) zastupnika gospodarskih subjekata VITINKA a.d. Kozluk i "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, kao zainteresiranih strana.

Nakon sprovođenja koncentracije, gospodarski subjekti VITINKA a.d. Kozluk i "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka će posjedovati po 50% udjela u osnovnom kapitalu novoosnovanog gospodarskog subjekta.

Slijedom iznesenoga pravni oblik koncentracije predstavlja zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više neovisnih gospodarskih subjekata, koji djeluje kao neovisan gospodarski subjekt, u smislu članka 12. stavak (1) točka c) Zakona.

4. Obveza prijave koncentracije

Sukladno članku 14. stavak (1) Zakona, obveza prijave koncentracije postoji kada sudionici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva gospodarska subjekta sudionika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 milijuna KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udjel na mjerodavnom tržištu veći od 40,0%.

Prema podacima iz Prijave, ukupni godišnji prihodi gospodarskih subjekata sudionika koncentracije (i njihovih povezanih gospodarskih subjekata), na dan 31. prosinac 2014. godine, kao godini koja prethodi koncentraciji, iznosi:

¹ (..)** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Tablica 1.

	VITINKA	BANJALUČKA PIVARA
	KM	KM
Svijet	(..)**	(..)**
BiH	(..)**	(..)**

Izvor: Podatci iz Prijave namjere koncentracije

Godišnji prihodi sudionika koncentracije (Tablica 1.) predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se izravno odnose na sudionike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu članka 9. točka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata.

Slijedom navedenog sudionici koncentracije (gospodarski subjekti VITINKA i BANJALUČKA PIVARA) ispunjavaju uvjet ukupnog godišnjeg prihoda, iz članka 14. stavak (1) točka b) Zakona, te su u obvezi podnijeti prijavu koncentracije.

Prema navedenim podacima (Tablica 1.) gospodarski subjekti sudionici koncentracije ispunjavaju uvjete ukupnog godišnjeg prihoda, iz članka 14. stavak (1) Zakona.

5. Mjerodavno tržište

Mjerodavno tržište koncentracije, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Prema odredbi članka 4. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta u proizvodnom smislu, mjerodavno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Prema članku 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu obuhvata cjelokupan ili dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuje od uvjeta tržišne konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Mjerodavno tržište za predmetnu koncentraciju Podnositelji prijave su odredili prema osnovnoj djelatnosti i zemljopisnom području na kojem će se obavljati djelatnost novoosnovanog društva. Shodno tome kao mjerodavno tržište Podnositelji prijave navode tržište upravljanja ambalažnim otpadom.

Prema Podnositelju prijave, mjerodavno zemljopisno tržište predmetne koncentracije je tržište Bosne i Hercegovine, na kojem djeluju sudionici koncentracije bilo izravno kao prodavatelji bilo neizravno preko svojih ovisnih društava, iako će novoosnovano društvo poslovati samo na teritoriju Republike Srpske.

Slijedom navedenog, pod mjerodavnim tržištem koncentracije smatrat će se tržište upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriju Bosne i Hercegovine.

6. Analiza mjerodavnog tržišta koncentracije

Konkurencijsko vijeće je mjerodavnim tržištima predmetne koncentracije odredilo tržište upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Prema podacima Podnositelja prijave, (..)**....

Prema podacima sa kojima raspolažu Podnositelji prijave, izvršena je procjena tržišnih udjela sudionika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata (proizvođači voda, alkoholnih i bezalkoholnih pića) na mjerodavnom tržištu upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriju Bosne i Hercegovine u 2014. godini:

Tablica 2.

R. br.	Naziv gospodarskog subjekta	RS		FBiH		BiH	
		Količina (t)	% (t)	Količina (t)	% (t)	Količina (t)	% (t)
1	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
7	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
8	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
9	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
10	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
Ukupno (1+2)		(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
Ukupno		(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Podatci iz Prijave

(..)**..

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je nakon procjene i analize podataka i činjenica u postupku donošenja predmetnog Rješenja, u smislu člana 17. Zakona, utvrdilo da se radi o koncentraciji privrednih subjekata koja neće dovesti do ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije.

Konkurencijsko vijeće je prilikom donošenja Rješenja uzelo u obzir da su Podnositelji prijave, sukladno članku 9. pod s) Odluke, u Prijavi naveli prednosti koje će proizaći iz provođenja predmetne koncentracije a odnose se na:

- očuvanje prirodnih resursa,
- zaštita životne sredine i zdravlja ljudi,
- razvoj suvremenih tehnologija proizvodnje ambalaže,
- uspostavljanje optimalnog sustava upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom,
- funkcioniranje tržišta ambalaže i proizvoda u ambalaži na teritoriju RS-a,
- prevencija stvaranja trgovinskih prepreka,
- prevencija stvaranja diskriminacije po vrsti ili po sadržaju ambalaže.

Također, predmetna koncentracija će imati pozitivne učinke za krajnje potrošače, i da upravljanje ambalažnim otpadom od drugih gospodarskih subjekata doprinosi: - specijaliziranom i kvalitetnijem upravljanju otpadom, pa tako i zaštiti okoliša; - ekonomičnijem poslovanju samih proizvođača ambalažnog otpada, koji ovu aktivnost mogu povjeriti operateru, a oni se posvetiti razvoju kvalitete svojih proizvoda; - nižim cijenama za krajnje potrošače, jer proizvođači ambalažnog otpada, ukoliko istim upravljaju putem operatera, sami dobijaju ovu uslugu po najnižoj mogućoj cijeni, što doprinosi nižim proizvodnim troškovima, pa tako i najpovoljnijim cijenama po potrošače;

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom u smislu članka 18. stavak (2) Zakona, i odlučilo kao u izreci ovoga Rješenja.

8. Administrativna pristojba

Podnositelj prijave je na ovo Rješenje, sukladno članku 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11) dužan platiti administrativnu pristojbu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj 06-26-1-03-7-II/15
09. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Predsjednica
Maida Čampara, v. r.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по заједничкој Пријави концентрације привредног субјекта "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук и привредног субјекта "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Бања Лука, запримљеној дана 23.01.2015. године под бројем: 06-26-1-03-II/15 од 16.01.2015. године, Конкурентијски савјет Босне и Херцеговине, на 105. (стопоетој) сједници одржаној дана 09.06.2015. године, донио је

РЈЕШЕЊЕ

1. Оцјењује се допуштеном концентрацијом која ће настати на тржишту управљања амбалажним отпадом у Босни и Херцеговини оснивањем привредног субјекта за управљање амбалажним отпадом, заједничким улагањем привредног субјекта "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук и привредног субјекта "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000.
2. Ово Рјешење о концентрацији се уписује у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласницима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурентијски савјет је дана 23.01.2015. године запримио под бројем 06-26-1-03-II/15 од 16.01.2015. године заједничку Пријаву концентрације (даље у тексту: Пријава) привредног субјекта "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук (у даљем тексту: ВИТИНКА) и привредног субјекта "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Бања Лука (у даљем тексту: БАЊАЛУЧКА ПИВАРА) (даље у тексту: Подносиоци пријаве), која се односи на заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката односно оснивање новог привредног субјекта.

Подносиоци пријаве су предметну Пријаву допунили поднеском број 06-26-1-03-1-II/15 од 19.02.2015. запримљеним дана 25.02.2015. године и поднеском број 06-26-1-02-1-II/15 од 14.04.2015. године запримљеним 20.04.2015. године.

По пријему документације Конкурентијски савјет је утврдио да је Пријава комплетна и издао Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона о конкуренцији (даље у тексту: Закон), дана 28.05.2015. године, под бројем: 06-26-1-03-5-II/15.

Подносиоци пријаве нису поднјели захтјев за оцјену концентрације неком другом тијелу за конкуренцију изван Босне и Херцеговине, у смислу члана 30. став (2) Закона.

Конкурентијски савјет је, у складу са чланом 16. став (4) Закона, издао Обавјештење о достављеној Пријави број 06-26-1-03-3-II/15 од дана 25.05.2015. године, које је у дневној штампи објављено дана 26.05.2015. године, и позвало све заинтересоване стране на достављање писаних

коментара о намјерованој концентрацији. На предметно обавјештење нису достављени коментари заинтересованих страна.

Пријава је поднесена у прописаном року у смислу члана 16. став (2) Закона (правни основ је Писмо намјере), те увидом у достављену документацију утврђено је, да је уплаћена административна такса.

1. Учесници концентрације

Учесници концентрације су привредни субјекат "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук и привредни субјекат "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000.

1.1. Привредни субјекат Фабрика минералне воде и безалкохолних пића "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук – Подносилац пријаве

Привредни субјекат Фабрика минералне воде и безалкохолних пића "ВИТИНКА" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук (у даљем тексту: ВИТИНКА) регистрован је код Окружног привредног суда у Бијељини под матичним бројем: 59-02-0007-14, чији су оснивачи Дионичари према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука који тренутно имају 1639762 акција са уписаним оснивачким капиталом од 1.639.762,00 КМ.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта ВИТИНКА су производња освјежавајућих пића, минералне воде и других флашираних пића.

(..)**¹.....

Остали чланови управе друштва ВИТИНКА не обављају функције у неком од привредних друштава регистрованих у Босни и Херцеговини, нити врше било какву истовремену руководећу функцију директора, односно члана управног или надзорног одбора у било којем привредном друштву регистрованом у Босни и Херцеговини.

1.1.1. Привредни субјекат "ВИТИНКА – ЕКСПЛОТАЦИЈА" д.о.о. Козлук, Дринска два број 30

Привредни субјекат "ВИТИНКА – ЕКСПЛОТАЦИЈА" д.о.о. Козлук, Дринска два број 30 регистрован је код Окружног привредног суда у Бијељини под матичним бројем: 1-5900, чији је оснивач привредни субјекат ВИТИНКА са 100% власничког учешћа са уписаним оснивачким капиталом у износу од 2.000,00 КМ.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта "ВИТИНКА – ЕКСПЛОТАЦИЈА" д.о.о. Козлук су прикупљање, пречишћавање и снабдијевање водом. Наведени привредни субјекат је од 2006. године добио концесију за експлоатацију минералне воде и питке минералне воде у комерцијалне сврхе.

1.2. Привредни субјекат "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Бања Лука – Подносилац пријаве

Привредни субјекат "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Бања Лука, (у даљем тексту: БАЊАЛУЧКА ПИВАРА) регистрован је у Окружном привредном суду у Бања Луци под бројем: 1-29-00, чији су оснивачи Акционари према Извјештају Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука који имају 1524812 акција Б класе са 6,84% учешћа у основном капиталу и 20775188 акција А класе са 93,16% учешћа у основном капиталу.

¹ (..)** подаци представљају пословну тајну

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта БАЊАЛУЧКЕ ПИВАРЕ су производња и продаја пива.

1.2.1. Привредни субјекат "ЕКОПАК" друштво за управљање амбалажним отпадом д.о.о., Змаја од Босне 7-7а, Објекат 03, 71 000 Сарајево

Привредни субјекат "ЕКОПАК" друштво за управљање амбалажним отпадом д.о.о., Змаја од Босне 7-7а, Објекат 03, 71 000 Сарајево (у даљем тексту: ЕКОПАК) регистрован је у Општинском суду у Сарајеву, под бројем: 65-01-0397-11, чији су оснивачи БАЊАЛУЧКА ПИВАРА а.д. Бања Лука, Аргета д.о.о. Сарајево, Бихаћка пивовара д.д. Бихаћ, Соса-Соса ХБЦ Б-Х д.о.о. Сарајево, ORBICO д.о.о. Сарајево, ВИОЛЕТА д.о.о. Томиславград, сви са по 14,2857% учешћа у основном капиталу.

Претежне регистроване дјелатности привредног субјекта "ЕКОПАК" су трговина, управљање амбалажом и амбалажним отпадом.

Привредни субјекат БАЊАЛУЧКА ПИВАРА, односно њени чланови управних и надзорних одбора осим ЕКОПАК-а нису чланови управних и надзорних одбора других привредних субјеката.

2. Правни оквир оцјене концентрације

Конкурентски савјет је у провођењу поступка оцјене предметне концентрације примјенио одредбе Закона, Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрације привредних субјеката ("Службени гласник БиХ", број 34/10), Одлуке о утврђивању релевантног тржишта ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10) и Одлуке о дефинисању категорија доминантног положаја ("Службени гласник БиХ", бр. 18/06 и 34/10).

Конкурентски савјет је, на основу члана 43. став (7) Закона, користио и судску праксу Европског суда и одлуке Европске комисије, као и критеријуме и стандарде из Обавјештења Европске Комисије о израчунавању укупног прихода у складу са Уредбом Савјета (ЕЕЗ) број 4064/89 о контроли концентрације привредних субјеката.

3. Правни основ концентрације и облик концентрације

Правни основ предметне концентрације је Писмо намјере за оснивање друштва за управљање амбалажним отпадом на територији Републике Српске потписано дана 16. јануара 2015. године од стране законских (овлашћених) заступника привредних субјеката ВИТИНКА а.д. Козлук и "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука, као заинтересованих страна.

Након спровођења концентрације, привредни субјекти ВИТИНКА а.д. Козлук и "БАЊАЛУЧКА ПИВАРА" а.д. Бања Лука ће посједовати по 50% учешћа у основном капиталу новооснованог привредног субјекта.

Слиједом изнесеног правни облик концентрације представља заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката, који дјелује као независан привредни субјекат, у смислу члана 12. став (1) тачка ц) Закона.

4. Обавеза пријаве концентрације

У складу са чланом 14. став (1) Закона, обавеза пријаве концентрације постоји када учесници концентрације продајом роба и/или услуга остваре на свјетском тржишту 100 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила концентрацији, када укупни годишњи приходи сваког од најмање два привредна субјекта учесника концентрације остварени продајом роба и/или услуга на тржишту Босне и Херцеговине износе најмање 8 милиона КМ по завршном рачуну у години која је претходила

концентрацији, или ако је њихово заједничко учешће на релевантном тржишту веће од 40,0%.

Према подацима из Пријаве, укупни годишњи приходи привредних субјеката учесника концентрације (и њихових повезаних привредних субјеката), на дан 31. децембар 2014. године, као години која претходи концентрацији, износе:

Табела 1.

	ВИТИНКА	БАЊАЛУЧКА ПИВАРА
	КМ	КМ
Свијет	(..)**	(..)**
БиХ	(..)**	(..)**

Извор: Подаци из Пријаве намјере концентрације

Годишњи приходи учесника концентрације (Табела 1.) представљају укупне приходе (без пореза на додану вриједност и других пореза који се директно односе на учеснике концентрације на тржишту Босне и Херцеговине), у смислу члана 9. тачка х) Одлуке о начину подношења пријаве и критеријумима за оцјену концентрација привредних субјеката.

Слиједом наведеног учесници концентрације (привредни субјекти ВИТИНКА и БАЊАЛУЧКА ПИВАРА) испуњавају услов укупног годишњег прихода, из члана 14. став (1) тачка б) Закона, те су обавези поднијети пријаву концентрације.

Према наведеним подацима (Табела 1.) привредни субјекти учесници концентрације испуњавају услове укупног годишњег прихода, из члана 14. став (1) Закона.

5. Релевантно тржиште

Релевантно тржиште концентрације, у смислу члана 3. Закона, те чл. 4. и 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, чини тржиште одређених производа/услуга које су предмет обављања дјелатности на одређеном географском тржишту.

Према одредби члана 4. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта у производном смислу, релевантно тржиште обухвата све производе и/или услуге које потрошачи и/или корисници сматрају међусобно замјенивим, под прихватљивим условима, имајући у виду посебно њихове битне карактеристике, квалитет, уобичајену намјену, начин употребе, услове продаје и цијене.

Према члану 5. Одлуке о утврђивању релевантног тржишта, релевантно тржиште у географском смислу обухвата целокупну или дио територије Босне и Херцеговине на којем привредни субјекат дјелује у продаји и/или куповини релевантног производа под једнаким или довољно уједначеним условима и који то тржиште битно разликује од услова тржишне конкуренције на сусједним географским тржиштима.

Релевантно тржиште за предметну концентрацију Подносиоци пријаве су одредили према основној дјелатности и географском подручју на којем ће се обављати дјелатност новооснованог друштва. Сходно томе као релевантно тржиште Подносиоци пријаве наводе тржиште управљања амбалажним отпадом.

Према Подносиоцима пријаве, релевантно географско тржиште предметне концентрације је тржиште Босне и Херцеговине, на којем дјелују учесници концентрације било директно као продавци било индиректно преко својих зависних друштава, иако ће новоосновано друштво пословати само на територији Републике Српске.

Слиједом наведеног, под релевантним тржиштем концентрације сматраће се тржиште управљања амбалажним отпадом на територији Босне и Херцеговине.

6. Анализа релевантног тржишта концентрације

Конкурenciјски савјет је релевантним тржиштима предметне концентрације одредио тржиште управљања амбалажним отпадом на територији Босне и Херцеговине.

Према подацима Подносиоца пријаве, (...) **

Према подацима са којима располажу Подносиоци пријаве, извршена је процјена тржишних учешћа учесника концентрације и њихових главних конкурената (произвођачи вода, алкохолних и безалкохолних пића) на релевантном тржишту управљања амбалажним отпадом на територији Босне и Херцеговине у 2014. години:

Табела 2.

Р. бр.	Назив привредног субјекта	РС		ФБиХ		БиХ	
		Количина (т)	% (т)	Количина (т)	% (т)	Количина (т)	% (т)
1	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
2	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
3	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
4	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
5	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
6	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
7	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
8	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
9	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
10	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
Укупно (1+2)		(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **
Укупно		(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **	(...) **

Извор: Подаци из Пријаве

(...) **..

7. Оцјена концентрације

Конкурenciјски савјет је након процјене и анализе података и чињеница у поступку доношења предметног Рјешења, у смислу члана 17. Закона, утврдио да се ради о концентрацији привредних субјеката која неће довести до ограничавања или нарушавања тржишне конкуренције.

Конкурenciјски савјет је приликом доношења Рјешења узео у обзир да су Подносиоци пријаве, у складу са чланом 9. под с) Одлуке, у Пријави навели предности које ће произаћи из провођења предметне концентрације а односе се на:

- очување природних ресурса,
- заштита животне средине и здравља људи,
- развој савремених технологија производње амбалаже,
- успостављање оптималног система управљања амбалажом и амбалажним отпадом,
- функционисање тржишта амбалаже и производа у амбалажи на територији РС-а,
- превенција стварања трговинских препрека,
- превенција стварања дискриминације по врсти или по садржају амбалаже.

Такође, предметна концентрација ће имати позитивне ефекте за крајње потрошаче, и да управљање амбалажним отпадом од других привредних субјеката доприноси: - специјализованом и квалитетнијем управљању отпадом, па тако и заштити околиша; - економичнијем пословању самих произвођача амбалажног отпада, који ову активност могу повјерити оператеру, а они се посветити развоју квалитета својих производа; - нижим цијенама за крајње потрошаче, јер произвођачи амбалажног отпада, уколико истим управљају путем оператера, сами добијају ову услугу по најнижој могућој цијени, што доприноси нижим производним трошковима, па тако и најповољнијим цијенама по потрошаче;

Слиједом наведеног, Конкурenciјски савјет је оцијенио предметну концентрацију допуштеном у смислу члана 18. став (2) Закона, и одлучио као у диспозитиву овог Рјешења.

8. Административна такса

Подносилац пријаве је на ово Рјешење, у складу са чланом 2. став (1) тарифни број 107. тачка д) под 1) Одлуке о висини административних такси у вези са процесним радњама пред Конкурenciјским савјетом ("Службени гласник БиХ", бр. 30/06 и 18/11) дужан платити административну таксу у укупном износу од 2.500,00 КМ у корист Буџета институција Босне и Херцеговине.

9. Поука о правном лијеку

Против овог Рјешења није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема, односно објаве овог Рјешења.

Број 06-26-1-03-7-II/15

09. јуна 2015. године

Сарајево

Предсједница

Манда Чампара, с. р.

На основу члана 25. став (1) тачка е), члана 42. став (1) тачка д), а у вези са чл. 12., 14., 16., 17. и 18. Закона о конкуренцији ("Службени гласник БиХ", бр. 48/05, 76/07 и 80/09), рјешавајући по заједничкој Пријави концентрације привредног субјекта "VITINKA" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук и привредног субјекта "BANJALUČKA PIVARA" а.д. Банја Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Банја Лука, запримљеној дана 23.01.2015. године под бројем 06-26-1-03-II/15 од 16.01.2015. године, Конкурenciјско вјеће Босне и Херцеговине, на 105. (stopetoj) сједници одржаној дана 09.06.2015. године, донijело је

РЈЕШЕЊЕ

1. Оцjenује се допуштеном концентрација која ће настати на тржишту управљања амбалажним отпадом у Босни и Херцеговини оснивањем привредног субјекта за управљање амбалажним отпадом, заједничким улагањем привредног субјекта "VITINKA" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук и привредног субјекта "BANJALUČKA PIVARA" а.д. Банја Лука, Улица слатинска број 8, 78 000.
2. Ово Рјешење о концентрацији се upisuje у Регистар концентрација.
3. Ово Рјешење је коначно и bit ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

Конкурenciјско вјеће је дана 23.01.2015. године запримilo под бројем 06-26-1-03-II/15 од 16.01.2015. године заједничку Пријаву концентрације (dalje у тексту: Пријава) привредног субјекта "VITINKA" а.д. Козлук, Дринска два број 30, 75 413 Козлук (у daljem тексту: VITINKA) и привредног субјекта "BANJALUČKA PIVARA" а.д. Банја Лука, Улица слатинска број 8, 78 000 Банја Лука (у daljem тексту: BANJALUČKA PIVARA) (dalje у тексту: Подносиоци пријаве), која се односи на заједничко улагање на дугорочној основи, два или више независних привредних субјеката односно оснивање новог привредног субјекта.

Подносиоци пријаве су предметну Пријаву допунили поднеском број 06-26-1-03-1-II/15 од 19.02.2015. запримљеним дана 25.02.2015. године и поднеском број 06-26-1-02-1-II/15 од 14.04.2015. године запримљеним 20.04.2015. године.

По пријему документације Конкурenciјско вјеће је утврдило да је Пријава комплетна и издало Потврду о пријему комплетне и уредне Пријаве, у складу са чланом 30. став (3) Закона о конкуренцији (dalje у тексту: Закон), дана 28.05.2015. године, под бројем: 06-26-1-03-5-II/15.

Podnosioci prijave nisu podnijeli zahtjev za ocjenu koncentracije nekom drugom tijelu za konkurenciju izvan Bosne i Hercegovine, u smislu člana 30. stav (2) Zakona.

Konkurencijsko vijeće je, u skladu sa članom 16. stav (4) Zakona, izdalo Obavještenje o dostavljenoj Prijavi broj 06-26-1-03-3-II/15 od dana 25.05.2015. godine, koje je u dnevnoj štampi objavljeno dana 26.05.2015. godine, i pozvalo sve zainteresovane strane na dostavljanje pisanih komentara o namjeravanoj koncentraciji. Na predmetno obavještenje nisu dostavljeni komentari zainteresovanih strana.

Prijava je podnesena u propisanom roku u smislu člana 16. stav (2) Zakona (pravni osnov je Pismo namjere), te uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrđeno je, da je uplaćena administrativna taksa.

1. Učesnici koncentracije

Učesnici koncentracije su privredni subjekt "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk i privredni subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000.

1.1. Privredni subjekt Fabrika mineralne vode i bezalkoholnih pića "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk - Podnosilac prijave

Privredni subjekt Fabrika mineralne vode i bezalkoholnih pića "VITINKA" a.d. Kozluk, Drinska dva broj 30, 75 413 Kozluk (u daljem tekstu: VITINKA) registrovan je kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini pod matičnim brojem: 59-02-0007-14, čiji su osnivači Dioničari prema Izvještaju Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka koji trenutno imaju 1639762 akcija sa upisanim osnivačkim kapitalom od 1.639.762,00 KM.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta VITINKA su proizvodnja osvježavajućih pića, mineralne vode i drugih flaširanih pića.

(...)**¹.....

Ostali članovi uprave društva VITINKA ne obavljaju funkcije u nekom od privrednih društava registrovanih u Bosni i Hercegovini, niti vrše bilo kakvu istovremenu rukovodeću funkciju direktora, odnosno člana upravnog ili nadzornog odbora u bilo kojem privrednom društvu registrovanom u Bosni i Hercegovini.

1.1.1. Privredni subjekt "VITINKA - EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk, Drinska dva broj 30

Privredni subjekt "VITINKA - EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk, Drinska dva broj 30 registrovan je kod Okružnog privrednog suda u Bijeljini pod matičnim brojem: 1-5900, čiji je osnivač privredni subjekt VITINKA sa 100% vlasničkog udjela sa upisanim osnivačkim kapitalom u iznosu od 2.000,00 KM.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta "VITINKA - EKSPLOTACIJA" d.o.o. Kozluk su prikupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom. Navedeni privredni subjekt je od 2006. godine dobio koncesiju za eksploataciju mineralne vode i pitke mineralne vode u komercijalne svrhe.

1.2. Privredni subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka - Podnosilac prijave

Privredni subjekt "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, Ulica slatinska broj 8, 78 000 Banja Luka, (u daljem tekstu: BANJALUČKA PIVARA) registrovan je u Okružnom privrednom sudu u Banja Luci pod brojem: 1-29-00, čiji su osnivači Akcionari prema Izvještaju Centralnog registra hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka koji imaju 1524812 akcija B klase

sa 6,84% učešća u osnovnom kapitalu i 20775188 akcija A klase sa 93,16% učešća u osnovnom kapitalu.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta BANJALUČKE PIVARE su proizvodnja i prodaja piva.

1.2.1. Privredni subjekt "EKOPAK" društvo za upravljanje ambalažnim otpadom d.o.o., Zmaja od Bosne 7-7a, Objekat 03, 71 000 Sarajevo

Privredni subjekt "EKOPAK" društvo za upravljanje ambalažnim otpadom d.o.o., Zmaja od Bosne 7-7a, Objekat 03, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: EKOPAK) registrovan je u Općinskom sudu u Sarajevu, pod brojem: 65-01-0397-11, čiji su osnivači BANJALUČKA PIVARA a.d. Banja Luka, Argeta d.o.o. Sarajevo, Bihaćka pivovara d.d. Bihać, Coca-Cola HBC B-H d.o.o. Sarajevo, ORBICO d.o.o. Sarajevo, VIOLETA d.o.o. Tomislavgrad, svi sa po 14,2857% učešća u osnovnom kapitalu.

Pretežne registrovane djelatnosti privrednog subjekta "EKOPAK" su trgovina, upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom.

Privredni subjekt BANJALUČKA PIVARA, odnosno njeni članovi upravnih i nadzornih odbora osim EKOPAK-a nisu članovi upravnih i nadzornih odbora drugih privrednih subjekata.

2. Pravni okvir ocjene koncentracije

Konkurencijsko vijeće je u provođenju postupka ocjene predmetne koncentracije primijenilo odredbe Zakona, Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracije privrednih subjekata ("Službeni glasnik BiH", broj 34/10), Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10) i Odluke o definiranju kategorija dominantnog položaja ("Službeni glasnik BiH", br. 18/06 i 34/10).

Konkurencijsko vijeće je, na osnovu člana 43. stav (7) Zakona, koristilo i sudsku praksu Evropskog suda i odluke Evropske komisije, kao i kriterije i standarde iz Obavještenja Evropske Komisije o izračunavanju ukupnog prihoda u skladu sa Uredbom Vijeća (EEZ) broj 4064/89 o kontroli koncentracije privrednih subjekata.

3. Pravni osnov koncentracije i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije je Pismo namjere za osnivanje društva za upravljanje ambalažnim otpadom na teritoriji Republike Srpske potpisano dana 16. januara 2015. godine od strane zakonskih (ovlaštenih) zastupnika privrednih subjekata VITINKA a.d. Kozluk i "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka, kao zainteresovanih strana.

Nakon sprovođenja koncentracije, privredni subjekti VITINKA a.d. Kozluk i "BANJALUČKA PIVARA" a.d. Banja Luka će posjedovati po 50% učešća u osnovnom kapitalu novoosnovanog privrednog subjekta.

Slijedom iznesenoga pravni oblik koncentracije predstavlja zajedničko ulaganje na dugoročnoj osnovi, dva ili više nezavisnih privrednih subjekata, koji djeluje kao nezavisan privredni subjekt, u smislu člana 12. stav (1) tačka c) Zakona.

4. Obaveza prijave koncentracije

U skladu sa članom 14. stav (1) Zakona, obaveza prijave koncentracije postoji kada učesnici koncentracije prodajom roba i/ili usluga ostvare na svjetskom tržištu 100 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, kada ukupni godišnji prihodi svakog od najmanje dva privredna subjekta učesnika koncentracije ostvareni prodajom roba i/ili usluga na tržištu Bosne i Hercegovine iznose najmanje 8 miliona KM po završnom računu u godini koja je prethodila koncentraciji, ili ako je njihov zajednički udio na relevantnom tržištu veći od 40,0%.

Prema podacima iz Prijave, ukupni godišnji prihodi privrednih subjekata učesnika koncentracije (i njihovih povezanih

¹ (...) ** podaci predstavljaju poslovnu tajnu

privrednih subjekata), na dan 31. decembar 2014. godine, kao godini koja prethodi koncentraciji, iznosi:

Tabela 1.

	VITINKA	BANJALUČKA PIVARA
	KM	KM
Svijet	(..)**	(..)**
BiH	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci iz Prijave namjere koncentracije

Godišnji prihodi učesnika koncentracije (Tabela 1.) predstavljaju ukupne prihode (bez poreza na dodanu vrijednost i drugih poreza koji se direktno odnose na učesnike koncentracije na tržištu Bosne i Hercegovine), u smislu člana 9. tačka h) Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija privrednih subjekata.

Slijedom navedenog učesnici koncentracije (privredni subjekti VITINKA i BANJALUČKA PIVARA) ispunjavaju uslov ukupnog godišnjeg prihoda, iz člana 14. stav (1) tačka b) Zakona, te su obavezni podnijeti prijavu koncentracije.

Prema navedenim podacima (Tabela 1.) privredni subjekti učesnici koncentracije ispunjavaju uslove ukupnog godišnjeg prihoda, iz člana 14. stav (1) Zakona.

5. Relevantno tržište

Relevantno tržište koncentracije, u smislu člana 3. Zakona, te čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, čini tržište određenih proizvoda/usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti na određenom geografskom tržištu.

Prema odredbi člana 4. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta u proizvodnom smislu, relevantno tržište obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu posebno njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijene.

Prema članu 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, relevantno tržište u geografskom smislu obuhvata cjelokupnu ili dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojem privredni subjekt djeluje u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuje od uslova tržišne konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Relevantno tržište za predmetnu koncentraciju Podnosioci prijave su odredili prema osnovnoj djelatnosti i geografskom području na kojem će se obavljati djelatnost novoosnovanog društva. Shodno tome kao relevantno tržište Podnosioci prijave navode tržište upravljanja ambalažnim otpadom.

Prema Podnosiocima prijave, relevantno geografsko tržište predmetne koncentracije je tržište Bosne i Hercegovine, na kojem djeluju učesnici koncentracije bilo direktno kao prodavci bilo indirektno preko svojih zavisnih društava, iako će novoosnovano društvo poslovati samo na teritoriji Republike Srpske.

Slijedom navedenog, pod relevantnim tržištem koncentracije smatrat će se tržište upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriji Bosne i Hercegovine.

6. Analiza relevantnog tržišta koncentracije

Konkurencijsko vijeće je relevantnim tržištima predmetne koncentracije odredilo tržište upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Prema podacima Podnosioca prijave, (..)**...

Prema podacima sa kojima raspolažu Podnosioci prijave, izvršena je procjena tržišnih udjela učesnika koncentracije i njihovih glavnih konkurenata (proizvođači voda, alkoholnih i bezalkoholnih pića) na relevantnom tržištu upravljanja ambalažnim otpadom na teritoriji Bosne i Hercegovine u 2014. godini:

Tabela 2.

R. br.	Naziv privrednog subjekta	RS		FBiH		BiH	
		Količina (t)	% (t)	Količina (t)	% (t)	Količina (t)	% (t)
1	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
2	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
3	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
4	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
5	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
6	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
7	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
8	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
9	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
10	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
Ukupno (1+2)		(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**
Ukupno		(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**	(..)**

Izvor: Podaci iz Prijave

(..)**..

7. Ocjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je nakon procjene i analize podataka i činjenica u postupku donošenja predmetnog Rješenja, u smislu člana 17. Zakona, utvrdilo da se radi o koncentraciji privrednih subjekata koja neće dovesti do ograničavanja ili narušavanja tržišne konkurencije.

Konkurencijsko vijeće je prilikom donošenja Rješenja uzelo u obzir da su Podnosioci prijave, u skladu sa članom 9. pod s) Odluke, u Prijavi naveli prednosti koje će proizaći iz provođenja predmetne koncentracije a odnose se na:

- očuvanje prirodnih resursa,
- zaštita životne sredine i zdravlja ljudi,
- razvoj savremenih tehnologija proizvodnje ambalaže,
- uspostavljanje optimalnog sistema upravljanja ambalažom i ambalažnim otpadom,
- funkcionisanje tržišta ambalaže i proizvoda u ambalaži na teritoriji RS-a,
- prevencija stvaranja trgovinskih prepreka,
- prevencija stvaranja diskriminacije po vrsti ili po sadržaju ambalaže.

Također, predmetna koncentracija će imati pozitivne efekte za krajnje potrošače, i da upravljanje ambalažnim otpadom od drugih privrednih subjekata doprinosi: - specijalizovanom i kvalitetnijem upravljanju otpadom, pa tako i zaštiti okoliša; - ekonomičnijem poslovanju samih proizvođača ambalažnog otpada, koji ovu aktivnost mogu povjeriti operateru, a oni se posvetiti razvoju kvaliteta svojih proizvoda; - nižim cijenama za krajnje potrošače, jer proizvođači ambalažnog otpada, ukoliko istim upravljaju putem operatera, sami dobijaju ovu uslugu po najnižoj mogućoj cijeni, što doprinosi nižim proizvodnim troškovima, pa tako i najpovoljnijim cijenama po potrošače.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom u smislu člana 18. stav (2) Zakona, i odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

8. Administrativna taksa

Podnosilac prijave je na ovo Rješenje, u skladu sa članom 2. stav (1) tarifni broj 107. tačka d) pod 1) Odluke o visini administrativnih taksi u vezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem ("Službeni glasnik BiH", br. 30/06 i 18/11) dužan platiti administrativnu taksu u ukupnom iznosu od 2.500,00 KM u korist Budžeta institucija Bosne i Hercegovine.

9. Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema, odnosno objave ovoga Rješenja.

Broj 06-26-1-03-7-II/15
09. juna 2015. godine
Sarajevo

Predsjednica
Maida Čampara, s. r.

DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

523

Temeljem članka 16. i 61. stavak (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i članka 13. stavak (1) točka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, generalni ravnatelj Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O VISINI NAKNADA ZA USLUGE IZ NADLEŽNOSTI DIREKCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BiH

DIO I – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuju se visine naknada koje ostvaruje Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) od prihoda koje ostvaruje vlastitom djelatnosti, za obavljanje poslova: sprovođenja nadzora, utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje certifikata, potvrda i odobrenja, u oblastima plovidbenosti i operacija zrakoplova, licenci letačkog osoblja, zrakoplovne sigurnosti, navigacije i aerodroma.

DIO II - NAKNADA IZ OBLASTI PLOVIDBENOSTI ZRAKOPLOVA

Članak 2.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanja uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja zrakoplova)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)		
		Part -145	Part-M Subpart-F	Mali klipni zrakoplovi
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	12 000	x	x
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	4 000	x	x
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	2 000	x	x
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	1 200	600	x
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	900	500	300
6.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg i jedrilica	600	400	200
7.	Višemotorni helikopter	2 000	x	x
8.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	1 200	500	300
9.	Ultralaki zrakoplov	x	200	150
10.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	x	140	100
11.	Balon	300	100	x

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća za najveću kategoriju zrakoplova.
- (3) Visina naknade za provjeru za izdavanje uvjerenja za zrakoplovno-tehničku djelatnost održavanja zrakoplova, koja je ograničena na linijsko održavanje, iznosi 50% od naknade utvrđene u stavku (1) ovog članka.
- (4) Za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja dijelova, motora i elisa zrakoplova, visina naknade iznosi 50% od naknade iz stavka (1) ovog članka, utvrđene za zrakoplove čiji se dijelovi održavaju.

Članak 3.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje zrakoplova)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta i izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)	
		Part-21 Subpart-G	Part-21 Subpart-F
	(1)	(2)	(3)
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	30 000	2 500
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	15 000	2 500
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	5 000	2 500
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	2 500	800
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	2 000	500
6.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg i jedrilica	1 000	400
7.	Višemotorni helikopter	15 000	2 500
8.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	2 500	800
9.	Balon	500	250

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća pojedinačno za svaku kategoriju zrakoplova.

- (3) Za izdavanje uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje dijelova, motora i elisa zrakoplova, plaća se naknada u iznosu 50% od naknade iz tabele iz stavka (1) ovog članka.

Članak 4.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanja uvjerenja i naknade za redovne provjere centrima za obuku zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i za sprovođenje redovnih provjera centrima za obučavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta centra za obuku	Visina naknade (KM)		
		Inicijalno izdavanje	Inicijalno odobrenje po tečaju	Izmjena po tečaju
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Centar za obuku zrakoplovno-tehničkog osoblja za osnovno školovanje	2 000	x	50
	za prvu (pod) kategoriju	100		
2.	Centar za obuku zrakoplovno - tehničkog osoblja za tip zrakoplova	2 000	x	100
	svaka dodatna (pod) kategorija	100		

Članak 5.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti osiguravanje kontinuirane plovidbenosti)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i za sprovođenje redovnih provjera osiguravanja kontinuirane plovidbenosti zrakoplova i drugih zrakoplovnih proizvoda, dijelova, uređaja i opreme, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)	
		Part-M Subpart-G	Part-M Subpart-I
(1)	(2)	(3)	
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	2 500	5 000
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	2 000	4 000
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	1 500	3 000
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	1 000	2 000
5.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.730 kg osim helikoptera	500	1 000
6.	Višemotorni helikopter	1 500	3 000
7.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	1 000	2 000

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća za najveću kategoriju zrakoplova.

Članak 6.

(Visina naknade za izmjenu uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti)

Naknada za izmjenu uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iz čl. 2 - 5. ove odluke iznosi 25% od naknade za njeno izdavanje.

Članak 7.

(Visina naknade za redovne godišnje provjere ispunjenosti uvjeta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti)

- (1) Visina naknade na godišnjem nivou za sprovođenje redovnih provjera ispunjenosti uvjeta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iz čl. 2 - 5. ove odluke iznosi 50% od naknade za njeno izdavanje.
- (2) Godišnja naknada iz stava (1) ove odluke uplaćuje se prije sprovođenja redovne godišnje provjere u toj godini.

Članak 8.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iznosi 50% od naknade za izdavanje dozvole iz čl. 2 - 5. ove odluke.

Članak 9.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu zrakoplova)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu i za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta o tipu zrakoplova iznosi:

Redni broj	Tehnički propis	Visina naknade (KM)	
		Izdavanje	Priznavanje
(1)	(2)	(3)	
1.	prema CS - 22	3 000	1 000
2.	prema CS - 23	6 600	2 200
3.	prema CS - 25	9 000	3 000
4.	prema CS - 27	6 600	2 200
5.	prema CS - 29	9 000	3 000
6.	prema CS - 31	3 000	1 000

7.	prema CS - APU	4 000	1 300
8.	prema CS - E	5 000	1 500
9.	prema CS - P	3 000	1 000
10.	prema CS - LSA	3 000	1 000
11.	prema CS - VLA	3 000	1 000
12.	prema CS - VLR	5 000	1 000

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izmjenu uvjerenja o tipu zrakoplova iznosi 50% od naknade postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu zrakoplova.

Članak 10.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o buci zrakoplova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja obuci zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
(1)	(2)	
1.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM	150
2.	Za zrakoplove preko 2.730 kg MTOM	300

Članak 11.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje i izmjenu uvjerenja o emisiji štetnih gasova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje i izmjenu uvjerenja o emisiji štetnih gasova iznosi 500,00 KM.

Članak 12.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti zrakoplova i postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti zrakoplova)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti zrakoplova iznosi 50,00 KM po zrakoplovu.
- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti zrakoplova iznosi 50,00 KM.
- (3) Visina naknade za obavljanje osnovnog pregleda zrakoplova, za postupanje po zahtjevu za izdavanje/produženje uvjerenja o plovidbenosti, odnosno, za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
(1)	(2)	
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	4 000
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 kg do 40.000 kg	2 500
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	1 300
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	900
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg	500
6.	Motorna jedrilica	400
7.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg	300
8.	Jedrilica	250
9.	Višemotorni helikopter	1300
10.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	900
11.	Ultralaki zrakoplov	250
12.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	150
13.	Balon	120

- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti za izvoz iznosi 50% od visine naknade za pregled zrakoplova iz ovog članka.

Članak 13.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta i za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za letenje)

Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta i za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za letenje (*permit to fly*), iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	(2)
1.	Avion mase preko 5.700 kg	1 000
2.	Avion mase od 2.730 kg do 5.700 kg	600
3.	Avion mase od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	300
4.	Avion mase do 750 kg i jedrilica	200
5.	Višemotorni helikopter	1 000
6.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	600
7.	Ultralaki zrakoplov	200
8.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	100
9.	Balon	50

Članak 14.

(Visina naknade za sprovođenje ispita za izdavanje dozvola, autorizacija i upis ovlaštenja u dozvolu)

- (1) Visina naknade za sprovođenje ispita za izdavanje dozvole i autorizacije zrakoplovnom osoblju, za upis ovlaštenja u dozvolu i produženje važenja dozvole, autorizacije ili ovlaštenja koje je sadržano u dozvoli, kao i po zahtjevu za izmjenju autorizacije, iznosi:

Redni broj	Dozvole za osoblje koje vrši održavanje zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	(2)
1.	Izdavanje BHDCA AML	100
2.	Produženje BHDCA AML bez upisa novih ovlaštenja	50
3.	Produženje BHDCA AML sa upisom novih ovlaštenja	100
4.	Konverzija ICAO AML u BHDCA AML	150
5.	Izdavanje dozvola Part-66	200
6.	Produženje dozvola Part-66 bez upisa novih ovlaštenja	100
7.	Produženje dozvola Part-66 sa upisom novih ovlaštenja	100
8.	Konverzija dozvola BHDCA AML u Part-66	200
9.	Konverzija dozvola ICAO AML u Part-66 AML	200
10.	Pristup ispitu za svaki pojedinačni modul	200

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje duplikata dozvole zrakoplovnog osoblja, kao i za postupanje po zahtjevu za izdavanje novog obrasca dozvole zbog promjene osobnih podataka u dozvoli ili zbog oštećenosti dozvole, iznosi 50,00 KM.

Članak 15.

(Visina naknade za odobrenje programa tehničkog održavanja, programa pouzdanosti i odobrenja ugovora o održavanju zrakoplova)

- (1) Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje programa tehničkog održavanja zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	(2)
1.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM, i koji se ne koriste u komercijalne svrhe	100
2.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM, i koji se koriste u komercijalne svrhe	200
3.	Za zrakoplove preko 2.730 kg MTOM	400

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja programa pouzdanosti zrakoplova iznosi 400 KM.

- (3) Visina naknada za postupanje po zahtjevu za izmjenu, dopune i revizije programa tehničkog održavanja i

programa pouzdanosti zrakoplova iznosi 25% od naknade za izdavanje odobrenja.

- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje produženja redovnog roka održavanja zrakoplova iznosi 100 KM.
- (5) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o održavanju zrakoplova iznosi 200,00 KM.

Članak 16.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenje modifikacija/opravki zrakoplova i opreme)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za modifikacije/opravku zrakoplova i opreme, za zrakoplove sadržane u Aneksu II Dodatka I Pravilnika o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Europske agencije za sigurnost zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH", broj 45/10) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	(2)
1.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju preko 2.730 kg	Velike opravke / modifikacije Male opravke / modifikacije 1 200 400
2.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.700 kg	Velike opravke / modifikacije Male opravke / modifikacije 600 200

- (2) Troškovi ispitivanja ispunjenosti uvjeta za odobrenje modifikacija/opravke, obračunava se dodatno, u zavisnosti od broja potrebnih sati za provjeru ispunjenosti uvjeta.

Članak 17.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o upisu zrakoplova u registar)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o upisu zrakoplova u registar iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	(2)
1.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju preko 15.000 kg	400
2.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg. do 15.000 kg	300
3.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.730 kg.	180
4.	Ultralaki zrakoplov i bezmotorne jedrilice	100
5.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomijeranjem CG	100
6.	Balon	100

- (2) Za postupanje po zahtjevu za izdavanje registarskih oznaka koje odredi podnositelj zahtjeva, podnositelj zahtjeva plaća dodatnu naknadu u iznosu od 500,00 KM, uz naknadu za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o registraciji.
- (3) Naknada za postupanje po zahtjevu za izdavanje kopije uvjerenja o registraciji zrakoplova iznosi 50,00 KM.
- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenje o ispisu zrakoplova iz registra iznosi kao i visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o registraciji zrakoplova.
- (5) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o evidenciji padobrana iznosi 50,00 KM.

DIO III - NAKNADE IZ OBLASTI OPERACIJA ZRAKOPLOVA

Članak 18.

(Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu potvrde zračnog operatera - AOC)

- (1) Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu potvrde zračnog

operatera - (u daljem tekstu: AOC -*Air Operator Certificate*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Tip zrakoplova sa najvećom MTOM	Ostali tipovi zrakoplova	Dodatna serija istog tipa ili isti tip zrakoplova
		Visina naknade u KM		
1.	Jednomotorni avion	3 000	600	500
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	5 000	1 000	1 500
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOW	7 500	1 500	2 500
3.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	12 000	2 500	3 500
4.	Avion preko 40.000 kg MTOM	20 000	4 000	5 000
5.	Jednomotorni helikopter	5 000	1 000	1 500
6.	Višemotorni helikopter	8 000	1 600	2 500
7.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom do 20 putnika	2 000	-	1 000
8.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom od 21 do 40 putnika	2 500	-	1 000
9.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom preko 40 putnika	3 500	-	1 000

- (2) Visina naknade iz stavka (1) ovog članka se obračunava na način da se kao osnova za obračun uzima zrakoplov u floti sa maksimalnom masom pri polijetanju (MTOM – *Maximum Take-Off Mass*) i tom iznosu se dodaju naknade za svaki pojedinačni drugi tip, isti tip i/ili seriju istog tipa zrakoplova za koji podnositelj podnosi zahtjev za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu AOC.

Članak 19.

(Visina naknada za izmjenu/dopunu AOC)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izmjenu/dopunu AOC iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Upis novog tipa zrakoplov	Upis istog tipa ili serija istog tipa	Novi geografski region ili ruta (trajna izmjena)	Privremeni geografski region ili ruta (privremena izmjena)
		Visina naknade u KM			
1.	Jednomotorni avion	1 500	1 000	700	500
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	2 500	1 500	1 000	600
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	3 500	2 500	1 200	800
4.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	5 000	3 000	1 500	1 000
5.	Avion preko 40.000 kg MTOM	10 000	5 000	3 000	1 500
6.	Jednomotorni helikopter	2 500	1 500	1 000	500
7.	Višemotorni helikopter	4 000	2 000	1 500	700
8.	Balon/zračni brod	1 200	800	500	250

- (2) Visina naknade za upis novog tipa, istog tipa ili seriju istog tipa se obračunava pojedinačno za svaki zrakoplov koji se upisuje u AOC ili specifikaciju operacija.
- (3) Za izmjenu/dopunu AOC za geografski region ili rutu, kao osnova za obračun uzet će se kategorija zrakoplova za koju se izmjena ili dopuna traži.

- (4) Visina naknade za ispis zrakoplova iz AOC ili specifikacije operacija iznosi 500,00 KM za svaki zrakoplov čije se ispisivanje zahtijeva.

- (5) Visina naknade za promjenu/izmjenu naziva i/ili sjedišta operatera, imena odgovornog i rukovodećeg osoblja i ostale promjene/izmjene u AOC ili specifikaciji operacija iznosi 300,00 KM za svaku traženu promjenu/izmjenu.

Članak 20.

(Visina naknade za redovan pregled)

- (1) Visina naknade za sprovođenje redovnog nadzora nad imateljem AOC iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Naknada po operateru	Naknada po zrakoplovu
		Visina naknade u KM	
1.	Jednomotorni avion	1 500	250
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	2 500	500
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	3 500	600
4.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	5 000	750
5.	Avion preko 40.000 kg MTOM	10 000	1 000
6.	Jednomotorni helikopter	2 500	500
7.	Višemotorni helikopter	3 500	600
8.	Balon / zračni brod	1 500	500

- (2) Visina naknade po operatoru se obračunava na način da se kao osnova za obračun uzima zrakoplov u floti sa najvećom MTOM i tom iznosu se dodaju naknade za svaki zrakoplov koji je obuhvaćen AOC ili specifikacijom operacija u ovisnosti od kategorije zrakoplova.

Članak 21.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje odobrenja za letenje u uvjetima smanjenje vidljivosti)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis u AOC/specifikaciju operacija posebnog ovlaštenja, odnosno odobrenja za letenje u uvjetima smanjenje vidljivosti (*LVO - Low Visibility Operations*), određuje se prema vrsti operacija za koje se traži ovlaštenje/odobrenje.

- a) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis ovlaštenja/odobrenja za precizni instrumentalni prilaz na slijetanje i slijetanje - CAT II i CAT III operacije, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM			
		Upis prvog zrakoplova		Upis ostalih zrakoplova istog tipa	
		CAT II	CAT III	CAT II	CAT III
1.	Avion preko 40.000 kg MTOM	2 000	3 000	500	600
2.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	2 500	400	600
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	1 500	2 200	350	550
4.	Avion do 5.700 kg MTOM	1 000	1 500	250	350
5.	Višemotorni helikopter	1 500	2 200	350	550
6.	Jednomotorni helikopter	1 000	1 500	250	550

- b) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis ovlaštenja/odobrenja za polijetanje u uvjetima smanjenje vidljivosti (*LVT0 - Low Visibility Take-Off*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Avion preko 40.000 kg MTOM	2 200	1 100
2.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	2 000	1 000

3.	Avion od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	900
4.	Avion do 5.700 kg MTOM	1 000	500
5.	Višemotorni helikopter	1 000	500
6.	Jednomotorni helikopter	700	350

- (2) Naknade iz stavka (1) točka a) i b) ovog članka plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji AOC/specifikaciji operacija, a lete u uvjetima smanjene vidljivosti (LVO), i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Članak 22.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za letenje dvomotornim zrakoplovom sa povećanim doletom – ETOPS - Extended-Range Twin-Engine Operations)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja, odnosno odobrenja za letenje dvomotornim zrakoplovom sa povećanim doletom (provođenje ETOPS operacija), određuje se u ovisnosti od zahtijevanog vremena produženog doleta i iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Prvi tip zrakoplova	Dodatni tip zrakoplova
1.	Više od 120 minuta	15 000	7 000
2.	120 minuta	12 000	6 000
3.	75 minuta	10 000	5 000

Članak 23.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja RVSM ili MNPS)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za letenje u zračnom prostoru sa smanjenim vertikalnim razdvajanjem (RVSM - Reduced Vertical Separation Minimum) ili za letenje u zračnom prostoru u kome se zahtijevaju minimalne navigacijske mogućnosti (MNPS - *Minimum Navigation Performance Specification*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Zrakoplov preko 40.000 kg MTOM	2 000	1 000
2.	Zrakoplov od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	900
3.	Zrakoplov od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 500	750
4.	Zrakoplov do 5.700 kg MTOM	1 000	500

- (2) Naknade iz stavka (1) ovog članka plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji AOC/specifikaciji operacija, a izvode operacije u RVSM i MNPS zračnom prostoru, i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Članak 24.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja RNAV ili RNP)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za prostornu navigaciju (RNAV – *Area Navigation*) ili za upis ovlaštenja/odobrenja zahtijevanih navigacijskih mogućnosti (RNP – *Required Navigation Performance*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Zrakoplov preko 40.000 kg MTOM	1 200	700
2.	Zrakoplov od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 100	650
3.	Zrakoplov od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 000	600
4.	Zrakoplov do 5.700 kg MTOM	700	350

- (2) Naknade iz stavka (1) ovog članka plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji AOC/specifikaciji operacija a lete u kontroliranom zračnom prostoru koji je deklariran za korištenje RNAV, odnosno RNP, i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Članak 25.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za prijevoz opasnih materija)

Visina naknade za sprovođenja postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za prijevoz opasnih materija iznosi:

Redni broj	Vrsta ovlaštenja/odobrenja	Vrsta transportovane robe	Visina naknade u KM	Visina naknade za obnovu ovlaštenja/odobrenja u KM
1.	Stalno ovlaštenje/odobrenje (u toku važenja AOC – specifikacija operacija)	Opasne materije	2 500	1.500
2.	Ovlaštenje/odobrenje koje nema trajni karakter i ne izdaju se uz AOC	Opasne materije	1 500	500
3.	Stalno ovlaštenje/odobrenje	Vojna oprema	1 500	600
4.	Ovlaštenje/odobrenje koje nema trajni karakter	Vojna oprema	750	350

Članak 26.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje i produženje radne dozvole)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje radne dozvole (*Operating licence*), u ovisnosti od vrste prijevoza, iznosi:

Redni broj	Vrsta prijevoza	Visina naknade u KM
1.	Prijevoz putnika i prtljaga	3 000
2.	Prijevoz tereta	1 500

- (2) Visina naknade za redovnu provjeru uvjeta iz radne dozvole ili produženje radne dozvole, plaća se svake godine tijekom važenja radne dozvole u iznosu od 70% od propisane naknade iz stavka (1) ovog članka, u ovisnosti od vrste prijevoza.
- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izmjenu radne dozvole, u ovisnosti od vrste prijevoza, plaća se u iznosu od 50% od propisane naknade iz stavka (1) ovog članka.

Članak 27.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o iznajmljivanju zrakoplova – Dry Leasing)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje iznajmljivanja zrakoplova upisanog u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine (*Dry Leasing*) u svrhu korištenja zrakoplova od strane stranog operatera za potrebe javnog zračnog prometa ili za potrebe radova iz zraka i sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za odobrenje iznajmljivanja zrakoplova koji se nalazi u registru druge države (*Dry Leasing*) u svrhu korištenja od strane domaćeg operatera za javni zračni promet ili za potrebe radova iz zraka iznosi:

Redni broj	Vrsta zahtjeva	MTOM zrakoplova	Visina naknade u KM
1.	Zrakoplov upisan u BiH Registar zrakoplova koji koristi strani operator ili zrakoplov koji se nalazi u registru druge države a koristi ga BiH operator	Do 15 000 kg	2 000
		Preko 15 000 kg	3 000
2.	Stavljanje dodatnog ili zamjenskog zrakoplova u već postojeći ugovor o zakupu	Do 15 000 kg	500
		Preko 15 000 kg	600
3.	Produženje postojećeg ugovora o zakupu	Do 15 000 kg	500
		Preko 15 000 kg	700

Članak 28.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o iznajmljivanju zrakoplova - *Wet Leasing*)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje iznajmljivanja stranog zrakoplova i posade (*Wet Leasing*) po zahtjevu za korištenje zrakoplova od strane domaćeg operatera za potrebe javnog zračnog prometa ili za potrebe radova iz zraka iznosi:

Redni broj	Vrsta zahtjeva	MTOM zrakoplova	Visina naknade u KM
1.	Uzimanje u zakup stranog zrakoplova i posade (<i>Wet Leasing</i>) od strane BiH zračnog operatera za potrebe komercijalnog zračnog prijevoza ili za potrebe pružanja usluga iz zraka	Do 15 000 kg	3 000
		Preko 15 000 kg	5 000
2.	Izmjena u vezi dodatnog ili zamjenskog zrakoplova u odobrenom ugovoru o zakupu stranog zrakoplova i posade (<i>Wet Leasing</i>)	Do 15 000 kg	1 000
		Preko 15 000 kg	2 000
3.	Izmjena u vezi produženje važnosti odobrenja postojećeg ugovora o zakupu	Do 15 000 kg	1 500
		Preko 15 000 kg	2 500

Članak 29.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za vršenje radova iz zraka)

- (1) Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde za vršenje usluga iz zraka obračunava se na način da se na fiksni iznos naknade u iznosu od 2.000,00 KM dodaje i iznos od 300,00 KM za svaku vrstu usluge koju podnositelj zahtjeva namjerava da pruža i iznos od 200,00 KM za svaki zrakoplov sa kojim namjerava da pruža usluge.
- (2) Visina naknade za redovnu provjeru uvjeta za obavljanje usluga iz zraka ili za postupanje po zahtjevu za produženje potvrde za vršenje usluga iz zraka, plaća se svake godine tijekom važenja potvrde za vršenje usluga iz zraka u iznosu

od 50% od cjelokupne naknade propisane u stavku (1) ovog članka.

- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izmjenu potvrde za vršenje usluga iz zraka iznosi 500,00 KM.
- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje potvrde/certifikata inozemnog operatera za vršenje usluga iz zraka iznosi kao i u stavku (1) ovog članka.

Članak 30.

(Visina naknade za odobravanje takmičenja, egzibicija u zraku i drugih posebnih aktivnosti)

Visina naknade za sprovođenje postupka za postupanje po zahtjevu za odobravanje takmičenja, zrakoplovnih sportskih manifestacija iznosi 100 KM.

DIO IV – NAKNADE IZ OBLASTI LICENCI LETAČKOG OSOBLJA

Članak 31.

(Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta osposobljenosti zrakoplovnog ovlaštenog i stručnog osoblja)

- (1) Visina naknade za privremeno priznavanje strane dozvole (validacija), a koja nije izdata od strane države članice Europske agencije za sigurnost zračne plovidbe (EASA) ili države prepoznate po Zahtjevu Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (*JAR FCL*) iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Dozvola privatnog pilota aviona/helikoptera PPL (A/H)	100
b)	Dozvola profesionalnog pilota aviona/helikoptera CPL (A/H)	300
c)	Dozvola transportnog pilota aviona/helikoptera ATPL (A/H)	500
d)	Dozvola kabinskog osoblja	50
e)	Ostale dozvole letačkog osoblja	50

- (2) Visina naknade za priznavanje obuke sprovedene u stranoj državi i strane dozvole i ovlaštenja (nostrifikacija), a koja nije država članica EASA ili država prepoznata po JAR FCL, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Priznavanje dozvole privatnog pilota aviona/helikoptera PPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole PPL (A/H), CPL (A/H), ATPL (A/H)	200
b)	Priznavanje dozvole profesionalnog pilota aviona/helikoptera CPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole	500
c)	Priznavanje dozvole transportnog pilota aviona/helikoptera ATPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole	750
d)	Priznavanje dozvole kabinskog osoblja sa pripadajućim ovlaštenjima	100
e)	Priznavanje dozvole pilota ultralakog zrakoplova i pilota slobodnog balona sa pripadajućim ovlaštenjima	100
f)	Priznavanje dozvole padobranca i pilota paraglajdera sa pripadajućim ovlaštenjima	50

- (3) Visina naknade za izdavanje dozvole zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, potvrde zrakoplovnog stručnog osoblja, zamjenu domaćih dozvola zrakoplovnog ovlaštenog osoblja u dozvolu suglasno JAR FCL/PART FCL, potvrde o verifikaciji podataka i obrasca evidencije naleta (*pilot logbook*), iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Izdavanje dozvole PPL (A/H)	250
b)	Izdavanje dozvole CPL (A/H)	500
c)	Izdavanje dozvole ATPL (A/H)	1000
d)	Izdavanje dozvole pilota slobodnog balona	200
e)	Izdavanje dozvole pilota mikro-lakog zrakoplova	200

f)	Izdavanje dozvole pilota jedrilice	150
g)	Izdavanje potvrde o stručnoj obučenosti pilota letjelice za slobodno letenje (LSL)	100
h)	Izdavanje potvrde o stručnoj obučenosti padobranca	100
i)	Zamjena nacionalne dozvole PPL (A/H) u JAR/PART dozvolu PPL (A/H)	20
j)	Zamjena nacionalne dozvole CPL (A/H) u JAR/PART dozvolu CPL (A/H)	30
k)	Zamjena nacionalne dozvole ATPL (A/H) u JAR/PART dozvolu ATPL (A/H)	40
l)	Zamjena nacionalne dozvole pilota jedrilice u PART dozvolu pilota jedrilice	15
m)	Izdavanje dozvole na osnovu transfera dozvole (po osnovu JAR FCL 1.065(d)/2.065(d)) odnosno FCL.015 (d)	40
n)	Izdavanje duplikata dozvole zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, kao i izdavanje novog obrasca dozvole zbog promjene osobnih podataka u dozvoli ili zbog oštećenosti dozvole	40
o)	Izdavanje duplikata potvrde o obučenosti zrakoplovnog stručnog osoblja, kao i izdavanje novog obrasca potvrde zbog promjene osobnih podataka u potvrdi ili zbog oštećenosti dozvole	10
p)	Izdavanje potvrde o verifikaciji podataka iz dozvole/potvrde po zahtjevu stranke za podatke o kojima BHDCA vodi evidenciju	30
q)	Naknadni obrazac za evidenciju naleta (pilot logbook) po zahtjevima JAR/PART FCL	25
r)	Naknadni obrazac za evidenciju naleta (pilot logbook)/skokova po nacionalnim standardima	20
s)	Izdavanje dozvole zasnovano na priznavanju vojnog letačkog iskustva	350

- (4) Zahtjev za provjeru podataka podnešen od strane druge zrakoplovne uprave (CAA) definiran stavkom (3) točka p) ovog članka oslobođen je plaćanja navedene naknade.
- (5) Visina naknade za upis ovlaštenja, autorizacije ili kvalifikacije u dozvolu zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdu zrakoplovnog stručnog osoblja iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Letenje na tipu aviona sa više pilota (MPA)	350
b)	Letenje na tipu aviona sa jednim pilotom (SPA)	270
c)	Letenje na tipu helikoptera (MPH)	350
d)	Letenje na tipu helikoptera (SPH)	270
e)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (SE)	80
f)	Letenje na klasi višemotornih aviona (ME)	150
g)	Ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)	300
h)	Ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)-ME za imatelje IR (A)-SE i obratno	150
i)	Na osnovu ograničenog transfera ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (toč. 5.))	50
j)	U dozvolu ATPL(A) na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (toč. 6.))	80
k)	U dozvolu PPL(A) ili SPL (A) na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (toč. 6.))	50
l)	Na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na klasi aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (toč. 7.))	50
m)	Na osnovu ograničenog transfera ovlaštenja za letenje na tipu helikoptera (po osnovu JAR FCL 2.240 (toč. 5.))	50
n)	Na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu helikoptera (po osnovu JAR FCL 2.240 (toč. 6.))	80
o)	Upis teorijskog kredita za dozvolu ATPL (A/H) - ATPL Theory credit	15
p)	Upis ovlaštenja nastavnika jedriličarstva	100
q)	Upis ostalih ovlaštenja u dozvolu pilota jedrilice	60
r)	Upis ovlaštenja instruktora letenja pilota slobodnog balona	120
s)	Upis ostalih ovlaštenja u dozvolu pilota slobodnog balona	70
t)	Upis ovlaštenja instruktora pilota ultralakog zrakoplova	150
u)	Upis ovlaštenja za letenje na ultralakim zrakoplovima (MLV)	120
v)	Upis dodatnog ovlaštenja instruktora letenja na ultralakim zrakoplovima	150
w)	Upis ovlaštenja u potvrdi o stručnoj obučenosti pilota LSL	70
x)	Upis ovlaštenja u potvrdi o stručnoj obučenosti padobranca	70

- (6) Naknada iz stavka (5) točka g) ovog članka plaća se kod upisa ovlaštenja za instrumentalno letenje kao samostalnog ovlaštenja koje se istovremeno ne veže za upis ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona/helikoptera.
- (7) Visina naknade za produženje ili obnovu ovlaštenja, autorizacije ili kvalifikacije u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdi zrakoplovnog stručnog osoblja iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Letenje na tipu aviona (TR) u dozvoli ATPL (A)	270
b)	Letenje na tipu aviona (TR) u dozvoli PPL (A) ili CPL (A)	200
c)	Letenje na tipu helikoptera (TR) u dozvoli ATPL (H)	130
d)	Letenje na tipu helikoptera (TR) u dozvoli PPL (H) ili CPL (H)	95
e)	Letenje na klasi višemotornih aviona (CR-ME) bez ovlaštenja za instrumentalno letenje	100
f)	Letenje na klasi višemotornih aviona (CR-ME) sa ovlaštenjem za instrumentalno letenje	130
g)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (CR-SE) bez ovlaštenja za instrumentalno letenje	60
h)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (CR-SE) sa ovlaštenjem za instrumentalno letenje	130
i)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)	130
j)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u dozvoli pilota jedrilice	50
k)	Produženje/obnova roka važenja dozvole/ovlaštenja u dozvoli pilota slobodnog balona	50
l)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u dozvoli pilota MLV	70
m)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u potvrdi pilota LSL	30
n)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u potvrdi padobranca	20

- (8) Naknada iz stavka (7) točka i) ovog članka plaća se pri produženju/obnovi roka važenja ovlaštenja za instrumentalno letenje koje se vrši neovisno od produženja/obnove roka važenja ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona/helikoptera.
- (9) Naknada iz stavka (7) točka g), j), k), l) i m) ovog članka plaća se u iznosu od 20,00 KM ako provjera stručnosti nije sprovedena od strane ispitivača.
- (10) Naknada iz stavka (7) točka n) ovog članka plaća se po ovlaštenju koje je predmet produženja.
- (11) Visina naknade za upis ili ukidanje ovlaštenja, specijalnog ovlaštenja ili ograničenja u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdi zrakoplovnog stručnog osoblja, odnosno definiranje pitanja stažiranja, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Proširenje roka važenja ovlaštenja u specijalnim okolnostima (po osnovu JAR-FCL 1.245 (e)/2.245(d))	80
b)	Uklanjanje ograničenja kopilota	50
c)	Uklanjanje ograničenja sa instruktorskog ovlaštenja u dozvoli pilota ultralakog zrakoplova	25
d)	Sprovođenje testiranja razine poznavanja jezika koji se koristi u radio-telefonskoj komunikaciji za letačko osoblje	250
e)	Upis/produženje važenja razine poznavanja jezika koji se koristi u radio-telefonskoj komunikaciji za letačko osoblje	20
f)	Upis ovlaštenja za noćno letenje (NQ)	20
g)	Upis ovlaštenja za akrobatsko letenje (ARB)	40
h)	Upis ovlaštenja za avio-tretiranje (AS)	190
i)	Izdavanje posebnih ovlaštenja (po osnovu JAR-FCL 1.230/2.230)	50

- (12) Naknada iz stavka (11) točka b) plaća se kad se uklanjanje ograničenja vrši neovisno od produženja/obnove roka važenja ovlaštenja za letenje na tipu aviona/helikoptera.
- (13) Visina naknade za upis, produženje ili obnovu ovlaštenja instruktora u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, odnosno ovlaštenja ispitivača, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Upis ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H)	250
b)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H), instruktora za instrumentalno letenje IRI (A/H) i instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	100
c)	Uklanjanje ograničenja sa ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H)	25
d)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	400
e)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	400
f)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	30
g)	Uklanjanje ograničenja sa ovlaštenja instruktora letenja na tipu TRI (MPA)	30
h)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	300
i)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	300
j)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
k)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
l)	Produženje roka važenja ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	25
m)	Obnova važenja ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
n)	Upis ovlaštenja instruktora za instrumentalno letenje IRI (A/H)	200
o)	Izdavanje autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H)	350
p)	Proširenje autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H)	350
q)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H) bez važećeg ovlaštenja za letenje na tipu	230
r)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H) sa važećim ovlaštenjem za letenje na tipu	25
s)	Izdavanje autorizacije instruktora za suradnju unutar višečlane posade – avion MCCI (A)	100
t)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora za suradnju unutar višečlane posade – avion MCCI (A)	50
u)	Izdavanje autorizacije instruktora na trenažeru – avion/helikopter STI (A/H)	100
v)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora na trenažeru – avion/helikopter STI (A/H)	100
w)	Izdavanje specijalne autorizacije za vršenje obuke po osnovu JAR FCL 1.300 a-2	200
x)	Izdavanje/proširenje/produženje/obnova autorizacije ispitivača avion/helikopter FE (A/H), CRE (A), IRE (A/H), FIE (A/H)	100
y)	Izdavanje/proširenje/produženje/obnova autorizacije ispitivača avion/helikopter TRE (A/H), SFE (A/H)	200

- (14) Naknada iz stavka (13) točka b) ovog članka plaća se u iznosu od 25,00 KM ako provjera stručnosti nije sprovedena od strane ispitivača.

Članak 32.

(Umanjenje naknada)

Ako je provjeru praktične obučenosti (*skill test*) ili provjeru stručnosti (*proficiency check*) sprovedla osoba (ispitivač ili na drugi način određena osoba) koja nije ovlaštena od strane BHDCA, visina naknade definirana stavovima (1), (2), (3), (5), (7), (11) i (13) članka 31. plaća se u iznosu od 50% navedene vrijednosti.

Članak 33.

(Naknada za rad ispitivača pri sprovođenju provjere praktične obučenosti (*skill test*) ili provjere stručnosti (*proficiency check*))

Iznos i način plaćanja naknade za rad ispitivača po sprovedenoj provjeri regulirat će se posebnom odlukom BHDCA.

Članak 34.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produžavanje, obnavljanje ili izmjenu odobrenja za rad organizacijama za obuku, osobama za sprovođenje obuke, osobama za provjeru razine poznavanja engleskog ili drugog jezika u radio-telefonskoj komunikaciji, zdravstvenim ustanovama i ovlaštenim liječnicima koji obavljaju liječničke preglede zrakoplovnog ovlaštenog i stručnog osoblja)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje i obnovu odobrenja za rad iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Organizacija za letačku obuku (FTO)	3 500
b)	Organizacije za obuku za letenje na tipu zrakoplova (TRTO)	3 500
c)	Organizacija registrirana za obuku PPL (RF)	500
d)	Centri za obuku pilota ultralakih zrakoplova	350
e)	Centri za obuku pilota slobodnog balona	400
f)	Centri za obuku pilota jedrilice	200
g)	Ovlaštenje za samostalnog instruktora za zrakoplove sa maksimalnom masom na polijetanju do 5.700 kg	500
h)	Ovlaštenje za samostalnog instruktora za zrakoplove sa maksimalnom masom na polijetanju preko 5.700 kg	1 000
i)	Organizacija za obuku zrakoplovno stručnog osoblja (piloti LSL i padobransko osoblje)	200
j)	Organizacija za obuku stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe na aerodromu	2 000
k)	Zdravstvene ustanove – AMC	400
l)	Ovlašteni liječnici - AME	150
m)	Ovlaštene osobe (pravna ili fizička osoba) za sprovođenje obuke ili provjere određene razine poznavanja engleskog ili drugog jezika	400

- (2) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za produženje odobrenja za rad iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Organizacija za letačku obuku (FTO)	1 250
b)	Organizacije za obuku za letenje na tipu zrakoplova (TRTO)	1 250
c)	Organizacija registrirana za obuku PPL (RF)	250
d)	Centri za obuku pilota ultralakih zrakoplova	200
e)	Centri za obuku pilota slobodnog balona	250
f)	Centri za obuku pilota jedrilice	100
g)	Organizacija za obuku zrakoplovnog stručnog osoblja (piloti LSL i padobransko osoblje)	100
h)	Organizacija za obuku stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovidbe na aerodromu	500
i)	Zdravstvene ustanove – AMC	250
j)	Ovlašteni liječnici - AME	70
k)	Ovlaštena osoba (pravna ili fizička osoba) za sprovođenje obuke ili provjere određene razine poznavanja engleskog ili drugog jezika za letačko osoblje	180

- (3) Naknada za izmjenu odobrenja za rad iz stavka (2) ovog članka plaća se pri podnošenju zahtjeva za izmjenu odobrenja za rad u iznosu od 25% navedene vrijednosti naknade.

Članak 35.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produženje, obnavljanje i prihvatanje odobrenja za rad uređaja za simuliranje leta)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja uređaja za simuliranje leta iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Uređaj za simuliranje leta (FFS)	8 000

b)	Uređaj za vježbanje letačko navigacijskih procedura (FNPT I i FNPT II)	4 000
c)	Trenažer leta (FTD)	1 500
d)	Uređaj za osnovno instrumentalno letenje (BITD)	1 000

- (2) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o prihvatanju uređaja za simuliranje leta za potrebe RF/FTO/TRTO/treninga zrakoplovnih operatora odobrenih od strane BHDCA iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Uređaj za simuliranje leta (FFS)	1 000
b)	Uređaj za vježbanje letačko navigacijskih procedura (FNPT I i FNPT II)	750
c)	Trenažer leta (FTD)	500
d)	Uređaj za osnovno instrumentalno letenje (BITD)	250

- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ili prihvatanje odobrenja uređaja za simuliranje leta u cilju produženja važenja odobrenja, plaća se svake godine tijekom važenja odobrenja u iznosu od 50% naknade propisane stavkom (1) i (2) ovog članka.

DIO V – NAKNADE IZ OBLASTI ZRAKOPLOVNE SIGURNOSTI (Security)

Članak 36.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje Programa zrakoplovne sigurnosti)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje Programa zrakoplovne sigurnosti iznosi 2.000,00 KM.

Članak 37.

(Visina naknade za izdavanje ID kartica članovima posade zrakoplova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje ID kartica članovima posade zrakoplova iznosi 50,00 KM po osobi.

DIO VI - NAKNADE IZ OBLASTI ZRAKOPLOVNE NAVIGACIJE

Članak 38.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvola, upis ovlaštenja, zvanja i odobrenja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu kontrolora/učelnika kontrolora letenja za izdavanje dozvola, upis i produženje roka važenja ovlaštenja, zvanja i odobrenja u dozvolu iznosi:

Redni broj	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
1.	Sprovođenje postupka i izdavanje dozvole učenika kontrolora letenja	200
2.	Sprovođenje postupka i izdavanje dozvole kontrolora letenja	400
3.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – aerodromska kontrola - vizuelna (ADV)	200
4.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – aerodromska kontrola - instrumentalna (ADI)	300
5.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – prilazna kontrola - proceduralna (APP)	400
6.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – prilazna kontrola - nadzorna (APS)	500
7.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – oblasna kontrola - proceduralna (ACP)	600
8.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – oblasna kontrola - nadzorna (ACS)	700
9.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje ADI	200
10.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje APS	300
11.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje ACS	300
12.	Upisivanje posebnog ovlaštenja za lokaciju	400
13.	Provjera ispunjenosti uvjeta i izdavanje posebnog ovlaštenja - instruktor za osposobljavanje na radnom mjestu OJT	800
14.	Provjera ispunjenosti uvjeta i izdavanje zvanja Ispitivača za provjeru stručne osposobljenosti kontrolora letenja - EXM	1 000

15.	Upisivanje posebnog jezičkog odobrenja	200
16.	Izdavanje odobrenja za vršenje obuke na simulatoru	400
17.	Produženje roka važenja dozvole - učenik kontrolor letenja	80
18.	Produženje/obnova roka važenja posebnog ovlaštenja za lokaciju	200
19.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ADV	100
20.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja i odobrenja ADI i pridruženih odobrenja	250
21.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja APP	200
22.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja APS i pridruženih odobrenja	400
23.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ACP	300
24.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ACS i pridruženih odobrenja	500
25.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja posebnog ovlaštenja OJT Instruktor	400
26.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja zvanja Ispitivača za provjeru stručne osposobljenosti kontrolora letenja-EXM	500
27.	Produženje roka važenja posebnog jezičkog odobrenja	200
28.	Produženje roka važenja odobrenja za vršenje obuke na simulatoru	200
29.	Sprovođenje postupka za obnavljanje dozvole kontrolora letenja, nevažećih ili suspendiranih ovlaštenja, odobrenja, posebnih ovlaštenja i zvanja	1 000

Napomena: U slučajevima da zahtjev za produženje roka važenja ovlaštenja i pridruženih odobrenja sadrži više različitih ovlaštenja sa pridruženim odobrenja, posebnog ovlaštenja i zvanja, podnositelj plaća naknadu za svako ovlaštenje sa pridruženim odobrenjima, posebnim ovlaštenjima, zvanjima koje je naveo u zahtjevu.

Članak 39.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje obuke, dozvola i ovlaštenja stečenih u drugoj (stranoj) državi)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje obuke, dozvola i ovlaštenja stečenih u drugoj (stranoj) državi iznosi:

Redni broj	Vrsta dozvole i ovlaštenja	Visina naknade u KM
1.	Priznavanje dozvole kontrolor letenja sa pripadajućim ovlaštenjima	3 000

Članak 40.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrda o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrda o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta centra za obuku	Visina naknade u KM
1.	Centar za stručno osposobljavanje kontrolora letenja	12 000
2.	Centar za stručno osposobljavanje ostalog osoblja čiji poslovi neposredno utječu na sigurnost zračnog prometa	520

Članak 41.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za produženje važenja potvrde o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za produženje važenja potvrde o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta centra za obuku	Visina naknade u KM
1.	Centar za stručno osposobljavanje kontrolora letenja	2 000
2.	Centar za stručno osposobljavanje ostalog osoblja čiji poslovi neposredno utječu na sigurnost zračnog prometa	100

Članak 42.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovidbi)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovidbi iznosi:

Redni broj	Vrsta postupka	Visina naknade
1.	Izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovidbi	0,1% od ukupnog prihoda podnosioca zahtjeva ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini ili 0,1% od ukupnog prihoda koji je u finansijskom planu podnosioca zahtjeva predviđen da se ostvari u prvoj godini poslovanja ukoliko je podnositelj zahtjeva osnovan u godini u kojoj podnosi zahtjev
2.	Sprovođenje kontinuiranog nadzora radi provjere ispunjenosti uvjeta za pružanje usluga u zračnoj plovidbi	0,5% od ukupnog prihoda subjekta provjere na godišnjoj razini tijekom perioda važenja certifikata
3.	Priznavanje stranog certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovidbi	10.000 KM
4.	Sprovođenje postupka i izdavanje rješenja o prihvatanju planirane promjene u funkcionalnom sustavu zrakoplovnog subjekta	0,5% od investicijske vrijednosti projekta kojim se promjena uvodi

DIO VII – NAKNADE IZ OBLASTI AERODROMA

Članak 43.

(Visina naknade za pregled aerodroma radi dobijanja potvrde za aerodrom)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produženje, dopunu, izmjenu, prijenos ili otkazivanje potvrde za aerodrom iznosi:

Vrsta aerodroma	Vrsta potvrde	Osnovni pregled za izdavanje potvrde	Pregled za produženje važnosti potvrde	Pregled radi dopune / izmjene potvrde	Pregled radi prijenosa potvrde	Pregled radi otkazivanja potvrde
		Visina naknade u KM				
		1	2	3	4	5
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem preko 300 000 putnika godišnje	Javna uporaba	30 000	15 000	3 000	2 000	1 500
	Privremena uporaba	10 000	5 000	2 000	1 000	1 000
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem od 100 000 do 300 000 putnika godišnje	Javna uporaba	20 000	7 000	2 000	1 000	500
	Privremena uporaba	5 000	2 500	1 000	500	500
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem od 50 000 do 100 000 putnika godišnje	Javna uporaba	10 000	5 000	500	500	500
	Privremena uporaba	3 000	1 500	500	500	500

Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem do 50 000 putnika godišnje	Stalna uporaba	7 000	3 500	500	300	300
	Privremena uporaba	2 000	1 000	2 500	300	300
Aerodromi za sportsko zrakoplovstvo, privredne i sopstvene potrebe	Stalna uporaba	1 000	400	200	200	200
	Privremena uporaba	500	200	100	100	100
Aerodromi za helikoptere - helidromi	Stalna uporaba	1 000	400	200	200	200
	Privremena uporaba	500	200	100	100	100
Aerodromi na vodi - hidrodromi	Stalna uporaba	3 000	1 500	300	300	200
	Privremena uporaba	2 000	1 000	200	200	200
Tereni za sportske aktivnosti	Stalna uporaba	300	150	100	100	100
	Privremena uporaba	200	100	80	80	80

- (2) Naknada za redovnu provjeru uvjeta iz potvrde za aerodrom (za sve vrste aerodroma) plaća se svake godine tijekom važenja potvrde za aerodrom u ovisnosti od vrste potvrde koju posjeduju i prometnog opterećenja (ako je primjenjivo). Visina naknade je data u tabeli iz stavka (1) ovog članka (kolona br. 2).

Članak 44.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje suglasnosti sa stanovišta sigurnosti)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje suglasnosti sa stanovišta zrakoplovne sigurnosti i ograničenja, a vezano za uvjete za korištenje lokacije za izgradnju aerodroma, iznosi 10% od visine cijene osnovnog pregleda za izdavanje potvrde aerodromskog operatora.
- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje suglasnosti sa stanovišta sigurnosti (safety) zračnog prometa za postavljanje ili izgradnju tehničkih sustava, objekata, instalacija i uređaja za osiguranje zračnog prometa, iznosi 0,4% investicijske vrijednosti objekata, instalacija ili uređaja prema priloženoj dokumentaciji, ali ne manje od 500,00 KM.
- (3) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje suglasnosti sa stanovišta sigurnosti zračnog prometa za postavljanje, izgradnju, dogradnju i legalizaciju objekata, instalacija i uređaja koji mogu predstavljati prepreku u zračnom prometu iznosi:
- za fizičke osobe: 300,00 KM po objektu/lokaciji koji se analizira i može predstavljati prepreku,
 - za pravne osobe: 700,00 KM po objektu/lokaciji koja se analizira i može predstavljati prepreku.

DIO VIII – ODOBRAVANJE IZUZEĆA

Članak 45.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje izuzeća)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje izuzeća od primjene propisa iznosi 2.000,00 KM.
- (2) Naknada iz stavka (1) ovog člana neće se primjenjivati na sprovođenje postupaka odobravanja izuzeća od primjene propisa za zrakoplove koji se koriste sukladno odredbama članka 6. stavak (2) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine.

DIO IX – PLANIRANJE, EVIDENTIRANJE, RASPORED I TROŠENJE SREDSTAVA**Članak 46.****(Planiranje sredstava)**

Planiranje sredstava ostvarenih po osnovu ove odluke vršit će se sukladno odredbama Zakona o financiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 61/04 i 49/09)

Članak 47.**(Evidentiranje i raspored sredstava)**

Sredstva ostvarena po osnovu ove odluke bit će evidentirana na programu posebnih namjena "Naknade po članku 13. stavak (1) točka e) Zakona o zrakoplovstvu BiH" u iznosu i po ekonomskim kategorijama kako bude utvrđeno Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH i bit će raspoloživa sukladno dinamici priliva.

Članak 48.**(Trošenje sredstava)**

Sredstva iz prethodnog člana koristit će se za financiranje sljedećih troškova:

- 50% za ugovorene i druge posebne usluge,
- 30% za putne troškove,
- 10% za usluge prijevoza i goriva,
- 10% za tekuće održavanje, energiju, telefonske, komunalne i druge usluge.

DIO X – UPLATA NAKNADA**Članak 49.****(Uplata naknada)**

- Naknade utvrđene ovom odlukom u KM uplaćuju se na račun Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, kod UniCredit Banke d.d. Mostar, broj: 3389002208326551, a uplate iz inozemstva uplaćuju se na račun Centralne banke BiH, po instrukcijama na ispostavljenim računima.
- Naknade utvrđene ovom odlukom podnositelj zahtjeva uplaćuje prilikom podnošenja zahtjeva, na račun iz stavka (1) ovog članka, sa obaveznom pozivanjem na članak Odluke na koji se naknada odnosi.
- Podnositelj zahtjeva je dužan dokaz o uplati naknade iz stavka (1) ovog članka priložiti uz zahtjev.
- Na osnovu Zakona o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 84/13 i 19/14), Tarifa administrativnih pristojbi i Naredbe o izmjenama i dopunama Naredbi o uplatnim računima za administrativne pristojbe, neovisno od naknada utvrđenih ovom odlukom, BHDCA naplaćuje administrativne pristojbe na sve spise i radnje u upravnim stvarima iz nadležnosti BHDCA, kao i druge predmete i radnje predviđene Pristojbenom tarifom.
- U suradnji sa šefovima odsjeka i MFT BiH, kontrolu naplate pratit će Odjeljenje za financije i računovodstvo BHDCA, a za pogrešno ili više uplaćena sredstva, na osnovu zahtjeva uplatitelja i izdatog rješenja od strane BHDCA, Odjeljenje za financije i računovodstvo izvršit će povrat sredstava.

DIO XI – ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 50.****(Završne odredbe)**

- Ova odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o naknadama za financiranje rada BHDCA po osnovu članka 13. stavak (1) točka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 02/12), Odluka o izmjeni Odluke o naknadama za financiranje rada

BHDCA po osnovu članka 13. stavak (1) točka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 08/12) i Ispravka Odluke o naknadama za finansiranje rada BHDCA po osnovu članka 13. stavak (1) točka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 09/12).

Broj 1-4-02-2-470-12/14

02. srpnja 2015. godine
Banja LukaGeneralni ravnatelj
Đorđe Ratkovića, v. r.

Na osnovu člana 16. i 61. stav (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i člana 13. stav (1) točka e) Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), uz prethodnu saglasnost Savjeta ministara Bosne i Hercegovine, generalni direktor Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU**O VISINI NAKNADA ZA USLUGE IZ
NAĐLEŽNOSTI DIREKCIJE ZA CIVILNO
VAZDUHOPILOVSTVO BiH****DIO I – OPŠTE ODREDBE****Члан 1.****(Предмет Одлуке)**

Овом одлуком утврђују се висине накнада које остварује Дирекција за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: BHDCA) од прихода које остварује властитом дјелатношћу, за обављање послова: спровођења надзора, утврђивања испуњености услова за издавање сертификата, потврда и одобрења, у областима пловидбености и операција ваздухоплова, лиценци летачког особља, ваздухопловне безбједности, навигације и аеродрома.

**DIO II - NAKNADE IZ OBLASTI PLOVIDBENOSTI
VAZDUHOPILOVA****Члан 2.**

(Висина накнаде за утврђивање испуњености услова за издавања увјерења и накнаде за редовну провјеру за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности одржавања ваздухоплова)

- Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање увјерења и накнаде за редовну провјеру за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности одржавања ваздухоплова износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)		
		Парт -145	Парт-М Субпарт-Ф	Мали клипни ваздухоплови
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Авион чија је максимална маса на полијетању преко 40.000 kg	12 000	x	x
2.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 15.000 до 40.000 kg	4 000	x	x
3.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 5.700 kg до 15.000 kg	2 000	x	x
4.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 2.730 kg до 5.700 kg	1 200	600	x
5.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 750 kg до 2.730 kg и моторна једрилица	900	500	300

6.	Авион чија је максимална маса на полијетању до 750 kg и једрилица	600	400	200
7.	Вишемоторни хеликоптер	2 000	x	x
8.	Једномоторни хеликоптер до 3.175 kg	1 200	500	300
9.	Ултралики ваздухоплов	x	200	150
10.	Ултралики ваздухоплов којим се командује помјерањем CG	x	140	100
11.	Балон	300	100	x

- (2) Ако је увјерењем обухваћено више категорија ваздухоплова, накнада се плаћа за највећу категорију ваздухоплова.
- (3) Висина накнаде за провјеру за издавање увјерења за ваздухопловно-техничку дјелатност одржавања ваздухоплова, која је ограничена на линијско одржавање, износи 50% од накнаде утврђене у ставу (1) овог члана.
- (4) За обављање ваздухопловно-техничке дјелатности одржавања дијелова, мотора и елиса ваздухоплова, висина накнаде износи 50% од накнаде из става (1) овог члана, утврђене за ваздухоплове чији се дијелови одржавају.

Члан 3.

(Висина накнаде за утврђивање испуњености услова за издавање увјерења и накнаде за редовну провјеру за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности производње ваздухоплова)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова и издавање увјерења и накнаде за редовну провјеру за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности производње ваздухоплова износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)	
		Part-21 Subpart-G	Part-21 Subpart-F
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Авион чија је максимална маса на полијетању преко 40.000 kg	30 000	2 500
2.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 15.000 до 40.000 kg	15 000	2 500
3.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 5.700 kg до 15.000 kg	5 000	2 500
4.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 2.730 kg до 5.700 kg	2 500	800
5.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 750 kg до 2.730 kg и моторна једрилица	2 000	500
6.	Авион чија је максимална маса на полијетању до 750 kg и једрилица	1 000	400
7.	Вишемоторни хеликоптер	15 000	2 500
8.	Једномоторни хеликоптер до 3.175 kg	2 500	800
9.	Балон	500	250

- (2) Ако је увјерењем обухваћено више категорија ваздухоплова, накнада се плаћа појединачно за сваку категорију ваздухоплова.
- (3) За издавање увјерења за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности производње дијелова, мотора и елиса ваздухоплова, плаћа се накнада у износу 50% од накнаде из табеле из става (1) овог члана.

Члан 4.

(Висина накнаде за утврђивање испуњености услова за издавања увјерења и накнаде за редовне провјере центрима за обуку ваздухопловног особља)

Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање увјерења и за спровођење редовних провјера центрима за обучавање ваздухопловног особља износи:

Р. бр.	Врста центра за обуку	Висина накнаде (KM)		
		Иницијално издавање	Иницијално одобрење по курсу	Измјена по курсу
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Центар за обуку ваздухопловно-техничког особља за основно школовање	за прву (под) категорију свака додатна (под) категорија	2 000 100	x 50
2.	Центар за обуку ваздухопловно-техничког особља за тип ваздухоплова	за прву (под) категорију свака додатна (под) категорија	2 000 100	x 100

Члан 5.

(Висина накнаде за утврђивање испуњености услова за издавање увјерења и накнаде за редовну провјеру за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности обезбјеђивања континуиране пловидбености)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање увјерења и за спровођење редовних провјера обезбјеђивања континуиране пловидбености ваздухоплова и других ваздухопловних производа, дијелова, уређаја и опреме, износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)	
		Part-M Subpart-G	Part-M Subpart-I
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Авион чија је максимална маса на полијетању преко 40.000 kg	2 500	5 000
2.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 15.000 до 40.000 kg	2 000	4 000
3.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 5.700 kg до 15.000 kg	1 500	3 000
4.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 2.730 kg до 5.700 kg	1 000	2 000
5.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању до 2.730 kg осим хеликоптера	500	1 000
6.	Вишемоторни хеликоптер	1 500	3 000
7.	Једномоторни хеликоптер до 3.175 kg	1 000	2 000

- (2) Ако је увјерењем обухваћено више категорија ваздухоплова, накнада се плаћа за највећу категорију ваздухоплова.

Члан 6.

(Висина накнаде за измјену увјерења за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности)

Накнада за измјену увјерења за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности из чл. 2 - 5. ове одлуке износи 25% од накнаде за њено издавање.

Члан 7.

(Висина накнаде за редовне годишње провјере испуњености услова за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности)

- (1) Висина накнаде на годишњем нивоу за спровођење редовних провјера испуњености услова за обављање ваздухопловно-техничке дјелатности из чл. 2 - 5. ове одлуке износи 50% од накнаде за њено издавање.
- (2) Годишња накнада из става (1) ове одлуке уплаћује се прије спровођења редовне годишње провјере у тој години.

Члан 8.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за признавање страног документа)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за признавање страног документа за обављање ваздухопловно-

техничке дјелатности износи 50% од накнаде за издавање дозволе из чл. 2 - 5. ове одлуке.

Члан 9.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о типу ваздухоплова)

- (1) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о типу и за поступање по захтјеву за признавање страног документа о типу ваздухоплова износи:

Редни број	Технички пропис	Висина накнаде (KM)	
		Издавање	Признавање
(1)	(2)	(3)	
1.	према CS - 22	3 000	1 000
2.	према CS- 23	6 600	2 200
3.	према CS - 25	9 000	3 000
4.	према CS- 27	6 600	2 200
5.	према CS - 29	9 000	3 000
6.	према CS- 31	3 000	1 000
7.	према CS - APU	4 000	1 300
8.	према CS- E	5 000	1 500
9.	према C3 - P	3 000	1 000
10.	према CS-LSA	3 000	1 000
11.	према CS- VLA	3 000	1 000
12.	према CS - VLR	5 000	1 000

- (2) Висина накнаде за поступање по захтјеву за измјену увјерења о типу ваздухоплова износи 50% од накнаде поступање по захтјеву за издавање увјерења о типу ваздухоплова.

Члан 10.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о буци ваздухоплова)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења обуци ваздухоплова износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	За ваздухоплове до 2. 730 kg MTOM	150
2.	За ваздухоплове преко 2. 730 kg MTOM	300

Члан 11.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање и измјену увјерења о емисији штетних гасова)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање и измјену увјерења о емисији штетних гасова износи 500,00 KM.

Члан 12.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о пловидбености ваздухоплова и поступање по захтјеву за издавање потврде о провјери пловидбености ваздухоплова)

- (1) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о пловидбености ваздухоплова износи 50,00 KM по ваздухоплову.
- (2) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање потврде о провјери пловидбености ваздухоплова износи 50,00 KM.
- (3) Висина накнаде за обављање основног прегледа ваздухоплова, за поступање по захтјеву за издавање/продужење увјерења о пловидбености, односно, за поступање по захтјеву за издавање потврде о провјери пловидбености, износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	Авион чија је максимална маса на полијетању преко 40.000 kg	4 000
2.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 15.000 kg до 40.000 kg	2 500

3.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 5.700 kg до 15.000 kg	1 300
4.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 2.730 kg до 5.700 kg	900
5.	Авион чија је максимална маса на полијетању од 750 kg до 2.730 kg	500
6.	Моторна једрилица	400
7.	Авион чија је максимална маса на полијетању до 750 kg	300
8.	Једрилица	250
9.	Вишемоторни хеликоптер	1300
10.	Једномоторни хеликоптер до 3.175 kg	900
11.	Ултралаки ваздухоплов	250
12.	Ултралаки ваздухоплов којим се командује помијерањем CG	150
13.	Балон	120

- (4) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о пловидбености за извоз износи 50% од висине накнаде за преглед ваздухоплова из овог члана.

Члан 13.

(Висина накнаде за утврђивање испуњености услова и за поступање по захтјеву за издавање дозволе за летење)

Висина накнаде за утврђивање испуњености услова и за поступање по захтјеву за издавање дозволе за летење (*permit to fly*), износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	Авион масе преко 5.700 kg	1 000
2.	Авион масе од 2.730 kg до 5.700 kg	600
3.	Авион масе од 750 kg до 2.730 kg и моторна једрилица	300
4.	Авион масе до 750 kg и једрилица	200
5.	Вишемоторни хеликоптер	1 000
6.	Једномоторни хеликоптер до 3.175 kg	600
7.	Ултралаки ваздухоплов	200
8.	Ултралаки ваздухоплов којим се командује помијерањем CG	100
9.	Балон	50

Члан 14.

(Висина накнаде за спровођење испита за издавање дозвола, ауторизација и упис овлашћења у дозволу)

- (1) Висина накнаде за спровођење испита за издавање дозволе и ауторизације ваздухопловном особљу, за упис овлашћења у дозволу и продужење важења дозволе, ауторизације или овлашћења које је садржано у дозволи, као и по захтјеву за измјену ауторизације, износи:

Редни број	Дозволе за особље које врши одржавање ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	Издавање BHDCA AML	100
2.	Продужење BHDCA AML без уписа нових овлашћења	50
3.	Продужење BHDCA AML са уписом нових овлашћења	100
4.	Конверзија ICAO AML у BHDCA AML	150
5.	Издавање дозвола Part-66	200
6.	Продужење дозвола Part -66 без уписа нових овлашћења	100
7.	Продужење дозвола Part -66 са уписом нових овлашћења	100
8.	Конверзија дозвола BHDCA AML у Part -66	200
9.	Конверзија дозвола ICAO AML у Part -66 AML	200
10.	Приступ испиту за сваки појединачни модул	200

- (2) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање дупликата дозволе ваздухопловног особља, као и за поступање по захтјеву за издавање новог обрасца дозволе због промјене личних података у дозволи или због оштећености дозволе, износи 50,00 KM.

Члан 15.

(Висина накнаде за одобрење програма техничког одржавања, програма поузданости и одобрења уговора о одржавању ваздухоплова)

- (1) Висина накнаде за утврђивање испуњености услова за поступање по захтјеву за одобрење програма техничког одржавања ваздухоплова износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	За ваздухоплове до 2.730 kg MTOM, и који се не користе у комерцијалне сврхе	100
2.	За ваздухоплове до 2.730 kg MTOM, и који се користе у комерцијалне сврхе	200
3.	За ваздухоплове преко 2.730 kg MTOM	400

- (2) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање одобрења програма поузданости ваздухоплова износи 400 KM.
- (3) Висина накнада за поступање по захтјеву за измјене, допуне и ревизије програма техничког одржавања и програма поузданости ваздухоплова износи 25% од накнаде за издавање одобрења.
- (4) Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобрење продужења редовног рока одржавања ваздухоплова износи 100 KM.
- (5) Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобрење уговора о одржавању ваздухоплова износи 200,00 KM.

Члан 16.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање одобрење модификација/оправки ваздухоплова и опреме)

- (1) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање одобрења за модификације/оправку ваздухоплова и опреме, за ваздухоплове садржане у Анексу II Додатка I Правилника о заједничким правилима у подручју цивилног ваздухопловства и надлежностима Европске агенције за безбједност ваздушног саобраћаја ("Службени гласник БиХ", број 45/10) износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова		Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању преко 2.730 kg	Велике исправке / модификације	1 200
		Мале исправке / модификације	400
2.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању до 2.700 kg.	Велике исправке / модификације	600
		Мале исправке / модификације	200

- (2) Трошкови испитивања испуњености услова за одобрење модификација/оправке, обрачунаће се додатно, у зависности од броја потребних сати за провјеру испуњености услова.

Члан 17.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о упису ваздухоплова у регистар)

- (1) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о упису ваздухоплова у регистар износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде (KM)
(1)	(2)	
1.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању преко 15.000 kg	400

2.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању од 2.730 kg. до 15.000 kg	300
3.	Ваздухоплов чија је максимална маса на полијетању до 2.730 kg.	180
4.	Ултралики ваздухоплов и безмоторне једрилице	100
5.	Ултралики ваздухоплов којим се командује помјерањем CG	100
6.	Балон	100

- (2) За поступање по захтјеву за издавање регистарских ознака које одреди подносилац захтјева, подносилац захтјева плаћа додатну накнаду у износу од 500,00 KM, уз накнаду за поступање по захтјеву за издавање увјерења о регистрацији.
- (3) Накнада за поступање по захтјеву за издавање копије увјерења о регистрацији ваздухоплова износи 50,00 KM.
- (4) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавања увјерење о испису ваздухоплова из регистра износи као и висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о регистрацији ваздухоплова.
- (5) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање увјерења о евиденцији падобрана износи 50,00 KM.

ДИО III - НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ ОПЕРАЦИЈА ВАЗДУХОПЛОВА

Члан 18.

(Висина накнада за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и обнову потврде ваздушног оператора – АОС)

- (1) Висина накнада за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и обнову потврде ваздушног оператора - (у даљем тексту: АОС – *Air Operator Certificate*) износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Тип ваздухоплова са највећом MTOM	Остали типови ваздухоплова	Додатна серија истог типа или исти тип ваздухоплова
Висина накнаде у KM				
1.	Једномоторни авион	3 000	600	500
2.	Авион до 5.700 kg MTOM	5 000	1 000	1 500
3.	Авион од 5.700 kg до 20.000 kg MTOW	7 500	1 500	2 500
3.	Авион од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	12 000	2 500	3 500
4.	Авион преко 40.000 kg MTOM	20 000	4 000	5 000
5.	Једномоторни хеликоптер	5 000	1 000	1 500
6.	Вишемоторни хеликоптер	8 000	1 600	2 500
7.	Балон/ваздушни брод са путничким капацитетом до 20 путника	2 000	-	1 000
8.	Балон/ваздушни брод са путничким капацитетом од 21 до 40 путника	2 500	-	1 000
9.	Балон/ваздушни брод са путничким капацитетом преко 40 путника	3 500	-	1 000

- (2) Висина накнаде из става (1) овог члана се обрачунава на начин да се као основа за обрачун узима ваздухоплов у флоти са максималном масом при полијетању (MTOM – *Maximum Take-Off Mass*) и том износу се додају накнаде за сваки појединачни други тип, исти тип и/или серију истог типа ваздухоплова за који подносилац подноси захтјев за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и обнову АОС.

Члан 19.

(Висина накнаде за измјену/допуну АОС)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за измјену/допуну АОС износи:

Ред-ни број	Категорија ваздухоплова	Упис новог типа ваздухоплов	Упис истог типа или серија истог типа	Нови географски и регион или рута (трајна измјена)	Привремено географски регион или рута (привремена измјена)
Висина накнаде у КМ					
1.	Једномоторни авион	1 500	1 000	700	500
2.	Авион до 5.700 kg MTOM	2 500	1 500	1 000	600
3.	Авион од 5.700 kg до 20.000 kg MTOM	3 500	2 500	1 200	800
4.	Авион од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	5 000	3 000	1 500	1 000
5.	Авион преко 40.000 kg MTOM	10 000	5 000	3 000	1 500
6.	Једномоторни хеликоптер	2 500	1 500	1 000	500
7.	Вишемоторни хеликоптер	4 000	2 000	1 500	700
8.	Балон / зрачни брод	1 200	800	500	250

- (2) Висина накнаде за упис новог типа, истог типа или серију истог типа се обрачунава појединачно за сваки ваздухоплов који се уписује у АОС или спецификацију операција.
- (3) За измјену/допуну АОС за географски регион или руту, као основа за обрачун узете се категорија ваздухоплова за коју се измјена или допуна тражи.
- (4) Висина накнаде за испис ваздухоплова из АОС или спецификације операција износи 500,00 КМ за сваки ваздухоплов чије се исписивање захтијева.
- (5) Висина накнаде за промјену/измјену назива и/или сједишта оператора, имена одговорног и руководећег особља и остале промјене/измјене у АОС или спецификацији операција износи 300,00 КМ за сваку тражену промјену/измјену.

Члан 20.

(Висина накнаде за редован преглед)

- (1) Висина накнаде за спровођење редовног надзора над иматељем АОС износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Накнада по оператору	Накнада по ваздухоплову
		Висина накнаде у КМ	
1.	Једномоторни авион	1 500	250
2.	Авион до 5.700 kg MTOM	2 500	500
3.	Авион од 5.700 kg до 20.000 kg MTOM	3 500	600
4.	Авион од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	5 000	750
5.	Авион преко 40.000 kg MTOM	10 000	1 000
6.	Једномоторни хеликоптер	2 500	500
7.	Вишемоторни хеликоптер	3 500	600
8.	Балон/ваздушни брод	1 500	500

- (2) Висина накнаде по оператору се обрачунава на начин да се као основа за обрачун узима ваздухоплов у флоти са највећом MTOM и том износу се додају накнаде за сваки ваздухоплов који је обухваћен АОС или спецификацијом операција у зависности од категорије ваздухоплова.

Члан 21.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање одобрења за летење у условима смањење видљивости)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и упис у АОС/спецификацију операција посебног овлашћења, односно одобрења за летење у условима смањење видљивости (*LVO - Low Visibility Operations*), одређује се према врсти операција за које се тражи овлашћење/одобрење.

- a) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и упис овлашћења/одобрења за прецизни инструментални прилаз на слијетање и слијетање - CAT II и CAT III операције, износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде у КМ			
		Упис првог ваздухоплова		Упис осталих ваздухоплова истог типа	
		CAT II	CAT III	CAT II	CAT III
1.	Авион преко 40.000 kg MTOM	2 000	3 000	500	600
2.	Авион од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	1 800	2 500	400	600
3.	Авион од 5.700 kg до 20.000 kg MTOM	1 500	2 200	350	550
4.	Авион до 5.700 kg MTOM	1 000	1 500	250	350
5.	Вишемоторни хеликоптер	1 500	2 200	350	550
6.	Једномоторни хеликоптер	1 000	1 500	250	550

- b) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за издавање и упис овлашћења/одобрења за полијетање у условима смањење видљивости (*LVTO - Low Visibility Take-Off*) износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде у КМ	
		Упис првог ваздухоплова	Упис осталих ваздухоплова истог типа
1.	Авион преко 40.000 kg MTOM	2 200	1 100
2.	Авион од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	2 000	1 000
3.	Авион од 5.700 kg до 40.000 kg MTOM	1 800	900
4.	Авион до 5.700 kg MTOM	1 000	500

5.	Вишемоторни хеликоптер	1 000	500
6.	Једномоторни хеликоптер	700	350

- (2) Накнаде из става (1) тачка а) и б) овог члана плаћају и власници или корисници ваздухоплова који су уписани у Регистар ваздухоплова Босне и Херцеговине, али нису уписани у било који АОС/спецификацији операција, а лете у условима смањене видљивости (LVO), и којима је потребно одобрење издато од стране BHDCA за наведене операције.

Члан 22.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења за летење двомоторним ваздухопловом са повећаним долетом - ETOPS - *Extended-Range Twin-Engine Operations*)

Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање овлашћења, односно одобрења за летење двомоторним ваздухопловом са повећаним долетом (спровођење ETOPS операција), одређује се у зависности од захтијевааног времена продуженог долета и износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде у КМ	
		Први тип ваздухоплова	Додатни тип ваздухоплова
1.	Више од 120 минута	15 000	7 000
2.	120 минута	12 000	6 000
3.	75 минута	10 000	5 000

Члан 23.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења RVSM или MNPS)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање овлашћења/одобрења за летење у ваздушном простору са смањеним вертикалним раздвајањем (RVSM – *Reduced Vertical Separation Minimum*) или за летење у ваздушном простору у коме се захтијевају минималне навигационе могућности (MNPS - *Minimum Navigation Performance Specification*) износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде у КМ	
		Упис првог ваздухоплова	Упис осталих ваздухоплова истог типа
1.	Ваздухоплов преко 40.000 kg MTOM	2 000	1 000
2.	Ваздухоплов од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	1 800	900
3.	Ваздухоплов од 5.700 kg до 40.000 kg MTOM	1 500	750
4.	Ваздухоплов до 5.700 kg MTOM	1 000	500

- (2) Накнаде из става (1) овог члана плаћају и власници или корисници ваздухоплова који су уписани у Регистар ваздухоплова Босне и Херцеговине, али нису уписани у било који АОС /спецификацији операција, а изводе операције у RVSM и MNPS ваздушном простору, и којима је потребно одобрење издато од стране BHDCA за наведене операције.

Члан 24.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења RNAV или RNP)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за

издавање овлашћења/одобрења за просторну навигацију (RNAV - *Area Navigation*) или за упис овлашћења/одобрења захтијевањих навигационих могућности (RNP - *Required Navigation Performance*) износи:

Редни број	Категорија ваздухоплова	Висина накнаде у КМ	
		Упис првог ваздухоплова	Упис осталих ваздухоплова истог типа
1.	Ваздухоплов преко 40.000 kg MTOM	1 200	700
2.	Ваздухоплов од 20.000 kg до 40.000 kg MTOM	1 100	650
3.	Ваздухоплов од 5.700 kg до 40.000 kg MTOM	1 000	600
4.	Ваздухоплов до 5.700 kg MTOM	700	350

- (2) Накнаде из става (1) овог члана плаћају и власници или корисници ваздухоплова који су уписани у Регистар ваздухоплова Босне и Херцеговине, али нису уписани у било који АОС/спецификацији операција а лете у контролисаном ваздушном простору који је декларисан за коришћење RNAV, односно RNP, и којима је потребно одобрење издато од стране BHDCA за наведене операције.

Члан 25.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења за превоз опасних материја)

Висина накнаде за спровођења поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање овлашћења/одобрења за превоз опасних материја износи:

Редни број	Врста овлашћења/одобрења	Врста транспортоване робе	Висина накнаде у КМ	Висина накнаде за обнову овлашћења/одобрења у КМ
1.	Стално овлашћење/одобрење (у току важења АОС – спецификација операција)	Опасне материје	2 500	1.500
2.	Овлашћење/одобрење које нема трајни карактер и не издаје се уз АОС	Опасне материје	1 500	500
3.	Стално овлашћење/одобрење	Војна опрема	1 500	600
4.	Овлашћење/одобрење које нема трајни карактер	Војна опрема	750	350

Члан 26.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање и продужење радне дозволе)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање радне дозволе (*Operating licence*), у зависности од врсте превоза, износи:

Редни број	Врста превоза	Висина накнаде у КМ
1.	Превоз путника и пртљага	3 000
2.	Превоз терета	1 500

- (2) Висина накнаде за редовну провјеру услова из радне дозволе или продужење радне дозволе плаћа се сваке године током важења радне дозволе у износу од 70 % од прописане накнаде из става (1) овог члана, у зависности од врсте превоза.

- (3) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за измјену радне дозволе, у

зависности од врсте превоза, плаћа се у износу од 50% од прописане накнаде из става (1) овог члана.

Члан 27.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за одобрење уговора о изнајмљивању ваздухоплова – Dry Leasing)

Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за одобрење изнајмљивања ваздухоплова уписаног у Регистар ваздухоплова Босне и Херцеговине (Dry Leasing) у сврху коришћења ваздухоплова од стране страног оператора за потребе јавног ваздушног саобраћаја или за потребе радова из ваздуха и спровођење поступка утврђивања испуњености услова за одобрење изнајмљивања ваздухоплова који се налази у регистру друге државе (Dry Leasing) у сврху коришћења од стране домаћег оператора за јавни ваздушни саобраћај или за потребе радова из ваздуха износи:

Редни број	Врста захтјева	МТОМ ваздухоплова	Висина накнаде у КМ
1.	Ваздухоплов уписан у БиХ Регистар ваздухоплова који користи страни оператор или ваздухоплов који се налази у регистру друге државе а користи га БиХ оператор	До 15 000 kg	2 000
		Преко 15 000 kg	3 000
2.	Стављање додатног или замјенског ваздухоплова у већ постојећи уговор о закупу	До 15 000 kg	500
		Преко 15 000 kg	600
3.	Продужење постојећег уговора о закупу	До 15 000 kg	500
		Преко 15 000 kg	700

Члан 28.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобрење уговора о изнајмљивању ваздухоплова – Wet Leasing)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за одобрење изнајмљивања страног ваздухоплова и посаде (Wet Leasing) по захтјеву за коришћење ваздухоплова од стране домаћег оператора за потребе јавног ваздушног саобраћаја или за потребе радова из ваздуха износи:

Редни број	Врста захтјева	МТОМ ваздухоплова	Висина накнаде у КМ
1.	Узимање у закуп страног ваздухоплова и посаде (Wet Leasing) од стране БиХ ваздушног оператора за потребе комерцијалног ваздушног превоза или за потребе пружања услуга из ваздуха	До 15 000 kg	3 000
		Преко 15 000 kg	5 000
2.	Измјена у вези додатног или замјенског ваздухоплова у одобреном уговору о закупу страног ваздухоплова и посаде (Wet Leasing)	До 15 000 kg	1 000
		Преко 15 000 kg	2 000
3.	Измјена у вези продужење важности одобрења постојећег уговора о закупу	До 15 000 kg	1 500
		Преко 15 000 kg	2 500

Члан 29.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења за вршење радова из ваздуха)

- (1) Висина накнада за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање потврде за вршење услуга из ваздуха обрачунава се на начин да се на фиксни износ накнаде у износу од 2.000,00 КМ додаје и износ од 300,00 КМ за сваку врсту услуге коју подносилац захтјева намјерава да пружа и износ од 200,00 КМ за сваки ваздухоплов са којим намјерава да пружа услуге.

- (2) Висина накнаде за редовну провјеру услова за обављање услуга из ваздуха или за поступање по захтјеву за продужење потврде за вршење услуга из ваздуха, плаћа се сваке године током важења потврде за вршење услуга из ваздуха у износу од 50% од цјелокупне накнаде прописане у ставу (1) овог члана.
- (3) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за измјену потврде за вршење услуга из ваздуха износи 500,00 КМ.
- (4) Висина накнаде за поступање по захтјеву за признавање потврде/сертификата иностраног оператора за вршење услуга из ваздуха износи као и у ставу (1) овог члана.

Члан 30.

(Висина накнаде за одобравање такмичења, егзибиција у ваздуху и других посебних активности)

Висина накнаде за спровођење поступка за поступање по захтјеву за одобравање такмичења, ваздухопловних спортских манифестација износи 100 КМ.

ДИО IV – НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ ЛИЦЕНЦИ ЛЕТАЧКОГ ОСОБЉА

Члан 31.

(Висина накнада за спровођење поступка утврђивања испуњености услова оспособљености ваздухопловног овлашћеног и стручног особља)

- (1) Висина накнаде за привремено признавање стране дозволе (валидација), а која није издата од стране државе чланице Европске агенције за безбједност ваздушне пловидбе (EASA) или државе препознате по Захтјеву Заједничких ваздухопловних власти (JAR FCL) износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Дозвола приватног пилота авиона/хеликоптера PPL (A/H)	100
b)	Дозвола професионалног пилота авиона/хеликоптера CPL (A/H)	300
c)	Дозвола транспортног пилота авиона/хеликоптера ATPL (A/H)	500
d)	Дозвола кабинског особља	50
e)	Остале дозволе летачког особља	50

- (2) Висина накнаде за признавање обуке спроведене у страном држави и стране дозволе и овлашћења (нострификација), а која није држава чланица EASA или држава препозната по JAR FCL, износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Признавање дозволе приватног пилота авиона/хеликоптера PPL (A/H) са припадајућим овлашћењима на основу стране дозволе PPL (A/H), CPL (A/H), ATPL (A/H)	200
b)	Признавање дозволе професионалног пилота авиона/хеликоптера CPL (A/H) са припадајућим овлашћењима на основу стране дозволе	500
c)	Признавање дозволе транспортног пилота авиона/хеликоптера ATPL (A/H) са припадајућим овлашћењима на основу стране дозволе	750
d)	Признавање дозволе кабинског особља са припадајућим овлашћењима	100
e)	Признавање дозволе пилота ултраалког ваздухоплова и пилота слободног балона са припадајућим овлашћењима	100
f)	Признавање дозволе падобранца и пилота парашутера са припадајућим овлашћењима	50

- (3) Висина накнаде за издавање дозволе ваздухопловно овлашћеног особља, потврде ваздухопловног стручног особља, замјену домаћих дозвола ваздухопловног овлашћеног особља у дозволу сагласно JAR FCL/PART

FCL, potvrde o верификацији података и обрасца евиденције налета (*pilot logbook*), износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Издавање дозволе PPL (A/H)	250
b)	Издавање дозволе CPL (A/H)	500
c)	Издавање дозволе ATPL (A/H)	1000
d)	Издавање дозволе пилота слободног балона	200
e)	Издавање дозволе пилота микро-лаког ваздухоплова	200
f)	Издавање дозволе пилота једрилице	150
g)	Издавање потврде о стручној обучености пилота летјелице за слободно летење (LSL)	100
h)	Издавање потврде о стручној обучености падобранца	100
i)	Замјена националне дозволе PPL (A/H) у JAR/PART дозволу PPL (A/H)	20
j)	Замјена националне дозволе CPL (A/H) у JAR/PART дозволу CPL (A/H)	30
k)	Замјена националне дозволе ATPL (A/H) у JAR/PART дозволу ATPL (A/H)	40
l)	Замјена националне дозволе пилота једрилице у PART дозволу пилота једрилице	15
m)	Издавање дозволе на основу трансфера дозволе (по основу JAR FCL 1.065(д)/2.065(д)) односно FCL.015 (д)	40
n)	Издавање дупликата дозволе ваздухопловног овлашћеног особља, као и издавање новог обрасца дозволе због промјене личних података у дозволи или због оштећености дозволе	40
o)	Издавање дупликата потврде о обучености ваздухопловног стручног особља, као и издавање новог обрасца потврде због промјене личних података у потврди или због оштећености дозволе	10
p)	Издавање потврде о верификацији података из дозволе/потврде по захтјеву странке за податке о којима BNDCA води евиденцију	30
q)	Накнадни образац за евиденцију налета (<i>pilot logbook</i>) по захтјевима JAR/PART FCL	25
r)	Накнадни образац за евиденцију налета (<i>pilot logbook</i>)/скокова по националним стандардима	20
s)	Издавање дозволе засновано на признавању војног летачког искуства	350

(4) Захтјев за провјеру података поднесен од стране друге ваздухопловне управе (CAA) дефинисан ставом (3) тачка п) овог члана ослобођен је плаћања наведене накнаде.

(5) Висина накнаде за упис овлашћења, ауторизације или квалификације у дозволу ваздухопловног овлашћеног особља или потврду ваздухопловног стручног особља износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Летење на типу авиона са више пилота (MPA)	350
b)	Летење на типу авиона са једним пилотом (SPA)	270
c)	Летење на типу хеликоптера (MPH)	350
d)	Летење на типу хеликоптера (SPH)	270
e)	Летење на класи једномоторних авиона (SE)	80
f)	Летење на класи вишемоторних авиона (ME)	150
g)	Овлашћења за инструментално летење IR (A/H)	300
h)	Овлашћења за инструментално летење IR (A/H)-ME за имаоце IR (A)-SE и обратно	150
i)	На основу ограниченог трансфера овлашћења за летење на типу/класи авиона (по основу JAR FCL 1.240 (тач. 5.))	50
j)	У дозволу ATPL (A) на основу трансфера овлашћења за летење на типу авиона (по основу JAR FCL 1.240 (тач. 6.))	80
k)	У дозволу PPL (A) или CPL (A) на основу трансфера овлашћења за летење на типу авиона (по основу JAR FCL 1.240 (тач. 6.))	50
l)	На основу трансфера овлашћења за летење на класи авиона (по основу JAR FCL 1.240 (тач. 7.))	50
m)	На основу ограниченог трансфера овлашћења за летење на типу хеликоптера (по основу JAR FCL 2.240 (тач. 5.))	50
n)	На основу трансфера овлашћења за летење на типу хеликоптера (по основу JAR FCL 2.240 (тач. 6.))	80
o)	Упис теоријског кредита за дозволу ATPL (A/H) - ATPL	15

	theory credit	Висина накнаде у КМ
p)	Упис овлашћења наставника једриличарства	100
q)	Упис осталих овлашћења у дозволу пилота једрилице	60
r)	Упис овлашћења инструктора летења пилота слободног балона	120
s)	Упис осталих овлашћења у дозволу пилота слободног балона	70
t)	Упис овлашћења инструктора пилота ултралагог ваздухоплова	150
u)	Упис овлашћења за летење на ултралагим ваздухопловима (MLV)	120
v)	Упис додатног овлашћења инструктора летења на ултралагим ваздухопловима	150
w)	Упис овлашћења у потврду о стручној обучености пилота LSL	70
x)	Упис овлашћења у потврду о стручној обучености падобранца	70

(6) Накнада из става (5) тачка г) овог члана плаћа се код уписа овлашћења за инструментално летење као самосталног овлашћења које се истовремено не веже за упис овлашћења за летење на типу/класи авиона/хеликоптера.

(7) Висина накнаде за продужење или обнову овлашћења, ауторизације или квалификације у дозволи ваздухопловног овлашћеног особља или потврди ваздухопловног стручног особља износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Летење на типу авиона (TR) у дозволи ATPL (A)	270
b)	Летење на типу авиона (TR) у дозволи PPL (A) или CPL (A)	200
c)	Летење на типу хеликоптера (TR) у дозволи ATPL (H)	130
d)	Летење на типу хеликоптера (TRP) у дозволи PPL (H) или CPL (H)	95
e)	Летење на класи вишемоторних авиона (CR-ME) без овлашћења за инструментално летење	100
f)	Летење на класи вишемоторних авиона (CR-ME) са овлашћењем за инструментално летење	130
g)	Летење на класи једномоторних авиона (CR-SE) без овлашћења за инструментално летење	60
h)	Летење на класи једномоторних авиона (CR-SE) са овлашћењем за инструментално летење	130
i)	Продужење/обнова рока важења овлашћења за инструментално летење IR (A/H)	130
j)	Продужење/обнова рока важења овлашћења у дозволи пилота једрилице	50
k)	Продужење/обнова рока важења дозволе/овлашћења у дозволи пилота слободног балона	50
l)	Продужење/обнова рока важења овлашћења у дозволи пилота MLV	70
m)	Продужење/обнова рока важења овлашћења у потврди пилота LSL	30
n)	Продужење/обнова рока важења овлашћења у потврди падобранца	20

(8) Накнада из става (7) тачка и) овог члана плаћа се при продужењу/обнови рока важења овлашћења за инструментално летење које се врши независно од продужења/обнове рока важења овлашћења за летење на типу/класи авиона/хеликоптера.

(9) Накнада из става (7) тачка г), ј), к), л) и м) овог члана плаћа се у износу од 20,00 КМ ако провјера стручности није спроведена од стране испитивача.

(10) Накнада из става (7) тачка н) овог члана плаћа се по овлашћењу које је предмет продужења.

(11) Висина накнаде за упис или укидање овлашћења, специјалног овлашћења или ограничења у дозволи ваздухопловног овлашћеног особља или потврди ваздухопловног стручног особља, односно дефинисање питања стажирања, износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Проширење рока важења овлашћења у специјалним	80

	околноста (по основу JAR FCL 1.245 (е)/2.245(д))	
b)	Уклањање ограничења копијота	50
c)	Уклањање ограничења са инструкторског овлашћења у дозволи пилота ултра лаког ваздухоплова	25
d)	Спровођење тестирања нивоа познавања језика који се користи у радио-телефонској комуникацији за летачко особље	250
e)	Упис/продужење важења нивоа познавања језика који се користи у радио-телефонској комуникацији за летачко особље	20
f)	Упис овлашћења за ноћно летење (NQ)	20
g)	Упис овлашћења за акробатско летење (ARB)	40
h)	Упис овлашћења за авио-третирање (AS)	190
i)	Издавање посебних овлашћења (по основу JAR FCL 1.230/2.230)	50

(12) Накнада из става (11) тачка б) плаћа се кад се уклањање ограничења врши независно од продужења/обнове рока важења овлашћења за летење на типу авиона/хеликоптера.

(13) Висина накнаде за упис, продужење или обнову овлашћења инструктора у дозволи ваздухопловног овлашћеног особља, односно овлашћења испитивача, износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Упис овлашћења инструктора летења авионом/хеликоптером FI (A/H)	250
b)	Продужење/обнова рока важења овлашћења инструктора летења авионом/хеликоптером FI (A/H), инструктора за инструментално летење IRI (A/H) и инструктора летења на типу хеликоптера TRI (H)	100
c)	Уклањање ограничења са овлашћења инструктора летења авионом/хеликоптером FI (A/H)	25
d)	Упис овлашћења инструктора летења на типу авиона са више пилота TRI (MPA)	400
e)	Проширење овлашћења инструктора летења на типу авиона са више пилота TRI (MPA)	400
f)	Продужење/обнова рока важења овлашћења инструктора летења на типу авиона са више пилота TRI (MPA)	30
g)	Уклањање ограничења са овлашћења инструктора летења на типу TRI (MPA)	30
h)	Упис овлашћења инструктора летења на типу хеликоптера TRI (H)	300
i)	Проширење овлашћења инструктора летења на типу хеликоптера TRI (H)	300
j)	Упис овлашћења инструктора летења на класи-авион CRI (SPA)	100
k)	Проширење овлашћења инструктора летења на класи-авион CRI (SPA)	100
l)	Продужење рока важења овлашћења инструктора летења на класи-авион CRI (SPA)	25
m)	Обнова важења овлашћења инструктора летења на класи-авион CRI (SPA)	100
n)	Упис овлашћења инструктора за инструментално летење IRI (A/H)	200
o)	Издавање ауторизације инструктора летења на уређају за симулирано летење за авион/хеликоптер SFI (A/H)	350
p)	Проширење ауторизације инструктора летења на уређају за симулирано летење за авион/хеликоптер SFI (A/H)	350
q)	Продужење/обнова рока важења ауторизације инструктора летења на уређају за симулирано летење за авион/хеликоптер SFI (A/H) без важећег овлашћења за летење на типу	230
r)	Продужење/обнова рока важења ауторизације инструктора летења на уређају за симулирано летење за авион/хеликоптер SFI (A/H) са важећим овлашћењем за летење на типу	25
s)	Издавање ауторизације инструктора за сарадњу унутар вишечлане посаде – авион MCCI (A)	100
t)	Продужење/обнова рока важења ауторизације инструктора за сарадњу унутар вишечлане посаде – авион MCCI (A)	50
u)	Издавање ауторизације инструктора на тренажеру – авион/хеликоптер STI (A/H)	100
v)	Продужење/обнова рока важења ауторизације	100

	инструктора на тренажеру – авион/хеликоптер STI (A/H)	
w)	Издавање специјалне ауторизације за вршење обуке по основу JAR FCL 1.300 a-2	200
x)	Издавање/проширење/продужење/обнова ауторизације испитивача авион/хеликоптер FE (A/H), CRE (A), IRE (A/H), FIE (A/H)	100
y)	Издавање/проширење/продужење/обнова ауторизације испитивача авион/хеликоптер TRE (A/H), SFE (A/H)	200

(14) Накнада из става (13) тачка б) овог члана плаћа се у износу од 25,00 КМ ако провјера стручности није спроведена од стране испитивача.

Члан 32.

(Умањење накнада)

Ако је провјеру практичне обучености (*skill test*) или провјеру стручности (*proficiency check*) спровело лице (испитивач или на други начин одређено лице) које није овлашћено од стране BHDCA, висина накнаде дефинисана ставовима (1), (2), (3), (5), (7), (11) и (13) члана 31. плаћа се у износу од 50% наведене вриједности.

Члан 33.

(Накнада за рад испитивача при спровођењу провјере практичне обучености (*skill test*) или провјере стручности (*proficiency check*))

Износ и начин плаћања накнаде за рад испитивача по спроведеној провјери ће се регулисати посебном одлуком BHDCA.

Члан 34.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање, продужавање, обнављање или измјену одобрења за рад организацијама за обуку, лицима за спровођење обуке, лицима за провјеру нивоа познавања енглеског или другог језика у радио-телефонској комуникацији, здравственим установама и овлашћеним лекарима који обављају лекарске прегледе ваздухопловног овлашћеног и стручног особља)

(1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање и обнову одобрења за рад износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Организација за летачку обуку (FTO)	3 500
b)	Организације за обуку за летење на типу ваздухоплова (TRTO)	3 500
c)	Организација регистрирана за обуку PPL (RF)	500
d)	Центри за обуку пилота ултра лаких ваздухоплова	350
e)	Центри за обуку пилота слободног балона	400
f)	Центри за обуку пилота једрилице	200
g)	Овлашћење за самосталног инструктора за ваздухоплове са максималном масом на полијетању до 5.700 kg	500
h)	Овлашћење за самосталног инструктора за ваздухоплове са максималном масом на полијетању преко 5.700 kg	1 000
i)	Организација за обуку ваздухопловног стручног особља (пилоти LSL и падобранско особље)	200
j)	Организација за обуку стручног особља које обавља послове од значаја за безбједност ваздушне пловидбе на аеродрому	2 000
k)	Здравствене установе – AMC	400
l)	Овлашћени лекари - AME	150
m)	Овлашћена лица (правно или физичко лице) за спровођење обуке или провјере одређеног нивоа познавања енглеског или другог језика	400

(2) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за продужење одобрења за рад износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Организација за летачку обуку (FTO)	1 250
b)	Организације за обуку за летење на типу ваздухоплова (TRTO)	1 250

c)	Организација регистрована за обуку PPL (RF)	250
d)	Центри за обуку пилота ултраликих ваздухоплова	200
e)	Центри за обуку пилота слободног балона	250
f)	Центри за обуку пилота једрилице	100
g)	Организација за обуку ваздухопловног стручног особља (пилоти LSL и падобранско особље)	100
h)	Организација за обуку стручног особља које обавља послове од значаја за безбједност ваздушне пловидбе на аеродрому	500
i)	Здравствене установе – АМС	250
j)	Овлашћени љекари - АМЕ	70
k)	Овлашћена лица (правно или физичко лице) за спровођење обуке или провере одређеног нивоа познавања енглеског или другог језика за летачко особље	180

- (3) Накнада за измјену одобрења за рад из става (2) овог члана плаћа се при подношењу захтјева за измјену одобрења за рад у износу од 25% наведене вриједности накнаде.

Члан 35.

(Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање, продужење, обнављање и прихватање одобрења за рад уређаја за симулирање лета)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање одобрења уређаја за симулирање лета износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Уређај за симулирање лета (FFS)	8 000
b)	Уређај за вјежбање летачко навигационих процедура (FNPT I и FNPT II)	4 000
c)	Тренажер лета (FTD)	1 500
d)	Уређај за основно инструментално летење (BITD)	1 000

- (2) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање потврде о прихватању уређаја за симулирање лета за потребе RF/FTO/TRTO/тренинга ваздухопловних оператора одобрених од стране BHDCA износи:

	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
a)	Уређај за симулирање лета (FFS)	1 000
b)	Уређај за вјежбање летачко навигацијских процедура (FNPT I и FNPT II)	750
c)	Тренажер лета (FTD)	500
d)	Уређај за основно инструментално летење (BITD)	250

- (3) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање или прихватање одобрења уређаја за симулирање лета у циљу продужења важења одобрења плаћа се сваке године током важења одобрења у износу од 50% накнаде прописане ставом (1) и (2) овог члана.

ДИО V – НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ ВАЗДУХОПЛОВНЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ (Security)

Члан 36.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобравање Програма ваздухопловне безбједности)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобравање Програма ваздухопловне безбједности износи 2.000,00 КМ.

Члан 37.

(Висина накнаде за издавање ID картица члановима посаде ваздухоплова)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање ID картица члановима посаде ваздухоплова износи 50,00 КМ по особи.

ДИО VI - НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ ВАЗДУХОПЛОВНЕ НАВИГАЦИЈЕ

Члан 38.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање дозвола, упис овлашћења, звања и одобрења)

Висина накнаде за поступање по захтјеву контролора/ученика контролора летења за издавање дозвола, упис и продужење рока важења овлашћења, звања и одобрења у дозволу износи:

Редни број	Врста поступка	Висина накнаде у КМ
1.	Спровођење поступка и издавање дозволе ученика контролора летења	200
2.	Спровођење поступка и издавање дозволе контролора летења	400
3.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – аеродромска контрола - визуелна (ADV)	200
4.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – аеродромска контрола - инструментална (ADI)	300
5.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – прилазна контрола - процедурална (APP)	400
6.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – прилазна контрола - надзорна (APS)	500
7.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – обласна контрола - процедурална (ACP)	600
8.	Провера испуњености услова и уписивање основног овлашћења – обласна контрола - надзорна (ACS)	700
9.	Уписивање одобрења придруженог уз основно овлашћење ADI	200
10.	Уписивање одобрења придруженог уз основно овлашћење APS	300
11.	Уписивање одобрења придруженог уз основно овлашћење ACS	300
12.	Уписивање посебног овлашћења за локацију	400
13.	Провера испуњености услова и издавање посебног овлашћења - инструктор за оспособљавање на радном мјесту ОЈТ	800
14.	Провера испуњености услова и издавање звања Испитивача за проверу стручне оспособљености контролора летења - EXM	1 000
15.	Уписивање посебног језичког одобрења	200
16.	Издавање одобрења за вршење обуке на симулатору	400
17.	Продужење рока важења дозволе - ученик контролор летења	80
18.	Продужење/обнова рока важења посебног овлашћења за локацију	200
19.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења ADV	100
20.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења и одобрења ADI и придружених одобрења	250
21.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења APP	200
22.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења APS и придружених одобрења	400
23.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења ACP	300
24.	Провера испуњености услова и продужење рока важења овлашћења ACS и придружених одобрења	500
25.	Провера испуњености услова и продужење рока важења посебног овлашћења ОЈТ Инструктора	400
26.	Провера испуњености услова и продужење рока важења звања Испитивача за проверу стручне оспособљености контролора летења - EXM	500
27.	Продужење рока важења посебног језичког одобрења	200
28.	Продужење рока важења одобрења за вршење обуке на симулатору	200
29.	Спровођење поступка за обнављање дозволе контролора летења, неважећих или суспендованих овлашћења, одобрења, посебних овлашћења и звања	1 000

Напомена: У случајевима да захтјев за продужење рока важења овлашћења и придружених одобрења садржи више различитих овлашћења са придруженим одобрења, посебног овлашћења и звања, подносилац плаћа накнаду за свако овлашћење са придруженим одобрењима, посебним овлашћењима, звањима које је навео у захтјеву.

Члан 39.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за признавање обуке, дозвола и овлашћења стечених у другој (страној) држави)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за признавање обуке, дозвола и овлашћења стечених у другој (страној) држави износи:

Редни број	Врста дозволе и овлашћења	Висина накнаде у КМ
1.	Признавање дозволе контролор летења са припадајућим овлашћењима	3 000

Члан 40.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање потврда о праву на стручно оспособљавање ваздухопловног особља)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање потврда о праву на стручно оспособљавање ваздухопловног особља износи:

Редни број	Врста центра за обуку	Висина накнаде у КМ
1.	Центар за стручно оспособљавање контролора летења	12 000
2.	Центар за стручно оспособљавање осталог особља чији послови непосредно утичу на безбједност ваздушног саобраћаја	520

Члан 41.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за продужење важења потврде о праву на стручно оспособљавање ваздухопловног особља)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за продужење важења потврде о праву на стручно оспособљавање ваздухопловног особља износи:

Редни број	Врста центра за обуку	Висина накнаде у КМ
1.	Центар за стручно оспособљавање контролора летења	2 000
2.	Центар за стручно оспособљавање осталог особља чији послови непосредно утичу на безбједност ваздушног саобраћаја	100

Члан 42.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби)

Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби износи:

Редни број	Врста поступка	Висина накнаде
1.	Издавање сертификата за пружање услуга у ваздушној пловидби	0,1% од укупног прихода подносиоца захтјева оствареног у претходној пословној години или 0,1% од укупног прихода који је у финансијском плану подносиоца захтјева предвиђен да се оствари у првој години пословања уколико је подносилац захтјева основан у години у којој подноси захтјев
2.	Спровођење континуираног надзора ради провере испуњености услова за пружање услуга у ваздушној пловидби	0,5% од укупног прихода субјекта провере на годишњем нивоу током периода важења сертификата
3.	Признавање страног сертификата за пружање	10.000 КМ

	услуга у ваздушној пловидби	
4.	Спровођење поступка и издавање рјешења о прихватању планиране промјене у функционалном систему ваздухопловног субјекта	0,5% од инвестиционе вриједности пројекта којим се промјена уводи

ДИО VII – НАКНАДЕ ИЗ ОБЛАСТИ АЕРОДРОМА

Члан 43.

(Висина накнаде за преглед аеродрома ради добијања потврде за аеродром)

- (1) Висина накнаде за спровођење поступка утврђивања испуњености услова за поступање по захтјеву за издавање, продужење, допуну, измјену, пренос или отказивање потврде за аеродром износи:

Врста аеродро-ма	Врста пот-врде	Основн и прег-лед за изда-вање пот-врде	Прег-лед за продуже-ње важ-ности пот-врде	Прег-лед ради допуне / измје-не пот-врде	Прег-лед ради пре-носа потврде	Прегле д ради отка-зива-ња пот-врде					
							Висина накнаде у КМ				
							1	2	3	4	5
Аеродроми за јавни ваздушни саобраћај са оптере-ћењем преко 300 000 путника годишње	Јавна упо-треба	30 000	15 000	3000	2 000	1 500					
	При-време-на упо-треба	10 000	5 000	2 000	1 000	1 000					
Аеродроми за јавни ваздушни саобраћај са оптере-ћењем од 100 000 до 300 000 путника годишње	Јавна употре-ба	20 000	7 000	2 000	1 000	500					
	Привре мена упо-тре-ба	5 000	2 500	1 000	500	500					
Аеродроми за јавни ваздушни саобраћај са оптереће-њем од 50 000 до 100 000 путника годишње	Јавна употреб а	10 000	5 000	500	500	500					
	Привре мена упо-тре-ба	3 000	1 500	500	500	500					
Аеродроми за јавни ваздушни саобраћај са оптереће-њем до 50 000 путника годишње	Стал-на упо-треба	7 000	3 500	500	300	300					
	Привре мена упо-треба	2 000	1 000	2 500	300	300					
Аеродроми за спортско ваздухо-пловство, привредне и сопствене потребе	Стална упо-тре-ба	1 000	400	200	200	200					
	При-време-на упо-треба	500	200	100	100	100					
Аеродроми за хеликоп-тере - хелидроми	Стална упо-треба	1 000	400	200	200	200					
	При-време-на упо-треба	500	200	100	100	100					
Аеродроми на води -	Стална употре-ба	3 000	1 500	300	300	200					

хидродром и	ба При- вре- на упо- треба	2 000	1 000	200	200	200
Терени за спортске активности	Стална употре- ба	300	150	100	100	100
	Привре- мена упо- треба	200	100	80	80	80

- (2) Накнада за редовну провјеру услова из потврде за аеродром (за све врсте аеродрома) плаћа се сваке године током важења потврде за аеродром у зависности од врсте потврде коју посједују и саобраћајног оптерећења (ако је примјењиво). Висина накнаде је дата у табели из става (1) овог члана (колона бр. 2).

Члан 44.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сагласности са становишта безбједности)

- (1) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сагласности са становишта ваздухопловне безбједности и ограничења, а везано за услове за коришћење локације за изградњу аеродрома, износи 10% од висине цијене основног прегледа за издавање потврде аеродромског оператора.
- (2) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сагласности са становишта безбједности (*safety*) ваздушног саобраћаја за постављање или изградњу техничких система, објеката, инсталација и уређаја за обезбјеђење ваздушног саобраћаја, износи 0,4% инвестиционе вриједности објеката, инсталација или уређаја према приложеној документацији, али не мање од 500,00 КМ.
- (3) Висина накнаде за поступање по захтјеву за издавање сагласности са становишта безбједности ваздушног саобраћаја за постављање, изградњу, доградњу и легализацију објеката, инсталација и уређаја који могу представљати препреку у ваздушном саобраћају износи:
- а) за физичка лица: 300,00 КМ по објекту/локацији који се анализира и може представљати препреку,
 - б) за правна лица: 700,00 КМ по објекту/локацији која се анализира и може представљати препреку.

ДИО VIII – ОДОБРАВАЊЕ ИЗУЗЕЋА

Члан 45.

(Висина накнаде за поступање по захтјеву за одобравање изузећа)

- (1) Висина накнаде за за поступање по захтјеву за одобравања изузећа од примјене прописа износи 2.000,00 КМ.
- (2) Накнада из става (1) овог члана неће се примјењивати на спровођење поступака одобравања изузећа од примјене прописа за ваздухоплове који се користе у складу са одредбама члана 6. став (2) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине.

ДИО IX – ПЛАНИРАЊЕ, ЕВИДЕНТИРАЊЕ, РАСПОРЕД И ТРОШЕЊЕ СРЕДСТАВА

Члан 46.

(Планирање средстава)

Планирање средстава остварених по основу ове одлуке вршиће се у складу са одредбама Закона о финансирању институција БиХ ("Службени гласник БиХ", број 61/04 и 49/09)

Члан 47.

(Евидентирање и распоред средстава)

Средства остварена по основу ове одлуке биће евидентирана на програму посебних намјена "Накнаде по члану 13. став (1) тачка е) Закона о ваздухопловству БиХ" у износу и по економским категоријама како буде утврђено Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ и биће расположива у складу са динамиком прилива.

Члан 48.

(Трошење средстава)

Средства из претходног члана користиће се за финансирање сљедећих трошкова:

- а) 50% за уговорене и друге посебне услуге,
- б) 30% за путне трошкове,
- в) 10% за услуге превоза и горива,
- г) 10% за текуће одржавање, енергију, телефонске, комуналне и друге услуге.

ДИО X – УПЛАТА НАКНАДА

Члан 49.

(Уплата накнада)

- (1) Накнаде утврђене овом одлуком у КМ уплаћују се на рачун Дирекције за цивилно ваздухопловство Босне и Херцеговине, код UniCredit банке д.д. Мостар, број: 3389002208326551, а уплате из иностранства уплаћују се на рачун Централне банке БиХ, по инструкцијама на испостављеним рачунима.
- (2) Накнаде утврђене овом одлуком подносилац захтјева уплаћује приликом подношења захтјева, на рачун из става (1) овог члана, са обавезним позивањем на члан Одлуке на који се накнада односи.
- (3) Подносилац захтјева је дужан доказ о уплати накнаде из става (1) овог члана приложити уз захтјев.
- (4) На основу Закона о административним таксама ("Службени гласник БиХ", број 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 84/13 и 19/14), Тарифа административних такси и Наредбе о измјенама и допунама Наредби о уплатним рачунима за административне таксе, независно од накнада утврђених овом одлуком, ВНДСА наплаћује административне таксе на све списе и радње у управним стварима из надлежности ВНДСА, као и друге предмете и радње предвиђене Таксеном тарифом.
- (5) У сарадњи са шефовима одсјека и МФТ БиХ, контролу наплате пратиће Одјељење за финансије и рачуноводство ВНДСА, а за погрешно или више уплаћена средства, на основу захтјева уплатиоца и издатог рјешења од стране ВНДСА, Одјељење за финансије и рачуноводство ће извршити поврат средстава.

ДИО XI – ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

(Завршне одредбе)

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмога дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".
- (2) Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о накнадама за финансирање рада БХДЦА по основу члана 13. став (1) тачка е) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 02/12), Одлука о измјени Одлуке о накнадама за финансирање рада БХДЦА по основу члана 13. став (1) тачка е) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 08/12) и Исправка Одлуке о накнадама за финан-

сирање рада БХДЦА по основу члана 13. став (1) тачка е) Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 09/12).

Број 1-4-02-2-470-12/14

02. јула 2015. године

Бања Лука

Генерални директор
Борђе Ратковица, с. р.

Na основу члана 16. i 61. став (2) Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02 i 102/09) i члана 13. став (1) тачка е) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 39/09), uz prethodnu saglasnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

ODLUKU

O VISINI NAKNADA ZA USLUGE IZ NADLEŽNOSTI DIREKCIJE ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO BiH

DIO I – OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet Odluke)

Ovom odlukom utvrđuju se visine naknada koje ostvaruje Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BHDCA) od prihoda koje ostvaruje vlastitom djelatnošću, za obavljanje poslova: sprovođenja nadzora, utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje certifikata, potvrda i odobrenja, u oblastima plovidbenosti i operacija zrakoplova, licenci letačkog osoblja, zrakoplovne sigurnosti, navigacije i aerodroma.

DIO II - NAKNADE IZ OBLASTI PLOVIDBENOSTI ZRAKOPLOVA

Član 2.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanja uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja zrakoplova)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)		
		Part -145	Part-M Subpart-F	Mali klipni zrakoplovi
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	12 000	x	x
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	4 000	x	x
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	2 000	x	x
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	1 200	600	x
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	900	500	300
6.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg i jedrilica	600	400	200
7.	Višemotorni helikopter	2 000	x	x
8.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	1 200	500	300
9.	Ultralaki zrakoplov	x	200	150
10.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	x	140	100
11.	Balon	300	100	x

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća za najveću kategoriju zrakoplova.

- (3) Visina naknade za provjeru za izdavanje uvjerenja za zrakoplovno-tehničku djelatnost održavanja zrakoplova, koja je ograničena na linijsko održavanje, iznosi 50% od naknade utvrđene u stavu (1) ovog člana.

- (4) Za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti održavanja dijelova, motora i elisa zrakoplova, visina naknade iznosi 50% od naknade iz stava (1) ovog člana, utvrđene za zrakoplove čiji se dijelovi održavaju.

Član 3.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje zrakoplova)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta i izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)	
		Part-21 Subpart-G	Part-21 Subpart-F
	(1)	(2)	(3)
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	30 000	2 500
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	15 000	2.500
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	5 000	2 500
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	2 500	800
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	2 000	500
6.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg i jedrilica	1 000	400
7.	Višemotorni helikopter	15 000	2 500
8.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	2 500	800
9.	Balon	500	250

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća pojedinačno za svaku kategoriju zrakoplova.

- (3) Za izdavanje uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti proizvodnje dijelova, motora i elisa zrakoplova, plaća se naknada u iznosu 50% od naknade iz tabele iz stava (1) ovog člana.

Član 4.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanja uvjerenja i naknade za redovne provjere centrima za obuku zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i za sprovođenje redovnih provjera centrima za obučavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta Centra za obuku	Visina naknade (KM)		
		Inicijalno izdavanje	Inicijalno odobrenje po kursu	Izmjena po kursu
	(1)	(2)	(3)	(4)
1.	Centar za obuku zrakoplovno-tehničkog osoblja za osnovno školovanje	za prvu (pod) kategoriju svaka dodatna (pod) kategorija	2 000 100	x 50
2.	Centar za obuku zrakoplovno - tehničkog osoblja za tip zrakoplova	za prvu (pod) kategoriju svaka dodatna (pod) kategorija	2 000 100	x 100

Član 5.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i naknade za redovnu provjeru za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti obezbjeđivanja kontinuirane plovidbenosti)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje uvjerenja i za sprovođenje redovnih provjera obezbjeđivanja kontinuirane plovidbenosti zrakoplova i drugih zrakoplovnih proizvoda, dijelova, uređaja i opreme, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)	
		Part-M Subpart-G	Part-M Subpart-I
(1)	(2)	(3)	
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	2 500	5 000
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 do 40.000 kg	2 000	4 000
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	1 500	3 000
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	1 000	2 000
5.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.730 kg osim helikoptera	500	1 000
6.	Višemotorni helikopter	1 500	3 000
7.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	1 000	2 000

- (2) Ako je uvjerenjem obuhvaćeno više kategorija zrakoplova, naknada se plaća za najveću kategoriju zrakoplova.

Član 6.

(Visina naknade za izmjenu uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti)

Naknada za izmjenu uvjerenja za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iz čl. 2 - 5. ove odluke iznosi 25% od naknade za njeno izdavanje.

Član 7.

(Visina naknade za redovne godišnje provjere ispunjenosti uvjeta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti)

- (1) Visina naknade na godišnjem nivou za sprovođenje redovnih provjera ispunjenosti uvjeta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iz čl. 2 - 5. ove odluke iznosi 50% od naknade za njeno izdavanje.
- (2) Godišnja naknada iz stava (1) ove odluke uplaćuje se prije sprovođenja redovne godišnje provjere u toj godini.

Član 8.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta za obavljanje zrakoplovno-tehničke djelatnosti iznosi 50% od naknade za izdavanje dozvole iz čl. 2 - 5. ove odluke.

Član 9.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu zrakoplova)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu i za postupanje po zahtjevu za priznavanje stranog dokumenta o tipu zrakoplova iznosi:

Redni broj	Tehnički propis	Visina naknade (KM)	
		Izdavanje	Priznavanje
(1)	(2)	(3)	
1.	prema CS - 22	3 000	1 000
2.	prema CS - 23	6 600	2 200
3.	prema CS - 25	9 000	3 000
4.	prema CS - 27	6 600	2 200
5.	prema CS - 29	9 000	3 000
6.	prema CS - 31	3 000	1 000
7.	prema CS - APU	4 000	1 300
8.	prema CS - E	5 000	1 500
9.	prema CS - P	3 000	1 000
10.	prema CS - LSA	3 000	1 000

11.	prema CS - VLA	3 000	1 000
12.	prema CS - VLR	5 000	1 000

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izmjenu uvjerenja o tipu zrakoplova iznosi 50% od naknade postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o tipu zrakoplova.

Član 10.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o buci zrakoplova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja obuci zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
(1)	(2)	
1.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM	150
2.	Za zrakoplove preko 2.730 kg MTOM	300

Član 11.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje i izmjenu uvjerenja o emisiji štetnih gasova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje i izmjenu uvjerenja o emisiji štetnih gasova iznosi 500,00 KM.

Član 12.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti zrakoplova i postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti zrakoplova)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti zrakoplova iznosi 50,00 KM po zrakoplovu.
- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti zrakoplova iznosi 50,00 KM.
- (3) Visina naknade za obavljanje osnovnog pregleda zrakoplova, za postupanje po zahtjevu za izdavanje/produženje uvjerenja o plovidbenosti, odnosno, za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o provjeri plovidbenosti, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
(1)	(2)	
1.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju preko 40.000 kg	4 000
2.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 15.000 kg do 40.000 kg	2 500
3.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 5.700 kg do 15.000 kg	1 300
4.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg do 5.700 kg	900
5.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju od 750 kg do 2.730 kg	500
6.	Motorna jedrilica	400
7.	Avion čija je maksimalna masa na polijetanju do 750 kg	300
8.	Jedrilica	250
9.	Višemotorni helikopter	1300
10.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	900
11.	Ultralaki zrakoplov	250
12.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	150
13.	Balon	120

- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o plovidbenosti za izvoz iznosi 50% od visine naknade za pregled zrakoplova iz ovog člana.

Član 13.

(Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta i za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za letenje)

Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta i za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvole za letenje (*permit to fly*), iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	
1.	Avion mase preko 5.700 kg	1 000
2.	Avion mase od 2.730 kg do 5.700 kg	600
3.	Avion mase od 750 kg do 2.730 kg i motorna jedrilica	300
4.	Avion mase do 750 kg i jedrilica	200
5.	Višemotorni helikopter	1 000
6.	Jednomotorni helikopter do 3.175 kg	600
7.	Ultralaki zrakoplov	200
8.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	100
9.	Balon	50

Član 14.

(Visina naknade za sprovođenje ispita za izdavanje dozvola, autorizacija i upis ovlaštenja u dozvolu)

- (1) Visina naknade za sprovođenje ispita za izdavanje dozvole i autorizacije zrakoplovnom osoblju, za upis ovlaštenja u dozvolu i produženje važenja dozvole, autorizacije ili ovlaštenja koje je sadržano u dozvoli, kao i po zahtjevu za izmjenju autorizacije, iznosi:

Redni broj	Dozvole za osoblje koje vrši održavanje zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	
1.	Izdavanje BHDCA AML	100
2.	Produženje BHDCA AML bez upisa novih ovlaštenja	50
3.	Produženje BHDCA AML sa upisom novih ovlaštenja	100
4.	Konverzija ICAO AML u BHDCA AML	150
5.	Izdavanje dozvola Part-66	200
6.	Produženje dozvola Part-66 bez upisa novih ovlaštenja	100
7.	Produženje dozvola Part-66 sa upisom novih ovlaštenja	100
8.	Konverzija dozvola BHDCA AML u Part-66	200
9.	Konverzija dozvola ICAO AML u Part-66 AML	200
10.	Pristup ispitu za svaki pojedinačni modul	200

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje duplikata dozvole zrakoplovnog osoblja, kao i za postupanje po zahtjevu za izdavanje novog obrasca dozvole zbog promjene ličnih podataka u dozvoli ili zbog oštećenosti dozvole, iznosi 50,00 KM.

Član 15.

(Visina naknade za odobrenje programa tehničkog održavanja, programa pouzdanosti i odobrenja ugovora o održavanju zrakoplova)

- (1) Visina naknade za utvrđivanje ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje programa tehničkog održavanja zrakoplova iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	
1.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM, i koji se ne koriste u komercijalne svrhe	100
2.	Za zrakoplove do 2.730 kg MTOM, i koji se koriste u komercijalne svrhe	200
3.	Za zrakoplove preko 2.730 kg MTOM	400

- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja programa pouzdanosti zrakoplova iznosi 400 KM.
- (3) Visina naknada za postupanje po zahtjevu za izmjene, dopune i revizije programa tehničkog održavanja i programa pouzdanosti zrakoplova iznosi 25% od naknade za izdavanje odobrenja.

- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje produženja redovnog roka održavanja zrakoplova iznosi 100 KM.

- (5) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o održavanju zrakoplova iznosi 200,00 KM.

Član 16.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenje modifikacija/opravki zrakoplova i opreme)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za modifikacije/opravku zrakoplova i opreme, za zrakoplove sadržane u Aneksu II Dodatka I Pravilnika o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i nadležnostima Evropske agencije za sigurnost zračnog prometa ("Službeni glasnik BiH", broj 45/10) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)	
	(1)	(2)	
1.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju preko 2.730 kg	Velike opravke / modifikacije	1 200
		Male opravke / modifikacije	400
2.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.700 kg.	Velike opravke / modifikacije	600
		Male opravke / modifikacije	200

- (2) Troškovi ispitivanja ispunjenosti uvjeta za odobrenje modifikacija/opravke, obračunava se dodatno, u zavisnosti od broja potrebnih sati za provjeru ispunjenosti uvjeta.

Član 17.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o upisu zrakoplova u registar)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o upisu zrakoplova u registar iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade (KM)
	(1)	
1.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju preko 15.000 kg	400
2.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju od 2.730 kg. do 15.000 kg	300
3.	Zrakoplov čija je maksimalna masa na polijetanju do 2.730 kg.	180
4.	Ultralaki zrakoplov i bezmotorne jedrilice	100
5.	Ultralaki zrakoplov kojim se komanduje pomjeranjem CG	100
6.	Balon	100

- (2) Za postupanje po zahtjevu za izdavanje registarskih oznaka koje odredi podnositelj zahtjeva, podnositelj zahtjeva plaća dodatnu naknadu u iznosu od 500,00 KM, uz naknadu za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o registraciji.
- (3) Naknada za postupanje po zahtjevu za izdavanje kopije uvjerenja o registraciji zrakoplova iznosi 50,00 KM.
- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenje o ispisu zrakoplova iz registra iznosi kao i visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o registraciji zrakoplova.
- (5) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o evidenciji padobrana iznosi 50,00 KM.

DIO III - NAKNADE IZ OBLASTI OPERACIJA ZRAKOPLOVA

Član 18.

(Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu potvrde zračnog operatera - AOC)

- (1) Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu potvrde zračnog operatera - (u daljem tekstu: AOC - *Air Operator Certificate*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Tip zrakoplova sa najvećom MTOM	Ostali tipovi zrakoplova	Dodatna serija istog tipa ili isti tip zrakoplova
Visina naknade u KM				
1.	Jednomotorni avion	3 000	600	500
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	5 000	1 000	1 500
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOW	7 500	1 500	2 500
3.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	12 000	2 500	3 500
4.	Avion preko 40.000 kg MTOM	20 000	4 000	5 000
5.	Jednomotorni helikopter	5 000	1 000	1 500
6.	Višemotorni helikopter	8 000	1 600	2 500
7.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom do 20 putnika	2 000	-	1 000
8.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom od 21 do 40 putnika	2 500	-	1 000
9.	Balon/zračni brod sa putničkim kapacitetom preko 40 putnika	3 500	-	1 000

- (2) Visina naknade iz stava (1) ovog člana se obračunava na način da se kao osnova za obračun uzima zrakoplov u floti sa maksimalnom masom pri polijetanju (MTOM – *Maximum Take-Off Mass*) i tom iznosu se dodaju naknade za svaki pojedinačni drugi tip, isti tip i/ili seriju istog tipa zrakoplova za koji podnositelj podnosi zahtjev za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i obnovu AOC.

Član 19.

(Visina naknada za izmjenu/dopunu AOC)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izmjenu/dopunu AOC iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Upis novog tipa zrakoplov	Upis istog tipa ili serija istog tipa	Novi geografski region ili ruta (trajna izmjena)	Privremeni geografski region ili ruta (privremena izmjena)
Visina naknade u KM					
1.	Jednomotorni avion	1 500	1 000	700	500
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	2 500	1 500	1 000	600
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	3 500	2 500	1 200	800
4.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	5 000	3 000	1 500	1 000
5.	Avion preko 40.000 kg MTOM	10 000	5 000	3 000	1 500
6.	Jednomotorni helikopter	2 500	1 500	1 000	500
7.	Višemotorni helikopter	4 000	2 000	1 500	700
8.	Balon/zračni brod	1 200	800	500	250

Član 20.

(Visina naknade za redovan pregled)

- (1) Visina naknade za sprovođenje redovnog nadzora nad imateljem AOC iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Naknada po operateru	Naknada po zrakoplovu
Visina naknade u KM			
1.	Jednomotorni avion	1 500	250
2.	Avion do 5.700 kg MTOM	2 500	500

3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	3 500	600
4.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	5 000	750
5.	Avion preko 40.000 kg MTOM	10 000	1 000
6.	Jednomotorni helikopter	2 500	500
7.	Višemotorni helikopter	3 500	600
8.	Balon/zračni brod	1 500	500

- (2) Visina naknade po operatoru se obračunava na način da se kao osnova za obračun uzima zrakoplov u floti sa najvećom MTOM i tom iznosu se dodaju naknade za svaki zrakoplov koji je obuhvaćen AOC ili specifikacijom operacija u zavisnosti od kategorije zrakoplova.

Član 21.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje odobrenja za letenje u uvjetima smanjenje vidljivosti)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis u AOC/specifikaciju operacija posebnog ovlaštenja, odnosno odobrenja za letenje u uvjetima smanjenje vidljivosti (*LVO - Low Visibility Operations*), određuje se prema vrsti operacija za koje se traži ovlaštenje/odobrenje.

- a) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis ovlaštenja/odobrenja za precizni instrumentalni prilaz na slijetanje i slijetanje – CAT II i CAT III operacije, iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM			
		Upis prvog zrakoplova		Upis ostalih zrakoplova istog tipa	
		CAT II	CAT III	CAT II	CAT III
1.	Avion preko 40.000 kg MTOM	2 000	3 000	500	600
2.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	2 500	400	600
3.	Avion od 5.700 kg do 20.000 kg MTOM	1 500	2 200	350	550
4.	Avion do 5.700 kg MTOM	1 000	1 500	250	350
5.	Višemotorni helikopter	1 500	2 200	350	550
6.	Jednomotorni helikopter	1 000	1 500	250	550

- b) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izdavanje i upis ovlaštenja/odobrenja za polijetanje u uvjetima smanjenje vidljivosti (*LVTO - Low Visibility Take-Off*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Avion preko 40.000 kg MTOM	2 200	1 100
2.	Avion od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	2 000	1 000
3.	Avion od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	900
4.	Avion do 5.700 kg MTOM	1 000	500
5.	Višemotorni helikopter	1 000	500
6.	Jednomotorni helikopter	700	350

- (2) Naknade iz stava (1) tačka a) i b) ovog člana plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji AOC/specifikaciji operacija, a lete u uvjetima smanjene vidljivosti (LVO), i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Član 22.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za letenje dvomotornim zrakoplovom sa povećanim doletom - ETOPS - Extended-Range Twin-Engine Operations)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja, odnosno odobrenja za letenje dvomotornim zrakoplovom sa povećanim doletom (provođenje ETOPS operacija), određuje se u zavisnosti od zahtijevanog vremena produženog doleta i iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Prvi tip zrakoplova	Dodatni tip zrakoplova
1.	Više od 120 minuta	15 000	7 000
2.	120 minuta	12 000	6 000
3.	75 minuta	10 000	5 000

Član 23.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja RVSM ili MNPS)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za letenje u zračnom prostoru sa smanjenim vertikalnim razdvajanjem (RVSM – Reduced Vertical Separation Minimum) ili za letenje u zračnom prostoru u kome se zahtijevaju minimalne navigacijske mogućnosti (MNPS - *Minimum Navigation Performance Specification*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Zrakoplov preko 40.000 kg MTOM	2 000	1 000
2.	Zrakoplov od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 800	900
3.	Zrakoplov od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 500	750
4.	Zrakoplov do 5.700 kg MTOM	1 000	500

- (2) Naknade iz stava (1) ovog člana plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji AOC/specifikaciji operacija, a izvode operacije u RVSM i MNPS zračnom prostoru, i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Član 24.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja RNAV ili RNP)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za prostornu navigaciju (RNAV – *Area Navigation*) ili za upis ovlaštenja/odobrenja zahtijevanih navigacijskih mogućnosti (RNP – *Required Navigation Performance*) iznosi:

Redni broj	Kategorija zrakoplova	Visina naknade u KM	
		Upis prvog zrakoplova	Upis ostalih zrakoplova istog tipa
1.	Zrakoplov preko 40.000 kg MTOM	1 200	700
2.	Zrakoplov od 20.000 kg do 40.000 kg MTOM	1 100	650
3.	Zrakoplov od 5.700 kg do 40.000 kg MTOM	1 000	600
4.	Zrakoplov do 5.700 kg MTOM	700	350

- (2) Naknade iz stava (1) ovog člana plaćaju i vlasnici ili korisnici zrakoplova koji su upisani u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine, ali nisu upisani u bilo koji

AOC/specifikaciji operacija a lete u kontroliranom zračnom prostoru koji je deklariran za korištenje RNAV, odnosno RNP, i kojima je potrebno odobrenje izdato od strane BHDCA za navedene operacije.

Član 25.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za prijevoz opasnih materija)

Visina naknade za sprovođenja postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ovlaštenja/odobrenja za prijevoz opasnih materija iznosi:

Redni broj	Vrsta ovlaštenja/odobrenja	Vrsta transportovane robe	Visina naknade u KM	Visina nakande za obnovu ovlaštenja/odobrenja u KM
1.	Stalno ovlaštenje/odobrenje (u toku važenja AOC – specifikacija operacija)	Opasne materije	2 500	1.500
2.	Ovlaštenje/odobrenje koje nema trajni karakter i ne izdaju se uz AOC	Opasne materije	1 500	500
3.	Stalno ovlaštenje/odobrenje	Vojna oprema	1 500	600
4.	Ovlaštenje/odobrenje koje nema trajni karakter	Vojna oprema	750	350

Član 26.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje i produženje radne dozvole)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje radne dozvole (*Operating licence*), u zavisnosti od vrste prijevoza, iznosi:

Redni broj	Vrsta prijevoza	Visina naknade u KM
1.	Prijevoz putnika i prtljaga	3 000
2.	Prijevoz tereta	1 500

- (2) Visina naknade za redovnu provjeru uvjeta iz radne dozvole ili produženje radne dozvole, plaća se svake godine tokom važenja radne dozvole u iznosu od 70% od propisane naknade iz stava (1) ovog člana, u zavisnosti od vrste prijevoza.
- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za izmjenu radne dozvole, u zavisnosti od vrste prijevoza, plaća se u iznosu od 50% od propisane naknade iz stava (1) ovog člana.

Član 27.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o iznajmljivanju zrakoplova - Dry Leasing)

Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje iznajmljivanja zrakoplova upisanog u Registar zrakoplova Bosne i Hercegovine (*Dry Leasing*) u svrhu korištenja zrakoplova od strane stranog operatera za potrebe javnog zračnog prometa ili za potrebe radova iz zraka i sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za odobrenje iznajmljivanja zrakoplova koji se nalazi u registru druge države (*Dry Leasing*) u svrhu korištenja od strane domaćeg operatera za javni zračni promet ili za potrebe radova iz zraka iznosi:

Redni broj	Vrsta zahtjeva	MTOM zrakoplova	Visina naknade u KM
1.	Zrakoplov upisan u BiH Registar zrakoplova koji koristi strani	Do 15 000 kg	2 000
		Preko 15 000 kg	3 000

	operator ili zrakoplov koji se nalazi u registru druge države a koristi ga BiH operator		
2.	Stavljanje dodatnog ili zamjenskog zrakoplova u već postojeći ugovor o zakupu	Do 15 000 kg	500
		Preko 15 000 kg	600
3.	Produženje postojećeg ugovora o zakupu	Do 15 000 kg	500
		Preko 15 000 kg	700

Član 28.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobrenje ugovora o iznajmljivanju zrakoplova - Wet Leasing)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za odobrenje iznajmljivanja stranog zrakoplova i posade (*Wet Leasing*) po zahtjevu za korištenje zrakoplova od strane domaćeg operatera za potrebe javnog zračnog prometa ili za potrebe radova iz zraka iznosi:

Redni broj	Vrsta zahtjeva	MTOM zrakoplova	Visina naknade u KM
1.	Uzimanje u zakup stranog zrakoplova i posade (<i>Wet Leasing</i>) od strane BiH zračnog operatera za potrebe komercijalnog zračnog prijevoza ili za potrebe pružanja usluga iz zraka	Do 15 000 kg	3 000
		Preko 15 000 kg	5 000
2.	Izmjena u vezi dodatnog ili zamjenskog zrakoplova u odobrenom ugovoru o zakupu stranog zrakoplova i posade (<i>Wet Leasing</i>)	Do 15 000 kg	1 000
		Preko 15 000 kg	2 000
3.	Izmjena u vezi produženje važnosti odobrenja postojećeg ugovora o zakupu	Do 15 000 kg	1 500
		Preko 15 000 kg	2 500

Član 29.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za vršenje radova iz zraka)

- (1) Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde za vršenje usluga iz zraka obračunava se na način da se na fiksni iznos naknade u iznosu od 2.000,00 KM dodaje i iznos od 300,00 KM za svaku vrstu usluge koju podnositelj zahtjeva namjerava da pruža i iznos od 200,00 KM za svaki zrakoplov sa kojim namjerava da pruža usluge.
- (2) Visina naknade za redovnu provjeru uvjeta za obavljanje usluga iz zraka ili za postupanje po zahtjevu za produženje potvrde za vršenje usluga iz zraka, plaća se svake godine tokom važenja potvrde za vršenje usluga iz zraka u iznosu od 50% od cjelokupne naknade propisane u stavu (1) ovog člana.
- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izmjenju potvrde za vršenje usluga iz zraka iznosi 500,00 KM.
- (4) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje potvrde/certifikata inostranog operatera za vršenje usluga iz zraka iznosi kao i u stavu (1) ovog člana.

Član 30.

(Visina naknade za odobravanje takmičenja, egzibicija u zraku i drugih posebnih aktivnosti)

Visina naknade za sprovođenje postupka za postupanje po zahtjevu za odobravanje takmičenja, zrakoplovnih sportskih manifestacija iznosi 100 KM.

DIO IV - NAKNADE IZ OBLASTI LICENCI LETAČKOG OSOBLJA

Član 31.

(Visina naknada za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta osposobljenosti zrakoplovnog ovlaštenog i stručnog osoblja)

- (1) Visina naknade za privremeno priznavanje strane dozvole (validacija), a koja nije izdata od strane države članice Evropske agencije za sigurnost zračne plovidbe (*EASA*) ili države prepoznate po Zahtjevu Zajedničkih zrakoplovnih vlasti (*JAR FCL*) iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Dozvola privatnog pilota aviona/helikoptera PPL (A/H)	100
b)	Dozvola profesionalnog pilota aviona/helikoptera CPL (A/H)	300
c)	Dozvola transportnog pilota aviona/helikoptera ATPL (A/H)	500
d)	Dozvola kabinskog osoblja	50
e)	Ostale dozvole letačkog osoblja	50

- (2) Visina naknade za priznavanje obuke sprovedene u stranoj državi i strane dozvole i ovlaštenja (nostrifikacija), a koja nije država članica EASA ili država prepoznata po JAR FCL, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Priznavanje dozvole privatnog pilota aviona/helikoptera PPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole PPL (A/H), CPL (A/H), ATPL (A/H)	200
b)	Priznavanje dozvole profesionalnog pilota aviona/helikoptera CPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole	500
c)	Priznavanje dozvole transportnog pilota aviona/helikoptera ATPL (A/H) sa pripadajućim ovlaštenjima na osnovu strane dozvole	750
d)	Priznavanje dozvole kabinskog osoblja sa pripadajućim ovlaštenjima	100
e)	Priznavanje dozvole pilota ultralakog zrakoplova i pilota slobodnog balona sa pripadajućim ovlaštenjima	100
f)	Priznavanje dozvole padobranca i pilota paraglajdera sa pripadajućim ovlaštenjima	50

- (3) Visina naknade za izdavanje dozvole zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, potvrde zrakoplovnog stručnog osoblja, zamjenu domaćih dozvola zrakoplovnog ovlaštenog osoblja u dozvolu saglasno JAR FCL/PART FCL, potvrde o verifikaciji podataka i obrasca evidencije naleta (*pilot logbook*), iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Izdavanje dozvole PPL (A/H)	250
b)	Izdavanje dozvole CPL (A/H)	500
c)	Izdavanje dozvole ATPL (A/H)	1000
d)	Izdavanje dozvole pilota slobodnog balona	200
e)	Izdavanje dozvole pilota mikro-lakog zrakoplova	200
f)	Izdavanje dozvole pilota jedrilice	150
g)	Izdavanje potvrde o stručnoj obučenosti pilota letjelice za slobodno letenje (LSL)	100
h)	Izdavanje potvrde o stručnoj obučenosti padobranca	100
i)	Zamjena nacionalne dozvole PPL (A/H) u JAR/PART dozvolu PPL (A/H)	20
j)	Zamjena nacionalne dozvole CPL (A/H) u JAR/PART dozvolu CPL (A/H)	30
k)	Zamjena nacionalne dozvole ATPL (A/H) u JAR/PART dozvolu ATPL (A/H)	40
l)	Zamjena nacionalne dozvole pilota jedrilice u PART dozvolu pilota jedrilice	15

m)	Izdavanje dozvole na osnovu transfera dozvole (po osnovu JAR FCL 1.065(d)/2.065(d) odnosno FCL.015 (d))	40
n)	Izdavanje duplikata dozvole zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, kao i izdavanje novog obrasca dozvole zbog promjene ličnih podataka u dozvoli ili zbog oštećenosti dozvole	40
o)	Izdavanje duplikata potvrde o obučenosti zrakoplovnog stručnog osoblja, kao i izdavanje novog obrasca potvrde zbog promjene ličnih podataka u potvrdi ili zbog oštećenosti dozvole	10
p)	Izdavanje potvrde o verifikaciji podataka iz dozvole/potvrde po zahtjevu stranke za podatke o kojima BHDCA vodi evidenciju	30
q)	Naknadni obrazac za evidenciju naleta (pilot logbook) po zahtjevima JAR/PART FCL	25
r)	Naknadni obrazac za evidenciju naleta (pilot logbook)/skokova po nacionalnim standardima	20
s)	Izdavanje dozvole zasnovano na priznavanju vojnog letačkog iskustva	350

- (4) Zahtjev za provjeru podataka podnešen od strane druge zrakoplovne uprave (CAA) definiran stavom (3) tačka p) ovog člana oslobođen je plaćanja navedene naknade.
- (5) Visina naknade za upis ovlaštenja, autorizacije ili kvalifikacije u dozvolu zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdu zrakoplovnog stručnog osoblja iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Letenje na tipu aviona sa više pilota (MPA)	350
b)	Letenje na tipu aviona sa jednim pilotom (SPA)	270
c)	Letenje na tipu helikoptera (MPH)	350
d)	Letenje na tipu helikoptera (SPH)	270
e)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (SE)	80
f)	Letenje na klasi višemotornih aviona (ME)	150
g)	Ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)	300
h)	Ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)-ME za imatelje IR (A)-SE i obratno	150
i)	Na osnovu ograničenog transfera ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 5.))	50
j)	U dozvolu ATPL(A) na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 6.))	80
k)	U dozvolu PPL(A) ili SPL (A) na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 6.))	50
l)	Na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na klasi aviona (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 7.))	50
m)	Na osnovu ograničenog transfera ovlaštenja za letenje na tipu helikoptera (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 5.))	50
n)	Na osnovu transfera ovlaštenja za letenje na tipu helikoptera (po osnovu JAR FCL 1.240 (tač. 6.))	80
o)	Upis teorijskog kredita za dozvolu ATPL (A/H) - ATPL Theory credit	15
p)	Upis ovlaštenja nastavnika jedrilicarstva	100
q)	Upis ostalih ovlaštenja u dozvolu pilota jedrilice	60
r)	Upis ovlaštenja instruktora letenja pilota slobodnog balona	120
s)	Upis ostalih ovlaštenja u dozvolu pilota slobodnog balona	70
t)	Upis ovlaštenja instruktora pilota ultralakog zrakoplova	150
u)	Upis ovlaštenja za letenje na ultralakim zrakoplovima (MLV)	120
v)	Upis dodatnog ovlaštenja instruktora letenja na ultralakim zrakoplovima	150
w)	Upis ovlaštenja u potvrdi o stručnoj obučenosti pilota LSL	70
x)	Upis ovlaštenja u potvrdi o stručnoj obučenosti padobranca	70

- (6) Naknada iz stava (5) tačka g) ovog člana plaća se kod upisa ovlaštenja za instrumentalno letenje kao samostalnog ovlaštenja koje se istovremeno ne veže za upis ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona/helikoptera.
- (7) Visina naknade za produženje ili obnovu ovlaštenja, autorizacije ili kvalifikacije u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdi zrakoplovnog stručnog osoblja iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Letenje na tipu aviona (TR) u dozvoli ATPL (A)	270
b)	Letenje na tipu aviona (TR) u dozvoli PPL (A) ili CPL (A)	200
c)	Letenje na tipu helikoptera (TR) u dozvoli ATPL (H)	130
d)	Letenje na tipu helikoptera (TR) u dozvoli PPL (H) ili CPL (H)	95

e)	Letenje na klasi višemotornih aviona (CR-ME) bez ovlaštenja za instrumentalno letenje	100
f)	Letenje na klasi višemotornih aviona (CR-ME) sa ovlaštenjem za instrumentalno letenje	130
g)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (CR-SE) bez ovlaštenja za instrumentalno letenje	60
h)	Letenje na klasi jednomotornih aviona (CR-SE) sa ovlaštenjem za instrumentalno letenje	130
i)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja za instrumentalno letenje IR (A/H)	130
j)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u dozvoli pilota jedrilice	50
k)	Produženje/obnova roka važenja dozvole/ovlaštenja u dozvoli pilota slobodnog balona	50
l)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u dozvoli pilota MLV	70
m)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u potvrdi pilota LSL	30
n)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja u potvrdi padobranca	20

- (8) Naknada iz stava (7) tačka i) ovog člana plaća se pri produženju/obnovi roka važenja ovlaštenja za instrumentalno letenje koje se vrši nezavisno od produženja/obnove roka važenja ovlaštenja za letenje na tipu/klasi aviona/helikoptera.
- (9) Naknada iz stava (7) tačka g), j), k), l) i m) ovog člana plaća se u iznosu od 20,00 KM ako provjera stručnosti nije sprovedena od strane ispitivača.
- (10) Naknada iz stava (7) tačka n) ovog člana plaća se po ovlaštenju koje je predmet produženja.
- (11) Visina naknade za upis ili ukidanje ovlaštenja, specijalnog ovlaštenja ili ograničenja u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja ili potvrdi zrakoplovnog stručnog osoblja, odnosno definiranje pitanja stažiranja, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Proširenje roka važenja ovlaštenja u specijalnim okolnostima (po osnovu JAR-FCL 1.245 (e)/2.245(d))	80
b)	Uklanjanje ograničenja kopilota	50
c)	Uklanjanje ograničenja sa instruktorskog ovlaštenja u dozvoli pilota ultralakog zrakoplova	25
d)	Sprovođenje testiranja nivoa poznavanja jezika koji se koristi u radio-telefonskoj komunikaciji za letačko osoblje	250
e)	Upis/produženje važenja nivoa poznavanja jezika koji se koristi u radio-telefonskoj komunikaciji za letačko osoblje	20
f)	Upis ovlaštenja za noćno letenje (NQ)	20
g)	Upis ovlaštenja za akrobatsko letenje (ARB)	40
h)	Upis ovlaštenja za avio-treiranje (AS)	190
i)	Izdavanje posebnih ovlaštenja (po osnovu JAR-FCL 1.230/2.230)	50

- (12) Naknada iz stava (11) tačka b) plaća se kad se uklanjanje ograničenja vrši nezavisno od produženja/obnove roka važenja ovlaštenja za letenje na tipu aviona/helikoptera.
- (13) Visina naknade za upis, produženje ili obnovu ovlaštenja instruktora u dozvoli zrakoplovnog ovlaštenog osoblja, odnosno ovlaštenja ispitivača, iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Upis ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H)	250
b)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H), instruktora za instrumentalno letenje IRI (A/H) i instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	100
c)	Uklanjanje ograničenja sa ovlaštenja instruktora letenja avionom/helikopterom FI (A/H)	25
d)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	400
e)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	400

f)	Produženje/obnova roka važenja ovlaštenja instruktora letenja na tipu aviona sa više pilota TRI (MPA)	30
g)	Uklanjanje ograničenja sa ovlaštenja instruktora letenja na tipu TRI (MPA)	30
h)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	300
i)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na tipu helikoptera TRI (H)	300
j)	Upis ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
k)	Proširenje ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
l)	Produženje roka važenja ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	25
m)	Obnova važenja ovlaštenja instruktora letenja na klasi-avion CRI (SPA)	100
n)	Upis ovlaštenja instruktora za instrumentalno letenje IRI (A/H)	200
o)	Izdavanje autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H)	350
p)	Proširenje autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H)	350
q)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H) bez važećeg ovlaštenja za letenje na tipu	230
r)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora letenja na uređaju za simulirano letenje za avion/helikopter SFI (A/H) sa važećim ovlaštenjem za letenje na tipu	25
s)	Izdavanje autorizacije instruktora za saradnju unutar višečlane posade – avion MCCI (A)	100
t)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora za saradnju unutar višečlane posade – avion MCCI (A)	50
u)	Izdavanje autorizacije instruktora na trenažeru – avion/helikopter STI (A/H)	100
v)	Produženje/obnova roka važenja autorizacije instruktora na trenažeru – avion/helikopter STI (A/H)	100
w)	Izdavanje specijalne autorizacije za vršenje obuke po osnovu JAR FCL 1.300 a-2	200
x)	Izdavanje/proširenje/produženje/obnova autorizacije ispitivača avion/helikopter FE (A/H), CRE (A), IRE (A/H), FIE (A/H)	100
y)	Izdavanje/proširenje/produženje/obnova autorizacije ispitivača avion/helikopter TRE (A/H), SFE (A/H)	200

- (14) Naknada iz stava (13) tačka b) ovog člana plaća se u iznosu od 25,00 KM ako provjera stručnosti nije sprovedena od strane ispitivača.

Član 32.

(Umanjenje naknada)

Ako je provjeru praktične obučenosti (*skill test*) ili provjeru stručnosti (*proficiency check*) sprovedo lice (ispitivač ili na drugi način određeno lice) koje nije ovlašteno od strane BHDCA, visina naknade definirana stavovima (1), (2), (3), (5), (7), (11) i (13) člana 31. plaća se u iznosu od 50% navedene vrijednosti.

Član 33.

(Naknada za rad ispitivača pri sprovođenju provjere praktične obučenosti (*skill test*) ili provjere stručnosti (*proficiency check*))

Iznos i način plaćanja naknade za rad ispitivača po sprovedenoj provjeri će se regulirati posebnom odlukom BHDCA.

Član 34.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produžavanje, obnavljanje ili izmjenu odobrenja za rad organizacijama za obuku, licima za sprovođenje obuke, licima za provjeru nivoa poznavanja engleskog ili drugog jezika u radio-telefonskoj komunikaciji, zdravstvenim ustanovama i ovlaštenim ljekarima koji obavljaju ljekarske preglede zrakoplovnog ovlaštenog i stručnog osoblja)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje i obnovu odobrenja za rad iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Organizacija za letačku obuku (FTO)	3 500
b)	Organizacije za obuku za letenje na tipu zrakoplova (TRTO)	3 500
c)	Organizacija registrirana za obuku PPL (RF)	500
d)	Centri za obuku pilota ultralakih zrakoplova	350
e)	Centri za obuku pilota slobodnog balona	400
f)	Centri za obuku pilota jedrilice	200
g)	Ovlaštenje za samostalnog instruktora za zrakoplove sa maksimalnom masom na polijetanju do 5.700 kg	500
h)	Ovlaštenje za samostalnog instruktora za zrakoplove sa maksimalnom masom na polijetanju preko 5.700 kg	1 000
i)	Organizacija za obuku zrakoplovno stručnog osoblja (piloti LSL i padobransko osoblje)	200
j)	Organizacija za obuku stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovbe na aerodromu	2 000
k)	Zdravstvene ustanove – AMC	400
l)	Ovlašteni ljekari - AME	150
m)	Ovlaštena lica (pravno ili fizičko lice) za sprovođenje obuke ili provjere određenog nivoa poznavanja engleskog ili drugog jezika	400

- (2) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za produženje odobrenja za rad iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Organizacija za letačku obuku (FTO)	1 250
b)	Organizacije za obuku za letenje na tipu zrakoplova (TRTO)	1 250
c)	Organizacija registrirana za obuku PPL (RF)	250
d)	Centri za obuku pilota ultralakih zrakoplova	200
e)	Centri za obuku pilota slobodnog balona	250
f)	Centri za obuku pilota jedrilice	100
g)	Organizacija za obuku zrakoplovnog stručnog osoblja (piloti LSL i padobransko osoblje)	100
h)	Organizacija za obuku stručnog osoblja koje obavlja poslove od značaja za sigurnost zračne plovbe na aerodromu	500
i)	Zdravstvene ustanove – AMC	250
j)	Ovlašteni ljekari - AME	70
k)	Ovlaštena lica (pravno ili fizičko lice) za sprovođenje obuke ili provjere određenog nivoa poznavanja engleskog ili drugog jezika za letačko osoblje	180

- (3) Naknada za izmjenu odobrenja za rad iz stava (2) ovog člana plaća se pri podnošenju zahtjeva za izmjenu odobrenja za rad u iznosu od 25% navedene vrijednosti naknade.

Član 35.

(Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produženje, obnavljanje i prihvatanje odobrenja za rad uređaja za simuliranje leta)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja uređaja za simuliranje leta iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Uređaj za simuliranje leta (FFS)	8 000
b)	Uređaj za vježbanje letačko navigacijskih procedura (FNPT I i FNPT II)	4 000
c)	Trenažer leta (FTD)	1 500
d)	Uređaj za osnovno instrumentalno letenje (BITD)	1 000

- (2) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrde o prihvatanju uređaja za simuliranje leta za potrebe RF/FTO/TRTO/treninga zrakoplovnih operatora odobrenih od strane BHDCA iznosi:

	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
a)	Uređaj za simuliranje leta (FFS)	1 000
b)	Uređaj za vježbanje letačko navigacijskih procedura (FNPT I i FNPT II)	750

c)	Trenažer leta (FTD)	500
d)	Uređaj za osnovno instrumentalno letenje (BITD)	250

- (3) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje ili prihvatanje odobrenja uređaja za simuliranje leta u cilju produženja važenja odobrenja, plaća se svake godine tokom važenja odobrenja u iznosu od 50% naknade propisane stavom (1) i (2) ovog člana.

DIO V – NAKNADE IZ OBLASTI ZRAKOPLOVNE SIGURNOSTI (Security)

Član 36.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje Programa zrakoplovne sigurnosti)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje Programa zrakoplovne sigurnosti iznosi 2.000,00 KM.

Član 37.

(Visina naknade za izdavanje ID kartica članovima posade zrakoplova)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje ID kartica članovima posade zrakoplova iznosi 50,00 KM po osobi.

DIO VI - NAKNADE IZ OBLASTI ZRAKOPLOVNE NAVIGACIJE

Član 38.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje dozvola, upis ovlaštenja, zvanja i odobrenja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu kontrolora/učenika kontrolora letenja za izdavanje dozvola, upis i produženje roka važenja ovlaštenja, zvanja i odobrenja u dozvolu iznosi:

Redni broj	Vrsta postupka	Visina naknade u KM
1.	Sprovođenje postupka i izdavanje dozvole učenika kontrolora letenja	200
2.	Sprovođenje postupka i izdavanje dozvole kontrolora letenja	400
3.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – aerodromska kontrola -vizuelna (ADV)	200
4.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – aerodromska kontrola -instrumentalna (ADI)	300
5.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – prilazna kontrola -proceduralna (APP)	400
6.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – prilazna kontrola - nadzorna (APS)	500
7.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – oblasna kontrola -proceduralna (ACP)	600
8.	Provjera ispunjenosti uvjeta i upisivanje osnovnog ovlaštenja – oblasna kontrola - nadzorna (ACS)	700
9.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje ADI	200
10.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje APS	300
11.	Upisivanje odobrenja pridruženog uz osnovno ovlaštenje ACS	300
12.	Upisivanje posebnog ovlaštenja za lokaciju	400
13.	Provjera ispunjenosti uvjeta i izdavanje posebnog ovlaštenja - instruktor za osposobljavanje na radnom mjestu OJT	800
14.	Provjera ispunjenosti uvjeta i izdavanje zvanja Ispitivača za provjeru stručne osposobljenosti kontrolora letenja - EXM	1 000
15.	Upisivanje posebnog jezičkog odobrenja	200
16.	Izdavanje odobrenja za vršenje obuke na simulatoru	400
17.	Produženje roka važenja dozvole - učenik kontrolor letenja	80
18.	Produženje/obnova roka važenja posebnog ovlaštenja za lokaciju	200
19.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ADV	100
20.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja i odobrenja ADI i pridruženih odobrenja	250
21.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja APP	200
22.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja	400

	ovlaštenja APS i pridruženih odobrenja	
23.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ACP	300
24.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja ovlaštenja ACS i pridruženih odobrenja	500
25.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja posebnog ovlaštenja OJT Instruktor	400
26.	Provjera ispunjenosti uvjeta i produženje roka važenja zvanja Ispitivača za provjeru stručne osposobljenosti kontrolora letenja-EXM	500
27.	Produženje roka važenja posebnog jezičkog odobrenja	200
28.	Produženje roka važenja odobrenja za vršenje obuke na simulatoru	200
29.	Sprovođenje postupka za obnavljanje dozvole kontrolora letenja, nevažećih ili suspendiranih ovlaštenja, odobrenja, posebnih ovlaštenja i zvanja	1 000

Napomena: U slučajevima da zahtjev za produženje roka važenja ovlaštenja i pridruženih odobrenja sadrži više različitih ovlaštenja sa pridruženim odobrenja, posebnog ovlaštenja i zvanja, podnositelj plaća naknadu za svako ovlaštenje sa pridruženim odobrenjima, posebnim ovlaštenjima, zvanjima koje je naveo u zahtjevu.

Član 39.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje obuke, dozvola i ovlaštenja stečenih u drugoj (stranoj) državi)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za priznavanje obuke, dozvola i ovlaštenja stečenih u drugoj (stranoj) državi iznosi:

Redni broj	Vrsta dozvole i ovlaštenja	Visina naknade u KM
1.	Priznavanje dozvole kontrolor letenja sa pripadajućim ovlaštenjima	3 000

Član 40.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrda o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje potvrda o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta centra za obuku	Visina naknade u KM
1.	Centar za stručno osposobljavanje kontrolora letenja	12 000
2.	Centar za stručno osposobljavanje ostalog osoblja čiji poslovi neposredno utiču na sigurnost zračnog prometa	520

Član 41.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za produženje važenja potvrde o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za produženje važenja potvrde o pravu na stručno osposobljavanje zrakoplovnog osoblja iznosi:

Redni broj	Vrsta centra za obuku	Visina naknade u KM
1.	Centar za stručno osposobljavanje kontrolora letenja	2 000
2.	Centar za stručno osposobljavanje ostalog osoblja čiji poslovi neposredno utiču na sigurnost zračnog prometa	100

Član 42.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovodbi)

Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovodbi iznosi:

Redni broj	Vrsta postupka	Visina naknade
1.	Izdavanje certifikata za pružanje usluga u zračnoj plovodbi	0,1% od ukupnog prihoda podnositelja zahtjeva ostvarenog u prethodnoj poslovnoj godini ili 0,1% od ukupnog prihoda koji je u finansijskom planu podnositelja zahtjeva predviđen da se ostvari u prvoj godini poslovanja ukoliko je podnositelj

		zahtjeva osnovan u godini u kojoj podnosi zahtjev
2.	Sprovođenje kontinuiranog nadzora radi provjere ispunjenosti uvjeta za pružanje usluga u zračnoj plovitbi	0,5% od ukupnog prihoda subjekta provjere na godišnjem nivou tokom perioda važenja sertifikata
3.	Priznavanje stranog sertifikata za pružanje usluga u zračnoj plovitbi	10.000 KM
4.	Sprovođenje postupka i izdavanje rješenja o prihvatanju planirane promjene u funkcionalnom sistemu zrakoplovnog subjekta	0,5% od investicijske vrijednosti projekta kojim se promjena uvodi

DIO VII – NAKNADE IZ OBLASTI AERODROMA**Član 43.**

(Visina naknade za pregled aerodroma radi dobijanja potvrde za aerodrom)

- (1) Visina naknade za sprovođenje postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za postupanje po zahtjevu za izdavanje, produženje, dopunu, izmjenu, prijenos ili otkazivanje potvrde za aerodrom iznosi:

Vrsta aerodroma	Vrsta potvrde	Osnovni pregled za izdavanje potvrde	Pregled za produženje važnosti potvrde	Pregled radi dopune / izmjene potvrde	Pregled radi prijenosa potvrde	Pregled radi otkazivanja potvrde
		Visina naknade u KM				
		1	2	3	4	5
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem preko 300 000 putnika godišnje	Javna upotreba	30 000	15 000	3000	2 000	1 500
	Privremena upotreba	10 000	5 000	2 000	1 000	1 000
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem od 100 000 do 300 000 putnika godišnje	Javna upotreba	20 000	7 000	2 000	1 000	500
	Privremena upotreba	5 000	2 500	1 000	500	500
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem od 50 000 do 100 000 putnika godišnje	Javna upotreba	10 000	5 000	500	500	500
	Privremena upotreba	3 000	1 500	500	500	500
Aerodromi za javni zračni promet sa opterećenjem do 50 000 putnika godišnje	Stalna potreba	7 000	3 500	500	300	300
	Privremena upotreba	2 000	1 000	2 500	300	300
Aerodromi za sportsko zrakoplovstvo, privredne i sopstvene potrebe	Stalna upotreba	1 000	400	200	200	200
	Privremena upotreba	500	200	100	100	100

Aerodromi za helikoptere -helidromi	Stalna upotreba	1 000	400	200	200	200
	Privremena upotreba	500	200	100	100	100
Aerodromi na vodi -hidrodromi	Stalna upotreba	3 000	1 500	300	300	200
	Privremena upotreba	2 000	1 000	200	200	200
Terena za sportske aktivnosti	Stalna upotreba	300	150	100	100	100
	Privremena upotreba	200	100	80	80	80

- (2) Naknada za redovnu provjeru uvjeta iz potvrde za aerodrom (za sve vrste aerodroma) plaća se svake godine tokom važenja potvrde za aerodrom u zavisnosti od vrste potvrde koju posjeduju i prometnog opterećenja (ako je primjenjivo). Visina naknade je data u tabeli iz stava (1) ovog člana (kolona br. 2).

Član 44.

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje saglasnosti sa stanovišta sigurnosti)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje saglasnosti sa stanovišta zrakoplovne sigurnosti i ograničenja, a vezano za uvjete za korištenje lokacije za izgradnju aerodroma, iznosi 10% od visine cijene osnovnog pregleda za izdavanje potvrde aerodromskog operatora.
- (2) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje saglasnosti sa stanovišta sigurnosti (*safety*) zračnog prometa za postavljanje ili izgradnju tehničkih sistema, objekata, instalacija i uređaja za osiguranje zračnog prometa, iznosi 0,4% investicijske vrijednosti objekata, instalacija ili uređaja prema priloženoj dokumentaciji, ali ne manje od 500,00 KM.
- (3) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za izdavanje saglasnosti sa stanovišta sigurnosti zračnog prometa za postavljanje, izgradnju, dogradnju i legalizaciju objekata, instalacija i uređaja koji mogu predstavljati prepreku u zračnom prometu iznosi:
- za fizička lica: 300,00 KM po objektu/lokaciji koji se analizira i može predstavljati prepreku,
 - za pravna lica: 700,00 KM po objektu/lokaciji koja se analizira i može predstavljati prepreku.

DIO VIII – ODOBRAVANJE IZUZEĆA**Član 45.**

(Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje izuzeća)

- (1) Visina naknade za postupanje po zahtjevu za odobravanje izuzeća od primjene propisa iznosi 2.000,00 KM.
- (2) Naknada iz stava (1) ovog člana neće se primjenjivati na sprovođenje postupaka odobravanja izuzeća od primjene propisa za zrakoplove koji se koriste u skladu sa odredbama člana 6. stav (2) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine.

DIO IX – PLANIRANJE, EVIDENTIRANJE, RASPORED I TROŠENJE SREDSTAVA**Član 46.**

(Planiranje sredstava)

Planiranje sredstava ostvarenih po osnovu ove odluke vršići se u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju institucija BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 61/04 i 49/09).

Član 47.

(Evidentiranje i raspored sredstava)

Sredstva ostvarena po osnovu ove odluke biće evidentirana na programu posebnih namjena "Naknade po članu 13. stav (1) tačka e) Zakona o zrakoplovstvu BiH" u iznosu i po ekonomskim

kategorijama kako bude utvrđeno Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH i biće raspoloživa u skladu sa dinamikom priliva.

Član 48.

(Trošenje sredstava)

Sredstva iz prethodnog člana koristeće se za finansiranje sljedećih troškova:

- 50% za ugovorene i druge posebne usluge,
- 30% za putne troškove,
- 10% za usluge prijevoza i goriva,
- 10% za tekuće održavanje, energiju, telefonske, komunalne i druge usluge.

DIO X – UPLATA NAKNADA

Član 49.

(Uplata naknada)

- Naknade utvrđene ovom odlukom u KM uplaćuju se na račun Direkcije za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine, kod UniCredit Banke d.d. Mostar, broj 3389002208326551, a uplate iz inostranstva uplaćuju se na račun Centralne banke BiH, po instrukcijama na ispostavljenim računima.
- Naknade utvrđene ovom odlukom podnositelj zahtjeva uplaćuje prilikom podnošenja zahtjeva, na račun iz stava (1) ovog člana, sa obaveznom pozivanjem na član Odluke na koji se naknada odnosi.
- Podnositelj zahtjeva je dužan dokaz o uplati naknade iz stava (1) ovog člana priložiti uz zahtjev.
- Na osnovu Zakona o administrativnim taksama ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 84/13 i 19/14), Tarifa administrativnih taksi i Naredbe o izmjenama i dopunama Naredbi o uplatnim računima za administrativne takse, nezavisno od naknada utvrđenih ovom odlukom, BHDCA naplaćuje administrativne takse na sve spise i radnje u upravnim stvarima iz nadležnosti BHDCA, kao i druge predmete i radnje predviđene Taksenom tarifom.
- U saradnji sa šefovima odsjeka i MFT BiH, kontrolu naplate pratiće Odjeljenje za finansije i računovodstvo BHDCA, a za pogrešno ili više uplaćena sredstva, na osnovu zahtjeva uplatitelja i izdatog rješenja od strane BHDCA, Odjeljenje za finansije i računovodstvo će izvršiti povrat sredstava.

DIO XI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 50.

(Završne odredbe)

- Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".
- Stupanjem na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o naknadama za finansiranje rada BHDCA po osnovu člana 13. stav (1) tačka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 02/12), Odluka o izmjeni Odluke o naknadama za finansiranje rada BHDCA po osnovu člana 13. stav (1) tačka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 08/12) i Ispravka Odluke o naknadama za finansiranje rada BHDCA po osnovu člana 13. stav (1) tačka e) Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 09/12).

Broj 1-4-02-2-470-12/14

02. jula 2015. godine
Banja Luka

Generalni direktor
Dorđe Ratkovic, s. r.

**VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

524

Na osnovu članka 17. tačka 23. Zakona o Visokom sudbenom i tužiteljskom vijeću Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08), Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 17. i 18.06.2015. godine, utvrdilo je

**DOPUNE ANEKSA
PRAVILNIKA O VREMENSKIM OKVIRIMA ZA
POSTUPANJE PO PREDMETIMA U SUDOVIMA I
TUŽITELJSTVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI**

I.

U Aneksu Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 5/13, 104/13, 61/14 i 10/15), u dijelu "VII. Vanparnični postupak" u sekciji "Postupci uređenja imovinskih odnosa - postupak raspravljanja zaostavštine" dodaje se sljedeća napomena:

"Napomena II: Optimalni rokovi se neće utvrđivati za predmete raspravljanja zaostavštine u općinskim sudovima u Federaciji BiH."

II.

U Aneksu Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini, u dijelu "III. Predmeti ovršnog postupka" u naslovu se dodaje fusnota koja glasi:

"Pored kriterija iz članka 8. Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u BiH, predviđivi rokovi za ovršne predmete iz Aneksa Pravilnika utvrđivat će se i u ovisnosti od inicijalnog akta kojim je pokrenut postupak."

III.

Dopune Aneksa Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 06-07-429-6/2015
18. lipnja 2015. godine

Predsjednik
VSTV BiH
Milan Tegeltija, v. r.

На основу члана 17. тачка 23. Закона о Високом судском и тужилачком савјету Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08), Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. и 18.06.2015. године, утврдио је

**ДОПУНЕ АНЕКСА
ПРАВИЛНИКА О ВРЕМЕНСКИМ ОКВИРИМА ЗА
ПОСТУПАЊЕ ПО ПРЕДМЕТИМА У СУДОВИМА И
ТУЖИЛАШТВИМА У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ**

I

У Анексу Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 5/13, 104/13, 61/14 и 10/15), у дијелу "VII. Ванпарнични поступак" у секцији "Поступци уређења имовинских односа - поступак расправљања заоставштине", испод табеле додаје се слиједећа напомена:

"Напомена II: Оптимални рокови се неће утврђивати за предмете расправљања заоставштине у општинским судовима у Федерацији БиХ."

II

У Анексу Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини, у дијелу "III. Предмети извршног поступка" у наслову се додаје фуснота која гласи:

"Поред критерија из члана 8. Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у БиХ, предвидиви рокови за извршне предмете из Анекса Правилника утврђиват ће се и у зависности од иницијалног акта којим је покренут поступак."

III

Допуне Анекса Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 06-07-429-5/2015
18. јуна 2015. године

Председник
ВСТС БиХ
Милан Тегелтија, с. р.

На основу члана 17. таčka 23. Закона о Visokом судском и тужилачком вјећу Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 25/04, 93/05, 48/07, 15/08), Visоко судско и тужилачко вјеће Босне и Херцеговине, на сједници одржаној 17. и 18.06.2015. године, утврдило је

DOPUNE ANEKSA PRAVILNIKA O VREMENSKIM OKVIRIMA ZA POSTUPANJE PO PREDMETIMA U SUDOVIMA I TUŽILAŠTVIMA U BOSNI I HERCEGOVINI

I.

У Анексу Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 5/13, 104/13, 61/14 и 10/15), у дијелу "VII. Vanпарнични поступак" у секцији "Postupci уређења имовинских односа - поступак расправљања заоставштине" додаје се слиједећа напомена:

"Напомена II: Optimalни рокови се неће утврђивати за предмете расправљања заоставштине у опћинским судовима у Федерацији БиХ."

II.

У Анексу Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини, у дијелу "III. Предмети извршног поступка" у наслову се додаје фуснота која гласи:

"Поред критерија из члана 8. Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у БиХ, предвидиви рокови за извршне предмете из Анекса Правилника утврђиват ће се и у зависности од иницијалног акта којим је покренут поступак."

III.

Допуне Анекса Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 06-07-429-4/2015
18. јуна 2015. године

Председник
VSTV БиХ
Милан Тегелтија, с. р.

TUŽITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

525

На основу члана 14. Закона о Туžителјству Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04, 97/09) и члана 3. ставак (1) Правилника о унутарњем устроју Туžителјства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/13 и 16/14), уз одобрење КOLEGIЈА туžитеља од 21.05.2015. године, те одобрење Visоког судбеног и туžитељског вјећа Босне и Херцеговине број: 06-09-1131-11/2015 од 18.06.2015. године, главни туžитељ Туžителјства/Туžилаштва Босне и Херцеговине donosi

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O UNUTARNJEM USTROJU TUŽITELJSTVA BOSNE I HERCEGOVINE

Članak 1.

У Правилнику о унутарњем устроју Туžителјства Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/13 и 16/14), у чланку 6. ставак 1. под б) alineја 1. иза rijeчи "i" briše se riječ "terorizam" i dodaju se riječi "trgovinu ljudima."

У istом чланку под б) иза posljedње alineје dodaje se nova alineја која гласи: "- Odsjek за terorizam."

У чланку 6. ставак 2. dosadaшња točka d) postaje točka e), a točka e) postaje točka d).

Članak 2.

У чланку 7. mijenja se шема унутарњег устроја Туžителјства БиХ, тако што се у Одјелу II dodaje Odsjek IV.

Članak 3.

У чланку 30. ставак 2. mijenja se i гласи: "Posebnim одјелом за ratне злочине rukоводи jedan zamjenik главног туžитеља."

Članak 4.

У чланку 31. ставак 2. riječ "tri" zamjenjuje se riječју "četiri."

У istом stavку под а) иза rijeчи "i" briše se riječ "terorizam" i dodaju se riječi "trgovinu ljudima."

У istом stavку dodaje se nova točka d) која гласи: "d) Odsjek за terorizam."

Članak 5.

Из члана 31. dodaje se нови чланак 31а. који гласи:

"Članak 31а.

(Odsjek за terorizam)

Odsjek за terorizam Туžителјства БиХ bavi se процесуирањем kazненог djела terorizma i других sродних kaznenih djela из главе XVII Kazненог zakона Bosне i Hercegovine (KZ БиХ).

У Odsjekу за terorizam nalaze se sljedeće kategorije uposlениh:

a) Stručni suradnik - pravnik

Obavlja sljedeće poslove:

- Sukladно uputama туžитеља pruža pomoć туžитељу при изради правних поднесака;
- Izрађује nacрте правних поднесака (optуžнице, žalbe, priједлози, naredbe и други акти);
- Sukladно uputama туžитеља pomaže туžитељу у раду обављајући правне послове као што су: pronalaženje propisa потребних за рад, analiza zakонских propisa и prakse домаћих и међународних судова, bilješke sažetka predmeta;

- Sukladno uputama tužitelja vrši pripreme za glavni pretres i skupa sa tužiteljem nazoči glavnom pretresu;
- Sukladno uputama tužitelja koordinira aktivnosti agencija za provedbu zakona i drugih tijela tijekom vođenja istrage;
- Poduzima i druge potrebne radnje tijekom vođenja istrage i sudjeluje u terenskim aktivnostima po nalogu tužitelja;
- Po potrebi nazoči radnim sastancima i sjednicama kolegija;
- Postupajući u kaznenim predmetima izvršava i druge zadatke po nalogu tužitelja, odnosno rukovoditelja tužiteljskog odjela i šefa odsjeka.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani pravnik četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu ili po sustavu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na pravnom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS bodova, položen pravosudni ispit, 2 (dvije) godine radnog iskustva na pravnim poslovima, sposobnost pisanja pravnih dokumenata, poznavanje rada na računalu, poželjno iskustvo u oblasti međunarodnog kaznenog prava i poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršitelja: 5 (pet)

b) Stručni suradnik - istražitelj

Obavlja sljedeće poslove:

- Sudjeluje u aktivnostima Tužiteljstva BiH u segmentu otkrivanja i procesuiranja kaznenih djela;
- Priprema dokumente, izvješća i smjernice za rad u oblasti otkrivanja kaznenih djela iz nadležnosti Tužiteljstva BiH;
- Priprema i predlaže koncepte i metode vođenja istraga za konkretna kaznena djela iz nadležnosti Tužiteljstva BiH;
- Planira, organizira i pruža drugu stručnu pomoć u istragama;
- U suradnji sa predmetnim tužiteljem definira resurse potrebne za vođenje istrage;
- Predlaže uporabu istražnih radnji i načina dokazivanja i prikupljanja dokaza i provodi iste po nalogu tužitelja;
- Analizira činjenice i prikupljene dokaze;
- Priprema izvješća i druge potrebne akte;
- Koordinira aktivnosti agencija za provedbu zakona tijekom vođenja istrage;
- Poduzima i druge potrebne radnje tijekom vođenja istrage po zahtjevu i nalogu tužitelja;
- Poduzima i izvršava posebne istražne radnje po nalogu glavnog tužitelja.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, završen pravni fakultet, fakultet kriminalistike (dipl. kriminalista), fakultet sigurnosti, visoka policijska škola - smjer kriminalistika ili drugi srodan fakultet - smjer sigurnost, položen stručni upravni ispit, 3 (tri) godine radnog iskustva nakon stjecanja tražene stručne spreme, sposobnost obavljanja zadataka obavještajne i istražne prirode, poznavanje rada na računalu, poželjno poznavanje engleskog jezika, vozačka dozvola B kategorije.

Broj izvršitelja: 5 (pet)

c) Referent specijalist - upisničar

Obavlja sljedeće poslove:

- Upravlja predmetima koji se procesuiraju u Odsjeku za terorizam, upotrebom softvera za TCMS;
- Koristi informatičku bazu podataka - softver za TCMS prigodom pohranjivanja podataka, ažuriranja

podataka u istoj, kontrole kretanja predmeta, arhiviranja spisa i poduzimanja drugih radnji iz okvira svojih poslova;

- Koristeći informatičku bazu podataka prati podatke i pravi zbirna periodična i godišnja izvješća o kretanju predmeta za čije praćenje je zadužen i dostavlja ga šefu pisarnice, rukovoditelju odjela i šefu odsjeka;
- Obavlja usmenu internu komunikaciju sa tužiteljima odsjeka i drugim uposlenicima te eksternu komunikaciju sa drugim institucijama i tijelima;
- Vodi pomoćne knjige za sve upisnike;
- Pravi periodična izvješća o kretanju predmeta;
- Daje spise u rad tužitelju po nalogu glavnog tužitelja ili rukovoditelja tužiteljskog odjeljenja ili odsjeka;
- Ulaže podneske u spise i arhivira sve predmete;
- Prati kretanje predmeta i o tome informira šefa pisarnice, rukovoditelja odjela i šefa odsjeka;
- Obavlja poslove dostavljanja predmeta u priručnu i trajnu arhivu;
- Stara se o načinu, sistematizaciji i slaganju predmeta hronološki te dostavlja predmete iz priručne u trajnu arhivu;
- Dostavlja predmete iz arhive na zahtjev glavnog tužitelja, rukovoditelja odjela i šefa odsjeka Tužiteljstva, te ih nakon uporabe ponovno dostavlja u arhivu;
- Pomaže u radu na finalnoj obradi predmeta;
- Stara se i odgovoran je za blagovremeno i zakonito arhiviranje predmeta;
- Vodi statističke i druge podatke za potrebe Tužiteljstva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu šefa odsjeka.

Uvjeti za obavljanje poslova: srednja stručna sprema upravnog smjera ili gimnazija, 2 (dvije) godine radnog iskustva nakon stjecanja tražene stručne spreme, položen stručni upravni ispit i poznavanje rada na računalu.

Broj izvršitelja: 2 (dva)

d) Referent specijalist - tužiteljski administrativno-tehnički pomoćnik

Obavlja sljedeće poslove:

- Koristi informatičku bazu podataka - softver za sustav za automatsko upravljanje predmetima u tužiteljstvima (u daljem tekstu - TCMS), tj. vrši pohranjivanje i ažuriranje u elektronskoj bazi podataka i vrši redovitu provjeru predmeta spisa;
- Koristeći informatičku bazu podataka prati podatke i priprema nacрте periodičnih i godišnjih izvješća o kretanju predmeta kojima je zadužen tužitelj kod kojeg je raspoređen;
- Po potrebi dostavlja podatke koje prati radi izrade internih statističkih izvješća, kako za potrebe Tužiteljstva tako i drugih korisnika;
- Razmjenjuje informacije elektronskim putem, prati kretanje spisa, o tome obavještava tužitelja i sudjeluje u planiranju rada za tužiteljski tim;
- Obavlja usmenu komunikaciju sa drugim institucijama i tijelima;
- Obavlja daktilografske poslove za tužitelja kod kojeg je raspoređen;
- Dostavlja pozive strankama, naredbe Sudbenoj policiji za dovođenje osumnjičenih ili svjedoka;
- Po nalogu tužitelja kontaktira Sud i dostavlja odgovarajuću dokumentaciju;
- Po nalogu tužitelja priprema i dostavlja dokumentaciju Sudbenoj policiji;

- Ostvaruje kontakt sa svjedocima od trenutka njihovog dolaska u zgradu Tužiteljstva, a po završetku saslušanja svjedocima dostavlja rješenja o naknadi troškova i pomaže u naplati istih na blagajni Tužiteljstva;
- Vodi zapisnik prigodom saslušanja;
- Obavlja daktilografske poslove na prijepisu i sravnjavanju materijala;
- Sređuje i otprema spise;
- Obavlja administrativno-tehničke poslove za tužitelja kod kojeg je raspoređen;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovoditelja tužiteljskog odjela, tužitelja kod kojeg je raspoređen, kao i šefa odsjeka.

Uvjeti za obavljanje poslova: srednja stručna sprema upravnog, birotehničkog ili srodnog smjera ili gimnazija i položen ispit daktilografa I-a ili I-b klase, poznavanje rada na računalu, 2 (dvije) godine radnog iskustva na daktilografskim poslovima, položen stručni upravni ispit.

Broj izvršitelja: 2 (dva)

e) Vozač

Obavlja sljedeće poslove:

- Upravlja motornim vozilom za potrebe zamjenika glavnog tužitelja - rukovoditelja odjela, šefa odsjeka, tužitelja i ostalih uposlenika odsjeka;
- Stara se o održavanju, tehničkoj ispravnosti i čistoći vozila te registraciji i osiguranju vozila za koje je zadužen;
- Odgovara za vozilo i opremu koja je po zakonu obvezna za to vozilo;
- Po potrebi distribuira poštu i druge materijale;
- Vršiti temeljno održavanje vozila i osigurava da se poslovi složenijeg održavanja vrše u odabranom servisu za održavanje motornih vozila;
- Izvještava o svim štetama nastalim na vozilima i slijedi sve policijske procedure ukoliko se radi o nesreći;
- Ažurno vodi evidenciju o obavljenim putovanjima, kilometraži i drugim relevantnim informacijama;
- Po nalogu šefa odsjeka obavlja i druge tehničke poslove za koje se ukaže potreba.

Uvjeti za obavljanje poslova: završena srednja škola saobraćajnog ili drugog srodnog smjera, položen ispit za vozača B kategorije ili srednja stručna sprema sa položenim ispitom za vozača B kategorije i stečenim zvanjem vozača, položen stručni upravni ispit, najmanje 1 (jedna) godina radnog iskustva na poslovima vozača.

Broj izvršitelja: 1 (jedan)"

Članak 6.

U članku 42. stavak 1. alineja 4. postaje alineja 5., a alineja 5. postaje alineja 4.

Članak 7.

U članku 44. stavak 2. mijenja se i glasi: "Pri Kabinetu glavnog tužitelja funkcioniraju Ured registrara, Odjel za istrage i podršku svjedocima i Odjel za odnose s javnošću."

Članak 8.

U članku 47. pod h) mijenja se i glasi:

"h) Stručni suradnik za opće poslove

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja opće i druge poslove za potrebe glavnog tužitelja;
- U koordinaciji sa pisarnicom i drugim uposlenicima prikuplja statističke podatke od značaja za rad Tužiteljstva i priprema ih za glavnog tužitelja;

- Osigurava zakonito postupanje sa dokumentacijom i materijalima;
- Stara se o blagovremenoj distribuciji materijala;
- Ostvaruje vezu sa svim odjelima Tužiteljstva i drugu unutarnju korespondenciju za potrebe glavnog tužitelja;
- Organizira i vrši druge pripreme za sastanke;
- Vršiti vanjsku korespondenciju za potrebe glavnog tužitelja, kako usmenim tako i pismenim putem;
- Sudjeluje u organizaciji i realizaciji protokola glavnog tužitelja;
- Obavlja i druge poslove po nalogu šefa kabineta.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, završen pravni fakultet, fakultet političkih ili drugih srodnih nauka, 1 (jedna) godina radnog iskustva nakon stjecanja tražene stručne sprema, položen stručni upravni ispit, poznavanje rada na računalu, dobre komunikacijske sposobnosti, poznavanje engleskog jezika."

Članak 9.

Iza članka 51. dodaju se novi članci 51a. i 51b. koji glase:

"Članak 51a.

(Odjel za odnose s javnošću - funkcija)

Odjel za odnose s javnošću prikuplja i sistematizira sve vijesti i komentare koji su povezani s Tužiteljstvom, te o tome obavještava glavnog tužitelja, zamjenike glavnog tužitelja, druge tužitelje, tajnika Tužiteljstva, izrađuje i otprema priopćenja za tisak i informacije medijima."

"Članak 51b.

(Kategorije pozicija u Odjelu za odnose s javnošću)

U Odjelu za odnose s javnošću nalaze se sljedeće kategorije uposlenih:

a) Stručni savjetnik - rukovoditelj odjela - glasnogovornik

Obavlja sljedeće poslove:

- Rukovodi Odjelom za odnose s javnošću i odgovoran je za rad odjela;
- Obavlja poslove glasnogovornika Tužiteljstva BiH i ima ovlaštenja da u ime Tužiteljstva istupa u javnosti i medijima;
- Koordinira suradnju sa medijima, kao i informiranje medija o radu Tužiteljstva;
- Sudjeluje u kreiranju sadržaja internet stranice Tužiteljstva i odgovoran je za distribuiranje informacija i drugih informativnih sadržaja putem internet stranice Tužiteljstva;
- Održava kontakte sa međunarodnim i domaćim udrugama, zakladama i organizacijama te pojedincima zainteresiranim za rad Tužiteljstva;
- Prati i analizira izvještavanje medija o temama koje se posredno ili neposredno odnose na rad Tužiteljstva i stavove javnog mnijenja o radu Tužiteljstva;
- Informira glavnog tužitelja o izvještavanju medija i stavovima javnog mnijenja te savjetuje o potrebnim aktivnostima Tužiteljstva u svezi sa istim;
- Pruža savjete glavnom tužitelju, zamjenicima glavnog tužitelja i tužiteljima u svezi sa istupima u medijima;
- Obavlja i druge poslove po nalogu glavnog tužitelja.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, smjer žurnalistike ili odgovarajući fakultet društvenog smjera, 4 (četiri) godine radnog iskustva nakon stjecanja tražene stručne sprema, od čega najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima, tečno poznavanje engleskog jezika, poznavanje rada na računalu, položen stručni upravni ispit.

Broj izvršitelja: 1 (jedan)

b) Viši stručni suradnik za odnose s javnošću

Obavlja sljedeće poslove:

- Prikuplja i arhivira medijska izvješća o Tužiteljstvu u tiskanim i elektronskim medijima, u papirnom, elektronskom ili CD/DVD formatu;
- Priprema i interno distribuira dnevni pregled izvještavanja medija o temama bitnim za Tužiteljstvo;
- Po nalogu rukovoditelja Odjela priprema i distribuira informacije medijima, sredstvima informiranja i drugim subjektima;
- Kontaktira sa predstavnicima medija, nevladinih organizacija i drugim subjektima zainteresiranim za rad Tužiteljstva;
- U ime Tužiteljstva istupa u medijima isključivo uz suglasnost i u koordinaciji sa rukovoditeljem odjela;
- Obavlja i druge poslove i zadatke po nalogu rukovoditelja odjela.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, smjer žurnalistike ili odgovarajući fakultet društvenog smjera, 2 (dvije) godine radnog iskustva nakon stjecanja tražene stručne spreme, položen stručni upravni ispit, poznavanje engleskog jezika, poznavanje rada na računaru.

Broj izvršitelja: 2 (dva)"

Članak 10.

Članak 55. i članak 56. se brišu.

Članak 11.

U članku 62. briše se točka d), a točka f) se mijenja i glasi:

"f) Vježbenik**1. Vježbenik - pravnik**

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja vježbeničku praksu radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita, a na način propisan posebnim aktom Tužiteljstva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovoditelja tužiteljskog odjela, tužitelja kod kojeg je raspoređen, te rukovoditelja odsjeka.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani pravnik četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu ili po sustavu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na pravnom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS bodova, poznavanje rada na računaru, poželjno poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršitelja: 9 (devet)

2. Vježbenik - ekonomista

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja vježbeničku praksu radi stjecanja uvjeta za polaganje stručnog upravnog ispita, a na način propisan posebnim aktom Tužiteljstva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovoditelja tužiteljskog odjela, tužitelja kod kojeg je raspoređen, te rukovoditelja odsjeka.

Uvjeti za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani ekonomista četverogodišnjim studijem na ekonomskom fakultetu ili po sustavu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na ekonomskom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS bodova, poznavanje rada na računaru, poželjno poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršitelja: 1 (jedan)"

U istom članku dosadašnje točke e), f), g) i h) postaju točke d), e), f) i g).

Članak 12.

U članku 71. točka a) mijenja se alineja broj 6. i glasi: "Vrši pripremu i izradu Dokumenta okvirnog proračuna (DOP) za Tužiteljstvo BiH."

Članak 13.

Dosadašnji članci od 57. do 79. postaju članci od 55. do 77.

Članak 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH."

Broj A-137/15
19. lipnja 2015. godine
Sarajevo

Glavni tužitelj
Tužiteljstva/Tužilaštva BiH
Goran Salihović, v. r.

Na osnovu člana 14. Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04, 97/09) i člana 3. stav (1) Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/13 i 16/14), uz odobrenje Kolegiја тужилаца од 21.05.2015. године, те одобрење Високог судског и тужилачког савјета Босне и Херцеговине број: 06-09-1131-11/2015 од 18.06.2015. године, главни тужилац Туžилаштва/Тужитељства Босне и Херцеговине доноси

ПРАВИЛНИК**О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О УНУТРАШЊОЈ ОРГАНИЗАЦИЈИ ТУЖИЛАШТВА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.**

У Правилнику о унутрашњој организацији Туžилаштва Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 36/13 и 16/14), у члану 6. став 1. под б) алинеја 1. иза ријечи "и" брише се ријеч "тероризам" и додају се ријечи "трговину људима."

У истом члану под б) иза посљедње алинеје додаје се нова алинеја која гласи: "- Одсек за тероризам."

У члану 6. став 2. досадашња тачка д) постаје тачка е), а тачка е) постаје тачка д).

Члан 2.

У члану 7. мијења се шема унутрашње организације Туžилаштва БиХ, тако што се у Одјелу II додаје Одсек IV.

Члан 3.

У члану 30. став 2. мијења се и гласи: "Посебним одјелом за ратне злочине руководи један замјеник главног тужиоца."

Члан 4.

У члану 31. став 2. ријеч "три" замјењује се ријечју "четири."

У истом ставу под а) иза ријечи "и" брише се ријеч "тероризам" и додају се ријечи "трговину људима."

У истом ставу додаје се нова тачка д) која гласи: "д) Одсек за тероризам."

Члан 5.

Иза члана 31. додаје се нови члан 31а. који гласи:

"Члан 31а.

(Одсек за тероризам)

Одсек за тероризам Туžилаштва БиХ бави се процесуирањем кривичног дјела тероризма и других сродних кривичних дјела из главе XVII Кривичног закона Босне и Херцеговине (КЗ БиХ).

У Одсеку за тероризам налазе се следеће категорије запослених:

а) Стручни сарадник - правник

Обавља следеће послове:

- У складу са упутствима тужиоца пружа помоћ тужиоцу при изради правних поднесака;
- Израђује нацрте правних поднесака (оптужнице, жалбе, приједлози, наредбе и други акти);
- У складу са упутствима тужиоца помаже тужиоцу у раду обављајући правне послове као што су: проналажење прописа потребних за рад, анализа законских прописа и праксе домаћих и међународних судова, биљешке сажетка предмета;
- У складу са упутствима тужиоца врши припреме за главни претрес и заједно са тужиоцем присуствује главном претресу;
- У складу са упутствима тужиоца координише активности агенција за провођење закона и других органа у току вођења истраге;
- Предузима и друге потребне радње у току вођења истраге и учествује у теренским активностима по налогу тужиоца;
- По потреби присуствује радним састанцима и сједницама колегија;
- Поступајући у кривичним предметима извршава и друге задатке по налогу тужиоца, односно руководиоца тужилачког одјела и шефа одсјека.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, прије реформе високог образовања стечено звање дипломирани правник четворогодишњим студијем на правном факултету или по систему образовања према Болоњском процесу завршен четворогодишњи студиј на правном факултету и стечено најмање 240 ECTS бодова, положен правосудни испит, 2 (двје) године радног искуства на правним пословима, способност писања правних докумената, познавање рада на рачунару, пожељно искуство у области међународног кривичног права и познавање енглеског језика.

Број извршилаца: 5 (пет)

б) Стручни сарадник - истражилац

Обавља следеће послове:

- Учествоје у активностима Тужилаштва БиХ у сегменту откривања и процесуирања кривичних дјела;
- Припрема документе, извјештаје и смјернице за рад у области откривања кривичних дјела из надлежности Тужилаштва БиХ;
- Припрема и предлаже концепте и методе вођења истрага за конкретна кривична дјела из надлежности Тужилаштва БиХ;
- Планира, организује и пружа другу стручну помоћ у истрагама;
- У сарадњи са предметним тужиоцем дефинише ресурсе потребне за вођење истраге;
- Предлаже употребу истражних радњи и начина доказивања и прикупљања доказа и проводи исте по налогу тужиоца;
- Анализира чињенице и прикупљене доказе;
- Припрема извјештаје и друге потребне акте;
- Координише активности агенција за провођење закона у току вођења истраге;
- Предузима и друге потребне радње у току вођења истраге по захтјеву и налогу тужиоца;
- Предузима и извршава посебне истражне радње по налогу главног тужиоца.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, завршен правни факултет, факултет криминалистике (дипл.

криминалиста), факултет безбједности, висока полицијска школа - смјер криминалистика или други сродан факултет - смјер безбједност, положен стручни управни испит, 3 (три) године радног искуства након стицања тражене стручне спреме, способност обављања задатака обавјештајне и истражне природе, познавање рада на рачунару, пожељно познавање енглеског језика, возачка дозвола Б категорије.

Број извршилаца: 5 (пет)

с) Референт специјалист - уписничар

Обавља следеће послове:

- Управља предметима који се процесуирају у Одсјеку за тероризам, употребом софтвера за TCMS;
- Користи информатичку базу података - софтвер за TCMS приликом похрањивања података, ажурирања података у истој, контроле кретања предмета, архивирања списка и предузимања других радњи из оквира својих послова;
- Користећи информатичку базу података прати податке и прави збирне периодичне и годишње извјештаје о кретању предмета за чије праћење је задужен и доставља га шефу писарне, руководиоцу одјела и шефу одсјека;
- Обавља усмену интерну комуникацију са тужиоцима одсјека и другим запосленицима те екстерну комуникацију са другим институцијама и органима;
- Води помоћне књиге за све уписнике;
- Прави периодичне извјештаје о кретању предмета;
- Даје списе у рад тужиоцу по налогу главног тужиоца или руководиоца тужилачког одјељења или одсјека;
- Улаже поднеске у списе и архивира све предмете;
- Прати кретање предмета и о томе информише шефа писарне, руководиоца одјела и шефа одсјека;
- Обавља послове достављања предмета у приручну и трајну архиву;
- Стара се о начину, систематизацији и слагању предмета хронолошки те доставља предмете из приручне у трајну архиву;
- Доставља предмете из архиве на захтјев главног тужиоца, руководиоца одјела и шефа одсјека Тужилаштва, те их након употребе поново доставља у архиву;
- Помаже у раду на финалној обради предмета;
- Стара се и одговоран је за благовремено и законито архивирање предмета;
- Води статистичке и друге податке за потребе Тужилаштва БиХ;
- Обавља и друге послове по налогу шефа одсјека.

Услови за обављање послова: средња стручна спрема управног смјера или гимназија, 2 (двје) године радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни управни испит и познавање рада на рачунару.

Број извршилаца: 2 (два)

д) Референт специјалист - тужилачки административно-технички помоћник

Обавља следеће послове:

- Користи информатичку базу података - софтвер за систем за аутоматско управљање предметима у тужилаштвима (у даљем тексту - TCMS), тј. врши похрањивање и ажурирање у електронској бази података и врши редовну провјеру предмета списка;

- Користећи информатичку базу података прати податке и припрема нацрте периодичних и годишњих извјештаја о кретању предмета којима је задужен тужилац код којег је распоређен;
- По потреби доставља податке које прати ради израде интерних статистичких извјештаја, како за потребе Тужилаштва тако и других корисника;
- Размјењује информације електронским путем, прати кретање списка, о томе обавјештава тужиоца и учествује у планирању рада за тужилачки тим;
- Обавља усмену комуникацију са другим институцијама и органима;
- Обавља дактилографске послове за тужиоца код којег је распоређен;
- Доставља позиве странкама, наредбе Судској полицији за довођење осумњичених или свједока;
- По налогу тужиоца контактира Суд и доставља одговарајућу документацију;
- По налогу тужиоца припрема и доставља документацију Судској полицији;
- Остварује контакт са свједоцима од тренутка њиховог доласка у зграду Тужилаштва, а по завршетку саслушања свједоцима доставља рјешења о накнади трошкова и помаже у наплати истих на благајни Тужилаштва;
- Води записник приликом саслушања;
- Обавља дактилографске послове на препису и савјештава материјала;
- Сређује и отпрема списе;
- Обавља административно-техничке послове за тужиоца код којег је распоређен;
- Обавља и друге послове по налогу руководиоца тужилачког одјела, тужиоца код којег је распоређен, као и шефа одсјека.

Услови за обављање послова: средња стручна спрема управног, биротехничког или сродног смјера или гимназија и положен испит дактилографа I-а или I-б класе, познавање рада на рачунару, 2 (двје) године радног искуства на дактилографским пословима, положен стручни управни испит.

Број извршилаца: 2 (два)

е) Возач

Обавља следеће послове:

- Управља моторним возилом за потребе замјеника главног тужиоца – руководиоца одјела, шефа одсјека, тужилаца и осталих запосленика одсјека;
- Стара се о одржавању, техничкој исправности и чистоћи возила те регистрацији и обезбјеђењу возила за које је задужен;
- Одговара за возило и опрему која је по закону обавезна за то возило;
- По потреби дистрибуише пошту и друге материјале;
- Врши основно одржавање возила и обезбјеђује да се послови сложенијег одржавања врше у одабраном сервису за одржавање моторних возила;
- Извјештава о свим штетама насталим на возилима и слиједи све полицијске процедуре уколико се ради о несрећи;
- Ажурно води евиденцију о обављеним путовањима, километражи и другим релевантним информацијама;
- По налогу шефа одсјека обавља и друге техничке послове за које се укаже потреба.

Услови за обављање послова: завршена средња школа саобраћајног или другог сродног смјера, положен испит за возача Б категорије или средња стручна спрема са положеним испитом за возача Б категорије и стеченим звањем возача, положен стручни управни испит, најмање 1 (једна) година радног искуства на пословима возача.

Број извршилаца: 1 (један)"

Члан 6.

У члану 42. став 1. алинеја 4. постаје алинеја 5., а алинеја 5. постаје алинеја 4.

Члан 7.

У члану 44. став 2. мијења се и гласи: "При Кабинету главног тужиоца функционишу Канцеларија регистрара, Одјел за истраге и подршку свједоцима и Одјел за односе с јавношћу."

Члан 8.

У члану 47. под х) мијења се и гласи:

"х) Стручни сарадник за опште послове

Обавља следеће послове:

- Обавља опште и друге послове за потребе главног тужиоца;
- У координацији са писарном и другим запосленицима прикупља статистичке податке од значаја за рад Тужилаштва и припрема их за главног тужиоца;
- Обезбјеђује законито поступање са документацијом и материјалима;
- Стара се о благовременој дистрибуцији материјала;
- Остварује везу са свим одјелима Тужилаштва и другу унутрашњу кореспонденцију за потребе главног тужиоца;
- Организује и врши друге припреме за састанке;
- Врши вањску кореспонденцију за потребе главног тужиоца, како усменим тако и писменим путем;
- Учествује у организацији и реализацији протокола главног тужиоца;
- Обавља и друге послове по налогу шефа кабинета.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, завршен правни факултет, факултет политичких или других сродних наука, 1 (једна) година радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни управни испит, познавање рада на рачунару, добре комуникацијске способности, познавање енглеског језика."

Члан 9.

Иза члана 51. додају се нови чланови 51а. и 51б. који гласе:

"Члан 51а.

(Одјел за односе с јавношћу - функција)

Одјел за односе с јавношћу прикупља и систематизује све вијести и коментаре који су повезани с Тужилаштвом, те о томе обавјештава главног тужиоца, замјенике главног тужиоца, друге тужиоце, секретара Тужилаштва, израђује и отпрема саопштења за штампу и информације медијима."

"Члан 51б.

(Категорије позиција у Одјелу за односе с јавношћу)

У Одјелу за односе с јавношћу налазе се следеће категорије запослених:

а) Стручни савјетник - руководиоца одјела - портпарол

Обавља следеће послове:

- Руководи Одјелом за односе с јавношћу и одговоран је за рад одјела;

- Обавља послове портпарола Тужилаштва БиХ и има овлаштења да у име Тужилаштва иступа у јавности и медијима;
- Координише сарадњу са медијима, као и информисање медија о раду Тужилаштва;
- Учествоје у креирању садржаја интернет странице Тужилаштва и одговоран је за дистрибуисање информација и других информативних садржаја путем интернет странице Тужилаштва;
- Одржава контакте са међународним и домаћим удружењима, фондацијама и организацијама те појединцима заинтересованим за рад Тужилаштва;
- Прати и анализира извјештавање медија о темама које се посредно или непосредно односе на рад Тужилаштва и ставове јавног мишљења о раду Тужилаштва;
- Информише главног тужиоца о извјештавању медија и ставовима јавног мишљења те савјетује о потребним активностима Тужилаштва у вези са истим;
- Пружа савјете главном тужиоцу, замјеницима главног тужиоца и тужиоцима у вези са иступима у медијима;
- Обавља и друге послове по налогу главног тужиоца.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, смјер журналистике или одговарајући факултет друштвеног смјера, 4 (четири) године радног искуства након стицања тражене стручне спреме, од чега најмање 2 (двје) године радног искуства на руководећим пословима, течно познавање енглеског језика, познавање рада на рачунару, положен стручни управни испит.

Број извршилаца: 1 (један)

б) Виши стручни сарадник за односе с јавношћу

Обавља следеће послове:

- Прикупља и архивира медијске извјештаје о Тужилаштву у штампаним и електронским медијима, у папирном, електронском или CD/DVD формату;
- Припрема и интерно дистрибуише дневни преглед извјештавања медија о темама битним за Тужилаштво;
- По налогу руководиоца Одјела припрема и дистрибуише информације медијима, средствима информисања и другим субјектима;
- Контактима са представницима медија, невладиних организација и другим субјектима заинтересованим за рад Тужилаштва;
- У име Тужилаштва иступа у медијима искључиво уз сагласност и у координацији са руководиоцем одјела;
- Обавља и друге послове и задатке по налогу руководиоца одјела.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, смјер журналистике или одговарајући факултет друштвеног смјера, 2 (двје) године радног искуства након стицања тражене стручне спреме, положен стручни управни испит, познавање енглеског језика, познавање рада на рачунару.

Број извршилаца: 2 (два)

Члан 10.

Члан 55. и члан 56. се бришу.

Члан 11.

У члану 62. брише се тачка д), а тачка ф) се мијења и гласи:

"ф) Приправник

1. Приправник - правник

Обавља следеће послове:

- Обавља приправничку праксу ради стицања услова за полагање правосудног испита, а на начин прописан посебним актом Тужилаштва БиХ;
- Обавља и друге послове по налогу руководиоца тужилачког одјела, тужиоца код којег је распоређен, те руководиоца одсјека.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, прије реформе високог образовања стечено звање дипломирани правник четворогодишњим студијем на правном факултету или по систему образовања према Болоњском процесу завршен четворогодишњи студиј на правном факултету и стечено најмање 240 ECTS бодова, познавање рада на рачунару, пожељно познавање енглеског језика.

Број извршилаца: 9 (девет)

2. Приправник - економиста

Обавља следеће послове:

- Обавља приправничку праксу ради стицања услова за полагање стручног управног испита, а на начин прописан посебним актом Тужилаштва БиХ;
- Обавља и друге послове по налогу руководиоца тужилачког одјела, тужиоца код којег је распоређен, те руководиоца одсјека.

Услови за обављање послова: висока стручна спрема, прије реформе високог образовања стечено звање дипломирани економиста четворогодишњим студијем на економском факултету или по систему образовања према Болоњском процесу завршен четворогодишњи студиј на економском факултету и стечено најмање 240 ECTS бодова, познавање рада на рачунару, пожељно познавање енглеског језика.

Број извршилаца: 1 (један)

У истом члану досадашње тачке е), ф), г) и х) постају тачке д), е), ф) и г).

Члан 12.

У члану 71. тачка а) мијења се алинеја број 6. и гласи: "Врши припрему и израду Документа оквирног буџета (ДОБ) за Тужилаштво БиХ."

Члан 13.

Досадашњи чланови од 57. до 79. постају чланови од 55. до 77.

Члан 14.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ."

Број А-137/15
19. јуна 2015. године
Сарајево

Главни тужилац
Тужилаштва/Тужитељства БиХ
Горан Салиховић, с. р.

Na osnovu člana 14. Zakona o Tužilaštvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 24/02, 3/03, 37/03, 42/03, 9/04, 35/04, 61/04, 97/09) i člana 3. stav (1) Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/13 i 16/14), uz odobrenje Kolegija tužilaca od 21.05.2015. godine, te odobrenje Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine broj: 06-09-1131-11/2015 od 18.06.2015. godine, glavni tužilac Tužilaštva/ Tužiteljstva Bosne i Hercegovine donosi

**PRAVILNIK
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O
UNUTRAŠNJOJ ORGANIZACIJI TUŽILAŠTVA BOSNE I
HERCEGOVINE**

Član 1.

U Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 36/13 i 16/14), u članu 6. stav 1. pod b) alineja 1. iza riječi "i" briše se riječ "terorizam" i dodaju se riječi "trgovinu ljudima."

U istom članu pod b) iza posljednje alineje dodaje se nova alineja koja glasi: "- Odsjek za terorizam."

U članu 6. stav 2. dosadašnja tačka d) postaje tačka e), a tačka e) postaje tačka d).

Član 2.

U članu 7. mijenja se šema unutrašnje organizacije Tužilaštva BiH, tako što se u Odjelu II dodaje Odsjek IV.

Član 3.

U članu 30. stav 2. mijenja se i glasi: "Posebnim odjelom za ratne zločine rukovodi jedan zamjenik glavnog tužioca."

Član 4.

U članu 31. stav 2. riječ "tri" zamjenjuje se riječju "četiri."

U istom stavu pod a) iza riječi "i" briše se riječ "terorizam" i dodaju se riječi "trgovinu ljudima."

U istom stavu dodaje se nova tačka d) koja glasi: "d) Odsjek za terorizam."

Član 5.

Iza člana 31. dodaje se novi član 31a. koji glasi:

"Član 31a.

(Odsjek za terorizam)

Odsjek za terorizam Tužilaštva BiH bavi se procesuiranjem krivičnog djela terorizma i drugih srodnih krivičnih djela iz glave XVII Krivičnog zakona Bosne i Hercegovine (KZ BiH).

U Odsjeku za terorizam nalaze se sljedeće kategorije uposlenih:

a) Stručni saradnik - pravnik

Obavlja sljedeće poslove:

- U skladu sa uputstvima tužioca pruža pomoć tužiocu pri izradi pravnih podnesaka;
- Izrađuje nacрте pravnih podnesaka (optužnice, žalbe, prijedlozi, naredbe i drugi akti);
- U skladu sa uputstvima tužioca pomaže tužiocu u radu obavljajući pravne poslove kao što su: pronalaženje propisa potrebnih za rad, analiza zakonskih propisa i prakse domaćih i međunarodnih sudova, bilješke sažetka predmeta;
- U skladu sa uputstvima tužioca vrši pripreme za glavni pretres i zajedno sa tužiocem prisustvuje glavnom pretresu;
- U skladu sa uputstvima tužioca koordinira aktivnosti agencija za provođenje zakona i drugih organa u toku vođenja istrage;
- Preduzima i druge potrebne radnje u toku vođenja istrage i sudjeluje u terenskim aktivnostima po nalogu tužioca;
- Po potrebi prisustvuje radnim sastancima i sjednicama kolegija;
- Postupajući u krivičnim predmetima izvršava i druge zadatke po nalogu tužioca, odnosno rukovodioca tužilačkog odjela i šefa odsjeka.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani pravnik četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu ili po sistemu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na pravnom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS

bodova, položen pravosudni ispit, 2 (dvije) godine radnog iskustva na pravnim poslovima, sposobnost pisanja pravnih dokumenata, poznavanje rada na računaru, poželjno iskustvo u oblasti međunarodnog krivičnog prava i poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršilaca: 5 (pet)

b) Stručni saradnik - istražilac

Obavlja sljedeće poslove:

- Sudjeluje u aktivnostima Tužilaštva BiH u segmentu otkrivanja i procesuiranja krivičnih djela;
- Priprema dokumente, izvještaje i smjernice za rad u oblasti otkrivanja krivičnih djela iz nadležnosti Tužilaštva BiH;
- Priprema i predlaže koncepte i metode vođenja istraga za konkretna krivična djela iz nadležnosti Tužilaštva BiH;
- Planira, organizuje i pruža drugu stručnu pomoć u istragama;
- U saradnji sa predmetnim tužiocem definiše resurse potrebne za vođenje istrage;
- Predlaže upotrebu istražnih radnji i načina dokazivanja i prikupljanja dokaza i provodi iste po nalogu tužioca;
- Analizira činjenice i prikupljene dokaze;
- Priprema izvještaje i druge potrebne akte;
- Koordinira aktivnosti agencija za provođenje zakona u toku vođenja istrage;
- Preduzima i druge potrebne radnje u toku vođenja istrage po zahtjevu i nalogu tužioca;
- Preduzima i izvršava posebne istražne radnje po nalogu glavnog tužioca.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, završen pravni fakultet, fakultet kriminalistike (dipl. kriminalista), fakultet sigurnosti, visoka policijska škola - smjer kriminalistika ili drugi srodan fakultet - smjer sigurnost, položen stručni upravni ispit, 3 (tri) godine radnog iskustva nakon sticanja tražene stručne spreme, sposobnost obavljanja zadataka obavještajne i istražne prirode, poznavanje rada na računaru, poželjno poznavanje engleskog jezika, vozačka dozvola B kategorije.

Broj izvršilaca: 5 (pet)

c) Referent specijalist - upisničar

Obavlja sljedeće poslove:

- Upravlja predmetima koji se procesuiraju u Odsjeku za terorizam, upotrebom softvera za TCMS;
- Koristi informatičku bazu podataka - softver za TCMS prilikom pohranjivanja podataka, ažuriranja podataka u istoj, kontrole kretanja predmeta, arhiviranja spisa i preduzimanja drugih radnji iz okvira svojih poslova;
- Koristeći informatičku bazu podataka prati podatke i pravi zbirne periodične i godišnje izvještaje o kretanju predmeta za čije praćenje je zadužen i dostavlja ga šefu pisarne, rukovodiocu odjela i šefu odsjeka;
- Obavlja usmenu internu komunikaciju sa tužiocima odsjeka i drugim zaposlenicima te eksternu komunikaciju sa drugim institucijama i organima;
- Vodi pomoćne knjige za sve upisnike;
- Pravi periodične izvještaje o kretanju predmeta;
- Daje spise u rad tužiocu po nalogu glavnog tužioca ili rukovodioca tužilačkog odjeljenja ili odsjeka;
- Ulaže podneske u spise i arhivira sve predmete;
- Prati kretanje predmeta i o tome informiše šefa pisarne, rukovodioca odjela i šefa odsjeka;

- Obavlja poslove dostavljanja predmeta u priručnu i trajnu arhivu;
- Stara se o načinu, sistematizaciji i slaganju predmeta hronološki te dostavlja predmete iz priručne u trajnu arhivu;
- Dostavlja predmete iz arhive na zahtjev glavnog tužioca, rukovodioca odjela i šefa odsjeka Tužilaštva, te ih nakon upotrebe ponovo dostavlja u arhivu;
- Pomaže u radu na finalnoj obradi predmeta;
- Stara se i odgovoran je za blagovremeno i zakonito arhiviranje predmeta;
- Vodi statističke i druge podatke za potrebe Tužilaštva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu šefa odsjeka.

Uslovi za obavljanje poslova: srednja stručna sprema upravnog smjera ili gimnazija, 2 (dvije) godine radnog iskustva nakon sticanja tražene stručne spreme, položen stručni upravni ispit i poznavanje rada na računaru.

Broj izvršilaca: 2 (dva)

d) Referent specijalist - tužilački administrativno-tehnički pomoćnik

Obavlja sljedeće poslove:

- Koristi informatičku bazu podataka - softver za sistem za automatsko upravljanje predmetima u tužilaštvima (u daljem tekstu - TCMS), tj. vrši pohranjivanje i ažuriranje u elektronskoj bazi podataka i vrši redovnu provjeru predmeta spisa;
- Koristeći informatičku bazu podataka prati podatke i priprema nacрте periodičnih i godišnjih izvještaja o kretanju predmeta kojima je zadužen tužilac kod kojeg je raspoređen;
- Po potrebi dostavlja podatke koje prati radi izrade internih statističkih izvještaja, kako za potrebe Tužilaštva tako i drugih korisnika;
- Razmjenjuje informacije elektronskim putem, prati kretanje spisa, o tome obavještava tužioca i učestvuje u planiranju rada za tužilački tim;
- Obavlja usmenu komunikaciju sa drugim institucijama i organima;
- Obavlja daktilografske poslove za tužioca kod kojeg je raspoređen;
- Dostavlja pozive strankama, naredbe Sudskoj policiji za dovođenje osumnjičenih ili svjedoka;
- Po nalogu tužioca kontaktira Sud i dostavlja odgovarajuću dokumentaciju;
- Po nalogu tužioca priprema i dostavlja dokumentaciju Sudskoj policiji;
- Ostvaruje kontakt sa svjedocima od trenutka njihovog dolaska u zgradu Tužilaštva, a po završetku saslušanja svjedocima dostavlja rješenja o naknadi troškova i pomaže u naplati istih na blagajni Tužilaštva;
- Vodi zapisnik prilikom saslušanja;
- Obavlja daktilografske poslove na prepisu i sravnjavanju materijala;
- Sređuje i otprema spise;
- Obavlja administrativno-tehničke poslove za tužioca kod kojeg je raspoređen;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovodioca tužilačkog odjela, tužioca kod kojeg je raspoređen, kao i šefa odsjeka.

Uslovi za obavljanje poslova: srednja stručna sprema upravnog, birotehničkog ili srodnog smjera ili gimnazija i položen ispit daktilografa I-a ili I-b klase, poznavanje rada na računaru, 2 (dvije) godine radnog iskustva na daktilografskim poslovima, položen stručni upravni ispit.

Broj izvršilaca: 2 (dva)

e) Vozač

Obavlja sljedeće poslove:

- Upravlja motornim vozilom za potrebe zamjenika glavnog tužioca - rukovodioca odjela, šefa odsjeka, tužilaca i ostalih zaposlenika odsjeka;
- Stara se o održavanju, tehničkoj ispravnosti i čistoći vozila te registraciji i osiguranju vozila za koje je zadužen;
- Odgovara za vozilo i opremu koja je po zakonu obavezna za to vozilo;
- Po potrebi distribuira poštu i druge materijale;
- Vrší osnovno održavanje vozila i osigurava da se poslovi složenijeg održavanja vrše u odabranom servisu za održavanje motornih vozila;
- Izvještava o svim štetama nastalim na vozilima i slijedi sve policijske procedure ukoliko se radi o nesreći;
- Ažurno vodi evidenciju o obavljenim putovanjima, kilometraži i drugim relevantnim informacijama;
- Po nalogu šefa odsjeka obavlja i druge tehničke poslove za koje se ukaže potreba.

Uslovi za obavljanje poslova: završena srednja škola saobraćajnog ili drugog srodnog smjera, položen ispit za vozača B kategorije ili srednja stručna sprema sa položenim ispitom za vozača B kategorije i stečenim zvanjem vozača, položen stručni upravni ispit, najmanje 1 (jedna) godina radnog iskustva na poslovima vozača.

Broj izvršilaca: 1 (jedan)"

Član 6.

U članu 42. stav 1. alineja 4. postaje alineja 5., a alineja 5. postaje alineja 4.

Član 7.

U članu 44. stav 2. mijenja se i glasi: "Pri Kabinetu glavnog tužioca funkcionišu Ured registrara, Odjel za istrage i podršku svjedocima i Odjel za odnose s javnošću."

Član 8.

U članu 47. pod h) mijenja se i glasi:

"h) Stručni saradnik za opće poslove

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja opće i druge poslove za potrebe glavnog tužioca;
- U koordinaciji sa pisarnom i drugim zaposlenicima prikuplja statističke podatke od značaja za rad Tužilaštva i priprema ih za glavnog tužioca;
- Obezbeđuje zakonito postupanje sa dokumentacijom i materijalima;
- Stara se o blagovremenoj distribuciji materijala;
- Ostvaruje vezu sa svim odjelima Tužilaštva i drugu unutrašnju korespondenciju za potrebe glavnog tužioca;
- Organizuje i vrši druge pripreme za sastanke;
- Vrší vanjsku korespondenciju za potrebe glavnog tužioca, kako usmenim tako i pismenim putem;
- Učestvuje u organizaciji i realizaciji protokola glavnog tužioca;
- Obavlja i druge poslove po nalogu šefa kabineta.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, završen pravni fakultet, fakultet političkih ili drugih srodnih nauka, 1 (jedna) godina radnog iskustva nakon sticanja tražene stručne spreme, položen stručni upravni ispit, poznavanje rada na računaru, dobre komunikacijske sposobnosti, poznavanje engleskog jezika."

Član 9.

Iza člana 51. dodaju se novi članovi 51a. i 51b. koji glase:

"Član 51a.

(Odjel za odnose s javnošću - funkcija)

Odjel za odnose s javnošću prikuplja i sistematizuje sve vijesti i komentare koji su povezani s Tužilaštvom, te o tome obavještava glavnog tužioca, zamjenike glavnog tužioca, druge tužioce, sekretara Tužilaštva, izrađuje i otprema saopštenja za štampu i informacije medijima."

"Član 51b.

(Kategorije pozicija u Odjelu za odnose s javnošću)

U Odjelu za odnose s javnošću nalaze se sljedeće kategorije zaposlenih:

a) Stručni savjetnik - rukovodilac odjela - portparol

Obavlja sljedeće poslove:

- Rukovodi Odjelom za odnose s javnošću i odgovoran je za rad odjela;
- Obavlja poslove portparola Tužilaštva BiH i ima ovlaštenja da u ime Tužilaštva istupa u javnosti i medijima;
- Koordinira saradnju sa medijima, kao i informisanje medija o radu Tužilaštva;
- Učestvuje u kreiranju sadržaja internet stranice Tužilaštva i odgovoran je za distribuiranje informacija i drugih informativnih sadržaja putem internet stranice Tužilaštva;
- Održava kontakte sa međunarodnim i domaćim udruženjima, fondacijama i organizacijama te pojedincima zainteresiranim za rad Tužilaštva;
- Prati i analizira izvještavanje medija o temama koje se posredno ili neposredno odnose na rad Tužilaštva i stavove javnog mnijenja o radu Tužilaštva;
- Informiše glavnog tužioca o izvještavanju medija i stavovima javnog mnijenja te savjetuje o potrebnim aktivnostima Tužilaštva u vezi sa istim;
- Pruža savjete glavnom tužiocu, zamjenicima glavnog tužioca i tužiocima u vezi sa istupima u medijima;
- Obavlja i druge poslove po nalogu glavnog tužioca.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, smjer žurnalistike ili odgovarajući fakultet društvenog smjera, 4 (četiri) godine radnog iskustva nakon sticanja tražene stručne spreme, od čega najmanje 2 (dvije) godine radnog iskustva na rukovodećim poslovima, tečno poznavanje engleskog jezika, poznavanje rada na računaru, položen stručni upravni ispit.

Broj izvršilaca: 1 (jedan)

b) Viši stručni saradnik za odnose s javnošću

Obavlja sljedeće poslove:

- Prikuplja i arhivira medijske izvještaje o Tužilaštvu u štampanim i elektronskim medijima, u papirnom, elektronskom ili CD/DVD formatu;
- Priprema i interno distribuira dnevni pregled izvještavanja medija o temama bitnim za Tužilaštvo;
- Po nalogu rukovodioca Odjela priprema i distribuira informacije medijima, sredstvima informisanja i drugim subjektima;
- Kontaktira sa predstavnicima medija, nevladinih organizacija i drugim subjektima zainteresiranim za rad Tužilaštva;
- U ime Tužilaštva istupa u medijima isključivo uz saglasnost i u koordinaciji sa rukovodiocem odjela;
- Obavlja i druge poslove i zadatke po nalogu rukovodioca odjela.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, smjer žurnalistike ili odgovarajući fakultet društvenog smjera, 2 (dvije) godine radnog iskustva nakon sticanja tražene stručne spreme, položen stručni upravni ispit, poznavanje engleskog jezika, poznavanje rada na računaru.

Broj izvršilaca: 2 (dva)"

Član 10.

Član 55. i član 56. se brišu.

Član 11.

U članu 62. briše se tačka d), a tačka f) se mijenja i glasi:

"f) Pripravnik

1. Pripravnik - pravnik

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja pripravničku praksu radi sticanja uslova za polaganje pravosudnog ispita, a na način propisan posebnim aktom Tužilaštva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovodioca tužilačkog odjela, tužioca kod kojeg je raspoređen, te rukovodioca odsjeka.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani pravnik četverogodišnjim studijem na pravnom fakultetu ili po sistemu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na pravnom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS bodova, poznavanje rada na računaru, poželjno poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršilaca: 9 (devet)

2. Pripravnik - ekonomista

Obavlja sljedeće poslove:

- Obavlja pripravničku praksu radi sticanja uslova za polaganje stručnog upravnog ispita, a na način propisan posebnim aktom Tužilaštva BiH;
- Obavlja i druge poslove po nalogu rukovodioca tužilačkog odjela, tužioca kod kojeg je raspoređen, te rukovodioca odsjeka.

Uslovi za obavljanje poslova: visoka stručna sprema, prije reforme visokog obrazovanja stečeno zvanje diplomirani ekonomista četverogodišnjim studijem na ekonomskom fakultetu ili po sistemu obrazovanja prema Bolonjskom procesu završen četverogodišnji studij na ekonomskom fakultetu i stečeno najmanje 240 ECTS bodova, poznavanje rada na računaru, poželjno poznavanje engleskog jezika.

Broj izvršilaca: 1 (jedan)"

U istom članu dosadašnje tačke e), f), g) i h) postaju tačke d), e), f) i g).

Član 12.

U članu 71. tačka a) mijenja se alineja broj 6. i glasi: "Vrši pripremu i izradu Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) za Tužilaštvo BiH."

Član 13.

Dosadašnji članovi od 57. do 79. postaju članovi od 55. do 77.

Član 14.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH."

Broj A-137/15
19. juna 2015. godine
Sarajevo

Glavni tužilac
Tužilaštva/Tužiteljstva BiH
Goran Salihović, s. r.

K A Z A L O

**PREDSJEDNIŠTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 511 Odluka o dopuni Odluke o razrješenju časnika za vezu s Međunarodnim kaznenim tribunalom za bivšu Jugoslaviju iz reda srpskoga naroda (hrvatski jezik)
- Odluka o dopuni Odluke o razrješenju oficira za vezu sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju iz reda srpskog naroda (bosanski jezik)
- 512 Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (srpski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- 513 Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (srpski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- 514 Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (srpski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)
- 515 Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće pričuve (hrvatski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (srpski jezik)
- Odluka o interventnom korištenju sredstava tekuće rezerve (bosanski jezik)

**VIJEĆE MINISTARA
BOSNE I HERCEGOVINE**

- 516 Odluka o imenovanju Tima za izradu dokumenta koordinacijskog mehanizma u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)
- Odluka o imenovanju Tima za izradu dokumenta koordinacionog mehanizma u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik)
- 517 Odluka o rasporedu uredskog prostora za smještaj institucija Bosne i Hercegovine u Mostaru (hrvatski jezik)

Odluka o rasporedu kancelarijskog prostora za smještaj institucija Bosne i Hercegovine u Mostaru (srpski jezik)

Odluka o rasporedu kancelarijskog prostora za smještaj institucija Bosne i Hercegovine u Mostaru (bosanski jezik)

1 518 Rješenje o razrješenju direktora Arhiva Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik)

1 Rješenje o razrješenju direktora Arhiva Bosne i Hercegovine (srpski jezik)

1 Rješenje o razrješenju direktora Arhiva Bosne i Hercegovine (bosanski jezik)

2 519 Naputak o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora (hrvatski jezik)

2 Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora (srpski jezik)

2 Uputstvo o objavi osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora (bosanski jezik)

**KONKURENCIJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

2 520 Rješenje broj 01-26-2-31-36-II/14 (hrvatski jezik)

3 Rješenje broj 01-26-2-31-36-II/14 (srpski jezik)

3 Rješenje broj 01-26-2-31-36-II/14 (bosanski jezik)

3 521 Rješenje broj 04-26-3-027-65-II/11 (hrvatski jezik)

4 Rješenje broj 04-26-3-027-65-II/11 (srpski jezik)

4 Rješenje broj 04-26-3-027-65-II/11 (bosanski jezik)

4 522 Rješenje broj 06-26-1-03-7-II/15 (hrvatski jezik)

5 Rješenje broj 06-26-1-03-7-II/15 (srpski jezik)

5 Rješenje broj 06-26-1-03-7-II/15 (bosanski jezik)

**DIREKCIJA ZA CIVILNO ZRAKOPLOVSTVO
BOSNE I HERCEGOVINE**

5 523 Odluka o visini naknada za usluge iz nadležnosti Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (hrvatski jezik)

6 Odluka o visini naknada za usluge iz nadležnosti Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (srpski jezik)

6 Odluka o visini naknada za usluge iz nadležnosti Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH (bosanski jezik)

**VISOKO SUDBENO I TUŽITELJSKO VIJEĆE
BOSNE I HERCEGOVINE**

7 524 Dopune Aneksa Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužiteljstvima u Bosni i Hercegovini (hrvatski jezik)

8

9

10

10

10

13

15

17

17

18

19

29

39

48

51

53

56

66

78

88

Допуне Анекса Правилника о временским оквирима за поступање по предметима у судовима и тужилаштвима у Босни и Херцеговини (српски језик) 88

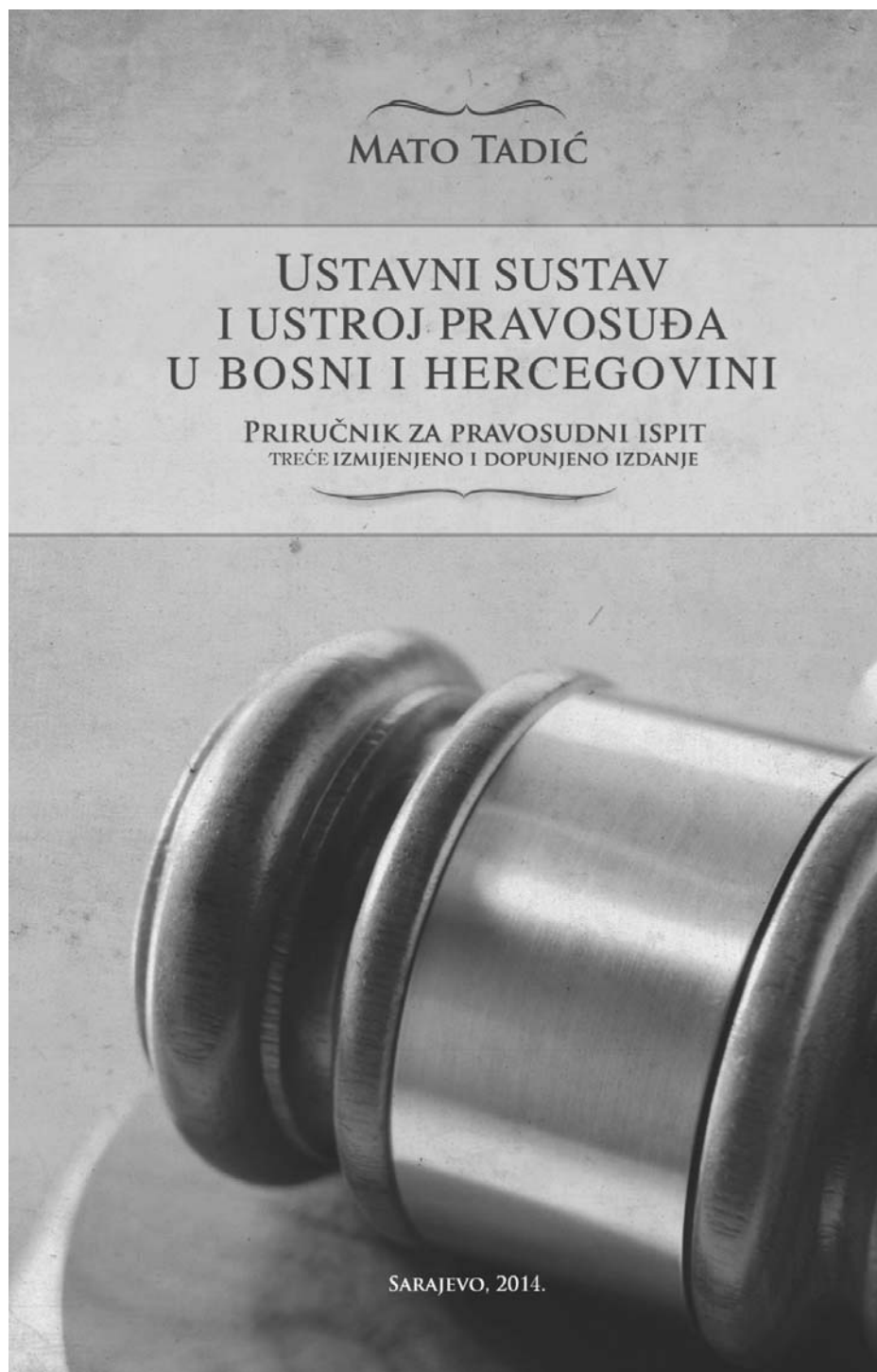
Dopune Aneksa Pravilnika o vremenskim okvirima za postupanje po predmetima u sudovima i tužilaštvima u Bosni i Hercegovini (bosanski jezik) 89

Правилник о измјенама и допунама Правилника о унутрашњој организацији Тужилаштва Босне и Херцеговине (српски језик) 92

Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Tužilaštva Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 95

TUŽITELJSTVO BOSNE I HERCEGOVINE

525 Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustroju Tužiteljstva Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 89

KATA SENJAK

**NOTARIJAT U UPOREDNOM
PRAVU I PRAVU
BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, 2014.

Mato TADIĆ

PRIVREDNO PRAVO
PREMA PROGRAMU PRAVOSUDNOG ISPITA

Nakladnik: Ovlaštena služba Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Trg BiH 1, Sarajevo - Za nakladnika: tajnik Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Bojan Ninković - Priprema i distribucija: JP NIO Službeni list BiH Sarajevo, Džemala Bijedića 39/III - Ravnatelj: Dragan Prusina - Telefoni: Centrala: 722-030 - Ravnatelj: 722-061 - Pretplata: 722-054, faks: 722-071 - Oglasni odjel: 722-049, 722-050 faks: 722-074 - Služba za pravne i opće poslove: 722-051 - Računovodstvo: 722-044, 722-046 - Komercijala: 722-042 - Pretplata se utvrđuje polugodišnje, a uplata se vrši UNAPRIJED u korist računa: UNICREDIT BANK d.d. 338-320-22000052-11, VAKUFСКА BANKA d.d. Sarajevo 160-200-00005746-51, HYPO-ALPE-ADRIA-BANK A.D. Banja Luka, filijala Brčko 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK d.d. BiH Sarajevo 161-000-00071700-57 - Tisak: GIK "OKO" d.d. Sarajevo - Za tiskaru: Mevludin Hamzić - Reklamacije za neprimljene brojeve primaju se 20 dana od izlaska glasila.

"Službeni glasnik BiH" je upisan u evidenciju javnih glasila pod rednim brojem 731.

Upis u sudski registar kod Kantonalnog suda u Sarajevu, broj UF/I - 2168/97 od 10.07.1997. godine. - Identifikacijski broj 4200226120002. - Porezni broj 01071019. - PDV broj 200226120002. Molimo pretplatnike da obvezno dostave svoj PDV broj radi izdavanja poreske fakture.

Pretplata za II polugodište 2015. za "Službeni glasnik BiH" i "Međunarodne ugovore" 120,00 KM, "Službene novine Federacije BiH" 110,00 KM.

Web izdanje: <http://www.sluzbenilist.ba> - godišnja pretplata 200,00 KM